

Senat
Rzeczypospolitej Polskiej
V kadencja

Sprawozdanie Stenograficzne

z 51. posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
w dniach 10 i 11 grudnia 2003 r.

Porządek obrad

51. posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

w dniach 10 i 11 grudnia 2003 r.

1. **Stanowisko** Senatu w sprawie ustawy o doświadczeniach na zwierzętach.
2. **Stanowisko** Senatu w sprawie ustawy o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności.
3. **Stanowisko** Senatu w sprawie ustawy o płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych.
4. **Stanowisko** Senatu w sprawie ustawy o zakładach leczniczych dla zwierząt.
5. **Stanowisko** Senatu w sprawie ustawy o ochronie roślin.
6. **Stanowisko** Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz o zmianie innych ustaw.
7. **Stanowisko** Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o Narodowym Banku Polskim oraz o zmianie innych ustaw.
8. **Stanowisko** Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo farmaceutyczne, ustawę o wyrobach medycznych oraz ustawę o Urzędzie Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych.
9. **Stanowisko** Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej oraz o zmianie niektórych innych ustaw.
10. **Stanowisko** Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze.
11. **Stanowisko** Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.
12. **Stanowisko** Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o ustroju sądów administracyjnych i ustawę – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.
13. **Stanowisko** Senatu w sprawie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Tadżykistanu w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku, podpisanej w Warszawie dnia 27 maja 2003 r.
14. **Stanowisko** Senatu w sprawie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeską o budowie nowego mostu granicznego przez rzekę Dziką Orlicę w przejściu granicznym Mostowice – Orlicke Zahori, sporządzonej w Warszawie dnia 20 marca 2002 r.
15. **Stanowisko** Senatu w sprawie ustawy o ratyfikacji Konwencji Nr 159 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia osób niepełnosprawnych, przyjętej w Genewie dnia 20 czerwca 1983 r.
16. **Stanowisko** Senatu w sprawie ustawy zmieniającej ustawę o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw.

*Oświadczenia senatorów są składane na końcu posiedzenia,
po wyczerpaniu porządku obrad*

Obecni senatorowie: *według załączonej do protokołu listy*

Obecni goście i przedstawiciele urzędów:

Główny Inspektorat Farmaceutyczny	– główny inspektor Dorota Duliban
Główny Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych	– główny inspektor Józef Śliwa
Krajowa Rada Lekarzy Weterynarii	– prezes Bartosz Winiecki
Narodowy Bank Polski	– pierwszy zastępca prezesa Jerzy Stopyra
Urząd Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych	– prezes Michał Pirożyński
Ministerstwo Finansów	– podsekretarz stanu Igor Adam Chalupiec – podsekretarz stanu Elżbieta Mucha
Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej	– sekretarz stanu, pełnomocnik rządu do spraw osób niepełnosprawnych Jolanta Banach
Ministerstwo Infrastruktury	– podsekretarz stanu Jacek Zdrojewski
Ministerstwo Kultury	– podsekretarz stanu Rafał Skąpski
Ministerstwo Nauki i Informatyzacji	– podsekretarz stanu Jan Krzysztof Frąckowiak
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi	– sekretarz stanu Józef Pilarczyk – podsekretarz stanu Daria Oleszczuk
Ministerstwo Sprawiedliwości	– sekretarz stanu Jerzy Łankiewicz
Ministerstwo Spraw Zagranicznych	– podsekretarz stanu Jakub Wolski
Ministerstwo Środowiska	– sekretarz stanu, główny geolog kraju Krzysztof Szamałek

(Początek posiedzenia o godzinie 11 minut 00)

(Posiedzeniu przewodniczą wicemarszałkowie Ryszard Jarzembowski, Jolanta Danielak i Kazimierz Kutz)

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Dzień dobry państwu.

Otwieram pięćdziesiąte pierwsze posiedzenie Senatu Rzeczypospolitej Polskiej piątej kadencji.

(Wicemarszałek trzykrotnie uderza łaską marszałkowską)

Na początku pewna formalność. Chciałbym przypomnieć, że przed godziną 10.00 podpisywaliśmy listę obecności, a teraz jest już wyłożona nowa lista. Zapraszam do jej podpisywania tych senatorów, którzy jeszcze tego nie uczynili.

Proszę, aby zechcieli towarzyszyć mi, jako sekretarze, pan senator Andrzej Jaeschke i pani senator Alicja Stradomska.

Informuję, że protokoły czterdziestego ósmego i czterdziestego dziewiątego posiedzeń Senatu są przygotowane do udostępnienia senatorom. Jeżeli nikt z państwa senatorów nie zgłosi do nich zastrzeżeń, to zostaną one przyjęte na kolejnym posiedzeniu.

Doręczony państwu senatorom projekt porządku obrad pięćdziesiątego pierwszego posiedzenia Senatu obejmuje:

1. Stanowisko Senatu w sprawie ustawy o świadczeniach na zwierzętach.

2. Stanowisko Senatu w sprawie ustawy o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności.

3. Stanowisko Senatu w sprawie ustawy o płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych.

4. Stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zakładach leczniczych dla zwierząt.

5. Stanowisko Senatu w sprawie ustawy o ochronie roślin.

6. Stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz o zmianie innych ustaw.

7. Stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o Narodowym Banku Polskim oraz o zmianie innych ustaw.

8. Stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo farmaceutyczne, ustawę o wyrobach medycznych oraz ustawę o Urzędzie Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych.

9. Stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

10. Stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze.

11. Stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.

12. Stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o ustroju sądów administracyjnych i ustawę – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

13. Stanowisko Senatu w sprawie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Tadżykistanu w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku, podpisanej w Warszawie dnia 27 maja 2003 r.

14. Stanowisko Senatu w sprawie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeską o budowie nowego mostu granicznego przez rzekę Dziką Orlicę na przejściu granicznym Mostowice – Orlicke Zahori, sporządzonej w Warszawie w dniu 20 marca 2002 r.

15. Stanowisko Senatu w sprawie ustawy o ratyfikacji Konwencji Nr 159 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia osób niepełnosprawnych, przyjętej w Genewie dnia 20 czerwca 1983 r.

Proponuję rozpatrzenie punktów: pierwszego, drugiego, trzeciego, czwartego, piątego, szóstego, siódmego, dziesiątego oraz trzynastego projektu porządku obrad, pomimo że sprawozdania Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych oraz Komisji Ustawodawstwa i Praworządności zostały dostarczone w terminie późniejszym niż określony w Regulaminie Senatu.

(wicemarszałek R. Jarzembowski)

Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, uznam, że Wysoka Izba przyjęła przedstawioną propozycję. Sprzeciwu nie słyszę, nie widzę, nie stwierdzam.

Czy w sprawie porządku obrad ktoś z państwa chciałby zabrać głos?

Zgłasza się pan senator Jerzy Pieniążek.
Proszę bardzo, Panie Senatorze.

Senator Jerzy Pieniążek:

Dziękuję, Panie Marszałku.
Wysoka Izbo!

Mam do Wysokiej Izby prośbę, aby zgodnie z art. 48 ust. 2 pkt 9 Regulaminu Senatu odbyć łączną debatę nad punktami drugim i trzecim porządku obrad, czyli nad stanowiskiem Senatu w sprawie ustawy o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności oraz nad stanowiskiem Senatu w sprawie ustawy o płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych. Te ustawy się bezpośrednio ze sobą wiążą, i tak jedna materia będzie omawiana. Dlatego prosiłbym o łączne rozpatrywanie tych punktów. Dziękuję.

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Argumentację troszkę osłabił fakt, że pan senator przykrył sobie mikrofon kartką i stąd taki matowy głos, ale myślę, że zrozumieliśmy.

Czy ktoś jest przeciwko łącznej debacie nad punktami drugim i trzecim? Nie stwierdzam sprzeciwu. Dziękuję bardzo.

Wobec braku głosów sprzeciwu i innych zdań stwierdzam, że Senat zatwierdził porządek obrad pięćdziesiątego pierwszego posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej piątej kadencji.

Informacja organizacyjna: głosowania w sprawie rozpatrywanych ustaw będą przeprowadzone pod koniec posiedzenia Senatu. Oczywiście pytanie kluczowe: kiedy to będzie? Wszystko w ustach i rękach szanownych państwa senatorów. Teoretycznie jest możliwe – mamy tak sprawną kancelarię, że to zaczyna być także praktycznie do zrealizowania – żeby głosowania odbyły się jutro w godzinach wczesnowieczornych, o 19.00, 20.00, ale to wszystko będzie zależało od tego, w jakim tempie będziemy obradowali i ile nowych wniosków będziemy mieli.

Oczywiście proszę nie odbierać tej informacji jako sugestii, to absolutnie nie było moją intencją, chodziło mi tylko o umożliwienie państwu organizowania sobie czasu.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu pierwszego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o doświadczeniach na zwierzętach.

Przypominam, że rozpatrywana ustawa została uchwalona przez Sejm na sześćdziesiątym drugim posiedzeniu izby niższej, a działo się to w dniu 26 listopada 2003 r. Do Senatu Sejm przekazał tę ustawę dwa dni później, 28 listopada. 1 grudnia marszałek Senatu skierował ją do Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej oraz Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, a w dniu 4 grudnia do Komisji Ustawodawstwa i Praworządności. Komisje po rozpatrzeniu ustawy przygotowały swoje sprawozdania w tej sprawie.

Przypominam, że tekst ustawy zawarty jest w druku nr 537, a sprawozdania poszczególnych komisji odpowiednio w drukach nr 537A, 537B i 537C.

Zapraszam do mównicy pana senatora Andrzeja Wielowieyskiego, jako sprawozdawcę Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej, i proszę o zabranie głosu i przedstawienie sprawozdania komisji w sprawie rozpatrywanej ustawy.

Senator Andrzej Wielowieyski:

Dziękuję, Panie Marszałku.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Komisja Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej rozpatrzyła sejmową ustawę z 26 listopada o doświadczeniach na zwierzętach i zgłosiła kilka uwag o charakterze legislacyjnym czy redakcyjno-legislacyjnym.

Jednakże najpierw powiem parę słów na temat kontekstu tej ustawy i jej intencji, jej istotnego zamysłu. Rząd, przedstawiając nam ustawę, kierował się chęcią całościowego uregulowania tych zagadnień, biorąc pod uwagę również to, żeby było to możliwie zgodne z dyrektywą brukselską nr 609, o ile pamiętam, i żeby nie powodowało to większych kosztów. Trzeba było tutaj parę rzeczy uporządkować, ale w zamyśle rządowym widać wyraźnie dbałość o to, żeby zwłaszcza w zakresie nadzoru nie powodowało to większych kosztów.

Sygnalizuję jednak, że sytuacja wywołana tym projektem powoduje bardzo głęboki niepokój niektórych środowisk, zwłaszcza zajmujących się opieką nad zwierzętami. Istnieje także, Wysoka Izbo, problem koordynacji kontroli i nadzoru w tym zakresie. Ja po prostu sygnalizuję Wysokiej Izbie, że dwa punkty, dwa fragmenty przedstawionej ustawy stawiają poważny problem. Jeden z nich to jest kwestia, zdaje się, art. 45 ust. 5 w przepisach przejściowych, który usuwa dotychczasowy art. 34a ust. 4, nakazujący Inspekcji Weterynaryjnej współpracę z komisjami etyki, z tymi społecznymi komisjami etyki, które mają czuwać nad przestrzeganiem humanitarnych zasad w zakresie doświadczeń nad zwierzętami. Otóż usunięcie tego punktu, tego dotychczasowego ustępu w art. 34a, stawia pod znakiem za-

(senator A. Wielowieyski)

pytania wszelką efektywność kontroli w tym zakresie, kontroli, którą dotychczas – to jest stan faktyczny – Inspekcja Weterynaryjna się nie zajmowała lub zajmowała się w bardzo niewielkim stopniu. Te komisje społeczne tracą kontakt z Inspekcją Weterynaryjną, która nie ma już obowiązku współpracy z nimi. Znamienny jest także wcześniejszy artykuł ustawy, który mówi o Inspekcji Weterynaryjnej, stwierdzający, iż inspekcja ma prawo wglądu do opinii komisji etycznych. Ma zatem tylko prawo wglądu, nie ma zaś obowiązków. I ten problem jako rzeczywiście dość istotny sygnalizuję, zwłaszcza że w aspekcie założenia rządowego, dotyczącego czynienia oszczędności, niewprowadzania tutaj dodatkowych kosztów, a równocześnie społecznego funkcjonowania komisji etycznych, powinno to być rozważone.

Panie Marszałku, przedkładałam propozycje mojej komisji. Komisja uchwaliła pięć propozycji legislacyjno-redakcyjnych, które chyba raczej nie wywołują wielkich wątpliwości i zastrzeżeń.

Sygnalizuję też, że pragnąłbym zabrać głos w dyskusji i jeszcze zgłosić pewne uwagi dodatkowe.

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę sprawozdawcę Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, pana senatora Mariana Kozłowskiego, o przedstawienie sprawozdania.

Pragnę tylko dla formalności przypomnieć, że czas wypowiedzi senatorów sprawozdawców również jest regulowany przez Regulamin Senatu i że są tu pewne ograniczenia, a jakie, to łatwo w regulaminie przeczytać.

Proszę bardzo.

Senator Marian Kozłowski:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Opiniowana ustawa wypracowana została w oparciu o rządowy projekt zawarty w druku nr 1873. Celem jej jest implementacja do naszego systemu prawnego norm prawa wspólnotowego w zakresie doświadczeń na zwierzętach; dotyczy to dyrektywy rady nr 86/609.

Projektowana ustawa uchyla istniejące obecnie unormowania w zakresie doświadczeń na zwierzętach, zawarte w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt.

Pragnę przypomnieć, że Wysoki Senat debatował nad nowelizacją ustawy w tym roku. Niestety, Senat postanowił odrzucić projekt przesłany z Sejmu i w ten sposób przepadło szesnaście po-

prawek, które wspólnie wypracowaliśmy. Pozwolę sobie jedną z nich przypomnieć – przez doświadczenie na zwierzęciu rozumie się wykorzystanie zwierzęcia kręgowego do celów doświadczalnych i testów lub innych celów naukowych, które może u niego spowodować ból, cierpienie, silny niepokój lub trwale uszkodzenie ciała, z wyjątkiem dopuszczonych najmniej bolesnych sposobów znakowania albo uśmiercania zwierząt. Domyślam się, że ten punkt będzie miał obecnie dużo zwolenników i mam nadzieję, że tym razem Senat wypracuje sporo poprawek, które zostaną przyjęte przez Wysoki Senat. Nie wyobrażam sobie, żebyśmy tym razem tego nie przyjęli.

(Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski: Panie Senatorze, przypominam, że ma to być sprawozdanie z pracy komisji.)

Tak jest, tak jest.

Ustawa obecna określa cele doświadczeń – art. 1 ust. 2; wprowadza zgodne z prawem wspólnotowym definicje – art. 2, zasady wykorzystywania zwierząt doświadczalnych – rozdział 2, warunki przetrzymywania zwierząt doświadczalnych – rozdział 3, warunki hodowli zwierząt laboratoryjnych – rozdział 4; wskazuje jednostki uprawnione do przeprowadzania doświadczeń oraz sposoby ich przeprowadzania – rozdział 5.

Ustawa stanowi, że doświadczeniem jest wykorzystywanie zwierzęcia do badań naukowych zgodnie z art. 1 ust. 2. Cele doświadczeń związane są z lecnictwem, diagnostyką, profilaktyką, dydaktyką, ochroną zdrowia człowieka lub dobrostanem. Przeprowadzanie doświadczenia jest środkiem ostatecznym, dopuszczalnym tylko wtedy, gdy założonych celów nie można osiągnąć innymi metodami. Do doświadczeń, zgodnie z ustawą, można wykorzystywać tylko zwierzęta specjalnie hodowane, przy czym istnieje zakaz wykorzystywania zwierząt bezdomnych i dziczyńskich.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi po dyskusjach w dniach 8 i 9 grudnia bieżącego roku do ustawy uchwalonej przez Sejm w dniu 26 listopada bieżącego roku, druk senacki nr 537, wprowadza dziewięć poprawek zawartych w druku nr 537B.

W imieniu Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi wnoszę, by Wysoki Senat raczył przyjąć załączony projekt uchwały wraz z wnioskami. Dziękuję za uwagę.

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Dziękuję bardzo.

Zapraszam panią senator Teresę Liszcz, aby zechciała zabrać głos i przedstawić sprawozdanie Komisji Ustawodawstwa i Praworządności oraz wniosku mniejszości komisji.

Senator Teresa Liszcz:

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Komisja Ustawodawstwa i Praworządności pracowała przez pięć godzin nad sejmową ustawą o doświadczeniach na zwierzętach. W pracach komisji brali udział: pan minister Pilarczyk, przedstawiciele Ministerstwa Nauki i Informatyzacji oraz przedstawiciele Ministerstwa Środowiska.

W tym miejscu chciałabym bardzo podziękować panu ministrowi Pilarczykowi za otwartość, za to, że chciał dyskutować i chciał razem z nami doprowadzić do poprawienia ustawy sejmowej. Bardzo to doceniamy. Liczymy na tę otwartość w dalszej pracy nad ustawą.

Komisja pracowała także z udziałem eksperta, przedstawiciela nauk doświadczalnych.

Na posiedzeniu komisji padały zdania, że ta ustawa jest niepotrzebna, że obowiązująca ustawa o ochronie zwierząt, w szczególności jej rozdział 9, znakomicie realizuje cel omawianej ustawy, lepiej – jest w pełni zgodna z dyrektywą unijną, a nawet, zgodnie z zaleceniami zawartymi w art. 24 tej dyrektywy, jest bardziej restrykcyjna, czyli lepiej chroni zwierzęta, co eurogrupa pracująca nad tym zagadnieniem bardzo zaleca. W Brukseli pracuje się nad rewizją tej przestarzałej dyrektywy, pochodzącej z 1986 r., i wiele państw unijnych już ją wyprzedziło, podobnie jak Polska w obecnie obowiązującej ustawie o ochronie zwierząt.

Ta ustawa jest, niestety, krokiem wstecz pod bardzo wieloma względami. Pod pretekstem dostosowania do mającej kilkanaście lat dyrektywy unijnej pogarsza się nasze przepisy o ochronie zwierząt doświadczalnych. Już samo wyjęcie przepisów o doświadczeniach na zwierzętach z pełnego kontekstu ustawy o ochronie zwierząt jest szkodliwe. A niezależnie od tego treść tych przepisów jest bardzo często krokiem wstecz.

Pojawiały się nawet pomysły, żeby wnieść o odrzucenie tej ustawy, ale nauczani doświadczeniem z nowelizacją ustawy o ochronie zwierząt – kiedy to uznaliśmy, że jest zła, i przegłosowaliśmy wniosek o jej odrzucenie, a Sejm odrzucił nasz wniosek i w rezultacie ustawa przeszła bez poprawek – postanowiliśmy przyjąć do wiadomości fakt, że jest odrębna ustawa, i zrobić wszystko, żeby tę ustawę ucywilizować.

W tym kierunku idą poprawki Komisji Ustawodawstwa i Praworządności, których jest osiemnaście. Częściowo są to poprawki natury legislacyjnej – nad nimi nie będę się zatrzymywać, wspominali zresztą o nich panowie senatorowie sprawozdawcy komisji we wcześniejszych sprawozdaniach. Ale chciałabym zwrócić uwagę państwa na te poprawki komisji, które są merytoryczne, i prosić o wsparcie dla nich.

Pierwsza z nich, jedna z najważniejszych, dotyczy definicji doświadczenia. Komisja postuluje,

żeby z definicji doświadczenia nie wyłączać samego zabijania w celu pobrania tkanek i prowadzenia na nich badań. Definicja przyjęta przez Sejm wyłącza uśmiercanie zwierząt w tym celu. To oznacza taką paradoksalną sytuację – jeżeli ktoś chce użyć pięciu szczurów do jakichś doświadczeń polegających na aplikowaniu różnych leków, to musi przejść całą procedurę i uzyskać zgodę na prowadzenie doświadczenia. Jeżeli chciałoby się natomiast zabić dwadzieścia, trzydzieści takich samych szczurów czy innych zwierząt, to można by to było robić bez żadnego ograniczenia, bez żadnej procedury. I to jest pierwsza zmiana.

Druga polega na tym, żeby włączyć do pojęcia doświadczenia obok użycia zwierzęcia do celów badań naukowych, tak jak to jest w ustawie sejmowej, także użycie zwierzęcia w innych celach, określonych w art. 1 ust. 2, czyli także do dydaktyki w szkole wyższej oraz de facto do testów, do sprawdzania jakości i właściwości różnych produktów w celach wskazanych w art. 2 ust. 2 ustawy. I tutaj skorzystaliśmy ze świetnej podpowiedzi pana ministra Pilarczyka, który zaproponował odniesienie się w tej definicji do celów określonych w art. 1.

Inna istotna zmiana, może nie najważniejsza, ale jednak merytoryczna, dotyczy art. 4. W tym artykule zabrania się pozbawiania zwierząt używanych do doświadczeń możliwości wydawania głosu. Ze strony naukowców padł zarzut, że to może oznaczać, jeżeli ktoś bardzo dosłownie chciałby ten zapis potraktować, że nie można narkozy stosować, bo narkoza między innymi pozbawia zdolności wydawania głosu. Była to chyba jakaś nadmierna przezorność, ale przyjęliśmy podsunętą nam przez eksperta propozycję, ażeby przepis zabraniał tylko procedur stosowanych specjalnie po to, żeby zwierzę doświadczalne pozbawić możliwości wydawania głosu.

Bardzo istotna jest poprawka siódma w zestawieniu poprawek komisji. Zgodnie z przyjętą w Sejmie zasadą nadzór nad doświadczeniem miałaby sprawować wyznaczona przez kierownika jednostki – dyrektora instytutu czy rektora – osoba mająca odpowiednie kwalifikacje. Przepis jest przy tym tak zredagowany, że może to oznaczać nadzór ad hoc ustanawiany nad konkretnym doświadczeniem i realizowany przez kolegów z tego samego instytutu w ten sposób, że wzajemnie świadczą sobie „usługę” w postaci nadzoru nad swoimi doświadczeniami. W myśl obowiązującej ustawy o ochronie przyrody nadzór nad doświadczeniami prowadzonymi w jednostce sprawuje, i tak z dyrektywy wynika, jedna kompetentna, szczególnie doświadczona osoba wyznaczona przez kierownika. Ona jest okiem i uchem kierownika, gdy chodzi o to, co się dzieje w zakresie doświadczeń. Nie ma zresztą przeszkód, żeby to mogły być dwie osoby, na przykład

(senator T. Liszcz)

w dużej jednostce. W każdym razie chodzi o to, żeby był stały nadzorca, a nie nadzór ad hoc sprawowany przez jednego z pracowników. I to jest zapisane w poprawce siódmej.

W poprawce ósmej proponujemy uzupełnienie pewnej luki, która – naszym zdaniem – polega na tym, że przy prowadzonym przez ministra nauki wykazie jednostek uprawnionych do dokonywania doświadczeń dokładnie uregulowane zostało skreślanie z tego wykazu, podczas gdy w ogóle nie została uwzględniona sprawa wpisu, wciągnięcia do tego wykazu w drodze decyzji, od której można by się było odwoływać. Tak jakby samo ogłaszanie co kwartał aktualnego wykazu miało zawierać domniemaną decyzję o wpisie, jeżeli w kolejnej wersji wykazu pojawi się nowa jednostka. Może się zdarzyć, że z powodu przeoczenia ktoś, kto nie znalazł się w tym wydrukowanym wykazie nie będzie miał prawa prowadzenia doświadczeń i że też nie będzie mógł się od tego odwołać, bo nie ma decyzji w tej materii. Dlatego proponujemy, żeby wydawana była decyzja w sprawie wpisu jednostek do tego wykazu, tak aby od tej decyzji można się było odwołać, czyli w praktyce żądać ponownego rozpatrzenia przez ministra, bo od decyzji ministra regularnego trybu odwołania nie ma.

W poprawce dziesiątej proponujemy, ażeby Krajowa Komisja Etyczna do spraw Doświadczeń na Zwierzętach, czyli Krajowa Komisja Etyczna, miała prawo opiniowania projektów aktów prawnych dotyczących doświadczeń. To jest ważne chociażby w świetle doświadczeń z tą ustawą, kiedy komisja etyczna została poinformowana o tym, że taki projekt się przygotowuje, po upływie terminu, do którego można było zająć stanowisko.

Kolejny bardzo ważny problem, nad którym się chwilę zatrzymam, jest przedmiotem, w różnych aspektach, poprawek: jedenastej, trzynastej i szesnastej. Chodzi o to, żeby komisje etyczne były zobowiązane do współpracy, w zakresie nadzoru nad przestrzeganiem tej ustawy, z Inspekcją Weterynaryjną jako państwowym organem nadzoru, i dla symetrii, żeby też było napisane, że inspekcja ma obowiązek współpracy z komisjami. Przy czym zdajemy sobie doskonale sprawę z tego, że Inspekcja Weterynaryjna to jest państwowy organ nadzoru, który sam podejmuje pewne władcze działania w ramach nadzoru i do tego nie może się wtrącać komisja etyczna. Proponowałam, ale ta poprawka nie została przyjęta przez komisję, ja ją potem zgłoszę, ażeby ten udział był skonkretyzowany i odniesiony do jednej tylko kwestii: do tego, żeby upoważniony przez przewodniczącego członek komisji etycznej mógł towarzyszyć inspektorowi w dokonywaniu czynności. Tylko tyle i może aż tyle.

Dlaczego nam na tym zależy? Tak jest obecnie. W obowiązującej ustawie w art. 34a ust. 4 jest zawarte zobowiązanie inspekcji do współpracy w tym zakresie. Notabene trzeba zaznaczyć, że jest wyraźnie mowa o tym, że inspekcja nadzoruje przestrzeganie doświadczeń, co zostało pominięte w tej ustawie i co mimo pięciogodzinnej pracy my przeoczyliśmy. Chodzi nam więc o to, żeby była to ogólna formuła o współpracy, która nie jest kłopotliwa dla inspekcji, a komisji daje jakieś prawo, chociażby prawo zwrócenia się o informację, jakie były ustalenia dokonane w czasie inspekcji, i jeden konkret w postaci umożliwienia upoważnionej osobie, członkowi komisji etycznej, towarzyszenia przy czynnościach inspekcyjnych.

Pragnę zwrócić uwagę na fakt, że w komisji etycznej, z mocy ustawy i obecnej, i nowej, mają przewagę doświadczalnicy. Niedoświadczalnicy, osoby inne niż lekarze weterynarii, lekarze medycyny, biologowie są w tych komisjach w znikomej mniejszości – to są trzy osoby i one nigdy nie zdominują komisji. Nie jest możliwe, żeby przewodniczący komisji, którym obecnie, podobnie jak w poprzedniej kadencji, jest doświadczalnik, wydelegował prawnika czy socjologa, czy innego humanistę na inspekcję. A jak sama Inspekcja Weterynaryjna przyznaje, nie jest ona przystosowana do kontroli przestrzegania przepisów w tym zakresie. Inspekcja ma mnóstwo zadań dotyczących kontroli mięsa, warunków hodowli zwierząt gospodarskich, kontroli transportów zwierząt na granicy, jest niesamowicie obłożona zadaniami i to jest dla niej zadanie nowe. Udział w inspekcji członków komisji etycznej, którzy są z reguły doświadczalnikami, wydaje się niczemu nie szkodzić, a może tylko pomóc. Dlatego gorąco proszę pana ministra i państwa senatorów o poparcie komisyjnych poprawek dotyczących współpracy inspekcji z komisją etyczną.

I to są najważniejsze sprawy. Nie będę zajmować więcej czasu sprawozdaniem komisji, jak jednak rozumiem, pan marszałek upoważnia mnie do tego, żebym teraz zreferowała swój wniosek mniejszości. Czy tak?

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Tak, ja to już zapowiedziałem w ten sposób.

Senator Teresa Liszcz:

Dobrze.

Są dwa wnioski mniejszości. Pierwszy został złożony przez pana senatora Romaszewskiego, a drugi przeze mnie.

Mój wniosek dotyczy bardzo bolesnej sprawy, tego mianowicie, co się dzieje ze zwierzęciem po doświadczeniu, jeżeli natura doświadczenia nie

(senator T. Liszcz)

polegała na uśmierceniu go. Przewidujemy bowiem, że samo uśmiercenie dla celów badawczych, na przykład dla pobrania tkanek lub organów, też jest doświadczeniem, ale tu chodzi o doświadczenia innej niż uśmiercenie natury, w rezultacie których stan zwierzęcia jest taki, że ono się do życia nie nadaje. A często bywa też tak, że jest zdolne do życia, gdyż są także doświadczenia nieinwazyjne. Cała ustawa jest nastawiona, i jest w tym pewna racja, na doświadczenia bardzo inwazyjne, które okaleczają zwierzęta. Ale są też takie doświadczenia, które polegają na obserwacjach po zaobrączkowaniu, takie, z których zwierzę wychodzi cało. Może być przerażone, zawsze jest zestresowane, ale wychodzi cało. A ustawa w wersji sejmowej przewiduje, że carem i Bogiem w sprawie rozstrzygania, czy zwierzę ma zostać przy życiu po takim doświadczeniu, czy ma być uśmiercone, jest osoba nadzorująca doświadczenia. Dopiero w drugim ustępie odpowiedniego przepisu – chodzi o art. 9 – jest powiedziane, kiedy się uśmierca zwierzę w sposób humanitarny, kiedy obowiązkowo jest ono uśmiercane: wtedy kiedy przeżyło, ale jest prognoza, że będzie trwale odczuwało strach lub ból.

Jeśli mówimy o zwierzętach w kontekście tej ustawy, to myślimy generalnie o wszystkich zwierzętach, które mogą być poddane doświadczeniu, ale głównie o rybach, myszach, szczurach. Z tym, że one są ofiarą nauki, ofiarą doświadczeń, jakby się już pogodziliśmy, ale to są także psy, koty i naczelne.

Ja proponuję przepis, który dawałby szansę godnego przeżycia tym zwierzętom o najwyższym stopniu rozwoju czynności psychicznych, które bez dużego szwanku wyszły z doświadczenia. Brzmi on tak: „Jeżeli po zakończeniu doświadczenia pies, kot lub zwierzę naczelne jest zdolne do życia, powinno być leczone, a po wyleczeniu przekazane osobie lub jednostce organizacyjnej, z wyłączeniem jednak jednostek doświadczalnych, które zapewnią mu egzystencję w warunkach odpowiednich dla danego gatunku. I ust. 2: „Zwierzę uśmierca się – także to zwierzę naczelne, psa bądź kota – w sposób humanitarny, jeżeli pomimo przywrócenia funkcji życiowych istnieje uzasadnione przypuszczenie, że będzie odczuwało trwały ból lub strach. I zdanie drugie: „Zwierzę poddane doświadczeniu, w wyniku którego nastąpiła u niego rozległa interwencja chirurgiczna, jeżeli cel doświadczenia nie wymaga utrzymania go przy życiu i leczenia, uśmierca się przed przebudzeniem z narkozy”. To jest w obecnej ustawie. Chciałabym, żeby to zostało.

No i coś, co jest z niej przejęte, ale w troszkę innym kontekście: decyzję co do tego, czy zwierzę wykorzystane do doświadczenia ma być pozostawione przy życiu czy uśmiercone w sposób hu-

manitarny podejmuje osoba, o której mowa w art. 17 ust. 4, czyli osoba nadzorująca doświadczenie. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Dziękuję.

Zapraszam pana senatora Zbigniewa Romaszewskiego, żeby zechciał przedstawić wniosek mniejszości komisji.

Senator Zbigniew Romaszewski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Ten wniosek mniejszości przywraca po prostu zapis ustawy o ochronie zwierząt, który zakazuje prowadzenia eksperymentów na zwierzętach dla celów testowania kosmetyków czy środków higienicznych. Nie ma tu takiej wyraźnej potrzeby, cel nie jest aż tak istotny dla życia społeczeństwa ludzkiego, a naprawdę warto sobie zdawać sprawę z tego, że eksperymenty na żywych zwierzętach są, proszę państwa, bardzo, bardzo zawodne. Zwierzęta to nie ludzie i ich reakcje w wielu wypadkach są zasadniczo różne. Thalidomid był badany na zwierzętach i nie było śladu podejrzenia, że będzie źle działał na płód, po czym okazało się, że ileś tysięcy ludzi urodziło się bez rąk czy nóg. I myślę, że z tego trzeba sobie zdawać sprawę. Normy toksyczne dla zwierząt są zupełnie inne niż dla ludzi. Zawodność tego środka, a jednocześnie jego, powiedziałbym, zbyteczność, używanie go bez koniecznej potrzeby, bo nie chodzi tu o najwyższe wartości, powoduje, że wnoszę taką poprawkę. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Dziękuję bardzo.

Możemy teraz, zgodnie z regulaminem, pytać senatorów sprawozdawców.

Pan senator Kazimierz Pawełek będzie pytał – proszę.

(Senator Kazimierz Pawełek: Dziękuję, Panie Marszałku.)

Przepraszam, do kogo pan adresuje swoje pytanie?

Senator Kazimierz Pawełek:

Moje pytanie będzie adresowane do pana profesora Kozłowskiego, jeżeli będzie on w stanie odpowiedzieć.

(Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski: Pan profesor Kozłowski występuje tu w charakterze senatora.)

A więc do senatora profesora Kozłowskiego.

(Senator Marian Kozłowski: Wszystko jedno.)

(senator K. Pawełek)

Moje pytanie dotyczy pktu 11 art. 2: „Humanitarne uśmiercenie zwierzęcia – zabicie zwierzęcia przy zadaniu mu jak najmniejszych cierpień fizycznych i psychicznych, uwzględniając specyfikę danego gatunku”. „Humanitarne uśmiercenie” to jest pojęcie ogólne. Chciałbym wiedzieć, jak: prądem, gazem, środkami chemicznymi czy też może przy użyciu tak zwanych mechanicznych narzędzi takich, jak pałki i siekiery. Jeśli pan senator byłby uprzejmy to przybliżyć: jak te zwierzęta mają być uśmiercane? Dziękuję.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Dziękuję bardzo.

Proponuję, żebyśmy z przyczyn organizacyjnych i ze względu na sprawność działania zebrali wszystkie pytania. I dopiero wtedy oddamy głos sprawozdawcom.

Proszę bardzo, kto z państwa chciałby jeszcze zabrać głos?

Pan senator Adam Gierek, proszę bardzo.

Senator Adam Gierek:

Ja chciałbym ustosunkować się do kwestii doświadczenia. Chciałbym się dowiedzieć, czy ustawa przewiduje wykluczenie eksperymentu na żywym zwierzęciu, jeżeli to doświadczenie może być przeprowadzone na tkankach namnażanych, powiedzmy, na jakichś kulturach. Czy jest w ustawie takie rozwiązanie?

(Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski: Kogo pan pytał, Panie Senatorze?)

No, może również pana profesora Kozłowskiego.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Dobrze.

Pani senator Krystyna Sienkiewicz.

Senator Krystyna Sienkiewicz:

Dziękuję bardzo.

Ja w tym samym klimacie, jaki wprowadziło pytanie pana senatora Adama Gierka.

Otóż w art. 2 w pktcie 6 są zapisane metody alternatywne, czyli nowoczesne metody badawcze, które nie wymagają przeprowadzenia doświadczeń na żywym zwierzęciu. Ale nie jest tu *expresis verbis* napisane, że może to być hodowla tkanek, o której wspomniał pan senator. W związku z tym chciałabym wiedzieć, na czym te metody alternatywne będą polegały. Dziękuję.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Dziękuję bardzo.

Zatem bardzo proszę, ponieważ nie ma więcej pytań, pan senator Marian Kozłowski.

Senator Marian Kozłowski:

Dziękuję, Panie Marszałku. Ja pragnę zaznaczyć, że na posiedzeniu Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi te zagadnienia nie były poruszane.

Jeśli chodzi o humanitarne zabijanie, to nigdy nie uczestniczyłem przy zabijaniu zwierząt doświadczalnych, aczkolwiek mnóstwo doświadczeń na zwierzętach prowadziłem. Z tym zabijaniem przy pomocy siekiery czy łomu, Panie Senatorze... to już nie te czasy. Te czasy to może gdzieś tam w czasie wojny, kiedy żołnierze szybko to robią czy strzelają z karabinu...

(Senator Krystyna Sienkiewicz: Polskie katolickie dzieci...)

Jeśli chodzi na przykład o rzeźnię, to świnię, tuczniki, są ogłuszane i dopiero wykrwawiane. Ja nie jestem specjalistą od zabijania zwierząt – to pragnę powiedzieć.

Nie poruszaliśmy także zagadnienia, czy doświadczenie może być prowadzone na tkankach, ale oczywiście, że tak. Na mojej uczelni w Katedrze Fizjologii Zwierząt takie badania są prowadzone. Trzeba oczywiście umieć hodować tkanek prowadzić.

Co do metod alternatywnych to są i inne metody alternatywne, ale tego też nie rozważaliśmy na posiedzeniu komisji. Być może rząd, który to przygotował, ma szersze doświadczenie w tym zakresie. Alternatywnie – to znaczy, że nie robimy tego tak brutalnie, jak sobie to wyobrażamy na tej sali, tylko robimy inaczej, łagodnie. Poza tym w dyrektywie mówi się, że jeśli w Unii Europejskiej już ktoś zrobił określone doświadczenie, to nie możemy go powtarzać. A więc nie każdy będzie mógł robić takie doświadczenia, jak sobie zamyśli. Po to jest komisja etyczna, żeby tego wszystkiego pilnowała. Ja pragnę powiedzieć, że na mojej uczelni taka komisja działa, to jest komisja wojewódzka, lokalna, i przyznam szczerze, że mamy z nią sporo kłopotów, bo przywołuje nas do porządku i ma rację. Prześwietlają nas dokładnie i często kilkakrotnie musimy zmieniać metodyki, bo nam się wydawało do tej pory, że nikt w to nie ingeruje.

Ja nie chcę tu być postrzegany jako ktoś, kto wymiguje się od odpowiedzi, ale to po prostu nie było przedmiotem rozważań Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

I to jest, myślę, dobra puenta, ponieważ pytania nie dotyczyły pańskiego doświadczenia zawo-

(wicemarszałek R. Jarzembowski)

dowego jako profesora, tylko tego, co działa się w komisji. Choć jak rozumiem, doświadczenie to jest tak bogate, że moglibyśmy poświęcić całą kadencję, żeby je zgłębić.

(Senator Marian Kozłowski: Czterdzieści lat badań na zwierzętach.)

O, właśnie, a tutaj regulamin, którego jestem z konieczności surowym strażnikiem. Dziękuję bardzo panu senatorowi.

Przypominam, że rozpatrywana ustawa była rządowym projektem. Do reprezentowania stanowiska rządu w toku prac parlamentarnych został upoważniony minister rolnictwa i rozwoju wsi.

Witam, tak już tutaj komplementowanego, zasłużenie, pana ministra Józefa Pilarczyka. Witam także towarzyszące mu osoby. Witam przedstawiciela Ministerstwa Nauki i Informatyzacji pana ministra Jana Krzysztofa Frąckowiaka.

Czy pan minister chciałby zabrać w tej chwili głos, czy może poczekamy na ewentualne pytania?

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Józef Pilarczyk: Jeśli można, to może, króciutko, zabrałbym głos.)

Jeżeli pan minister Pilarczyk rzeczywiście chce mówić króciutko, to bardzo proszę.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Józef Pilarczyk:

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Ustawa ta została bardzo szczegółowo przeanalizowana przez trzy komisje senackie, stąd też nie będę wchodził w szczegóły, które są również zawarte w przedstawionych wnioskach legislacyjnych, zwłaszcza Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Komisji Ustawodawstwa i Praworządności.

Chciałbym tylko zwrócić uwagę na jedną sprawę. Problematyka związana z doświadczeniami na zwierzętach jest dość szczegółowa, a w ustawie o ochronie roślin... przepraszam, w ustawie o ochronie zwierząt – o ochronie roślin będziemy za moment też mówić – problematyce doświadczeń na zwierzętach poświęcono pięć artykułów. To zaś, jak państwo senatorowie widzą, jest ustawa składająca z blisko czy z ponad pięćdziesięciu artykułów.

Kwestie kontrowersyjne, które były przedstawiane na posiedzeniu komisji, dotyczyły przede wszystkim definicji doświadczenia i celów, jakie w doświadczeniach zakładają prowadzący te doświadczenia. Generalnie art. 1, szczególnie ust. 2, określa cele, które można osiągnąć, prowadząc doświadczenie, i w zasadzie treść defini-

cji doświadczenia musi być czytana łącznie z art. 1. W tymże art. 1 w ust. 2, gdy przeanalizujemy to, co tam jest, w jego treści, mieszczą się również i testy. Dlatego kompromis, który wczoraj wypracowaliśmy z Komisją Ustawodawstwa i Praworządności, zmierza właśnie w kierunku tego, ażeby nie pozostawały żadne wątpliwości, że testy, o których mówiono w ustawie o ochronie zwierząt, teraz, w tej definicji i w tej ustawie... Co prawda jako nazwa, jako sformułowanie zostały wyeliminowane, ale tylko i wyłącznie po to, żeby to, co do tej pory rozumieliśmy pod określeniem „testy”, od tej chwili było doświadczeniem na zwierzętach; procedury będą takie same. A więc obawy o to, że zwierzęta mogą być użyte do testowania leków, testowania kosmetyków z narażeniem tych zwierząt na cierpienia i ból... Po prostu to wszystko będzie doświadczeniem, będzie musiał być przygotowany projekt w tym zakresie, będzie musiał być zaopiniowany przez komisję etyczną i zgodnie z tym projektem będzie ono realizowane.

Drugi blok spraw dotyczy problemu krajowej komisji etycznej oraz lokalnych komisji etycznych i ich kompetencji. Pragnę poinformować, że na etapie tworzenia tej ustawy rząd i projektodawcy też mieli wątpliwości, czy komisja etyczna ma pełnić funkcje kontrolne i inspekcyjne w zakresie przebiegu doświadczenia. Otóż uznaliśmy, że tworzenie nowej inspekcji, która musiałaby mieć wszystkie cechy inspekcji kontrolnej... Wtedy już nie byłaby to komisja etyczna, której celem ustawowym jest tworzenie i przekazywanie standardów w zakresie prowadzenia doświadczeń na zwierzętach, bo uzyskalaby ona kompetencje inspekcji, instytucji kontrolnej. Trzeba by też było stworzyć wiele innych przepisów dających jej takie uprawnienia w tym zakresie, jakie ma każda inna inspekcja, każda inna, można powiedzieć, policja w określonym zakresie. Rząd uznał jednak, że nie ma potrzeby, by funkcjonowała kolejna inspekcja, skoro funkcjonuje Inspekcja Weterynaryjna, i te kompetencje przepisano Inspekcji Weterynaryjnej.

Akceptuję wszystkie propozycje zmierzające do wskazania na potrzebę współpracy Inspekcji Weterynaryjnej z krajową i lokalnymi komisjami etycznymi. Złożone są poprawki dotyczące tego. Ale cały czas mam wątpliwości, co oznacza współpraca pomiędzy tą jednostką opiniodawczą a inspekcją. Myślę, że te bardzo ogólne formuły w praktyce nabiorą cech pewnych reguł i będzie to polegać na tym, że te instytucje nie będą sobie wzajemnie przeszkadzać.

Panie Marszałku! Wysoki Senacie! Do szczegółów proponowanych wniosków legislacyjnych odniosę się na posiedzeniach czy na posiedzeniu komisji. Generalnie muszę powiedzieć tak: wszystkie czy większość, zdecydowana większość tych wniosków zmierza w kierunku tego, ażeby

(sekretarz stanu J. Pilarczyk)

poprawić tę ustawę, żeby zwiększyć przede wszystkim komfort zwierząt, jeżeli tak w ogóle można mówić, w trakcie przeprowadzania doświadczeń. Myślę, że to leżało na sercu wnioskodawcom i osobom, które tak intensywnie, można powiedzieć, w tych trzech komisjach zajmowały się tym projektem ustawy.

Dziękuję, Panie Marszałku. Dziękuję również członkom tych trzech komisji, którzy tak dużo czasu poświęcili na tę ważną, jak się okazuje, ustawę. Dziękuję.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Proszę jeszcze pozostać na trybunie, bo mogą być pytania.

Pani senator Krystyna Sienkiewicz jako kobieta ma pierwszeństwo.

Senator Krystyna Sienkiewicz:

Dziękuję, Panie Marszałku.

Mam nieodpartą chęć zadania pytania, dlatego mój rząd, który popieram, z którym się identyfikuję, jednak odstąpił od utrzymania przepisów już funkcjonujących i jeszcze do tego uzasadnia to – no, już nie użyję żadnego przymiotnika – tym, że wynika to bezpośrednio z dyrektywy. Otóż w tej dyrektywie jest wręcz zapisane, że nie ogranicza ona państw członkowskich co do stosowania lub przyjmowania surowszych środków ochrony zwierząt w doświadczeniach lub też prawa kontroli wykorzystania zwierząt w doświadczeniach. A my doprowadziliśmy do regresu, pogorszyliśmy sytuację zwierząt, do tego jeszcze wyjmując rozdział z ustawy i rozpisując go.

Pan minister uprzedził moje pytania o zmarginalizowanie roli komisji etycznych, składając deklarację, iż poprze te poprawki, które przypisują obowiązek współpracy komisjom etycznym. Za to dziękuję i to pytanie uchylam.

Dla mnie w tej ustawie jest wiele zupełnie niejasnych spraw, o które nie byłam w stanie się dopytać. Bo gdy pytałam o metody alternatywne, to usłyszałam, że to nie siekiera czy nie łom i że to jest hodowla tkankowa. Ale ja mam prawo tego nie wiedzieć. Tak samo nie rozumiem zapisu w art. 2 pkt 11: „zadaniu mu jak najmniejszych cierpień fizycznych i psychicznych”... Określenie „jak najmniejszych” jest bardzo subiektywne. Tu powinno dążyć się w ogóle do...

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Pani Senator, ja bardzo przepraszam, ale wątpliwości tego typu wyrażamy w dyskusji, a teraz zwracamy się z pytaniami.

(Senator Krystyna Sienkiewicz: No to w takim razie pytanie dotyczy dyrektywy.)

Dziękuję bardzo.

Przypominam, że pytanie zadajemy w ciągu minuty, regulamin mówi o tym bardzo wyraźnie.

Pan senator Zbigniew Romaszewski, proszę bardzo.

Senator Zbigniew Romaszewski:

Panie Ministrze, ja właściwie chciałbym uszczegółowić pytanie pani senator Sienkiewicz. Jakie były zasadnicze rozbieżności pomiędzy dyrektywą europejską a uregulowaniami rozdziału 9 w ustawie o ochronie zwierząt, z powodu których musieliśmy podejmować taką inicjatywę?

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Dziękuję.

Pan senator Jan Szafraniec.

Senator Jan Szafraniec:

Dziękuję, Panie Marszałku.

Panie Ministrze, ja mam kłopoty ze zrozumieniem definicji podanej w tej ustawie: zwierzęta to są zwierzęta kręgowce, w tym także dzikie itd. Jest to definicja wzięta z dyrektywy nr 86 z 1986 r. Mam więc pytanie: jakie są motywy czy jakie były bezpośrednie przyczyny wyłączenia, powtarzam: wyłączenia, z pojęcia „zwierzęta” form płodowych i embrionalnych? Czy to oznacza, że formy embrionalne i płodowe nie mieszczą się w definicji zwierzęcia według tej ustawy? To pierwsze pytanie.

A poza tym...

(Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski: Ale minuta już upłynęła.)

...włączone są tu formy larwalne, a wyłączony jest świat zwierząt, a więc świat bezkręgowców. Jakie były tego motywy? Dziękuję.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Dziękuję.

Pan senator Andrzej Wielowieyski.

Wszystkich widzę i po kolei...

Senator Andrzej Wielowieyski:

Dziękuję bardzo, Panie Marszałku.

Panie Ministrze, ja rzeczywiście po naszych kilkakrotnych kontaktach podczas pracy nad tą ustawą podkreślam, że niezmiernie się ucieszyłem, prawie że mogę być szczęśliwy, iż stwierdza pan, że ważne jest ustawowe podkreślenie współpracy między tymi dwoma organami. One

(senator A. Wielowieyski)

nie powinny się dublować – tu ja się z panem zgadzam – ale ta społeczna akcja z jednej strony i Inspekcja Weterynaryjna z drugiej strony powinny tworzyć jednak jeden system, a nie jakieś dwa systemy. Ale czy wobec tego, Panie Ministrze, nie uważa pan za słuszne, żeby pozostawić ten art. 34 chyba ust. 4, mówiący *expressis verbis* o współpracy między tymi dwoma organami: inspekcją i tym społecznym ciałem? Czy nie należałoby tego zostawić albo przynajmniej przeredagować i inaczej tego powiedzieć? Bo dotąd to było, a teraz jest po prostu usunięte.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Dziękuję.
Pan senator Zbigniew Kulak.

Senator Zbigniew Kulak:

Dziękuję.

Panie Ministrze, mam pytanie, na ile ta ustawa będzie szczelna, na ile ona będzie w Polsce nieomijalna. A myślę tu o dwóch sektorach, które mogą próbować omijać tę ustawę. Jeden to jest sektor zbrojeniowy, w którym mogą być prowadzone, i dotychczas były prowadzone, badania nad na przykład działaniem napalmu, oparzeniami, odmrożeniami, żywieniem substancjami zastępującymi normalną żywność, wykorzystywaniem wtórnym płynów wydalanych przez organizmy. Czy ta ustawa obejmie też te doświadczenia? I czy obejmie ona także eksperymentowanie ze środkami przymusu fizycznego, różnymi paralizatorami itd.? Czy są jakieś inne regulacje prawne, które spowodują, że mimo iż my radośnie uchwalimy to, co uchwalimy, w tych sektorach doświadczenia będą dalej prowadzone?

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Dziękuję.
Pan senator Józef Sztorc.

Senator Józef Sztorc:

Panie Marszałku, ja mam pytanie do pana ministra, związane z art. 14. W tym artykule mówi się: „prowadzenie działalności gospodarczej polegającej na hodowli zwierząt laboratoryjnych lub dostarczaniu zwierząt doświadczalnych wymaga uzyskania zezwolenia powiatowego lekarza weterynarii”. Ja rozumiem, że powiatowy lekarz weterynarii wydaje zezwolenie na prowadzenie takiej działalności, ale po spełnieniu wymogów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, to znaczy po dostosowaniu obiektów i odebraniu ich przez państwowy nadzór budow-

lany, przez inspekcję pracy, i wielu, wielu innych. Ja rozumiem, że to tak ma być i chciałbym od pana ministra usłyszeć potwierdzenie albo za-negowanie tego.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Dziękuję bardzo.
Jeszcze pani senator Irena Kurzępa.

Senator Irena Kurzępa:

Dziękuję.

Panie Ministrze, moje pytanie dotyczy Krajowej Komisji Etycznej do spraw Doświadczeń na Zwierzętach. W art. 28 ustawy czytamy, ile osób liczy krajowa komisja etyczna: dwunastu członków, w tym trzech przedstawicieli organizacji pozarządowych. Chciałabym zapytać, w jaki sposób minister do spraw nauki powołuje tych fachowców. Czy oni są przez kogoś desygnowani, czy po prostu powoływani są przez ministra nauki?

Druga sprawa dotyczy komisji lokalnych. Jaki zasięg mają te komisje lokalne? Nie bardzo rozumiem, co znaczy „lokalna”. Czy one są przy każdej jednostce doświadczalnej, czy na jakimś obszarze?

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Dziękuję bardzo.
Dalszych pytań nie ma. Oddaję więc głos...
(Senator Kazimierz Pawełek: Jeszcze jest.)
Jest jeszcze jedno. Pan senator Kazimierz Pawełek już pytał, ale sprawozdawcę.
Proszę bardzo.

Senator Kazimierz Pawełek:

Dziękuję.

Ja powtarzam swoje pytanie, na które nie otrzymałem odpowiedzi: jak ma wyglądać humanitarne zabijanie zwierząt doświadczalnych? Dziękuję.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

To zabijanie po ludzku, Panie Senatorze, tak ja to rozumiem.

Proszę bardzo, pan Józef Pilarczyk, sekretarz stanu w ministerstwie rolnictwa. Proszę bardzo.

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Rolnictwa
i Rozwoju Wsi
Józef Pilarczyk:**

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Może zacznę od sprawy ważnej, jak się wydaje najważniejszej, a mianowicie od tego, że projekt

(sekretarz stanu J. Pilarczyk)

doświadczenia musi być pozytywnie zaopiniowany przez lokalną komisję do spraw doświadczeń na zwierzętach. A więc największe znaczenie w przeprowadzaniu doświadczenia ma pozytywna opinia komisji lokalnej. Na szczeblu krajowym funkcjonuje komisja krajowa, która ustala standardy etyczne, między innymi również przeprowadzania doświadczeń na zwierzętach. Te standardy etyczne przekazuje lokalnym komisjom, a także powołuje lokalne komisje. Komisje powołuje w zależności od tego, czy istnieje potrzeba powołania takich komisji. Jeżeli w danym rejonie kraju nie ma placówek prowadzących doświadczenia, nie ma wniosków i nie ma projektów, to krajowa komisja może nie powoływać w tym rejonie kraju lokalnych komisji. Nie jest powiedziane, czy to będą wojewódzkie, czy to będą powiatowe komisje. W zależności od sytuacji krajowa komisja powołuje komisje i ustala ich terytorialny zakres działania. Wszystkie wnioski, wszystkie projekty doświadczeń są kierowane do danej komisji lokalnej.

W tych opiniach i w tych standardach etycznych krajowa komisja odnosi się również do humanitarnych sposobów uśmiercania zwierząt. Ja nie chcę w tej chwili opisywać tego szczegółowo, bo śmiem twierdzić, że moje kompetencje w tym zakresie są dużo mniejsze niż krajowej komisji etycznej do spraw doświadczeń. W każdym razie takie standardy są określane przez krajową komisję etyczną. Kiedy to zabijanie wchodzi w skład doświadczenia, projektu doświadczenia, wtedy komisja odnosi się również do sposobu uśmiercania zwierzęcia używanego do doświadczenia, a więc wtedy, kiedy jest to niezbędne do przeprowadzenia doświadczenia.

W sytuacji, kiedy jest to uśmiercanie nie związane z doświadczeniem, podlega to przepisom ustawy o ochronie zwierząt. Przepisy ustawy o ochronie zwierząt dotyczą bowiem tego typu sytuacji. Ale przypomnę, że ustawa o ochronie zwierząt dotyczy ochrony zwierząt w różnych obszarach funkcjonowania człowieka i działalności gospodarczej, w ogóle działalności człowieka, bo dotyczy ona i ubojni, i używania zwierząt na przykład do widowisk, i zwierząt domowych, reguluje również wszystkie kwestie związane ze zwierzętami dzikimi, określa warunki kiedy i na jakich zasadach można uśmiercić zwierzęta. Z uwagi na to, że ustawa o ochronie zwierząt reguluje szereg różnych dziedzin związanych z ochroną zwierząt, o których mówiłem, łącznie z działalnością polegającą na celowym uśmiercaniu czy ubijaniu zwierząt dla potrzeb gospodarczych, a tu chodzi o tak specyficzne i tak szczegółowe, jak państwo senatorowie przyznają, zagadnienia związane z prowadzeniem doświadczeń, bo łącznie rozwiązywane są problemy związane z funkcyjono-

waniem komisji etycznej, bo szczegółowo rozpisane są zadania dla kierownika jednostki doświadczałnej, dla osoby wyznaczonej przez tego kierownika jako osoby odpowiedzialnej, bo określone są również zadania Inspekcji Weterynaryjnej, jak i szczegółowo – już to mówiłem – komisji etycznej, uznano, że dobrze by było, żeby te zagadnienia były odrębnie uregulowane. A więc nie konieczność dostosowania do odpowiedniej dyrektywy Unii Europejskiej, ale konieczność uporządkowania i podkreślenia specyfiki problematyki ochrony zwierząt w związku z prowadzeniem na nich doświadczeń legły u podstaw decyzji o wyodrębnieniu tych zagadnień w osobnej ustawie.

Pragnę powiedzieć w imieniu rządu, że opinia sformułowana przez panią senator Sienkiewicz, jakoby rząd pogorszył sytuację, pogorszył jakość przepisów związanych z prowadzeniem doświadczeń... Ja nie mogę zaakceptować takiej opinii. Ona była dość ogólnie sformułowana, Pani Senator. Wskazywałem na przyczyny i przepisy, dzięki którym, w moim przekonaniu, ta regulacja jest bardzo szczegółowa i nie pozostawia żadnych wątpliwości w tym zakresie, chociażby co do kwestii testów, nad którą tak dyskutowano. Proszę przeanalizować tamtą ustawę. Jeśli nawet plusem tamtego zapisu jest to, że używa się słowa „test”, to i tak nie ma tam żadnych dalszych procedur, nie ma rozwiązań. Co z tego, że mówi się o testach, skoro nie rozwija się procedur związanych z prowadzeniem tych testów? Tu mamy sytuację jasną i klarowną: odrzucone zostały niejasne sformułowania i teraz każdy test jest doświadczeniem, co wynika z art. 1 ust. 2. Po doprecyzowaniu definicji doświadczenia zgodnie z propozycją komisji ustawodawczej nie ma już żadnych wątpliwości dotyczących tego tematu. W związku z tym nie zachodzi taka potrzeba, żeby do definicji doświadczenia na zwierzętach dopisywać również testy. Od samego początku cel był taki, żeby nie było dyskusji w tym zakresie: czy można prowadzić testy, czy nie.

Oczywiście, jeśli chodzi o sektor zbrojeniowy nie ma żadnych wyłączeń – w zakresie prowadzenia doświadczeń na zwierzętach musi się on stosować do tej ustawy. Nie ma tu żadnych wyjątków. Prowadzone doświadczenia również podlegają opiniowaniu przez lokalne komisje etyczne, a jeżeli nie ma uzgodnionego stanowiska, to wtedy przez krajową komisję etyczną.

Padło też pytanie odnoszące się do definicji wyrazu „zwierzęta”. Pragnę wyrazić opinię, że definicja została stworzona na użytek tej ustawy, nie jest to więc uniwersalna definicja, którą stosujemy w przypadku innych ustaw czy innych procedur. To jest zapis dotyczący tylko i wyłącznie tej ustawy, stąd taka definicja: z wyłączeniem form płodowych i embrionalnych. Czyli w tej ustawie to pojęcie ma tylko i wyłącznie

(sekretarz stanu J. Pilarczyk)

taki zakres, jaki jest określony w tej definicji. Nie ma tu żadnych ukrytych celów, po prostu tak zdefiniowano na użytek tej ustawy pojęcie zwierzęcia.

Jeśli chodzi o współpracę Inspekcji Weterynaryjnej i komisji etycznej, to jeszcze raz mówię, że do tej pory pewne negatywne oceny tych zapisów czy propozycji tych zapisów, które padały w Sejmie, wynikały stąd, że w sposób niewystarczający – chociaż do tych propozycji, mówiłem o tym, również można taką uwagę zgłosić – zostały określone szczegółowe zasady tej współpracy. Bo jeżeli nie określimy precyzyjnie, na czym ma polegać współpraca, to może nią być zarówno zaproszenie członków komisji etycznej do uczestnictwa w kontroli w charakterze obserwatorów, jak również prowadzenie korespondencji. A więc wszystkie te zapisy mają tę ujemną cechę, że nie precyzują, na czym ta współpraca ma polegać. Ale zakładamy, że te zasady współpracy zostaną po prostu wypracowane w trakcie bezpośrednich kontaktów jednej i drugiej instytucji. Bo żeby dobrze przeprowadzić kontrolę, zapewne potrzebny jest bezpośredni kontakt lekarza weterynarii, Inspekcji Weterynaryjnej, z lokalną komisją etyczną. Zapewne w niektórych przypadkach celowe dla dobra przeprowadzanej kontroli będzie również uczestnictwo przedstawiciela komisji etycznej.

Panie Marszałku, Wysoka Izbo, to tyle, jeśli chodzi o odpowiedzi na zadane pytania.

(Przewodnictwo obrad obejmuje wicemarszałek Jolanta Danielak)

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję bardzo, Panie Ministrze.

Bardzo proszę, pan senator Szafraniec chciałby jeszcze zadać pytanie.

Senator Jan Szafraniec:

Panie Ministrze, pan pozwoli, że będę dążył temat. Zgodnie z rozumieniem tej ustawy formy embrionalne i płodowe są wyłączone z doświadczeń na zwierzętach.

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Józef Pilarczyk: Tak.)

Tymczasem okazuje się, że... Wiem, że powstaje bardzo dużo prac naukowych o zwierzętach tak zwanych gnotobiotycznych, uzyskanych drogą cesarskiego cięcia. Chodzi o formy biologicznie czyste, tak zwane *germ free*. A przecież są to formy płodowe, na których te doświadczenia są przeprowadzane przez naukowców.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Bardzo proszę, pani senator Sienkiewicz.

Senator Krystyna Sienkiewicz:

Dziękuję bardzo.

Jednominutowa wypowiedź nie pozwoliła mi, Panie Ministrze, uzasadnić, dlaczego ta ustawa jest regresem i dlaczego jest takim wiernopoddańczym ukłonem wobec bardzo przestarzałej dyrektywy. To był mój błąd.

Czy pan minister nie uważa jednak, że dopiero ta duża liczba poprawek, zgłoszonych przez trzy komisje, sprawia, że – zechce pan przyznać rację – zyskują właściwe miejsce i krajowa komisja etyczna, i lokalne komisje etyczne itd.? Bardzo więc proszę, żeby pan nie stosował takiej oceniającej formuły do pytań senatorskich. Dziękuję. To nawet nie było...

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Pani Senator, jesteśmy na etapie pytań, więc prosiłabym, żeby to były pytania.

Czy są kolejne pytania do pana ministra? Nie ma.

Bardzo proszę, Panie Ministrze.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Józef Pilarczyk:

Pani Marszałek! Wysoki Senacie!

Przepraszam, jeżeli zostało to zrozumiane tak, że uzurpowałem sobie prawo do opiniowania wypowiedzi pani senator czy zadanego przez panią senator pytania. Ja po prostu wyraziłem swoją opinię w imieniu rządu.

(Senator Krystyna Sienkiewicz: Całego rządu?)

Tak, zostałem upoważniony do reprezentowania stanowiska rządu, które zostało wyrażone w pierwotnym projekcie ustawy skierowanym do Sejmu.

Otóż pragnę poinformować, że w tym zakresie w Sejmie były formułowane poprawki dość jednoznaczne. W trakcie prac sejmowych formułowano poprawki zmierzające do nadania komisjom etycznym charakteru kontrolno-inspekcyjnego. Na etapie prac sejmowych, kiedy były formułowane takie poprawki, wyrażaliśmy wobec nich – ja również, w imieniu rządu – opinie negatywne. W trakcie prac senackich formułowano zaś propozycje, które wskazują właśnie na współpracę, której charakter będzie zależał od obydwu instytucji.

A więc nie jest to w żaden sposób... Ja wiem, że takie opinie przez niektórych przedstawicieli komisji etycznych... To była cała istota sporów

(sekretarz stanu J. Pilarczyk)

w Sejmie: po prostu wiele wniosków było formułowanych po to, by nadać Krajowej Komisji Etycznej do spraw Doświadczeń na Zwierzętach charakter inspekcyjny. A istotą projektu rządowego jest to, że komisja etyczna do spraw doświadczeń na zwierzętach przede wszystkim kształtuje normy etyczne, określa te normy i przekazuje ustalenia komisjom lokalnym. Na tej podstawie opiniowane są doświadczenia. A więc ta główna i podstawowa rola komisji to tworzenie standardów etycznych i opiniowanie projektów doświadczeń na zwierzętach.

Pani Marszałek! Wysoki Senacie! Ja nie chciałem się w tej chwili silić na szczegółową odpowiedź na pytanie pana senatora Szafrąncza. Jest to bardzo...

(Wicemarszałek Jolanta Danielak: Ja przy okazji bardzo proszę pana senatora Szafrąncza o wyłączenie mikrofonu.)

Poproszę po prostu kompetentne osoby, przede wszystkim przedstawicieli ministerstwa nauki, o wyjaśnienie tej kwestii i udzielenie odpowiedzi na to pytanie bezpośrednio panu senatorowi Szafrąnczowi. Przepraszam bardzo, ale w tym zakresie moje kompetencje są niewystarczające. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję, Panie Ministrze.

Otwieram dyskusję.

Przypominam o wymogach regulaminowych dotyczących czasu przemówienia senatorów, o konieczności zapisywania się do głosu u senatora prowadzącego listę mówców, a przede wszystkim o obowiązku składania podpisanych wniosków o charakterze legislacyjnym do marszałka Senatu. Wnioski te muszą być złożone na piśmie do zamknięcia dyskusji nad daną ustawą.

Przypominam, że połączone komisje będą rozpatrywać tylko te wnioski, które zostały złożone do zamknięcia dyskusji na piśmie do marszałka Senatu.

Bardzo proszę o zabranie głosu pana senatora Zbigniewa Romaszewskiego.

Senator Zbigniew Romaszewski:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo!

Może zacznę od tego, że parlament w tej chwili jest poddawany dużej i chyba słusznej krytyce za tak zwane złe ustawodawstwo. Ustaw produkujemy bardzo dużo, zalewamy kraj ustawami, ale ich jakość jest różna.

Wysoka Izbo, wydaje mi się, że jednym ze sposobów zatrzymania tej fali zalewającej społeczeństwo ustawami i uregulowaniami byłoby unikanie tworzenia nowych ustaw, kolejnych noweli-

zacji tam, gdzie nie jest to niezbędne. Dlatego też uważam, że inicjatywa stworzenia ustawy o doświadczeniach na zwierzętach, mimo że istnieją bardzo dobre, w moim przekonaniu, uregulowania zawarte w ustawie o ochronie zwierząt, jest inicjatywą chybioną.

Jest to inicjatywa chybiona również z innego powodu. Otóż podobnie jak pani senator Krystyna Sienkiewicz, odnoszę wrażenie, że mamy tu do czynienia z pewnym cofnięciem się, jeśli chodzi o przepisy humanitaryzujące nasze prawo. Nie jestem w tym odosobniony, a myślę, że jeszcze pewna liczba senatorów myśli podobnie. Muszę też powiedzieć, że jeżeli chodzi o opinię publiczną, to ilość spamu, który zalał mój komputer, jest po prostu ogromna. Wobec tego trzeba stwierdzić, że wszyscy, którzy się tym problem interesują, odbierają to bardzo podobnie.

Ja w pełni aprobuję taktykę pani senator Liszcz, bo uważam, że nie można doprowadzić do sytuacji, w której ta ustawa po prostu przejdzie bez poprawek w wypadku nieprzyjęcia wniosku o jej odrzucenie, jak to miało miejsce poprzednio. Dlatego uważam, że trzeba tę ustawę wszelkimi sposobami ulepszyć.

Ja zgłosiłem już wniosek mniejszości o wyeliminowanie możliwości stosowania eksperymentów na zwierzętach we wszelkich badaniach dotyczących kosmetyków i środków higienicznych. Teraz chciałbym jeszcze wnieść dwie poprawki związane, że tak powiem, ze społecznymi aspektami ustawy.

Mianowicie, jeżeli lokalne komisje etyczne mają mieć jakieś wyobrażenie na temat doświadczeń prowadzonych na zwierzętach, muszą mieć jednak możliwość kontrolowania warunków, w których te eksperymenty są przeprowadzane. Na podstawie tego... Bo to nie jest tylko kwestia opisu i przystawienia pieczętki. To jest również kwestia tego, czy dana instytucja jest w stanie w sposób humanitarny takie doświadczenia prowadzić. Z tego też powodu uważam, że w art. 29 niezbędne jest dodanie ust. 1a mówiącego, że na podstawie pisemnego upoważnienia wydanego przez przewodniczącego lokalnej komisji etycznej jej członkowie mogą sprawdzać zgodność przebiegu prowadzonych doświadczeń z opiniami i zaleceniami wydanymi przez tę komisję. To nie może być tak, że po prostu każdy sobie rzepkę skrobie. Zauważmy na dodatek, że Inspekcja Weterynaryjna miała i dotąd ma dostatecznie dużo kłopotów i problemów ze spełnieniem wymogów unijnych. To jest pierwsza kwestia.

Druga kwestia, którą chciałbym dodatkowo przedstawić, jest, uważam, niezwykle istotna. Proszę państwa, ogromną wartością jest społeczna aktywność. Chyba wszyscy czujemy, że znajdujemy się w kompletnym niżu aktywności społecznej, w sytuacji kompletnej apatii społeczeństwa. Dlatego, proszę państwa, wydaje mi się, że

(senator Z. Romaszewski)

bardzo istotne byłoby przywrócenie współpracy Inspekcji Weterynaryjnej z organizacjami pozarządowymi, które zajmują się tą problematyką. Proponuję więc, ażeby w art. 33 dodać ustęp w brzmieniu: „Organizacje społeczne, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, mogą współdziałać z Inspekcją Weterynaryjną w sprawowaniu nadzoru, o którym mowa w ust. 1”. Ludzi nigdy za dużo, a ludzi, którzy się tą problematyką interesują, po prostu należy wykorzystywać. Poza tym myślę, że przejrzystość tych spraw dla społeczeństwa w ogromnej mierze może rozproszyć wszelkie niepokoje, które się z tym wiążą.

W związku z tym składam te dwie poprawki, Pani Marszałek. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Zapraszam do mównicy pana senatora Wielowieyskiego.

Senator Andrzej Wielowieyski:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo!

Mamy tutaj dwie sprawy. Pierwsza z nich to sprawa już kilka razy podniesiona: problem testów. Jest on dla mnie nie do końca zrozumiały i właściwie dość zdumiewający. Ja nie wiem, dlaczego koniecznie mamy usunąć wyraźne zaznaczenie, że chodzi również o testy. Przecież one będą prowadzone, bo i zakłady, i laboratoria będą zabiegały o to, żeby sobie poprawić warunki produkcji czy coś lepszego wyprodukować i będą chciały robić testy. Wobec tego miejmy to pod kontrolą i nie chowajmy głowy w piasek. Oczywiście, że testy będą i nie będą one miały charakteru naukowego, tylko wyłącznie użytkowy.

Stawiam w związku z tym wielki znak zapytania, Pani Marszałek. Było charakterystyczne, że w czasie obrad komisji przedstawiciele środowisk naukowych próbowali nam wytłumaczyć, że problem naukowości to nie problem celu, tylko metody. Jeżeli więc, powiedzmy, chcę poprawić zapach jakiegoś kosmetyku, to też jest to nauka. No, tu widzę jakieś nieporozumienie, bo inna część ekspertów, którzy byli obecni na sali, zdaje się, odczuwała to stwierdzenie jako dość zaskakujące.

Jest po prostu dziwne i zdumiewające, że boimy się wprowadzenia tutaj słowa „test”, które było istotą czy, powiedzmy, ośnową dyrektywy 86/609, na której się opieramy. Ona powstała w odniesieniu do testów. Teraz zresztą trwają nad nią prace i prawdopodobnie wkrótce będziemy mieli nową dyrektywę, o szerszym zakresie, która podejmie nie tylko problem testów. Ale po-

wstała ona przede wszystkim po to, żeby kontrolować testy naukowe. A my z jakiegoś zdumiewającego powodu nie chcemy wprowadzić tego słowa.

Pan minister ma rację, że w art. 1 jest mowa na przykład o dydaktyce. Ale będę podkreślał – i zgłaszam odpowiednią poprawkę – że dobrze by było do definicji pojęcia „doświadczenie” dopisać, że dotyczy to również celów dydaktycznych. Chodzi tu o sprawy dość powszechnie, że tak powiem, występujące: krajanie żabek, krajanie myszy, różne eksperymenty dokonywane nie tylko przez profesorów, ale również adiunktów czy asystentów w różnych układach. Niech więc będzie jasno i wyraźnie napisane, że to też jest doświadczenie, które podlega kontroli. Bo jest coś takiego, jest sporo takich doświadczeń.

Podkreślam: opór przeciwko wprowadzeniu tych dwóch słów w art. 2 – chodzi o to, że to również testy i dydaktyka – jest dla mnie niezrozumiały. Środowiska, którym zależy na ochronie i bezpieczeństwie zwierząt, są tym zdumione. Ta sprawa jest zupełnie niejasna.

Następna kwestia dotyczy efektywnej kontroli. Wysoka Izbo, kładę duży nacisk na słowo „efektywnej”.

Ale może najpierw dwa słowa o tym, co w ogóle nas tutaj czeka. Wysoka Izbo, mamy niedobre doświadczenia z ustawą o zwierzętach. Kiedyś chcieliśmy postawić sprawę na ostrzu noża, walczyliśmy, wydawałoby się, o sprawy i wartości dość istotne dla naszej kultury społecznej, poszliśmy za daleko i przegraliśmy. Ja mam to, że tak powiem, w głowie, pamiętam o tym, że trzeba być realistą. W związku z tym chciałbym postawić sprawę w ten sposób: przedłożę około dziesięciu poprawek dotyczących różnych elementów działania komisji i weterynarzy, tego, jak to ma być ze sobą zgrane.

Podkreślam jednak, że przede wszystkim chodzi o jedną rzecz: żeby nie usuwać art. 34 ust. 4 z dotychczasowej ustawy o zwierzętach. Artykuł ten mówi o tym, że należy współpracować, że Inspekcja Weterynaryjna współpracuje w zakresie doświadczeń i testów z komisjami etyki. Właśnie to jest usuwane. I to jest sprawa szczególna i zaskakująca, Wysoka Izbo, bardzo niebezpieczna, bo równocześnie w art. 33 ust. 2 pkt 3 lit. c jest powiedziane, że Inspekcja Weterynaryjna ma prawo do wglądu w opinie komisji etycznych. Widzicie, Koledzy Senatorowie, o co tu chodzi: ma prawo do wglądu, czyli nie ma takiego obowiązku. To znaczy, że – jeśli ktoś to pominie i nie zwróci uwagi, jakie warunki komisja etyczna postawiła laboratorium, które robi takie rzeczy – nic się nie stanie, bo można tak robić. Proszę państwa, nie można tak robić – patrzę na to z punktu widzenia i praktyki, i elementarnej sprawności legislacyjnej. Po co powołaliśmy te społeczne komisje? Mówiono już o tym dosyć – one nic nie ko-

(senator A. Wielowieyski)

sztują, nie zwiększają kosztów, na czym zależy rządowi; zresztą w tym popieram rząd w pełni. Te przepisy, te propozycje, które proponuję, mają na celu utrzymanie obowiązkowej współpracy tych dwóch jednostek.

Panie Ministrze, mówił pan, że to się ma wykształcić w praktyce. Ale tak nie jest. Kieruję te słowa do państwa i do opinii publicznej. Inspekcje weterynaryjne tego nie chcą. Bardzo nie lubią wchodzenia do laboratoriów, bo one są od leczenia, a nie od badania jakichś metod laboratoryjnych; to je ogromnie frustruje. One tego nie chcą. I w związku z tym trzeba jakoś popchnąć tę sprawę w odpowiednim kierunku, bo inaczej ta ustawa będzie tym, co już znamy, *lex imperfecta*, prawem nieskutecznym, mimo że są jakieś zalecenia w tym zakresie; zostały nawet stworzone pewne organy, jak te komisje etyczne. Ale podkreślam: może być wiele takich sytuacji, w których te zalecenia nie będą choćby przeczytane, bo nie będzie takiego obowiązku.

Tak więc, Wysoka Izbo, przedkładałam tutaj kilka poprawek. Mają na celu głównie utrzymanie tej współpracy, a także pewne jej usprawnienie. Chodzi tam również o pewne błędy, na przykład w zakresie obowiązków komisji krajowej i lokalnych komisji etycznych. Można to poprawić redakcyjnie, czego komisje nie zrobiły. Przedkładałam poprawki w tym zakresie, Pani Marszałek. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Bardzo proszę o zabranie głosu panią senator Teresę Liszcz.

Senator Teresa Liszcz:

Pani Marszałek! Wysoki Senacie!

Po ponownej, bardzo uważnej lekturze ustawy sejmowej znalazłam w niej jeszcze pewne luki czy też wątpliwe rozwiązania. I tej materii dotyczą poprawki, które pragnę zgłosić. W skrócie powiem, o co w nich chodzi.

Cieszę się z tego, co powiedział pan minister, że popiera definicję doświadczenia, która w istocie zawiera także test. Ogromnie mnie uradowały słowa pana ministra na temat tego, że zgadza się na zapisanie w ustawie współpracy Inspekcji Weterynaryjnej z komisjami etycznymi, ale między innymi w tej materii pragnę przedstawić propozycje uzupełnień i uściśleń.

Wcześniej jednak proponuję wprowadzenie w art. 4 zakazu dokonywania na zwierzętach wszelkich testów środków higienicznych i kosmetycznych, bez zastrzeżenia, że zakaz obowiązuje tylko wtedy, kiedy nie ma metod alternatywnych, bo taki względny zakaz jest już w art. 2

ustawy. Obecnie najlepsze firmy farmaceutyczne chlubią się tym, że nie przeprowadzają testów na zwierzętach; piszą o tym na opakowaniach i my chętnie kupujemy takie kosmetyki. Niedługo będzie dyrektywa unijna zakazująca takich testów; zrobimy wcześniej ten krok do przodu. Nie może być tak, że po to, aby elegantka mogła mieć kolejny krem lub zapach, niszczy się oczy tysiącom królików i męczy inne zwierzęta. A w związku z tym, że używam w tej propozycji słowa „test” – używa go także w swojej poprawce pan senator Romaszewski – jednocześnie proponuję umieszczenie w słowniczku definicji testu, która brzmi tak: „Test to wykorzystanie zwierzęcia do badania właściwości lub jakości produktu”. Z całą mocą chcę podkreślić, że test jest elementem definicji doświadczenia, ale ponieważ chcemy zabezpieczyć pewnego rodzaju testów, proponuję to określenie testu.

Kolejna sprawa, którą chciałam poruszyć. Otóż do wymagań stawianych członkom komisji etycznej – mówi się tam o doświadczeniu i o kwalifikacjach – proponuję dodać także „walory etyczne”.

I sprawa bardzo trudna, przy której liczę na zrozumienie pana ministra. Chodzi o sytuację, kiedy lokalna komisja etyczna wydaje pozytywną opinię o doświadczeniu i zgodnie z ustawą kierownik jednostki może już wydać zezwolenie na przeprowadzenie doświadczenia. Ale jednocześnie w art. 31 ustawy sejmowej jest przepis, który stanowi, że w takim przypadku co najmniej trzech członków komisji – komisja ustawodawstwa proponuje, żeby to była 1/3 składu – może doprowadzić do przekazania pozytywnej opinii i całego materiału do krajowej komisji etycznej. I tu ciąg zdarzeń jak gdyby się urywał. Nie wiadomo, po co ma to zrobić – czy tylko po to, żeby komisja krajowa wiedziała, że została wydana pozytywna opinia o projekcie doświadczenia, które budzi zastrzeżenia mniejszości tej komisji? Nie, moim zdaniem, idea jest taka, że w takiej sytuacji krajowa komisja ma obowiązek zbadać sprawę jeszcze raz i wydać własną opinię. Podobnie jak wówczas, kiedy była negatywna opinia komisji lokalnej, sprawę przekazuje się wtedy do krajowej komisji etycznej. W obu przypadkach jest to jakiś substytut odwołania. I po to przekazuje się wniosek i opinię krajowej komisji etycznej – żeby ponownie rozpatrzyła sprawę i ewentualnie zmieniła opinię.

Zwracam uwagę, że zarówno w lokalnych komisjach, jak i w krajowej komisji przewagę mają doświadczalnicy. I nie jest tak, że oni się nie zgodzą na projekt, jeżeli są spełnione wszystkie warunki i doświadczenie jest potrzebne. Nie oszukujmy się jednak – są setki doświadczeń absolutnie niepotrzebnych, powtarzanych, okupionych ogromnym cierpieniem zwierząt, przeprowadzanych tylko po to, żeby na przykład ktoś napisał

(senator T. Liszcz)

pracę magisterską. Ale mamy w komisjach etycznych doświadczonych naukowców, którzy na pewno nie wyrządzą krzywdy kolegom naukowcom, jeśli będzie chodziło o ważne i zgodne z ustawą doświadczenie.

I tego dotyczy jedna z moich poprawek. Przewiduje ona, że w sytuacji, gdy pozytywna opinia zostaje przekazana do weryfikacji krajowej komisji, kierownik jednostki nie może wydać zgody na przeprowadzenie doświadczenia; musi wstrzymać się do czasu zajęcia stanowiska przez krajową komisję.

Teraz najważniejsza sprawa – sprawa nadzoru nad doświadczeniami. Otóż mimo pięciu godzin spędzonych na posiedzeniu komisji i wielu godzin wcześniejszego studiowania tej ustawy przeoczyłam w tym zakresie rzecz arcyważną. Mianowicie stwierdziłam, wpadając w panikę, że w art. 33, który ustanawia nadzór Inspekcji Weterynaryjnej nad przestrzeganiem tej ustawy, w ogóle nie ma mowy o nadzorze nad przeprowadzaniem doświadczeń. Jest nadzór nad hodowlą, nad przetrzymywaniem zwierząt i nad dokumentacją, a w ogóle pomija się to, co najważniejsze i co znajduje się w obecnie obowiązującej ustawie w art. 34a – sposób przeprowadzania doświadczeń. Nie wiem, czy to wypadek przy pracy, czy świadome wyłączenie tych spraw spod nadzoru inspekcji.

Niezależnie od tego, jaki był powód, nie można tego tak zostawić. Zdaję sobie sprawę z tego, że Inspekcja Weterynaryjna nie jest przygotowana do nadzoru nad przeprowadzaniem doświadczeń, ale skoro ustawodawca zdecydował się poddać te sprawy tej inspekcji, to znaczy, że trzeba wzmocnić jej kadrę czy przeszkolić część kadry w tym zakresie, bo nadzór nad tym musi być. Stąd propozycja, żeby uczestniczyli w tym członkowie komisji etycznych, doświadczalnicy.

Jak pan minister mówił, był już rozważany pomysł stworzenia odrębnej, zewnętrznej inspekcji odnośnie do jednostek doświadczalnych. Ten pomysł omawiano podczas prac nad ustawą o ochronie zwierząt, upadł on jednak, głównie ze względu na koszty. Nie ma obecnie – wtedy też nie było, a teraz tym bardziej – tak sprzyjającej atmosfery, aby powołać w tej chwili całkiem nowy organ, nie ma też na to pieniędzy. Zostanmy więc przy nadzorze Inspekcji Weterynaryjnej. Ale niech ta inspekcja ma obowiązek kontrolować także zgodność przebiegu doświadczeń z projektem i z przepisami, a tego nie ma w nowej ustawie sejmowej. Proponuję, ażeby utrzymać ten nadzór. Mam nadzieję, że usunięcie tego zapisu to był wypadek przy pracy.

I teraz kwestia współdziałania inspekcji z komisjami etycznymi. Mamy zapowiedź, że pan minister godzi się na to współdziałanie, co mnie

ogromnie cieszy. Przedstawiam propozycję, żeby zasady tego współdziałania mógł określić w rozporządzeniu minister właściwy do spraw nauki, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa. I nie obligatoryjna delegacja, tylko fakultatywna – chciałabym, żeby była taka możliwość, jeżeli obydwaj ministrowie taką potrzebę będą widzieli.

I pewien konkretny zakres tego współdziałania. Proponuję zamieszczenie w ustawie przepisu, który pozwalałby komisji etycznej uczestniczyć w czynnościach kontrolnych. Ten przepis, nowy ustęp w art. 33, miałby brzmieć tak: „członek Krajowej Komisji Etycznej lub członek lokalnej komisji etycznej, mający pisemne upoważnienie przewodniczącego właściwej komisji, może uczestniczyć wraz z pracownikiem Inspekcji w czynnościach, o których mowa w ust. 2”. Chodzi tu o wizytowanie jednostki doświadczalnej i wgląd do dokumentacji doświadczeń. Ale może to zrobić łącznie z inspektorem, nie sam. Nie proponuję więc uczynienia z komisji etycznej samodzielnego organu kontrolnego, chodzi tylko o prawo towarzyszenia inspektorowi w wizytowaniu jednostki hodowlanej czy doświadczalnej.

I kolejna, moim zdaniem, bardzo ważna sprawa, dotycząca relacji między ministrem do spraw nauki a krajową komisją etyczną. Otóż w art. 30 ust. 1 jest przepis, który budzi mój zasadniczy sprzeciw. Jest tam powiedziane, że nadzór nad krajową komisją etyczną i lokalnymi komisjami etycznymi sprawuje minister właściwy do spraw nauki, a przecież taka komisja, która feruje opinie, nie może być nadzorowana, bo nadzór oznacza także prawo władczego wkraczania. Komisja Ustawodawstwa i Praworządności zaproponowała, by zamienić ten przepis innym przepisem, o treści zmierzającej wręcz w przeciwnym kierunku, podkreślającej niezależność członków komisji od administracji publicznej i jednostek doświadczalnych. Obawiam się jednak, że to może iść zbyt daleko, więc proponuję inną zmianę. Polega ona na tym, że w art. 30 ust. 1 mówiłoby się o nadzorze organizacyjnym. Dodano by też przepis, który stanowiłby, iż członkowie krajowej komisji etycznej i lokalnych komisji w zakresie wydawanych opinii są niezależni od organów administracji publicznej i jednostek doświadczalnych. I to chyba najważniejsze zmiany, które proponuję.

Aha, jeszcze kwestia pojęcia zwierząt laboratoryjnych. W ustawie sejmowej obok myszy, szczurów, chomików, w przypadku których jak gdyby pogodziliśmy się z tym, że są ofiarami na ołtarzu nauki, wymienia się także jednym tchem psy, koty oraz zwierzęta naczelne. Proponuję, żeby wykreślić z wykazu zwierząt laboratoryjnych psy, koty i naczelne, a dopisać ryby, płazy, gady i nornice. Podkreślam, że nie oznacza to wyłączenia możliwości prowadzenia doświadczeń na zwie-

(senator T. Liszcz)

rzętach o wysokim stopniu rozwoju. Chodzi tylko o to, żeby one od urodzenia nie były traktowane jako materiał do doświadczeń, na równi z tymi nieszczęsnymi myszami i królikami – przysłowio-wo już doświadczalnymi.

(Wicemarszałek Jolanta Danielak: Pani Senator, kończy się pani czas wypowiedzi.)

Na koniec chcę powiedzieć, że dysponujemy w komisji ustawodawczej listem dyrektorki Eurogrupy do spraw Dobrostanu Zwierząt, w którym wprost się mówi, iż dyrektywa nr 86/609, którą w dużej mierze kierował się Sejm, jest uważana za przestarzałą. Obecna polska ustawa o ochronie zwierząt zawiera przepisy wychodzące poza ścisłe minimum prawne wytyczone tą dyrektywą. Ustawa o doświadczeniach na zwierzętach stanowi krok wstecz w stosunku do tego, co zostało ustanowione przez ustawę o ochronie zwierząt. W świetle tych faktów eurogrupa namawia państwa senatorów, by przyczynili się do uchwalenia perspektywicznej ustawy o doświadczeniach na zwierzętach, takiej, która byłaby bardziej zgodna zarówno z obecnym polskim prawem, jak i przyszłymi standardami europejskimi, a nie ustawy będącej bezpośrednim powieleniem dyrektywy 86/609. I chcę powiedzieć, że jeżeli z błogosławieństwem pana ministra przyjmujemy poprawki, które proponuję, to spełnimy ten postulat eurogrupy.

Na zakończenie chcę jeszcze dodać, że do Komisji Ustawodawstwa i Praworządności wpłynęło ponad sto pięćdziesiąt listów z protestami przeciwko tej ustawie sejmowej. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Pani Senator, jak rozumiem, pani sugerowała złożenie poprawek. Chciałabym przypomnieć...

(Senator Teresa Liszcz: Już oddaję. Dziękuję bardzo za przypomnienie.)

I zapraszam panią senator Marię Szyszkowską do mównicy.

Senator Maria Szyszkowska:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo!

Chciałabym przypomnieć, że około sześciu lat temu została uchwalona ustawa, na mocy której zwierzęta zostały uznane za istoty żywe, nie zaś za przedmioty. Niestety, przez te sześć lat nie uległa zmianie świadomość naszego społeczeństwa.

Przejawy okrucieństwa w stosunku do zwierząt, w tym również zwierząt doświadczalnych, są bardzo głęboko niepokojące, tym bardziej że nie ma systemu kontrolnego. W gruncie rzeczy nikt nie kontroluje i nie karze tych, którzy w nie-

ludzki sposób odnoszą się do zwierząt. W świadomości większości naszego społeczeństwa wciąż nie zagnieździło się przekonanie, że zwierzę cierpi tak samo jak człowiek, a może nawet jeszcze bardziej. Mówię o tym, dlatego że ta ustawa powinna przynajmniej wyrażać przekonanie, że jesteśmy częścią świata przyrody i że człowiek nie jest ani lepszy, ani gorszy od zwierząt. Mnie zaś duch tej ustawy rozczarowuje. Uważam, że została stracona okazja do sformułowania preambuły do tej ustawy. Nie zgłaszam takiego wniosku, ponieważ spowodowałoby to zmianę wszystkich pozostałych przepisów, ale owa preambuła, którą być może zainteresowałyby się media, miałyby jakieś znaczenie dla szerzenia oświaty, gdy chodzi o stosunek do zwierząt.

W tej ustawie brakuje mi zdecydowanie stwierdzenia, że metody alternatywne przede wszystkim powinny obowiązywać, obowiązywać i że doświadczenia na zwierzętach powinny być przeprowadzane tylko w wypadku jakiejś konieczności. Niestety, duch tej ustawy jest inny.

Poza tym, jak wspomniała już pani senator Liszcz, nie zostały sformułowane dostatecznie wysokie wymagania wobec tych, którzy mają przeprowadzać doświadczenia na zwierzętach. Powinny to być wysokie wymagania, jeśli chodzi o stopień ich wykształcenia, ale też nie mniej wysokie, jeśli chodzi o ich poziom etyczny.

I wreszcie sprawa nadzoru. Mianowicie niezbędne jest, ażeby wzmocnić kontrolę czynników społecznych i owych komisji etycznych.

Ze względu na wystąpienia moich przedmówców nie składałam wniosków legislacyjnych, ale bardzo wyraźnie chciałabym poprzeć wszystkie poprawki złożone przez panią senator Liszcz, jak również przez pana senatora Romaszewskiego. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję bardzo, Pani Senator.

Czy ktoś z państwa senatorów pragnie jeszcze zabrać głos w debacie? Nie ma zgłoszeń.

Informuję, że lista mówców została wyczerpana.

Wnioski o charakterze legislacyjnym w trakcie dyskusji złożyli: pan senator Romaszewski, pan senator Wielowieyski, pani senator Liszcz. Wnioski legislacyjne na piśmie złożyła pani senator Krystyna Sienkiewicz.

Zgodnie z art. 52 ust. 2 Regulaminu Senatu zamykam dyskusję.

Czy pan minister po wystąpieniach państwa senatorów chciałby jeszcze zabrać głos w celu odniesienia się do wniosków, które zostały zgłoszone przez państwa senatorów?

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Józef Pilarczyk: Jeśli pani marszałek pozwoli, zrobię to na posiedzeniu komisji.)

(*wicemarszałek J Danielak*)

Dziękuję.

W trakcie dyskusji zostały zgłoszone wnioski o charakterze legislacyjnym. A więc zgodnie z art. 52 ust. 2 Regulaminu Senatu proszę Komisję Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej, Komisję Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Komisję Ustawodawstwa i Praworządności o ustosunkowanie się do przedstawionych w toku debaty nad tym punktem wniosków i o przygotowanie wspólnego sprawozdania w tej sprawie.

Jednocześnie informuję, że głosowanie w sprawie ustawy o doświadczeniach na zwierzętach zostanie przeprowadzone pod koniec posiedzenia Senatu.

Serdecznie dziękuję panu ministrowi i towarzyszącym mu osobom za uczestnictwo w obradach.

Teraz **przystępujemy do łącznego rozpatrzenia punktu drugiego oraz punktu trzeciego** porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności; stanowisko Senatu w sprawie ustawy o płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych.

Przypominam, że rozpatrywane ustawy zostały uchwalone przez Sejm na sześćdziesiątym drugim posiedzeniu w dniach 26 i 27 listopada bieżącego roku, a do Senatu zostały przekazane 28 listopada tego roku. Marszałek Senatu w dniu 1 grudnia 2003 r., zgodnie z art. 68 ust. 1 Regulaminu Senatu, skierował je do Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej oraz Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Komisje po rozpatrzeniu ustawy przygotowały swoje sprawozdania w tej sprawie.

Przypominam ponadto, że teksty ustaw zawarte są w drukach nr 536 oraz 540, a sprawozdania komisji w drukach nr 536A, 536B oraz 540A i 540B.

Proszę sprawozdawcę Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej, pana senatora Janusza Bargieła, o zabranie głosu i przedstawienie sprawozdań komisji w sprawie ustawy o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, a także ustawy o płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych.

Bardzo proszę, Panie Senatorze.

Senator Janusz Bargieł:

Szanowna Pani Marszałek! Wysoka Izbo!

Mam zaszczyt w imieniu Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej zarekomendować państwu ustawę o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rol-

nych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności. Ustawa ta została uchwalona przez Sejm 26 listopada – druki sejmowe nr 2163 i 2227, druk senacki nr 536.

Ustawa zawiera przepisy dostosowujące polskie prawodawstwo do prawa Unii Europejskiej. Celem ustawy jest określenie ram prawnych do stworzenia krajowego systemu ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności. Stworzenie krajowego systemu ewidencji jest elementem dostosowania do prawa wspólnotowego w zakresie stworzenia zintegrowanego systemu zarządzania niektórymi programami pomocowymi Wspólnoty i systemu ich kontroli, gdyż krajowy system ewidencji ma być wykorzystywany szczególnie w zakresie kontroli nad przyznawaniem i wypłatami płatności przyznawanych przez Unię Europejską.

Ze względu na specyfikę poszczególnych płatności uzyskiwanych z funduszy Unii Europejskiej i, co się z tym wiąże, na konieczność posiadania przy rozliczaniu tych płatności różnych informacji, ustawa przewiduje utworzenie w ramach krajowego systemu ewidencji kilku odrębnych ewidencji. Są to: ewidencja producentów, obejmująca producentów rolnych, organizacje producentów, przetwórców oraz podmioty prowadzące zakłady utylizacyjne; ewidencja gospodarstw rolnych, która zostanie utworzona w oparciu o dane pozyskane w celu utworzenia ewidencji gospodarstw rolnych na podstawie ustawy z dnia 25 lipca 2001 r. o krajowym systemie ewidencji gospodarstw rolnych i zwierząt gospodarskich oraz o zmianie niektórych ustaw. Kolejną niezbędną ewidencją jest ewidencja wniosków o przyznanie płatności. Krajowy system ewidencji będzie prowadzić Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Omaowana ustawa uchyla ustawę o krajowym systemie ewidencji gospodarstw rolnych i zwierząt gospodarskich oraz o zmianie niektórych ustaw. Uchylana ustawa reguluje kwestie, które odtąd w sposób szerszy będą regulowane w ustawie o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności. Funkcje ewidencji zwierząt gospodarskich prowadzone na podstawie uchylanej ustawy będzie pełnił rejestr zwierząt prowadzony na podstawie ustawy z 24 kwietnia 1997 r. o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej.

Panie i Panowie Senatorowie, podczas posiedzenia Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej, które odbyło się w dniu 2 grudnia, jednogłośnie przegłosowano przyjęcie tej ustawy z dwiema poprawkami.

Wysoki Senacie, z upoważnienia Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej

(senator J. Bargieł)

proszę o poparcie wniosku komisji i przyjęcie tej ustawy z przyjętymi przez komisję poprawkami. Dziękuję, Pani Marszałek.

(Wicemarszałek Jolanta Danielak: Dziękuję bardzo, Panie Senatorze, ale...)

Czy drugą ustawę również mam przedstawić?

(Wicemarszałek Jolanta Danielak: ...mówimy o dwóch ustawach.)

Przepraszam bardzo.

W imieniu Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej pragnę również zarekomendować państwu ustawę o płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych. Ustawa ta została uchwalona przez Sejm 27 listopada 2003 r. – druki sejmowe nr 2082 i 2197, jak również druk senacki nr 540.

Komisja zebrała się również w dniu 2 grudnia, rozpatrzyła ustawę i proponuje wnieść pięć poprawek.

Ustawa zawiera przepisy dostosowujące polskie prawodawstwo do prawa Unii Europejskiej. Określa też warunki i tryb udzielania producentom rolnym płatności bezpośrednich do gruntów rolnych, określonych przepisami Unii Europejskiej, zwanych dalej płatnościami. Przewiduje się, iż z dniem przystąpienia do Unii Europejskiej Rzeczpospolita Polska zostanie objęta systemem jednolitej płatności obszarowej oraz płatnościami uzupełniającymi do powierzchni określonych upraw.

W ramach systemu jednolitej płatności obszarowej płatność mają otrzymać posiadacze gospodarstw rolnych o łącznej powierzchni przekraczającej 1 ha, przy czym dopłaty przysługiwać będą na posiadane przez te osoby grunty rolne utrzymane w dobrej kulturze rolnej. Dodatkowym warunkiem uzyskania płatności jest posiadanie przez daną osobę w ramach gruntów rolnych działek rolnych, z których każda ma powierzchnię nie mniejszą niż 1/10 ha i prowadzona jest na niej jedna uprawa. Płatności bezpośrednie do gruntów rolnych będą wynosić w latach 2004, 2005 i 2006 odpowiednio: 25%, 30% i 35% w stosunku do płatności obowiązujących w Unii Europejskiej.

Określono także płatność uzupełniającą, która będzie przysługiwała do powierzchni upraw chmielu, tytoniu, ziemniaków przeznaczonych na skrobię oraz innych roślin, których rodzaje będzie corocznie określała Rada Ministrów w drodze rozporządzenia. W tym samym rozporządzeniu będą również określone stawki płatności uzupełniających dla powierzchni upraw tych roślin.

Do wykonywania obowiązków wynikających z ustawy zobowiązana została Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Decyzje o...

(Rozmowy na sali)

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Przepraszam bardzo, Panie Senatorze.

Bardzo bym prosiła gości na sali, aby nie prowadzili rozmów podczas obrad Senatu. Obowiązek wyłączania telefonów dotyczy nie tylko senatorów, ale również osób, które im towarzyszą podczas obrad. (Oklaski)

Przepraszam, Panie Senatorze, proszę o kontynuowanie.

Senator Janusz Bargieł:

Już kontynuuję.

Płatności będą przyznawane w drodze decyzji administracyjnej przez kierownika biura powiatowego agencji na wniosek zainteresowanego posiadacza gospodarstwa rolnego. Wydanie decyzji w sprawie przyznania płatności będzie poprzedzone przeprowadzeniem kontroli, która będzie miała na celu wykazanie, czy wnioskodawca spełnia warunki potrzebne do przyznania tej płatności.

Ustawa również nowelizuje ustawę o organizacji niektórych rynków rolnych w ramach systemu wsparcia, systemu jednolitej płatności obszarowej.

Pani Marszałek, Panie i Panowie Senatorowie, w imieniu komisji proszę o przyjęcie tej ustawy wraz z zaproponowanymi przez komisję pięcioma poprawkami. Dziękuję, Pani Marszałek.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Proszę sprawozdawcę Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, pana senatora Józefa Dziemdziałę, o zabranie głosu i przedstawienie sprawozdania komisji w sprawie ustawy o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności.

Bardzo proszę, Panie Senatorze.

Senator Józef Dziemdział:

Szanowna Pani Marszałek! Wysoka Izbo!

Przypadł mi zaszczyt zarekomendowania, z upoważnienia senackiej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, ustawy o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, przyjętej przez Sejm w dniu 26 listopada bieżącego roku, druk senacki nr 536.

Podstawowym celem ustawy jest zastąpienie obecnie obowiązującej ustawy o krajowym systemie ewidencji gospodarstw rolnych i zwierząt gospodarskich oraz o zmianie niektórych ustaw z 25 lipca 2001 r.

(senator J. Dziemdziała)

Krajowy system ewidencji prowadzić będzie Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Będzie on mógł być wykorzystany do stosowania wszystkich instrumentów polityki rolnej w części dotyczącej dopłat do produkcji rolnej. W ustawie zdefiniowano podstawowe pojęcia, niezbędne do prawidłowego jej rozumienia, zbliżone do pojęć występujących w przepisach Unii Europejskiej dotyczących Wspólnej Polityki Rolnej. Na system ten składa się ewidencja producentów, ewidencja gospodarstw rolnych, ewidencja wniosków o przyznanie płatności oraz dokumentacja związana z prowadzeniem tej ewidencji. System służy przede wszystkim przyznawaniu i wypłacaniu płatności. Do jego prowadzenia będą wykorzystywane dane zawarte w ewidencji gruntów i budynków, prowadzonej na podstawie przepisów prawa geodezyjnego i kartograficznego. Przepisy ustawy stanowią, że każdy producent będzie zobowiązany zarejestrować się w systemie ewidencji producentów, a kiedy otrzyma numer ewidencyjny, będzie mógł ubiegać się o przyznanie płatności.

Wysoka Izbo, w ustawie przewidziano upoważnienia do wydawania aktów wykonawczych dotyczących wzoru wniosku o wpis do ewidencji, wzoru zaświadczenia o nadanym numerze identyfikacyjnym, rodzaju czynności technicznych związanych z prowadzeniem systemu oraz warunków organizacyjno-technicznych i kadrowych, jakie powinny spełnić podmioty, którym może być powierzone wykonywanie tych czynności.

Art. 16 ustawy nakłada na ministra rolnictwa, prezesa Agencji Rynku Rolnego, prezesa Agencji Nieruchomości Rolnych, prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, wojewodów, głównego inspektora i wojewódzkich inspektorów jakości handlowej obowiązki w zakresie udostępniania Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa danych niezbędnych do realizacji płatności, a zawartych w prowadzonych przez nich rejestrach oraz ewidencjach. Ustawa ta zobowiązuje również starostę do zapewnienia nieodpłatnego dostępu do bazy danych ewidencji gruntów i budynków.

Wdrożenie systemu informacyjnego ma na celu umożliwienie dostępu do pomocy finansowej przewidzianej w przepisach Unii Europejskiej gospodarstwom rolnym i podmiotom uczestniczącym w działaniach na rynku rolnym.

Na uwagę zasługuje fakt, że ustawa jest napisana w bardzo jasny i przejrzysty sposób. Żadnych kłopotów z jej stosowaniem nie powinni mieć zarówno polscy rolnicy i producenci, jak i agencja.

W imieniu Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi proszę Wysoką Izbę o przyjęcie ustawy z dwiema

poprawkami zgłoszonymi przez komisję. Są one zamieszczone w sprawozdaniu, w druku nr 536B. Poprawki mają charakter doprecyzowujący zapisy ustawy, dlatego nie będę ich szczegółowo omawiał. Dziękuję za uwagę.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Proszę sprawozdawcę Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi senatora Sławomira Izdebskiego o zabranie głosu i przedstawienie sprawozdania komisji w sprawie ustawy o płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych.

Bardzo proszę, Panie Senatorze.

Senator Sławomir Izdebski:

Dziękuję, Pani Marszałek.

Pani Marszałek! Wysoka Izbo!

Chciałbym w imieniu senackiej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi przedstawić sprawozdanie komisji o ustawie z dnia 27 listopada 2003 r. o płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych, druk senacki nr 540.

Częściowo kwestię tej ustawy przedstawił już pan senator. Ja chciałbym dodać do tego tylko kilka słów i przedstawić państwu poprawki, które zaproponowała Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Panie i Panowie Senatorowie, według ustawy z dniem przystąpienia do Unii Europejskiej Polska, jak wiadomo, zostanie objęta systemem jednolitej płatności obszarowej oraz płatnościami uzupełniającymi do powierzchni określonych upraw. W ramach systemu jednolitej płatności obszarowej płatności mają otrzymywać posiadacze gospodarstw rolnych o łącznej powierzchni przekraczającej 1 ha. Płatności bezpośrednie do gruntów rolnych – jak już wcześniej podawano, nawet w środkach masowego przekazu – będą wynosiły odpowiednio: w 2004 r. – 25%, w 2005 r. – 30%, a w 2006 r. – 35%. Oczywiście, jak wspomniał mój przedmówca, do wykonania zadań wynikających z ustawy została zobowiązana Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Pani Marszałek, Panie i Panowie Senatorowie, nasza komisja przedstawiła sprawozdanie ze swoich prac nad ustawą w druku nr 540B. Komisja proponuje wprowadzenie do ustawy pięciu poprawek, które oczywiście zostały pozytywnie zaopiniowane przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Pierwsza poprawka zmierza do skreślenia definicji gospodarstwa rolnego, ponieważ zgodnie ze stanowiskiem Komitetu Integracji Europejskiej taka definicja jest zawarta w rozporządzeniu ustanawiającym wspólne zasady systemu wsparcia bezpośredniego w ramach Wspólnej Polityki Rolnej. Oznacza to, że nie jest możliwe

(senator S. Izdebski)

formułowanie odmiennej definicji tego pojęcia, które jest omówione w ustawie. Skreśleniu ulega również wskazanie łącznej powierzchni gospodarstwa rolnego, która uprawnia do uzyskania płatności – jak już powiedziałem, jest to powierzchnia przekraczająca 1 ha – ponieważ taki przepis byłby sprzeczny z postanowieniami traktatu akcesyjnego.

Poprawka druga określa minimalną łączną powierzchnię działek rolnych, których posiadanie uprawnia producenta rolnego do objęcia go płatnościami. O minimalnych powierzchniach już wspomniano.

Poprawka trzecia ma charakter legislacyjny.

Poprawka czwarta dokonuje korekty w zakresie odesłania.

Poprawka piąta przyspiesza wejście w życie przepisu, który zawiera delegację do wydania rozporządzeń określających wzór imiennego upoważnienia do wykonywania czynności kontrolnych w zakresie spełniania przez producentów rolnych warunków uprawniających do przyznawania płatności, a także warunki organizacyjne, techniczne i kadrowe, jakie powinny spełniać jednostki organizacyjne, którym można powierzyć przeprowadzenie kontroli. Z dniem ogłoszenia wejdzie również w życie deklaracja, na podstawie której minister właściwy do spraw rozwoju wsi może określić dodatkowe kryteria typowania gospodarstw rolnych do kontroli i sposoby jej przeprowadzania.

Pani Marszałek, Panie i Panowie Senatorowie, w imieniu Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi proszę o poparcie zgłoszonych przez komisję poprawek, które, jak już powiedziałem, zawarte są w druku nr 540B. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Zgodnie z art. 44 ust. 5 Regulaminu Senatu przed przystąpieniem do dyskusji senatorowie mogą zgłaszać z miejsca krótkie pytania adresowane do senatorów sprawozdawców.

Czy ktoś z państwa senatorów chce zadać takie pytanie?

Bardzo proszę, pan senator Sztorc.

Senator Józef Sztorc:

Pani Marszałek, mam pytanie, pewnie do pana senatora Bargieła, pierwszego sprawozdawcy, dotyczące ustawy o krajowym systemie ewidencji producentów i gospodarstw.

Co się będzie działo w wypadku styku dwóch województw – jeśli gospodarz mieszka w jednym województwie, a działkę ma w drugim? Co się wtedy będzie działo? Który powiat będzie ważny:

w miejscu zamieszkania czy w miejscu prowadzenia działalności? Czy jest to prawnie usankcjonowane? Czy nie staniemy 1 maja przed problemem, którego nie da się rozwiązać? Bardzo proszę pana senatora o ustosunkowanie się do tej sprawy.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Bardzo proszę, Panie Senatorze.

Senator Janusz Bargieł:

Muszę powiedzieć, że takie zagadnienie nie było materialem rozważań komisji. Może było omawiane na posiedzeniu Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Na posiedzeniu Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej nie omawialiśmy tej sprawy.

(Senator Józef Sztorc: Pani Marszałek, mam jeszcze pół minuty, więc może zadam to pytanie przedstawicielowi Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi.)

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Czy któryś z senatorów sprawozdawców chciałby się odnieść do tego pytania?

Bardzo proszę, senator Dziemdziała.

Senator Józef Dziemdziała:

Każdy z rolników czy producentów otrzyma jeden numer identyfikacyjny. Jeżeli zarejestruje się w jednym województwie i tam dostanie numer, to zgłosi działki z innego województwa jak gdyby do swojego gospodarstwa. Dostanie więc numer w jednym miejscu, bo producent czy rolnik może dostać tylko jeden numer: albo z miejsca zamieszkania, albo z miejsca prowadzenia gospodarstwa. Jeżeli rolnik będzie mieszkał w Warszawie, a gospodarstwo będzie miał pod Łodzią, to prawdopodobnie zarejestruje się pod Łodzią i tylko poda we wniosku Warszawę jako swoje miejsce zamieszkania. A jeżeli będzie miał dwa gospodarstwa, bo może mieć dwa gospodarstwa... W jednym będzie mieszkał i tam, gdzie mieszka, jeżeli to będzie teren jego gospodarstwa, dostanie numer ewidencyjny. I pod tym jednym numerem ewidencyjnym będzie zbierał wszystkie informacje, przekazywał informacje o działkach, które ma nie tylko na terenie powiatu, ale nawet na terenie kraju, bo taka sytuacja też może wystąpić.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję.

Rozumiem, że będą kolejne pytania, już poza przeznaczoną na nie minutą.

(Senator Józef Sztorc: Nie, jeszcze mam pół minuty.)

(wicemarszałek J. Danielak)

Bardzo proszę.

(Senator Józef Sztorc: Pani Marszałek, mnie chodzi o to, żebyśmy to sobie ustalili...)

Ma pan długie minuty, Panie Senatorze.

Senator Józef Sztorc:

Chodzi o to, żebyśmy sobie ustalili, kto... Żeby nie było tak, jak to się mówi od wielu lat, że chłopci z Marszałkowskiej rządzą Polską, czy gospodarstwem, czy rolnictwem.

Panie Senatorze, chodzi mi o jasny zapis, czy ma to być w miejscu zamieszkania, czy w miejscu, gdzie jest rola. Dziękuję.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Czy pan senator odniesie się do tego pytania, czy...

Senator Józef Dziemdziała:

Ewidencja producentów zawiera... Jest to szczegółowo rozpisane w art. 7 i jest tam napisane: „albo”.

(Głos z sali: Albo, albo.)

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Czy jest pan zadowolony, Panie Senatorze?

(Senator Józef Sztorc: Oczywiście.)

Czy są kolejne pytania do senatorów sprawozdawców? Nie ma pytań. Dziękuję serdecznie.

Przypominam, że rozpatrywana ustawa była rządowym projektem ustawy, a do reprezentowania stanowiska rządu w trakcie prac parlamentarnych został upoważniony minister rolnictwa i rozwoju wsi.

Witam bardzo serdecznie panią minister Darię Oleszczuk z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi i pytam jednocześnie, czy pani minister chce zabrać głos i przedstawić stanowisko rządu w sprawie rozpatrywanej ustawy.

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Daria Oleszczuk: Nie, Pani Marszałek, dziękuję bardzo.)

Dziękuję.

Niemniej zgodnie z art. 44 ust. 6 Regulaminu Senatu chciałabym zapytać, czy ktoś z państwa senatorów chciałby zgłosić z miejsca trwające nie dłużej niż minutę zapytania do przedstawiciela rządu.

Bardzo proszę, pan senator Dzido.

Senator Henryk Dzido:

Pani Marszałek! Pani Minister! Ustawa nakłada nowe obowiązki i nowe zadania na Agencję Modernizacji i Restrukturyzacji Rolnictwa. Czy

jest ona w tym zakresie w jakiś sposób skorelowana z planem premiera Hausnera, który zakłada ograniczenie zadań agencji i ograniczenie jej finansowania?

Pytanie drugie, dotyczące art. 1. Gdzie producenci rolni będą mogli szukać przepisów regulujących kwoty, których mogą oczekiwać w związku z wprowadzeniem tej ustawy? Dziękuję.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Bardzo proszę, pytanie zadaje pan senator Jurgiel.

Senator Krzysztof Jurgiel:

Pani Marszałek, Wysoka Izbo, chciałbym zadać dwa krótkie pytania.

W art. 18 mówi się o tym, że dostęp do bazy danych ewidencji gruntów i budynków jest bezpłatny między innymi dla Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, a także dla gmin. Czy rolnicy będą mieli bezpłatny dostęp do bazy, a więc będą mogli korzystać z niej w celu złożenia odpowiednich wniosków, czy też będą musieli za to płacić i dlaczego tego nie określono w ustawie?

Moje drugie pytanie dotyczy wysokości płatności w danym roku kalendarzowym, o której mówi się w art. 2. Mianowicie płatność obejmuje jednolitą płatność obszarową, a także płatności uzupełniające do powierzchni uprawy. Nie ma w ustawie, przynajmniej ja nie znalazłem, stawki płatności dla jednolitych płatności obszarowych, tak żeby można było właśnie przemnożyć powierzchnię gruntów rolnych przez tę stawkę. Jak to będzie określone i dlaczego tego nie ma w ustawie? Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Bardzo proszę, pan senator Sztorc.

Senator Józef Sztorc:

Pani Marszałek, ja mam do pani minister jeszcze dwa takie krótkie pytania. W tej pierwszej ustawie, o systemie ewidencji, w art. 3 ust. 8 jest napisane: „zwierzęta – bydło, owce, kozy i świnie”. W Polsce są usankcjonowane jeszcze hodowle na przykład zwierząt jeleniowatych. Jest kilkuset rolników, którzy hodują takie zwierzęta, a nie widzę nigdzie zapisu, jak to będzie wyglądać.

Drugie pytanie jest następujące. Zostały cztery miesiące i dwa tygodnie do momentu wejścia do Unii i słyszy się wiele głosów obaw, że Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa nie zdąży z wprowadzeniem systemu. I w związku z tym mam takie zapytanie. Byłem kiedyś w powiecie nowotarskim, jednym z większych powia-

(senator J. Sztorc)

tów w kraju. Jest tam dwieście tysięcy mieszkańców, trzydzieści sześć tysięcy gospodarstw, trzysta siedemdziesiąt tysięcy działek i to obsługuje sześcioro pracowników. Z tego tylko dwoje wie, jak wygląda komputer, reszta nie. Czy pani jest w stanie powiedzieć, że jest przekonana, iż 1 maja 2004 r. system ewidencji w takim powiecie jak nowotarski ruszy? Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję bardzo.

Czy są kolejne pytania? Nie ma.

Zapraszam panią minister na mównicę i proszę o udzielenie odpowiedzi na pytania zadane przez senatorów. Bardzo proszę, Pani Minister.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Rolnictwa
i Rozwoju Wsi
Daria Oleszczuk:**

Pani Marszałek! Wysoka Izbo!

Odpowiadam na pytania pana senatora Dzidy.

Czy kwestia związana z programem oszczędnościowym pana premiera Hausnera będzie miała skutki dla Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa?

Panie Senatorze, Wysoka Izbo, nie są objęte planem oszczędności zadania związane z systemem płatności bezpośrednich, które są przewidziane w tej ustawie, i z działaniami realizowanymi przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa jako agencję płatniczą w związku z uruchomieniem całego systemu dopłat bezpośrednich. Te zadania muszą być realizowane, są one bardzo ważne dla polskiego rolnictwa, dla naszego całego kraju. Nie przewiduję, żeby tutaj, w tym systemie dopłat bezpośrednich, mogło to spowodować jakiegokolwiek negatywne skutki dla polskiego rolnictwa.

Zapytał pan senator, gdzie będą określone konkretne wysokości stawek. Art. 2 ust. 5 mówi o tym, że Rada Ministrów określa corocznie w drodze rozporządzenia rodzaje stawek płatności uzupełniających dla poszczególnych upraw, uwzględniając założenia do ustawy budżetowej na dany rok oraz zobowiązania Rzeczypospolitej Polskiej zawarte w umowach międzynarodowych. Corocznie będzie to określane w rozporządzeniu Rady Ministrów.

Pan senator Jurgiel zapytał o kwestię z art. 18 – już, momencik, to są płatności – o udostępnienie danych z systemu. Panie Senatorze, te dane będą udostępniane nieodpłatnie, tak jak stanowi ten przepis: „Starosta zapewnia nieodpłatnie gminom oraz Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, w celu utworzenia i prowadze-

nia...” itd. I jest kwestia bardzo ważna dla polskiego rolnictwa – wypisu z ewidencji. Mam nadzieję, że w zanadrzu jest pytanie o to i ono się pojawi, Panie Senatorze. Jak już mówiłam w Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, te kwestie zostały rozwiązane poprzez cały cykl przeprowadzanych szkoleń, tak żeby rolnicy mogli te dane uzyskać. Ale również dla potrzeb całego systemu IACS zostało zmienione rozporządzenie ministra infrastruktury w zakresie wysokości opłat za uzyskanie wpisu. Było to bodajże 6 zł; w nowym standardowym systemie, kiedy się płaci za wypis z ewidencji gruntów, te opłaty na potrzeby systemu IACS będą wynosiły tylko 1 zł 80 gr.

Pan senator Sztorc podniósł kwestię innych zwierząt, które nie są objęte ewidencją. Zgodnie z tą ustawą, Panie Senatorze, są tym objęte tylko te cztery gatunki zwierząt, które wymieniono. Na inne zwierzęta nie przysługują dopłaty. Tak jest to sformułowane, tylko na te gatunki zwierząt... W pracach sejmowych, Wysoka Izbo, pojawiały się pytania dotyczące koni i innych gatunków. Rząd wyjaśniał tę kwestię. Tym systemem są objęte tylko te cztery gatunki. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję.

Korzystając z tego, że jest pani na mównicy... Okazuje się, że panowie to przemysłowi i jeszcze chcą zadawać dalsze pytania.

(Senator Józef Sztorc: Ja prosiłem panią minister...)

Czy jest brak satysfakcji z...?

(Senator Józef Sztorc: Tak.)

Bardzo proszę.

Senator Józef Sztorc:

Ja prosiłem panią minister o ustosunkowanie się do terminu, pytałem o to, czy jest pani przekonana, że 1 maja ruszy IACS.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Rolnictwa
i Rozwoju Wsi
Daria Oleszczuk:**

A, przepraszam bardzo, zapomniałam.

Panie Senatorze, Wysoka Izbo, jestem przekonana o tym, ponieważ dostaję na bieżąco raporty o postępie prac, które wpływają do ministerstwa rolnictwa. I agencja jest przygotowana. Ten system identyfikacji i rejestracji zwierząt zostanie uruchomiony, tak jak zostało to powiedziane, w styczniu. Dzisiaj rozpoczynają się prace podkomisji sejmowej, gdzie jest omawiany projekt ustawy o identyfikacji i rejestracji zwierząt. Jest to również bardzo ważny projekt. Chodzi o to, żeby usunąć wszystkie mankamenty, które były,

(podsekretarz stanu D. Oleszczuk)

ale także żeby zapewnić spójność całemu systemowi logistycznemu, informatycznemu, usprawnić ten system, uczynić go łatwiejszym. Zostało to zrobione.

Tak, Panie Senatorze, jestem przekonana. I agencja przekazuje nam na ten temat informacje. Cały tryb pracy z Hewlett Packard prowadzony jest tak, aby wszystkie elementy tego systemu identyfikacji i rejestracji zwierząt zadziałały. Pan senator...

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Bardzo proszę, pan senator Dzido, jeszcze uzupełniając.

Senator Henryk Dzido:

Jeżeli można, w związku z pytaniem pierwszym. Ja pytałem, czy zadania wynikające z ustawy o płatnościach bezpośrednich dla Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa są skorelowane z planem premiera Hausnera, dlatego że w pkt. 2.2.7 plan ten zakłada ograniczenie zadań i wydatków agencji. A nie przewidywał ograniczeń w tym zakresie, dlatego że do tej pory jeszcze to nie występuje. Dlatego też pytam, czy państwo te sprawy uzgadniali i czy pan premier Hausner będzie musiał robić stosowny aneks lub poprawkę do tego programu i ograniczać również zadania agencji w tym zakresie.

Pytanie drugie, Pani Minister, polegało na tym, że w art. 1... Ja wiem, że w ustawie budżetowej będą kwoty i warunki płatności, ale w art. 1 ustawy o płatnościach jest mowa o tym, że warunki i tryb udzielania bezpośrednich dopłat określają przepisy Unii Europejskiej. I właśnie te przepisy mnie interesują. Gdzie rolnicy mogą tych przepisów poszukiwać? Dziękuję.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję.

Bardzo proszę, Pani Minister.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Daria Oleszczuk:

Panie Senatorze, kwestia ograniczenia wydatków przez całą administrację jest kwestią zasadniczą dla programu pana premiera Hausnera, ale jak już powiedziałam, odpowiadając na to pytanie, nie będzie takich ograniczeń w wydatkach, które mogłyby zachwiać systemem płatności bezpośrednich. Ograniczenia w wydatkach agencji będą dotyczyły administrowania, uspra-

wnienia finansowania agencji, ale nie będzie miało to wpływu na system płatności bezpośrednich. I pan premier Hausner... Nie jest celem tego programu, żeby wszystkie elementy składania wniosków, kontroli, a następnie wypłaty... Żeby poprzez takie działania można było ten system zakłócić. Chodzi tutaj, Panie Senatorze, o lepszą alokację środków budżetowych, tak aby wszystkie organy administracji rządowej mogły sprawnie funkcjonować w ramach środków, którymi dysponują.

Zadał pan jeszcze inne pytanie. Panie Senatorze, jest to cały mechanizm. Ten program został rozpoczęty, trwają konsultacje. Jest to proces i nie można powiedzieć, że dzisiaj pan premier Hausner tego nie konsultował. Wszystkie działania pana premiera Hausnera w zakresie funkcjonowania instrumentów Wspólnej Polityki Rolnej są z nami konsultowane. Te działania mają dla nas priorytet. One są bardzo ważne i nie będzie tutaj żadnych ograniczeń.

Kolejne pytanie, które pan senator postawił, związane było z aktami prawnymi dotyczącymi płatności bezpośrednich. To są akty unijne, jest to rozporządzenie nr 1259 z 1990 r. 20 listopada została przyjęta zmiana do tych przepisów. Są to przepisy dla państw, które będą nowymi członkami Unii Europejskiej po 1 maja. To rozporządzenie zostało przyjęte i z dniem akcesji będzie obowiązywało wprost. Drugie rozporządzenie, nr 2491 z 2001 r., dotyczące systemu kontroli, określające to, jak rolnicy będą kontrolowani, również jest dostępne. Na dzień dzisiejszy te przepisy są dostępne jako tłumaczenia przepisów unijnych w wersji zweryfikowanej. Z dniem akcesji te rozporządzenia będą prawem powszechnie obowiązującym, ponieważ już są to rozporządzenia unijne.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję.

Kolejne pytanie, jak rozumiem, zada pan senator Borkowski. Bardzo proszę.

Senator Krzysztof Borkowski:

Dziękuję, Pani Marszałek.

Ja mam takie pytanie do pani minister: jak pani uważa, kiedy rolnicy otrzymają pierwsze płatności? Jaki to będzie termin, czy będzie to w końcówce przyszłego roku, czy być może jeszcze później? To jest jedno pytanie.

Następne pytanie; to są moje obawy. Rodzi się pytanie o to, o czym mówił też pan senator Sztorc: czy system IACS zdąży. Przede wszystkim chcę zwrócić uwagę, że w tej chwili jest dużo pracowników sezonowych, jak planuje Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, i ja się obawiam, że ci pracownicy sezonowi nie będą dosta-

(senator K. Borkowski)

tecznie przygotowani. Z tego co wiem, w tej chwili też trwa zmiana kadry: z tych z jednej opcji politycznej na tych z drugiej, a to dobrze nie służy oddziałom powiatowym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Czy to jest prawda, czy nie? Ja śmiem twierdzić, że prawda, bo ja mogę...

(Wicemarszałek Jolanta Danielak: Panie Senatorze, obowiązują nas pytania związane z ustawą, bardzo proszę.)

Prawda czy nie? To jest pytanie.

Dalej – mam następne pytanie związane z ustawą, bo chodzi o dopłaty bezpośrednie. Pytanie to dotyczy kwestii przygotowania do wprowadzenia tej ustawy, mam na myśli szkolenia. Chcę zapytać, jakie służby, oprócz Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, są w to zaangażowane. Jest wiele instytucji wokół rolnictwa: służby weterynaryjne, oddziały doradztwa rolniczego, izby rolnicze, banki. Czy te instytucje się w to włączają, czy nie? Bo te szkolenia mają wpływ na wypełnienie wniosku.

I ostatnie pytanie, rzeczywiście niezwiązane z ustawą, ale jeśli pani marszałek by pozwoliła... Czy wszystkie...

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Nie pozwalam, Panie Senatorze, wyczerpał pan czas regulaminowy przeznaczony na pytania.

Bardzo proszę, Pani Minister.

(Senator Krzysztof Borkowski: Dziękuję bardzo.)

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Daria Oleszczuk:

Dziękuję, Pani Marszałek.

Panie Senatorze, Wysoka Izbo – kiedy polscy rolnicy otrzymają pierwsze płatności? Tak jak to zostało przewidziane w ustawie, rolnicy będą składali wnioski o płatności w terminie od dnia 1 kwietnia do dnia 15 czerwca. Następnie będzie system kontroli. Po sprawdzeniu systemu, po przeprowadzeniu kontroli, wnioski pójdą do płatnika, do BGŻ, i mam nadzieję, że na początku grudnia polscy rolnicy otrzymają płatności.

Chcę powiedzieć, że przepisy unijne przyjęte przez Unię Europejską, rozporządzenie nr 1259, przewidują, po spełnieniu określonych przesłanek ustawowych, możliwość przyspieszenia płatności na wniosek państwa członkowskiego. Jeżeli zaistnieją przesłanki określone w przepisach unijnych, wystąpimy o uruchomienie wcześniej całego systemu płatności, tak aby polscy rolnicy uzyskali te płatności.

Panie Senatorze, zgodnie z tym, co powiedziała pani marszałek, nie odniosę się do pytania dotyczącego zmiany kadr. Sądzę, że agencja jest sztabem ludzi dobrze przygotowanych do spełnienia funkcji agencji płatniczej, do realizacji swoich ustawowych zadań. Prowadzone są bardzo intensywnie prace. Jest cały system, cały cykl szkoleń. Pracownicy sezonowi i pracownicy, którzy są w agencji na czas nieokreślony, są przygotowywani, prowadzony jest cały system, cały cykl szkoleń. Inne podmioty, satelickie, które są zaangażowane w cały system doradztwa rolniczego, całe doradztwo rolnicze, izby rolnicze, są przygotowane. Każde środki... Agencja przygotowała spoty i sądzą, że jest w trakcie rozmów, tak aby również środki masowego przekazu zostały włączone. Tak jak państwo wiecie, w kwestii informacji również zostały podjęte działania, na przykład takie, żeby miejscowe parafie informowały o systemie płatności bezpośrednich. Wszystkie materiały informacyjne są dostępne na wszelkiego rodzaju targach, spotkaniach, kiedy mamy kontakt z rolnikami. Są przygotowane i będą wyemitowane w najlepszym czasie antenowym dla rolników spoty informacyjne dotyczące płatności bezpośrednich. Agencja jest do tego przygotowana. Trwają bardzo intensywnie prace, także prace z kontrahentem, firmą Hewlett-Packard, tak aby ten system zaczął dobrze funkcjonować.

Ta ustawa jest dla nas bardzo ważna. Bardzo dziękuję komisjom i Wysokiej Izbie za pracę nad tą ustawą. Ona jest jedną z zasadniczych ustaw dla polskiego rolnictwa. Dziękuję.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję serdecznie, Pani Minister.

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Daria Oleszczuk: Dziękuję.)

Otwieram łączną dyskusję nad rozpatrywanymi ustawami.

Przypominam o wymogach regulaminowych dotyczących czasu przemówienia senatorów, o konieczności zapisywania się do głosu u senatora prowadzącego listę mówców, a przede wszystkim o obowiązku składania podpisanych wniosków o charakterze legislacyjnym do marszałka Senatu. Wnioski te muszą być złożone na piśmie do zamknięcia dyskusji nad danymi ustawami.

Przypominam, że połączone komisje będą rozpatrywać tylko te wnioski, które zostały złożone do zamknięcia dyskusji na piśmie do marszałka Senatu.

Bardzo proszę o zabranie głosu pana senatora Litwińca.

Przepraszam, pan senator złożył tylko wnioski legislacyjne.

Pan senator Jurgiel, bardzo proszę.

Senator Krzysztof Jurgiel:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo!

Ustawa o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności daje podstawę do tworzenia systemu obsługującego wypłaty dopłat bezpośrednich dla polskich rolników. Z kolei ustawa o płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych określa warunki i tryb udzielania producentom rolnym płatności bezpośrednich do gruntów rolnych, określonych przepisami Unii Europejskiej.

Są to już kolejne ustawy dotyczące Wspólnej Polityki Rolnej. Niestety, ustawy te zostały przedłożone w terminie, który – moim zdaniem – uniemożliwia wykorzystanie środków przewidzianych w ramach Wspólnej Polityki Rolnej.

Pierwsza sprawa. System IACS, system zarządzania i kontroli, realizowany od dwóch lat, jest realizowany bez przepisów prawnych. Dopiero właśnie te ustawy dają podstawy do tego, aby przyjmować pewne rozwiązania w tych systemach informatycznych. Dwa lata temu w czerwcu podpisano umowę z firmą Hewlett-Packard, dotyczącą właśnie tego systemu. Już w momencie podpisywania umowy, w czerwcu 2002 r., było wiadomo, że Unia Europejska przeprowadza reformę Wspólnej Polityki Rolnej zmierzającą w kierunku zmiany systemu standardowego na system płatności obszarowych. Niezrozumiałe jest więc to, dlaczego wtedy podpisano umowę właśnie na wykonanie systemu standardowego. W momencie podpisania traktatu nastąpiła konieczność zmiany umowy, a więc też zmiany całego systemu. Do dzisiaj system nie został uruchomiony, nie funkcjonuje i mam wątpliwości, czy w następnym roku te płatności, które należą się naszym rolnikom, zostaną wypłacone.

Następna sprawa dotyczy nieaktualnej ewidencji gruntów i budynków. Dwa tygodnie temu zlikwidowaliśmy jeden z centralnych urzędów, Główny Urząd Geodezji i Kartografii, który mógł doprowadzić to do końca i zlecić zaktualizowanie ewidencji gruntów i budynków. Niestety, trwające teraz prace nad powołaniem nowej struktury administracyjnej po raz kolejny opóźnią działania w tym zakresie. W Polsce brakuje jednego systemu informacji przestrzennej, który zaspokoiłby wszystkie niezbędne wymagania w tym zakresie, dotyczące między innymi tego systemu, który ma się odnosić do płatności bezpośrednich. Są to zagrożenia, które – moim zdaniem – nie zostaną wyeliminowane, dlatego że aktualizacja ewidencji gruntów i budynków w zakresie użytków rolnych nie jest zabiegiem, który można wykonać za pomocą prac biurowych. Niezbędne są prace terenowe, które są jednak czasochłonne.

W ustawach, które zostały przedstawione, jest zbyt dużo uprawnień dla agencji, jeśli chodzi

o powierzanie zadań, zadań, które nie zostały wymienione w tej ustawie. Dotyczy to między innymi kontroli złożonych wniosków. Nie rozumiem, dlaczego rząd nie wyspecyfikował tych zadań, przynajmniej jakiejś ich liczby, i dlaczego chce mieć po prostu wszechwładną instytucję do realizacji tych zadań, a także wydatkowania środków finansowych według jej uznania.

Niezrozumiałe jest też to, dlaczego rząd nie chce udostępnić danych z ewidencji gruntów i budynków producentom rolnym. Nawet złotówka, ze względu na rozdrobnienie gruntów, szachownicę gruntów, która występuje w Polsce, jest sporym obciążeniem dla rolników, którzy przecież mają małe dochody z produkcji rolnej.

W ustawie o płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych wątpliwości budzą zmiany dotyczące wykreślenia definicji gospodarstwa rolnego. Mówiła o tym pani minister, że definicja... Przepraszam, to chyba przedstawiciel komisji rolnictwa mówił, że ta definicja nie spełnia wymagań Unii Europejskiej. Ale ja uważam, że rozwiązanie przyjęte przez Sejm jest właściwe, dlatego że nie ogranicza gruntów, nie eliminuje części gruntów z płatności obszarowych. Tymczasem takie ujęcie zapisów art. 2 spowoduje, że duża ilość gruntów nie będzie objęta płatnościami, a rolnicy nie uzyskają dochodów, co przecież jest między innymi celem Wspólnej Polityki Rolnej.

Jeśli chodzi o następne wątpliwości, to dotyczą one art. 2 ust. 5. Ja pytałem panią minister, ale nie otrzymałem odpowiedzi, w jaki sposób będzie ustalana wysokość płatności w zakresie jednolitej płatności obszarowej, bo nie mamy tego w ustawie, nie jest powiedziane, jak będzie określana ta wysokość. Jeśli chodzi o wysokość stawki płatności uzupełniającej dla poszczególnych upraw, to będzie to jednak uzależnione od corocznej ustawy budżetowej. Stwarza to niepewność w gospodarowaniu, a także niepewność co do wysokości płatności, jakie będą otrzymywali nasi rolnicy. Myślę, że Sejm czy parlament Rzeczypospolitej Polskiej powinien w takich przypadkach określać szczegółowo, na co mogą liczyć rolnicy, producenci rolni, i nie uzależniać tego od bieżącej polityki kolejnych ekip rządzących. Wiemy, że trwają prace nad reformą wicepremiera Hausnera, i obawiam się, że może ona objąć też wysokość płatności dla rolników, a przecież w traktacie zapisano, że rząd polski powinien czy może dofinansować I filar w wysokości około 20%. To powinniśmy zapisać w ustawie i to powinno być zapewnione naszym rolnikom.

Jeśli chodzi o powierzanie kontroli innym jednostkom, to też powinno to być określone w ustawie. Bo teraz agencja ma dowolność, jeśli chodzi o zlecanie zadań ze swojego zakresu, i nie będzie to kontrolowane przez parlament ani ustawowo. Dlatego może dochodzić w agencjach,

(senator K. Jurgiel)

tak jak do tej pory, do nadużyć dotyczących właśnie prac zleconych.

Chciałbym zaproponować Senatowi, aby przyjął poprawkę, którą zgłoszę. Chodzi o dopisanie w druku nr 540, dotyczącym płatności bezpośrednich, artykułu 12a o następującej treści: „w 2004 r. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wypłaci producentom rolnym, w terminie do dnia 31 lipca, 50% wysokości płatności, o której mowa w art. 3”. Pani minister mówiła o tym, że jest możliwość wcześniejszego wypłacenia tych płatności. Chciałbym, żeby ustawodawca to określił i żeby nasi rolnicy w roku następnym, kiedy będą pozbawieni wielu form wspierania w rolnictwie, mogli wcześniej otrzymać środki finansowe. Dziękuję pani bardzo.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Panie Senatorze, czuję się zawiedziona, bo po tak licznych uwagach jest tylko jedna poprawka, ale dobre i to.

Bardzo proszę, pan senator Dzido.

(Senator Krzysztof Jurgiel: Pani Marszałek, przepraszam, ale w tak krótkim czasie trudno jest przygotować poprawki. Ustawy otrzymujemy późno, ale trudno, są niezbędne, więc trzeba...)

Bardzo proszę, Panie Senatorze.

(Przewodnictwo obrad obejmuje wicemarszałek Kazimierz Kutz)

Senator Henryk Dzido:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Ustawa jest oczekiwana przez rolników i myślę, że należy chylić czoła przed tymi, którzy zainicjowali jej powstanie. Dobrze, że wreszcie przybrało to kształt ustawy i że rolnicy, którym się wmawiało, że będą mieli dopłaty, wreszcie otrzymują akt prawny, który w tytule mówi o płatnościach bezpośrednich dla nich.

Ale chciałbym na tę ustawę spojrzeć również troszeczkę inaczej, a mianowicie w sposób krytyczny. Bo jeżeli ustawa pozwala na to, by wyciągać z niej wnioski inne od zamierzonych, to nie jest dobrą ustawą.

Dlatego zwracam uwagę na to, o co pytałem panią minister, a więc na to, że w art. 1 ustawa mówi, że określa warunki i tryb udzielania producentom rolnym płatności bezpośrednich – a producentami są rolnicy, generalnie chyba w większości ludzie nie z Marszałkowskiej w Warszawie, tylko ze wsi – określonych przepisami Unii Europejskiej. Stąd też pytam: gdzie rolnicy mają szukać tych przepisów? W ustawie jest odnośnik drugi, który wskazuje rozporządzenia rady. Są wymienione cztery, odczytuję je jako spójne z ustawą. Ale skoro w naszej ustawie mówi

się w sposób wyraźny, że teraz my nasze prawo budujemy na odniesieniach do prawa obcego, na nakazach czy uprawnieniach z prawa obcego, to powinniśmy to prawo wskazywać. Ja rozumiem, że w okresie dostosowawczym korzystamy już z uregulowań Unii Europejskiej, i to dobrze. Ale w ustawach mówimy, że jest to nasza wola i że my wedle swobodnego wyboru stosujemy dyrektywy czy rozporządzenia unijne. Ta ustawa mówi zaś: rolnicy, otrzymacie dopłaty takie, jakie są w przepisach Unii Europejskiej. Gdzie ich szukać? No nie wiem, może znajdą, ale sądzę, że nie znajdą. Cała nadzieja w tym, że w budżecie będą środki na dopłaty. Czy będą one dotyczyć również środków unijnych, tego nie wiem. Moim zdaniem, jest to istotny, zasadniczy brak w tej ustawie.

Druga kwestia. Moim zdaniem, ustawa ta jest też wadliwa dlatego, że jest ustawą, która ma oczekiwania, entuzjazm rolników ostudzić i ma im powiedzieć, że jeśli chodzi o dopłaty, to je dostaniecie lub ich nie dostaniecie. Warunkiem otrzymania dopłat jest bowiem spełnienie określonych wymogów. A te wymogi będą ustalane przez ekipy kontrolne. Dyrektor oddziału regionalnego agencji przeprowadza kontrole, tak mówi art. 6 ustawy, w zakresie spełniania przez producentów rolnych warunków do przyznania rolnikom płatności zgodnie z planem itd. Czyli wnioski po kontroli, która jest opisana, jeżeli chodzi o jej przebieg, w ust. 1–9, pozwolą powiedzieć: rolnik na dopłaty nie zasługuje, a więc dopłat nie otrzyma. I to jest prawidłowe. Tylko że art. 6 nie mówi, co ma zrobić rolnik... Może inaczej: mówi, że gdy przyjdzie kontroler, taki czy inny, przygotowany lub nieprzygotowany, trzeźwy lub zmęczony, i dokona ustaleń niezgodnych ze stanem faktycznym, to rolnik może tylko odmówić podpisania tego protokołu – tak mówi ust. 9 – ale nie ma prawa wnieść zastrzeżeń. Rozumiem, że nie ma się gdzie odwoływać, no bo do Unii się nie odwołą, gdyż to jest podmiot abstrakcyjny, zbyt szeroki. Ale uważam, że w art. 6 i w art. 9, który jest powtórzeniem art. 6, winna być klauzula, która zapewni podmiotowi kontrolowanemu wniesienie swoich zastrzeżeń, chociażby pretensji, chociażby sygnału do tego, co ustalił podmiot kontrolujący jego gospodarstwo rolne, jeśli chodzi o jego prawo do świadczeń z tej pomocy, z dopłat.

Dlatego też składam na pańskie ręce, Panie Marszałku, wniosek zmierzający do tego, ażeby o ten przepis, o przepis dotyczący stwierdzenia prawa kontrolowanego do zgłoszenia zastrzeżeń do ustalenia faktów podczas kontroli, tę ustawę w art. 6 i 9 rozszerzyć. Dziękuję.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję panu senatorowi.

Głos zabierze pan senator Sztorc.

Senator Józef Sztorc:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Rozpatrujemy dzisiaj dwie bardzo ważne ustawy dotyczące polskiego rolnictwa. Szkoda, że tak późno. Pani minister powiedziała, iż jest przekonana, że system ewidencji gospodarstw, system związany z płatnościami bezpośrednimi zacznie działać w odpowiednim terminie.

Ja chcę dzisiaj powiedzieć państwu, paniom i panom senatorom, coś takiego. W Galicji, w powiecie tarnowskim, nowosądeckim, nowotaraskim, są biura powiatowe agencji, które zatrudniają po sześciu czy siedmiu pracowników, w tym kierownika rządzącego tą sześciuosobową grupą pracowników, kierowcę, jakąś urzędniczkę, która odbiera telefony, i trzech pracowników merytorycznych. Ja dzisiaj muszę z tej mównicy zadać pani minister pytanie. W powiecie Nowy Targ jest ze dwieście tysięcy mieszkańców, trzydzieści sześć czy trzydzieści siedem tysięcy gospodarstw i trzysta sześćdziesiąt tysięcy działek. Jak pani sobie wyobraża nawet samo przeczytanie trzystu siedemdziesięciu tysięcy pozycji przez tych dwóch ludzi? Jak pani sobie to fizycznie wyobraża? W powiecie nowosądeckim jest tak samo, w powiecie tarnowskim również. To nie są Kujawy, gdzie są gospodarstwa rolne pod sto, po dwieście czy po tysiąc hektarów. Tutaj są autentycznie rozdrobnione polskie, galicyjskie gospodarstwa. Dlatego jestem pełen obaw, czy 30 kwietnia, czy od kwietnia, od kiedy mają być przyjmowane wnioski, o których mówi ta ustawa, powiatowe oddziały agencji będą do tego przygotowane. Daj Boże, aby tak było.

Chcę zwrócić państwa uwagę jeszcze na zapis w ustawie o płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych. W art. 2 piszemy, że są to płatności do użytków rolnych lub gruntów zadrzewionych i zakrzewionych. W pkt 6 w tym artykule mówi się zaś, że minister ustala warunki, w jakiej kulturze mają być utrzymywane te grunty. Ja zadaję ministerstwu rolnictwa takie pytanie: jak się ma jeden zapis do drugiego? Czy dopłaty do zakrzewionych i zadrzewionych gruntów będą polscy chłopcy dostawać, czy też mają, według tego rozporządzenia – nie wiem, czy ono już jest, czy pan minister rolnictwa dopiero je wyda – być to grunty utrzymywane w odpowiedniej kulturze rolnej, czy mają być to grunty, jak się to mówi, czadne, czy jakieś tam inne?

Trzecia sprawa jest taka. No, nie będą przysługiwać dopłaty do gruntów rolnych, które są wykorzystywane w innym celu niż rolniczy. Ale prawie wszyscy z państwa, pań i panów, senatorów jeżdżą na nartach. Pod wyciągami, na zjazdach narciarskich są setki czy tysiące hektarów gruntów. Co z tymi gruntami? Chciałbym uzyskać odpowiedź również na to pytanie. One są wykorzystywane do celów turystycznych czy rekreacyj-

nych przez dwa czy trzy miesiące w roku, a przez resztę roku są to grunty przeznaczone na łąki czy pastwiska. Chciałbym uzyskać odpowiedź i na to pytanie. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję senatorowi.

Informuję, że lista mówców została wyczerpana.

Dla porządku informuję, że wnioski o charakterze legislacyjnym do protokołu złożył senator Litwiniec, a w dyskusji wnioski o charakterze legislacyjnym na piśmie złożyli senatorowie Jurgiel i Dzido.

Zamykam dyskusję łączną.

Zwracam się do pani minister z pytaniem, czy w związku z tymi poprawkami chciałaby jeszcze zabrać głos.

(*Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Daria Oleszczuk: Dziękuję bardzo, Panie Marszałku. Odpowiedzi udzielę na posiedzeniu komisji.*)

Dziękuję pani.

Ponieważ w trakcie łącznej dyskusji nad ustawami zostały zgłoszone wnioski o charakterze legislacyjnym, zgodnie z art. 52 ust. 2 Regulaminu Senatu proszę Komisję Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej oraz Komisję Rolnictwa i Rozwoju Wsi o ustosunkowanie się do przedstawionych wniosków i przygotowanie wspólnego sprawozdania w tej sprawie.

Informuję, że głosowania w sprawie ustawy o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności i ustawy o płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych zostaną przeprowadzone pod koniec posiedzenia.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu czwartego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zakładach leczniczych dla zwierząt.

Przypominam, że rozpatrywana ustawa została uchwalona przez Sejm na sześćdziesiątym drugim posiedzeniu w dniu 27 listopada 2003 r., a do Senatu została przekazana w dniu 28 listopada 2003 r. Marszałek Senatu w dniu 1 grudnia bieżącego roku, zgodnie z art. 68 ust. 1 Regulaminu Senatu, skierował ją do Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Komisja po rozpatrzeniu ustawy przygotowała swoje sprawozdanie w tej sprawie.

Przypominam, że tekst ustawy zawarty jest w druku nr 544, a sprawozdanie komisji w druku nr 544A.

Proszę sprawozdawcę Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi senatora Janusza Lorenza o zabranie głosu i przedstawienie sprawozdania komisji w sprawie rozpatrywanej ustawy, a także o przedstawienie wniosków mniejszości komisji.

Senator Janusz Lorenz:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Panie Ministrze! Szanowni Państwo!

Ustawa o zakładach leczniczych dla zwierząt była analizowana i weryfikowana przez Komisję Rolnictwa i Rozwoju Wsi w dniach 8 i 9 grudnia tego roku. Jest to ustawa o weterynarii, ustawa odpowiedzialna, sporządzona przez ludzi bardzo dobrze do tego przygotowanych. Tak uważamy.

Uchwalona przez Sejm w dniu 27 listopada 2003 r. ustawa o zakładach leczniczych dla zwierząt określa zasady tworzenia, organizacji oraz ewidencji zakładów leczniczych dla zwierząt, a także zasady świadczenia usług weterynaryjnych. W myśl ustawy zakład leczniczy dla zwierząt jest placówką ochrony zdrowia i dobrostanu zwierząt, utworzoną w celu świadczenia usług z zakresu medycyny weterynaryjnej.

Ustawa wyróżnia pięć kategorii zakładów leczniczych dla zwierząt, a mianowicie: gabinet weterynaryjny, przychodnię weterynaryjną, lecznicę weterynaryjną, klinikę weterynaryjną oraz weterynaryjne laboratorium diagnostyczne. W ustawie sformułowano warunki, jakie muszą spełniać zakłady lecznicze dla zwierząt w ramach poszczególnych kategorii. Warunki dotyczą pomieszczeń, aparatury i sprzętu.

W ramach działalności zakładu leczniczego dla zwierząt usługi weterynaryjne będą mogły być świadczone przez lekarza weterynarii posiadającego prawo wykonywania zawodu. Osoba posiadająca tytuł technika weterynarii będzie mogła wykonywać jedynie określone w ustawie czynności z zakresu świadczonych usług weterynaryjnych. Katalog tych czynności jest zamknięty i zawarty w art. 3 ust. 1 pkt 2, 4, 6 i 7.

Proszę państwa, kierowała nami między innymi wiedza, że jest nadprodukcja lekarzy weterynarii, więc nie ma powodu, żeby wprowadzać ograniczenia dotyczące jakości.

Zakład leczniczy dla zwierząt będzie mógł być utworzony i prowadzony przez osoby fizyczne oraz osoby prawne. Na tym tle powstały nieporozumienia, w rezultacie 2 osoby głosowały za, 2 – przeciw i 2 wstrzymały się od głosu i w takim końcowym stadium posiedzenia komisji, po iluś tam godzinach medytacji, wniosek mniejszości został odrzucony. Będę go za chwilę również referował, bo daje on inne możliwości rozwiązania wielu problemów.

W myśl tej ustawy, lekarz weterynarii nie będzie mógł równocześnie wykonywać zawodu w zakładzie leczniczym dla zwierząt i w hurtowni farmaceutycznej prowadzącej obrót produktami leczniczymi i wyrobami medycznymi przeznaczonymi wyłącznie dla zwierząt.

Zakład leczniczy dla zwierząt będzie mógł świadczyć usługi po uzyskaniu wpisu do ewidencji zakładów leczniczych dla zwierząt.

Wnioski Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, dotyczące tej ustawy, zawarte są w druku nr 544A. Jest ich aż trzydzieści jeden. W imieniu komisji rekomenduję je wszystkie.

Chciałbym również zgłosić wniosek mniejszości, o którym już poprzednio wspominałem. Ten wniosek mniejszości, ta poprawka, eliminuje możliwość tworzenia zakładów leczniczych podporządkowanych komercyjnym zakładom produkującym zwierzęta dla celów produkcji żywności. Komercja jest bowiem wrogiem rzetelnego nadzoru. Zastrzeżenia resortu rolnictwa, który stwierdza, że niektórzy lekarze weterynarii zawyżają ceny leków, nijak się mają do nadrzędnego celu, jakim jest zdrowie społeczeństwa. Problem ewentualnego zawyżania cen za leki można rozwiązać za pośrednictwem izb rolniczych, stowarzyszeń i związków zawodowych, które winny informować, jakie są ceny leków. Uległy nadzór to nadzór nic niewarty, to nadzór, który może doprowadzić do nieszczęścia z powodu pozostałości chemicznych w mięsie, antybiotyków, niepilnowania karencji. Bo tam rządzi pieniądź. Na świecie uznanie ma wyłącznie nadzór federalny, rządowy, nigdy zaś samorządowy czy komercyjny, bo wtedy mają na to wpływ ludzie, którzy nie przestrzegają racji swojego zawodu. Dziękuję.

Wicemarszałek Kazimierz Kutcz:

Dziękuję.

Zgodnie z regulaminem można teraz zadawać pytania senatorowi sprawozdawcy.

Czy są takowe?

Bardzo proszę, najpierw senator Sztorc.

Senator Józef Sztorc:

Czytam tę ustawę, Panie Senatorze, i czuję pewien niepokój. Mianowicie jest tu napisane, w co powinny być wyposażone przychodnie czy lecznice weterynaryjne. Między innymi w każdej z nich powinien być pokój przyjąć z poczekalnią. Dla kogo ma być ten pokój z poczekalnią? Dla tego, który przykładowo przyprowadził pieska, czy dla tego zwierzęcia? Bo wiadomo, że jedno miejsce powinno być wyposażone w takie, a nie inne urządzenia, a drugie miejsce będzie wyglądać inaczej. Chciałbym parę słów na ten temat od pana usłyszeć.

Wicemarszałek Kazimierz Kutcz:

Dziękuję senatorowi.

Proszę.

Senator Adam Biela:

Dziękuję, Panie Marszałku!

Ja chciałbym postawić pytanie dotyczące ust. 3 w art. 5. Otóż proponowany przepis wskazuje, że zakład leczniczy utworzony i prowadzony

(senator A. Biela)

przez osobę lub jednostkę organizacyjną zajmującą się produkcją zwierząt może świadczyć usługi weterynaryjne wyłącznie dla zwierząt hodowanych przez tę osobę lub jednostkę, nie może jednak wystawiać certyfikatów o stanie zdrowia tych zwierząt dla celów związanych z obrotem zwierzętami.

Wydaje się, iż takie ustalenia co do roli i zadań tego zakładu leczniczego mogą spowodować konflikt interesów w zakresie nadzoru i produkcji, do czego ustawodawca nie powinien dopuszczać. Chciałbym poznać opinię pana senatora w tej sprawie.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Czy są jeszcze pytania?
Bardzo proszę, Senatorze.

Senator Janusz Lorenz:

Odpowiadam na pierwsze pytanie. Założenia dotyczące tego, jak mają być wyposażone zakłady, są wynikiem tego, co obowiązuje w Unii Europejskiej. Ale myśmy ustalili – mam nadzieję, że o szczegółach powie pan minister – że do roku 2006 zajęlibyśmy się wszystkimi problemami dotyczącymi ujednolicenia tych zasad.

Jeśli idzie o drugie pytanie, to jest to zgodne z częścią wniosku mniejszości, który zgłosiłem. Po prostu zakład leczniczy prowadzony przez jednostkę organizacyjną... Bo, proszę państwa, weźmy pod uwagę, że będą to – jeżeli damy im na to zgodę – duże jednostki organizacyjne. A do tej pory, proszę państwa, te duże jednostki są głównie niepolskie. To po pierwsze.

Po drugie, nadzór weterynaryjny jest polskim nadzorem i powinniśmy wiedzieć, co się dzieje, jakie leki są używane i jaki będzie sposób postępowania w tych zakładach.

Poza tym, co jest bardzo ważne – już o tym wspomniałem przez przypadek – zwierzęta leczone w różny sposób lekami dopuszczonymi u nas, niejednokrotnie bez naszej wiedzy, to znaczy bez przestrzegania karencji, to nieszczęście dla polskiego konsumenta. Stwarza to również możliwość reklamacji zagranicznych i utraty przez Polskę dobrego imienia jako eksportera. A przecież eksport żywności w obecnej sytuacji, gdy już prawie wszystko potraciliśmy, może być ostatnią szansą na dobry polski eksport, na wypromowanie jakiejś polskiej specjalności. Mając dobre i silne służby weterynaryjne oraz silny przemysł rolno-spożywczy, możemy coś znaczyć. Nie można przesadzać w dążeniu do liberalnego traktowania wszystkiego, do pseudooszczędności na rok czy dwa, które skończą się tragedią. Nie można się tym kierować i zgadzać się na tego typu działania organizacyjne. Takie jest moje zdanie.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.
(Senator Janusz Lorenz: Dziękuję.)

Przypominam, że rozpatrywana ustawa była poselskim projektem ustawy. Prezes Rady Ministrów upoważnił do reprezentowania rządu w tej sprawie ministra rolnictwa i rozwoju wsi.

Witam sekretarza stanu pana Józefa Jerzego Pilarczyka z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi i zgodnie z regulaminem chciałbym zapytać, czy pan minister chce zabrać głos.

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Józef Pilarczyk: Tak.)

Bardzo proszę.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Józef Pilarczyk:

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Pan marszałek zwracał uwagę na to, że ustawa uchwalona 27 listopada przez Sejm jest projektem poselskim. Jest to projekt ważny z tej racji, że zmienia obowiązującą dotychczas ustawę z 1 lipca 1949 r. o zakładach leczniczych dla zwierząt.

Generalnie chciałbym zwrócić uwagę Wysokiej Izby na to, że w tej ustawie uregulowane są kwestie związane z leczeniem zwierząt. Nie chciałbym, ażeby były formułowane opinie, że w tej ustawie regulowane są również kwestie związane z nadzorem weterynaryjnym i wszystkim tym, co jest obowiązkiem państwowej Inspekcji Weterynaryjnej i co leży w kompetencjach powiatowych lekarzy weterynarii.

Nadzór weterynaryjny, bezpieczeństwo żywności, monitoring pozostałości substancji szkodliwych i dbanie o stan epizootyczny zwierząt hodowlanych w Polsce to zadania Inspekcji Weterynaryjnej. Wszystko to regulują inne ustawy, również te, nad którymi w tej chwili trwają prace legislacyjne w Sejmie i które za moment trafią również do Senatu. W sposób bardziej szczegółowy niż do tej pory będą tam uregulowane kwestie związane z bezpieczeństwem zwierząt i produktów pochodzenia zwierzęcego, bo również do tego została wyznaczona Inspekcja Weterynaryjna.

Ta ustawa reguluje, można powiedzieć, sprawy związane z wykonywaniem usług polegających na leczeniu zwierząt, kwestie organizacyjno-techniczne i zadania dla samorządu lekarsko-weterynaryjnego, czyli precyzuje wszystko to, co jest związane z funkcjonowaniem zakładów leczniczych dla zwierząt.

Kwestią szczególnie dyskutowaną i w Sejmie, i na posiedzeniu senackiej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, są przepisy art. 5. Mówił o tym pan

(sekretarz stanu J. Pilarczyk)

poseł sprawozdawca, przedstawił również inne rozstrzygnięcie tej sprawy przez senacką komisję rolnictwa w postaci odpowiedniego wniosku. Problem sprowadza się do tego, czy zakłady lecznicze dla zwierząt mogą być tworzone i prowadzone tylko i wyłącznie przez lekarzy weterynarii. W Sejmie była na ten temat duża dyskusja i przyjęto jedną podstawową zasadę: zakładem leczniczym dla zwierząt może kierować wyłącznie lekarz weterynarii, ale utworzyć i prowadzić taki zakład mogą wszystkie inne osoby fizyczne, prawne albo jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej. W praktyce oznacza to – czytając dalej ust. 3 art. 5 – że właściciel zwierząt, w przypadku kiedy jest to dla niego uzasadnione gospodarczo, może utworzyć na własne potrzeby zakład leczniczy dla zwierząt, ale bez prawa wykonywania usług dla osób trzecich i bez prawa wystawiania certyfikatów, które miałyby świadczyć o stanie zdrowia zwierząt. Takie certyfikaty, czyli świadectwa zdrowia, mogą wystawiać tylko i wyłącznie przedstawiciele Inspekcji Weterynaryjnej.

Tak więc rola lekarzy zatrudnionych w zakładzie leczniczym utworzonym przez osobę fizyczną, która nie jest lekarzem weterynarii, sprowadza się tylko i wyłącznie do leczenia zwierząt w danym obiekcie. Takich przypadków w Polsce może być kilkadziesiąt, może ponad sto, bo przecież utworzenie zakładu i zatrudnienie lekarza weterynarii wiąże się z określonym kosztem, który zwraca się wtedy, kiedy jest to przedsięwzięcie na odpowiednią skalę.

Pan poseł sprawozdawca...

(Głos z sali: Senator.)

...zwracał uwagę na dyskusję, która była prowadzona na posiedzeniu senackiej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Był tam podnoszony argument związany z udziałem w kosztach leczenia zwierząt leków ordynowanych przez lekarzy weterynarii, była również dyskusja na temat marż, które przy tej okazji są pobierane. To przede wszystkim decyduje o tym, że osoby fizyczne lub prawne, właściciele dużych grup zwierząt, kalkulując koszty, będą podejmować decyzję dotyczącą tego, czy korzystać z usług lekarza mającego zakład utworzony na podstawie tejże ustawy, ale tylko i wyłącznie świadczący usługi dla zwierząt będących w posiadaniu innych osób, czy prowadząc rachunek ekonomiczny podejmie decyzję o utworzeniu własnego zakładu leczniczego. W każdym przypadku lekarz weterynarii zatrudniony w zakładzie – także w zakładzie utworzonym przez podmiot, który nie ma kwalifikacji lekarza weterynarii – bądź to kierownik tego zakładu, bądź inna osoba, inny lekarz, musi mieć pełne kwalifikacje oraz musi być zarejestrowany i dopuszczony do wykonywania zawodu przez iz-

bę lekarsko-weterynaryjną. Stąd wniosek, że nie można mówić, iż to są inne obowiązki czy inne relacje pomiędzy lekarzem, który pracuje w zakładzie u podmiotu będącego właścicielem zwierząt, a inne obowiązki i inne zasady etyczne mają obowiązywać lekarza, który jest zatrudniony na podstawie podobnej umowy w zakładzie leczniczym utworzonym przez lekarza weterynarii. W przypadku jakichkolwiek naruszeń w zakresie reguł etycznych, jak również zawodowych regulacji obowiązujących lekarza weterynarii, w każdym takim przypadku podlega się odpowiednim przepisom restrykcyjnym stosowanym w ustawie o wykonywaniu zawodu lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych.

Stąd też, biorąc pod uwagę sformułowania zawarte w tej ustawie, które znalazły się tam wskutek prac sejmowej komisji rolnictwa i po podjęciu decyzji przez Sejm, rząd popiera przyjęte w Sejmie rozwiązania. Od razu poinformuję Wysoką Izbę, że pierwotne stanowisko rządu było formułowane w odniesieniu do poselskiego projektu, który w sposób zasadniczy różni się od projektu obecnie zgłoszonego przez posłów w Sejmie. Rząd popiera te rozwiązania, gdyż znalazły się tutaj sformułowania, które wykluczają możliwość wykonywania usług dla innych podmiotów. Zapisy te wykluczają również możliwość poświadczania stanu zdrowia przez lekarza zatrudnionego w danej jednostce organizacyjnej.

Panie Marszałku, chciałbym na koniec zwrócić uwagę na to, że ustawa uchwalona przez Sejm miałaby wejść w życie z dniem 1 stycznia 2004 r., co jest niemożliwe. W związku z tym na pewno racjonalna byłaby poprawka, która...

(Głos z sali: To poprawka trzydziesta pierwsza.)

...formułowałyby inny termin wejścia w życie tej ustawy.

Znam poprawki senackiej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Po ich przeanalizowaniu pragnę poinformować, że na trzydzieści jeden zgłoszonych przez nią poprawek, wszystkie – z wyjątkiem czwartej i dwudziestej ósmej – rekomenduję do przyjęcia Wysokiemu Senatowi. W odniesieniu do wniosku mniejszości zajmuję stanowisko negatywne. Dziękuję bardzo, Panie Marszałku.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję, Panie Ministrze.

Proszę jeszcze pozostać na trybunie, dlatego że zgodnie z regulaminem państwo senatorowie mogą zadawać pytania.

Bardzo proszę, senator Sztorc jako pierwszy.

Senator Józef Sztorc:

Panie Marszałku, mam do pana ministra bardzo krótkie pytanie. Bardzo dobrze nam pan minister zreferował całą ustawę, ale nigdzie się nie

(senator J. Sztorc)

doczytałem w ustawie jakiegoś określenia, jak ma być określany podatek VAT. Chodzi o to, jak on jest dzisiaj określany i jak to będzie wyglądało kiedyś, gdy będziemy członkami Unii Europejskiej. Pan co prawda nie jest członkiem kierownictwa Ministerstwa Finansów...

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Józef Pilarczyk: Przepraszam, czy pan pyta...)

Chodzi mi o stawkę podatku VAT od usług weterynaryjnych. Pan nie jest członkiem kierownictwa Ministerstwa Finansów, tylko sekretarzem stanu w ministerstwie rolnictwa, ale może pan zna problem. Czy mógłby pan coś na ten temat powiedzieć?

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję.

Senator Janowski, proszę.

(Senator Mieczysław Janowski: Dziękuję bardzo, Panie Marszałku. Panie Ministrze...)

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Józef Pilarczyk: Ale nie zrozumiałem pytania.)

Przepraszam, Senatorze.

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Józef Pilarczyk: Nie zrozumiałem tego pytania.)

Senator Józef Sztorc:

Chodzi mi o opodatkowanie usług weterynaryjnych VAT w przeszłości...

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Józef Pilarczyk: Opodatkowanie. Tak, rozumiem.)

... i o to, jak to się zmieni po wejściu Polski do Unii Europejskiej. Jakie będą różnice między tym, co jest dzisiaj, a tym, co będzie po wejściu Polski do Unii?

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Bardzo proszę, Senatorze Janowski.

Senator Mieczysław Janowski:

Dziękuję bardzo.

Panie Ministrze, w art. 5 ust. 3 tej ustawy mówi się o produkcji zwierząt. Inne ustawy, dotyczące podobnych zagadnień, między innymi ustawa o środkach żywienia, o rolnictwie ekologicznym, zawierają termin „produkcja zwierzęca”. Osobiście sądzę, że ten termin jest bardziej prawidłowy. Proszę o odniesienie się do tych sformułowań.

Kolejna kwestia dotyczy art. 2, gdzie mowa jest o usługach weterynaryjnych. Wiem, że w praktyce lekarze weterynarii oferują również taką usługę w odniesieniu do starych, schorowanych zwierząt, także domowych, która polega na ich usypianiu. Ja tego tutaj nie znalazłem. Czy to znaczy, że taka usługa nie będzie prowadzona, czy też jest to uregulowane w innych przepisach?

I trzecie pytanie dotyczy kwestii, którą pan minister był uprzejmy troszkę już tutaj naświetlić. Chodzi mi o to, czy w tej ustawie nie powinny znaleźć się wyraźne zapisy mówiące o podporządkowaniu zakładów leczniczych organowi nadzoru, Inspekcji Weterynaryjnej? Tego też tutaj nie znalazłem. Co prawda jest to zawarte w innych ustawach, ale czy tutaj nie należałoby tego wzmocnić? Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję.

Senator Kulak, proszę.

Senator Zbigniew Kulak:

Dziękuję bardzo.

Panie Ministrze, mówił pan wyraźnie, że zadaniem zakładów jest wykonywanie usług polegających na leczeniu zwierząt. Pełna zgoda. Ale z pewnością otrzymał też pan minister stanowisko Krajowej Rady Lekarsko-Weterynaryjnej z 29 listopada. Prosiłbym o argumenty, z powodu których rząd, jak rozumiem, zgadza się w tej chwili z rozwiązaniem, że nie tylko weterynarze mogą tworzyć takie zakłady. Powiem szczerze, że mam bardzo złe doświadczenia i obserwacje związane z pewną analogią – bo można to odnieść do aptek. W tej chwili bywa tak, że na przykład właściciel stacji benzynowych i równocześnie, powiedzmy, sklepu z butami otwiera aptekę. I oczywiście jest bezwzględny szefem, który patrzy na to tylko i wyłącznie z ekonomicznego punktu widzenia. Bardzo trudno natomiast wykazać, udowodnić te etyczne, powiedzmy, granice zachowań zatrudnianego farmaceuty, bo oni o tym nie mówią, nie chcą mówić, boją się mówić itd. Obawiam się, że tu może być bardzo podobna sytuacja, jeśli nieweterynarz będzie osobą, która taki zakład stworzy. Ja mimo wszystko skłaniałbym się w tym momencie naszej dyskusji do tego, żeby wrócić do rozwiązania, które proponuje środowisko weterynaryjne, czyli że tylko lekarz weterynarii może taki zakład tworzyć, a nie każda osoba fizyczna, jak to zapisano. Prosiłbym o wyjaśnienie. Chodzi o to, żeby albo umiał przekonać tych, którzy u mnie interweniowali, albo zdecydował się wnieść poprawkę, która pójdzie w tym kierunku. Dziękuję.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję.
Jeszcze pani senator Kurska.

Senator Anna Kurska:

Dziękuję, Panie Marszałku.

Panie Ministrze, w związku z tym, że pan nie rekomenduje poprawki czwartej, chcę zapytać, czy uważa pan za słuszne, żeby technik wykonywał badania kliniczne w sytuacji... Chodzi o art. 3 ust. 4. Podobno te badania powodują, że można postawić niewłaściwą diagnozę, co potem odbija się ujemnie na produkcji.

(Wicemarszałek Kazimierz Kutz: Dziękuję. Czy są jeszcze...)

Może jeszcze jedno. Wyręczył mnie pan senator Kulak, ale ja również mam pewne obawy. Czy, zdaniem pana ministra, nie istnieje niebezpieczeństwo konfliktu interesów między właścicielem a kierownikiem zakładu leczniczego, którym jest lekarz weterynarii? Dziękuję.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję.
Czy są jeszcze...
Bardzo proszę, Senatorze.

Senator Jan Szafraniec:

Panie Ministrze, po analizie tej ustawy dochodzę do wniosku, że właściwie bardziej faworyzuje ona techników weterynaryjnych niż lekarzy, chociażby przez szeroko rozbudowany art. 3, w którym technikom przyznaje się bardzo duże kompetencje. Lekarze są wspominani marginalnie w art. 2 ust. 2. Chciałbym, żeby pan minister do tego się ustosunkował. Dziękuję.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję.
Czy są jeszcze inne pytania?
Bardzo proszę, Senatorze Lorenz.

Senator Janusz Lorenz:

Panie Ministrze, miło mi, że koleżanka i koleżdy senatorowie zauważyli problemy, które również sam zgłaszam, ale kategorycznie nie zgadzam się z panem, jeśli chodzi o następującą rzecz. Zrobiliśmy wczoraj maksymalny ukłon, jaki można było zrobić, w stronę techników weterynarii. Przypominam, że jest nadwyżka lekarzy weterynarii. Przypominam także, że w Polsce, i w ogóle na świecie, organa kontrolne powinny być najwyższej jakości, najwyższej marki. Pamiętamy o tym i niech to nam przyświeca.

Następna bardzo ważna rzecz, w której się z panem nie zgadzam, Panie Ministrze...

(Wicemarszałek Kazimierz Kutz: Bardzo proszę nie rozpoczynać dyskusji, tylko pytać. Dyskusja będzie potem.)

Zaraz zapytam, Panie Marszałku, przepraszam bardzo.

Pana stwierdzenie, że badanie pozostałości itd. odbywa się na podstawie innych przepisów... Celowo to podałem, bo leczenie jest ważniejsze, a skutek... Jak by pan powiedział: po ilu godzinach od uboju możemy mieć wyniki dotyczące pozostałości itd.? Czy nie daleko później, kiedy jest już gotowy produkt, daleko później? Panie Ministrze, litości! Mówię to w obronie polskiego konsumenta i tego, który ma być odbiorcą naszego sztandarowego asortymentu na świecie. Niech mi pan odpowie: w ciągu jakiego czasu, przy najlepszej wierze i najlepszych możliwościach, można dokonać analizy? Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję.
Czy są jeszcze pytania do pana ministra? Nie ma.
Bardzo proszę, Panie Ministrze.

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Rolnictwa
i Rozwoju Wsi
Józef Piłarczyk:**

Dziękuję bardzo, Panie Marszałku.
Wysoki Senacie!

Jeśli chodzi o opodatkowanie usług weterynaryjnych, to nie jestem w stanie precyzyjnie odpowiedzieć, ale z informacji, które pamiętam, wynika, że usługi te będą opodatkowane podatkiem VAT w wysokości 7%.

Jeśli chodzi o problematykę związaną z usypianiem zwierząt, to jest ona regulowana w ustawie o ochronie zwierząt. Są tam szczegółowo opisane sytuacje, kiedy dopuszczalne jest usypianie zwierząt czy pozbawianie zwierząt życia. Chodzi oczywiście o różne sytuacje w zakresie dotyczącym działalności gospodarczej, ale także związane z użytkowaniem zwierząt do innych celów. Nie tak dawno była dyskusja na temat doświadczeń na zwierzętach. W ustawie o ochronie zwierząt są również regulacje dotyczące działań nadzwyczajnych, kiedy z powodów losowych uśmiercenie zwierzęcia jest konieczne. Regulacje są więc zawarte przede wszystkim w tamtej ustawie. Przypominam, że ta ustawa głównie reguluje kwestie związane z funkcjonowaniem samych zakładów leczniczych.

Wykonywanie zawodu lekarza weterynarii i funkcjonowanie izb lekarsko-weterynaryjnych również reguluje odrębna ustawa. W tej ustawie

(sekretarz stanu J. Pilarczyk)

– można powiedzieć, że w drodze wyjątku – w art. 3 Sejm postanowił zawrzeć kwestie dotyczące uprawnień techników weterynarii z uwagi na to, że w ustawie o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych były przepisy normujące, które zakwestionował Trybunał Konstytucyjny. Swoim postanowieniem nakazał on uregulowanie tych kwestii zgodnie z konstytucją.

Ponieważ istnieje problem wykonywania zawodu przez techników weterynarii... Głównie chodzi o osoby, które zostały technikami weterynarii dość dawno temu i przez długie lata wykonywały ten zawód. Przy braku regulacji w tym zakresie można powiedzieć, że powinny one zaprzestać wykonywania zawodu, w którym pracowały nieraz przez kilkadziesiąt lat, a są w wieku, który utrudnia im przekwalifikowanie. W związku z tym, że jest to problem społeczny już od kilku lat dyskutowany w Sejmie, uznano, że powinien on być rozwiązany przy okazji regulacji dotyczącej zakładów leczniczych dla zwierząt. W art. 3 wymienionych jest osiem zakresów czynności, które mogą wykonywać te osoby, przy czym mogą one wykonywać czynności pomocnicze przy sekcji zwłok, asystować przy zabiegach chirurgicznych i zajmować się opieką nad zwierzętami leczonymi w warunkach ambulatoryjnych i stacjonarnych tylko i wyłącznie pod nadzorem lekarza weterynarii.

Jeden z wniosków legislacyjnych zmierza do tego, żeby pod nadzorem lekarza weterynarii wykonywać to, co zostało określone w art. 3 ust. 1 pkt 4. Chodzi o wykonywanie badań klinicznych w zakresie niezbędnym do udzielenia pierwszej pomocy. Zwracam uwagę na sformułowanie „w zakresie niezbędnym do udzielenia pierwszej pomocy”. Są to najczęściej, można powiedzieć, sytuacje nagłe, związane z wypadkami. Sejm uznał, że w tym przypadku technik weterynarii potrafi udzielić pierwszej pomocy. Przypomnę, że często pierwszej pomocy udziela sam właściciel, który także wykonuje – być może nie powinno się to tak nazywać – niezbędne badania kliniczne. Po prostu podstawowe badania niezbędne do określenia przyczyny stanu zwierzęcia potrafi wykonać właściciel. Często są to właściciele z wyższym wykształceniem rolniczym, zootechnicznym, a nierzadko i weterynaryjnym. Dlatego uważam, że udzielanie pierwszej pomocy albo powinno się odbywać pod nadzorem lekarza weterynarii, albo w ogóle nie powinno być... Bo jak jest lekarz weterynarii, to po co technik? Jeżeli pierwsza pomoc ma być udzielana pod nadzorem lekarza weterynarii, to znaczy, że musi on nadzorować całą sytuację.

Funkcjonowanie zakładów leczniczych dla zwierząt jest nadzorowane przez Inspekcję Wete-

rynaryjną. Regulują to na razie zapisy ustawy o zwalczaniu chorób zakaźnych i Inspekcji Weterynaryjnej, ale niedługo będzie odrębna ustawa o Inspekcji Weterynaryjnej, projekt został już skierowany do Sejmu. W tym właśnie projekcie mówi się, że w kompetencjach Inspekcji Weterynaryjnej znajdzie się również nadzór, to znaczy poprzedzająca go rejestracja zakładów leczniczych dla zwierząt, ale również nadzór nad nimi.

Teraz kwestia tego, czy lekarz weterynarii zatrudniony jako kierownik zakładu leczniczego wykona właściwie swoje obowiązki. Pan senator Kulak porównywał tę sytuację z sytuacją aptek, bo niefarmaceuta może założyć i prowadzić aptekę. Ale w wypadku aptek jest taki sam warunek: kierownikiem apteki musi być farmaceuta, działalność apteki, jej prowadzenie, musi być pod nadzorem farmaceuty. Tak samo jest w tej sytuacji. Tu może trochę przez analogię przyjęto takie rozwiązanie, że w każdym takim przypadku kierownikiem zakładu musi być lekarz weterynarii.

Muszę powiedzieć, że w trakcie prac legislacyjnych dało się odczuć interwencje grup, których ta sprawa dotyczy. Z jednej strony interweniowali lekarze weterynarii, a z drugiej strony interweniowali również usługobiorcy i przedstawiali często różne argumenty świadczące nawet, można powiedzieć, o pewnym zmonopolizowaniu usług weterynaryjnych na danym terenie. Mógłbym nawet użyć takiego sformułowania, że to zmonopolizowanie czy jakby podział rejonów między funkcjonującymi obecnie zakładami leczniczymi jest bardziej widoczny niż w lecznictwie dotyczącym ludzi – a trzeba tu dodać, że każdy właściciel zwierząt jest przywiązany do najbliższej lecznicy zwierząt – stąd też często występują takie sytuacje, iż brakuje informacji na przykład o cenach leków, o marżach, jakie może pobierać usługodawca. Ale te wszystkie sytuacje były przedstawiane także z drugiej strony. Dlatego zapis w tej ustawie jest, można powiedzieć, wypośredkowaniem opinii, które trafiały i do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, i do sejmowej komisji zajmującej się tą ustawą.

Jeśli chodzi o pozostałe pytania... Zdaje się, że to już były wszystkie, które odnotowałem. Panie Marszałku, dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję.

Widzę, że senator Janowski chciałby zabrać głos.

Senator Mieczysław Janowski:

Tak, Panie Marszałku.

Pan minister nie zechciał odnieść się do kwestii nazewnictwa. Powiedziałem, że w niektórych ustawach jest mowa o produkcji zwierząt, tak jak

(senator M. Janowski)

w tej w art. 5 ust. 3, w innych zaś ustawach mówi się o produkcji zwierzęcej, i podałem przykłady dwóch ustaw. Jakie powinno być właściwe użycie? Wydaje mi się, że „produkcja zwierzęca” jest lepszym sformułowaniem. Proszę o opinię.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dobrze.

Panie Ministrze, proszę się odnieść do kwestii nazewnictwa.

(Senator Mieczysław Janowski: Określenie „produkcja zwierząt” brzmi tak jakoś technicznie, tak jak produkcja desek.)

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Rolnictwa
i Rozwoju Wsi
Józef Piłarczyk:**

W moim przekonaniu, Panie Senatorze, dopuszczalne jest i jedno, i drugie sformułowanie. Powszechniej używanym sformułowaniem jest „produkcja zwierzęca”, ale to sformułowanie odnoszone jest również do produktów pochodzenia zwierzęcego, takich jak na przykład mleko czy jaja w drobiarstwie. Przez pojęcie „produkcja zwierzęca” rozumiemy – oprócz produkcji zwierząt, które mogą być przeznaczone do uboju – również wytwarzanie tych produktów. Dlatego użyte tu sformułowanie „produkcja zwierząt” jest węższym sformułowaniem niż „produkcja zwierzęca” i skłaniałbym się do stwierdzenia, że w tym przypadku jest to bardziej poprawne sformułowanie.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję.

Czy są jeszcze pytania?

Senator Janusz Lorenz:

Ja, Panie Ministrze, nie uzyskałem jeszcze odpowiedzi na pytanie, jak długo od momentu uboju zwierząt trwają badania, wie pan...

(Wicemarszałek Kazimierz Kutz: Tak jest, rozumiemy.)

I czy to leczenie jest takie bez kontroli, czy pod kontrolą?

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Rolnictwa
i Rozwoju Wsi
Józef Piłarczyk:**

To bardzo ważna kwestia. Przepraszam, że nie odniosłem się do niej. Otóż, Panie Marszałku, Panie Senatorze, Wysoka Izbo, system bezpieczeństwa żywności, który jest już w Polsce, można po-

wiedzieć, zbudowany – choć może niektóre jego elementy jeszcze nie do końca – polega na tym, że powołane służby są w stanie w całym tym łańcuchu, na każdym etapie, począwszy od produkcji w oborze, a skończywszy na stole konsumenta, zidentyfikować zwierzę, gospodarstwo i, co za tym idzie, przyczynę zagrożenia, które może zaistnieć.

Jeśli chodzi o badanie pozostałości, to do badania tych pozostałości są wyznaczone odpowiednie laboratoria, najczęściej są to laboratoria zakładów higieny weterynaryjnej zlokalizowane w miastach wojewódzkich. Temu celowi będzie służyć również znajdujące się w tej chwili w trakcie budowy czy rozbudowy laboratorium Państwowego Instytutu Weterynaryjnego.

Kwestia badań pozostałości jest związana z obowiązkowym monitoringiem prowadzonym przez Inspekcję Weterynaryjną. I w określonym typie badań – do których można zaliczyć badanie pozostałości metali ciężkich, azotanów, azotynów, antybiotyków, regulatorów wzrostu – w Polsce, tak jak w każdym kraju członkowskim Unii Europejskiej, musi być przeprowadzona określona liczba badań, prób, musi być pobrana określona liczba próbek i muszą być przeprowadzone ich badania. Tak więc nie prowadzi się badań pozostałości w wypadku każdego zwierzęcia, każdej partii. Głównie prowadzony jest monitoring i w zależności od wyników tego monitoringu ukierunkowuje się dalsze postępowanie: w przypadku podwyższonych poziomów zanieczyszczeń w danym rejonie czy w danym produkcie uruchamiane są dalsze badania po to, ażeby określić właściwą skalę zagrożenia i podjąć odpowiednie decyzje, które mogłyby wyeliminować zagrożenie.

Rozumiem intencję pytania pana senatora Lorenza, zmierzającą do tego, że funkcjonowanie lekarza weterynarii w zakładzie należącym do osoby, która nie jest lekarzem weterynarii, może podwyższać takie zagrożenia. Otóż gdyby tak sprowadzić tę kwestię na grunt, można powiedzieć, ekonomiczny, to okaże się, że takie zagrożenie istnieje wszędzie, również w prywatnym zakładzie, którego właścicielem jest lekarz weterynarii. W każdym z tych przypadków, jeżeli lekarz weterynarii kierujący zakładem – obojętnie, przez kogo zorganizowanym – będzie łamał prawo, to będzie podlegał tym wszystkim restrykcjom, które wynikają z ustawy o zawodzie lekarza weterynarii i nie tylko. I wtedy inne przepisy w tym zakresie, w tym również prawo karne, będą do zastosowania czy wykorzystania. Ja osobiście nie sprowadzam tego do kwestii większego lub mniejszego zagrożenia. Zagrożenie w postaci przestępstwa, bo o takim działaniu można mówić, istnieje wszędzie. Ale tu ważne jest tylko to, kto wykonuje ten zawód i jak sumiennie podchodzi do jego wykonywania. I w jednym, i w drugim

(sekretarz stanu J. Pilarczyk)

przypadku nie robi się tego bezinteresownie – i w jednym, i w drugim przypadku czerpie się z tego korzyści materialne w postaci wynagrodzenia za usługę: bądź płaconego bezpośrednio właścicielowi zakładu, bądź pośrednio, otrzymując wynagrodzenie od właściciela.

Pragnę jeszcze raz podkreślić, że rzadko zakłady lecznicze dla zwierząt są jednoosobowe. Najczęściej jest tak, że jeden lekarz tworzy zakład i zatrudnia drugiego lekarza. To kwestia formy zatrudnienia i wynagradzania. Najistotniejsza jest jednak odpowiedzialność za to, co się robi, za zawód, który się wykonuje, za usługi, które się świadczy, a także świadomość odpowiedzialności za bezpieczeństwo żywnościowe w kraju.

Pragnę również poinformować, że te kwestie w podobny sposób są regulowane w innych krajach Unii Europejskiej. Nie ma tam takiego wymogu czy rygoru, że tylko i wyłącznie lekarz weterynarii może tworzyć zakład leczenia zwierząt. Nie formułowałbym więc tak daleko idących wniosków, że ten stan pogarsza bezpieczeństwo albo nie daje możliwości prześledzenia zagrożeń wynikających z pozostałości substancji zagrażających zdrowiu i życiu człowieka.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję.

Czy są jeszcze pytania?

Senator Lorenz po raz trzeci. No, no...

Proszę.

Senator Janusz Lorenz:

Panie Ministrze, to, co pan powiedział, jest szczerą prawdą. Jest pan wyjątkowym fachowcem, wspaniałym, ale nie powiedział pan jednej rzeczy, a przez uczciwość należałoby to zrobić. Chodzi o to, że gdy zdarzą się takie przypadki nieprawidłowości, monitoring wykryje to po jakimś czasie, a wtedy wszystko, co związane jest z całym zwierzętami czy ich setkami lub tysiącami, jest już w żołądkach konsumentów itd. Jeżeli to jest gdzieś w konserwach czy w szynkach, to może pan zażądać zwrotu itd. w ramach, powiedzmy, monitoringu...

Czy według pana, człowieka, który za to odpowiada, ma nadzór weterynaryjny w ręku, nie jest lepiej i bezpieczniej, gdy ta jest władza bezpośrednia? W krajach, które się szanują, nadzór weterynaryjny jest rządowy, federacyjny.

(Senator Krzysztof Borkowski: U nas też jest.)

W związku z wcześniejszą informacją, którą przedstawiłem, że jest jakby nadwyżka weterynarzy, lepiej mieć zdecydowanie lepsze służby w prostym systemie podporządkowania. Do tego zmierzam.

(Wicemarszałek Kazimierz Kutz: Dobrze, dziękuję...)

Panie Ministrze, pan dobrze wie, po ilu dniach czy miesiącach można dojść do tych wszystkich problemów, które powstały...

(Wicemarszałek Kazimierz Kutz: Tak, ale...)

...w wyniku złego leczenia. Dziękuję.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Tak jest, dziękuję.

Panie Ministrze, chce pan jeszcze odpowiedzieć?

Proszę.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Józef Pilarczyk:

Jedno zdanie, Panie Marszałku.

Chciałbym zwrócić uwagę, że za jakość produktów żywnościowych odpowiada przede wszystkim ich producent. W przypadku wprowadzenia do obrotu środków stanowiących zagrożenie dla życia i zdrowia konsumentów odpowiada za to również producent. Ale odpowiada za to także lekarz weterynarii, który dopuścił do tego i wydał świadectwo niezgodne z prawdą. Odpowiedzialność w całym łańcuchu bezpieczeństwa ciąży i na producencie, i na lekarzu, który sprawuje nadzór sanitarno-weterynaryjny, niezależnie od tego, w jakiej formie jest zatrudniony.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję panu, Panie Ministrze.

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Józef Pilarczyk: Dziękuję bardzo.)

Otwieram dyskusję.

Przypominam o wszystkich ograniczeniach regulaminowych dotyczących czasu, sposobu składania wniosków itd.

Informuję, że na liście mam dwóch mówców. Jako pierwszy zabierze głos pan senator Borkowski, a później senator Kulak.

Proszę.

Senator Krzysztof Borkowski:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Niewątpliwie niektóre zapisy ustawy o zakładach leczniczych dla zwierząt wzbudzają kontrowersje: dla jednych są niejasne, dla drugich może nazbyt jasne. Na posiedzeniu Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w którym miałem przyjemność uczestniczyć, długo dyskutowaliśmy na ten temat. Szczególnie dużo kontrowersji wzbudzały przepisy art. 5, a także przepisy art. 3. Art. 3 mówi o technikach weterynaryjnych i zakresie ich

(senator K. Borkowski)

działania, a art. 5 o tym, o co przed chwilą pyta-
liśmy i w związku z czym pan minister tak długo
odpowiadał.

Otóż ja nie przychyliłbym się do poprawek
mniejszości Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi,
ponieważ nie można ograniczać zapisu i mówić,
że tylko lekarze weterynarii mogą tworzyć zakła-
dy lecznicze dla zwierząt. To tak, jakby firmę bu-
dowlaną musiał zawsze zakładać ktoś, kto ma
dokumenty budowlane. Czyli na przykład pra-
wnik nie mógłby otworzyć jakiejś tam firmy. Ja
myślę, że liczy się fachowość tych, którzy będą w
zakładzie tym pracować. Kierownikiem zakładu
leczniczego będzie lekarz weterynarii z odpowie-
dnimi dokumentami, bo ma on odpowiednie pra-
wo – te kwestie reguluje prawo o zawodzie lekarza
weterynarii. Myślę, że on i wszyscy, którzy będą
tam zatrudnieni, powinni pracować dobrze.

Nie można od razu zakładać, że obywatel czy
powstały podmiot będą z natury nieuczciwi. Jest
przecież możliwość kontrolowania tego. Jest
ustawa weterynaryjna, która tę kontrolę
zapewnia. Chcę powiedzieć, że nigdzie w przepi-
sach ustawy nie jest powiedziane, że właściciel
podmiotu i zatrudniony tam lekarz będą wyda-
wali certyfikaty, świadectwa zdrowia. Certyfikaty
i świadectwa zdrowia nadal pozostają w gestii In-
spekcji Weterynaryjnej, a to jest jak gdyby organ
rządowy. Mamy więc nad tym pełną kontrolę,
mamy wpływ na to, czy żywność będzie zdrowa,
czy niezdrowa.

Padają takie słowa, że jest zbyt dużo lekarzy
weterynarii – tak mówili dyskutanci. Ktoś nawet
tak nieładnie powiedział, że jest nadprodukcja.
Zgadzam się z tym. Ale czy aby w tej ustawie nie
chcemy przez wprowadzenie poprawki mniejszo-
ści zapewnić stałych, ciepłych posadek tym leka-
rzom weterynarii? Uważam, że tutaj też potrzeb-
na jest konkurencyjność. Przepisy art. 5, które
rekomendował pan minister – oczywiście popra-
wione – dają możliwość pewnej konkurencyj-
ności, lepszej jakości usług i, co jest z tym
związane, bardziej zadowoleni będą klienci za-
kładów leczniczych dla zwierząt.

Jeśli chodzi o wynagrodzenie lekarzy, o to, czy
w zakładzie leczniczym dla zwierząt, gdzie leka-
rze weterynarii będą zatrudnieni, w zakładzie
prowadzonym przez osobę fizyczną albo prawną,
wynagrodzenie będzie się różnić, to powiem, że
nie sędzę. My dzisiaj nie wiemy, jakie są marże
w wypadku leków, nie wie tego ten, kto kupuje,
kto korzysta z usług, a przede wszystkim nie wie-
dzą rolnicy. Oni muszą tego dochodzić, muszą
badać, jakie te ceny są. Myślę, że nikt tego nie
analizuje. Ceny są wysokie, na pewno są wyso-
kie. I jeśli chcemy mówić o wynagrodzeniu, to
sędzę, że pieniądź to taki środek, który niezale-
żnie od tego, czy będzie płacony bezpośrednio le-

karzowi weterynarii, czy też będzie przechodził
przez podmiot, działa podobnie: jest bardzo inte-
resujący. Tak jest w naszym kraju i tak jest wszę-
dzie, że pieniądź może wszystko. Ja jednak za-
kładam, że zarówno lekarze weterynarii, którzy
będą działać jako samoistne podmioty, czyli będą
tworzyć te podmioty, jak i ci, którzy będą zatrud-
nieni w zakładach leczenia zwierząt tworzonych
przez osoby fizyczne – być może będą to robić rol-
nicy, być może spółki prawne będą powstawać –
że wszyscy ci lekarze niezależnie od tego, gdzie
będą pracować, będą pracować bardzo uczciwie
i wykonywać swój zawód z odpowiednią staran-
nością. Nie zakładam od razu, że żywność będzie
niezdrowa i niedobra, bo jestem za tym oczywi-
ście, żeby w naszym kraju produkowano tylko
dobrą żywność i żeby ta żywność zdobywała rynki
unijne.

Ale jeśli są co do tego obawy, to ja daję Wyso-
kiej Izbie pod rozwagę, żeby art. 5 doprecyzować.
Stawiam jednak panu ministrowi i naszym legis-
latorom pytanie, czy naprawdę jest taka potrze-
ba, żeby w art. 5 dopisać następujące sformuło-
wanie: „Nadzór nad zakładami leczniczymi w za-
kresie obrotu i stosowania leków prowadzi po-
wiatowy lekarz weterynarii. Minister rolnictwa
i rozwoju wsi określi w rozporządzeniu zakres
prowadzonego nadzoru”. Taki zapis można
wprowadzić, ale nie wiem, czy trzeba, ponieważ
to ureguluje ustawa weterynaryjna, ta duża
ustawa weterynaryjna, ureguluje również usta-
wa o zawodzie lekarza. Nie wiem więc, czy jest ta-
ka potrzeba. Jeśli jest, ja tę poprawkę oczywiście
złożę. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Kazimierz Kutcz:

Dziękuję panu senatorowi.

Teraz zabierze głos pan senator Lorenz.

(Głos z sali: A, i jeszcze senator Kulak.)

Nie, nie, on zrezygnował.

(Głos z sali: Ale teraz już chce.)

Chce pan?

(Senator Zbigniew Kulak: Tak.)

No, Panie Senatorze!

Senator Janusz Lorenz:

Panie Marszałku! Panie Ministrze! Szanowni
Państwo!

Ja chciałbym się odnieść jeszcze do wypowie-
dzi pana ministra, do tego monitorowania itd., do
tego, że wszystko można znaleźć, że mogą być re-
gresy, że tak powiem, w przyszłości do hodow-
ców, być może to też pan minister miał na myśli.
Ja mam bardzo bogate doświadczenie w tej spra-
wie i wiem, że wtedy jest tak zwane odbijanie pił-
czek, zjawisko bardzo znane. Hodowca twierdzi,
że to w procesie produkcyjnym, w fazie przygoto-
wania sprzętu – ten sprzęt był dezynfekowany, bo

(senator J. Lorenz)

dezynfekowany jest zawsze, tylko nie został potem dokładnie umyty. To są niesamowicie trudne problemy formalne. I z tych względów, o których wspominał tu też kolega Borkowski – twierdząc, że być może jest to problem walki o tych lekarzy, a ja to rzeczywiście określiłem jako nadprodukcję – powiem tak: nie zależy mi na lekarzach, zależy mi na bardzo silnym i dobrym nadzorze weterynaryjnym w każdej sferze. I to jest nadrzędny cel, który mi przyświeca – nadrzędny. Ma być zdrowy produkt, bo to jest jedyna szansa, która nam pozostała.

Jeśli idzie o te różne ceny, o których tu pan minister wspominał, przecież to jest do uregulowania, Panie Ministrze, pod warunkiem że się chce. A to jest w gestii pana resortu – pełna informacja o cenach leków, o tym, jakie można brać narzuty itd., itd., bo przecież lekarze weterynarii muszą gdzieś te leki kupować, muszą je przewozić w jakichś warunkach, muszą je przechowywać, dowozić do chorego zwierzęcia. Są różne warunki temperaturowe dla leków, czasami niektóre leki są przeterminowane, a to też ileś kosztuje. Weźmy choćby zresztą założenie pieniędzy na zakup leków. To wszystko kosztuje. Ale to jest do uregulowania, niekoniecznie ustawowego. To jest do uregulowania w ramach służby, która panu bezpośrednio podlega, i tyle.

Moim celem jest doprowadzenie do tego, żebyśmy wszyscy zrozumieli, że spolegliwy nadzór, to jest żaden nadzór, Panie Ministrze. Ja wiem, że pan jest bardzo zresztą wspaniałym człowiekiem i pan by chciał wszystkim nieba uchylić, ale na coś czasami trzeba się zdecydować. Nadzór musi być silny, bo podły nadzór, kiepski nadzór, doprowadzi tylko do nieszczęścia.

Tyle chciałem dodać do swojej wypowiedzi. Widzę tutaj, że koleżeństwo jest żywo zainteresowane tym, co obecnie je i w przyszłości będzie jadło, co będzie jadła Europa i cały świat. My mamy być najlepsi! Dziękuję.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję.

Senator Kulak teraz zabierze głos.

Senator Zbigniew Kulak:

Dziękuję, Panie Marszałku.

Zapisałem się do głosu dopiero po wystąpieniu pana senatora Borkowskiego, który zasiadając w tej Izbie z ramienia Polskiego Stronnictwa Ludowego, prezentował poglądy, które, jak mi się wydaje, są poglądami osobistymi pana senatora.

(Senator Janusz Lorenz: Ma zakład własny, mięsny.)

Słyszę, co pan senator mówi, ale nie chcę tego powtarzać.

Mówiono tu o konkurencji wśród lekarzy weterynarii i oczywiście zgadzam się z tym, że konkurencja na tym rynku powinna istnieć. Ten terytorialny podział kraju, o którym wspominał z kolei pan minister, i niewchodzenie sobie w szkodę przez uruchamianie kolejnych praktyk lekarzy weterynarii, jest może zachowaniem nagannym, ale tutaj reguluje to rynek na tej zasadzie, że o ile wiem, rolnik, prosząc lekarza weterynarii o pomoc, pokrywa także koszty dojazdu. Tak więc rolnik może oczywiście korzystać z usług innych lekarzy weterynarii, tyle tylko że najczęściej mieszczą oni trochę dalej i w związku z tym koszt dojazdu będzie proporcjonalnie wyższy. Ale jak na razie nie słyszałem o tym, żeby ten podział terytorialny był podziałem bezwzględnie obowiązującym. Po prostu ekonomia wywołuje ten efekt, że rzadko ktoś korzysta z usług lekarzy, którzy prowadzą praktykę w innej, bardziej odległej miejscowości.

Mimo wszystko ciągle mam jednak wątpliwości co do tego, czy zakład leczenia weterynaryjnego powinien być własnością kogoś, kto nie ma z tym zawodem tak naprawdę nic wspólnego, kto jest jedynie właścicielem, dysponentem określonych środków finansowych, za które może taką praktykę uruchomić.

Tutaj analogia, o której już wspomniałem, do aptek, niestety, wydaje się bardzo dobrze dobrana, bo obserwacje, których już możemy dokonywać na podstawie tego, co dzieje się właśnie na rynku farmaceutycznym, na rynku aptek, są zatrważające chwilami. Na gorąco spróbuję wypunktować sytuacje konfliktowe, które się pojawiają, kiedy właścicielem apteki jest na przykład jednocześnie hurtownik nawozów, węgla czy właściciel sieci sklepów z butami. Gdzie ten konflikt się pojawia? Ano pojawia się na przykład wtedy, kiedy właściciel namawia i rozlicza, i wymaga od tego farmaceuty, żeby sprzedawał leki droższe zamiast leków tańszych – ot, po prostu – po to, żeby był większy obrót, żeby był większy zysk. Jak wiadomo, marża jest procentowa i sprzedaż leków za większą kwotę przynosi firmie większy zysk.

Farmaceuci są z kolei krytykowani, gdy podpowiadają pacjentom proste metody lecznicze, nieobjęte często systemem recept, takie jak jakiś okład, jakieś działania fizykoterapeutyczne, co kończy się tym, że pacjent nie wychodzi z lekiem, że nie kupi w aptece żadnego specyfiku, że traktuje aptekę po prostu jako część sieci placówek leczniczych. On w normalny, naturalny sposób przychodzi po poradę i dzieli się z osobą po drugiej stronie okienka opisem swoich dolegliwości i czasami uzyskuje proste porady. No ale nie kończy się to, niestety, wrzuceniem pieniędzy do kasy w tej aptece. Farmaceuta właściciel apteki mo-

(senator Z. Kulak)

że sobie na taki komfort pozwolić. Farmaceuta najemny, pracujący u jakiegoś pracodawcy, niestety, jest za takie działanie krytykowany. Apteki, te szczególnie, których właścicielami nie są farmaceuci, są w jarmarczny sposób oklejone najróżniejszymi ulotkami, plakatami, reklamami leków, różnych specyfików z pogranicza medycyny, żeby już nie powiedzieć, że reklamami szamponów dla psów. To jest charakterystyczne dla aptek, w których farmaceuta nie jest właścicielem firmy.

Leki recepturowe, leki składane, to kolejne pole konfliktu – takie docierają do mnie sygnały. Czyli leki, przy których trzeba niestety dużego nakładu pracy, a zysk ze sprzedaży tego typu specyfiku jest stosunkowo niewielki. I znowu oczywiście kierujący się etyką farmaceuta będący właścicielem apteki robi to, czego oczekuje pacjent. Farmaceuta wynajęty jest natomiast pod presją właściciela, który naciska, żeby może zniechęcić pacjenta do tego typu prostych leków i sprzedać specyfik z półki, oczywiście za o wiele wyższą cenę. To są te wątpliwości, które mamy.

Aha i jeszcze jeden przykład ominąłem, a on jest ważny. Ominąłem konflikt sumienia występujący wtedy, kiedy pacjent odejdzie od okienka, a farmaceuta zorientuje się, że popełnił jakiś błąd. Jeżeli wielki błąd, to oczywiście zareaguje. Ale jeżeli błąd jest drobny, błąd jest błahy, a jednak wymaga ponownego spotkania z pacjentem albo z dzieckiem tego pacjenta? Bo to czasami dotyczy na przykład leku dla dzieci, kwestii dawkowania, kwestii, że wydano lek zbyt silny, a powinien być słabszy. Pracujący w zgodzie z etyką zawodu farmaceuta stara się za wszelką cenę odnaleźć tego pacjenta czy tę osobę, która lek kupowała, żeby ostrzec, żeby uzupełnić informację. Ale to rodzi koszty, bo to będą rozmowy międzymiastowe być może, to rodzi koszty, a bezwzględny właściciel patrzący na to tylko w aspekcie ekonomicznym będzie miał pretensję, że ten farmaceuta wymusił dodatkowe koszty, które być może, jego zdaniem, wcale nie były konieczne.

To są problemy, które się pojawiają po paru latach doświadczeń z aptekami prowadzonymi przez niefarmaceutów. I dlatego ciągle tę wątpliwość, którą sygnalizowałem w pytaniach, podtrzymuję. Dziękuję.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję.

Informuję, że lista mówców została wyczerpana.

I dla porządku podaję, że senator Bartos złożył swoje przemówienie do protokołu*, zaś wnioski

o charakterze legislacyjnym złożyli: senator Jan Szafranec, senator Biela, we trójkę senatorowie Janowski, Sagatowska, Kurska, w piątkę senatorowie Kurska, Bachleda, Janowski, Romaszewski i Sagatowska, a także senator Mańkut i senator Borkowski.

Zamykam dyskusję.

Dla porządku zapytam może jeszcze pana ministra. Czy chciałby pan zabrać głos?

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Józef Pilarczyk: Panie Marszałku, nie widzę takiej potrzeby.)

Dziękuję.

W trakcie dyskusji zostały zgłoszone wnioski o charakterze legislacyjnym, a więc zgodnie z art. 52 ust. 2 Regulaminu Senatu proszę Komisję Rolnictwa i Rozwoju Wsi o ustosunkowanie się do przedstawionych w toku debaty nad tym punktem wniosków i przygotowanie sprawozdania w tej sprawie.

Informuję, że głosowanie w sprawie ustawy o zakładach leczniczych dla zwierząt zostanie przeprowadzone pod koniec posiedzenia.

Czy pan minister już kończy u nas?

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju wsi Józef Pilarczyk: Nie.)

No to nie będę pana żegnał. (Wesołość na sali)

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu piątego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o ochronie roślin.

Przypominam, że rozpatrywana ustawa została uchwalona przez Sejm na sześćdziesiątym drugim posiedzeniu w dniu 27 listopada 2003 r. Do Senatu została przekazana w dniu 28 listopada 2003 r., a marszałek Senatu w dniu 1 grudnia 2003 r., zgodnie z art. 68 ust. 1 Regulaminu Senatu, skierował ją do Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej oraz Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Komisje po rozpatrzeniu ustawy przygotowały swoje sprawozdania w tej sprawie.

Przypominam, że tekst ustawy zawarty jest w druku nr 543, a sprawozdania komisji w drukach nr 543A i 543B.

Proszę sprawozdawcę Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej senatora Bogusława Litwińca o przedstawienie sprawozdania komisji w sprawie rozpatrywanej ustawy.

Senator Bogusław Litwiniec:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

To, że przedstawicielowi Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej głos został oddany jako pierwszemu, spowodowane jest, jak sądzę, tą przyczyną, że to trudne, złożone za-

* Przemówienie złożone do protokołu – w załączeniu.

(senator B. Litwiniec)

gadnienie zostało przez polski parlament być może podjęte z tego względu, że trzeba dopasować się do równie trudnego i złożonego prawa europejskiego na ten temat. Ale nie będę się rozwodził nad istotą tej ustawy, która chowa na półki archiwów ustawę dotychczas obowiązującą, a więc jest ustawą kompleksową. Nie jest tylko ustawą do ustawy, ale rozstrzyga wszystkie zagadnienia związane z ochroną roślin, zawarte w ustawie przyjętej przez Sejm w dniu, jak pan marszałek powiedział, 27 listopada bieżącego roku.

Komisja, którą reprezentuję, po niezbyt ożywionej dyskusji, prawdopodobnie z powodu jednoznacznie przychylniej opinii Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej, wniosła tylko jedną poprawkę. Poprawka ta jest nieco kosztochłonna, więc skupię się tylko na zagadnieniu, dlaczego zaproponowaliśmy kosztochłonną, powtarzam: nieco kosztochłonną, poprawkę.

Poprawka polega na tym, że po wyrazach „zgodnie z zasadami integrowanej produkcji” dodaje się sformułowanie: „mając na uwadze zapewnienie przez te jednostki wykwalifikowanej kadry i zagwarantowanie stosownego do potrzeb prowadzenia szkoleń”. Powtarzam: wydatki są potrzebne na niezbędne szkolenia.

I z całą odpowiedzialnością, choć w zasadzie jestem zwolennikiem tańszego państwa, namawiam Wysoką Izbę do przyjęcia tej poprawki, bo ustawa rzeczywiście wymaga studiów. Ustawa wymaga wiedzy w zakresie chemii, biologii, medycyny, a może nawet antropologii. I tak na przykład młody absolwent, który z marszu miałby mądrze stosować tę ustawę, chyba bez wstępnego szkolenia sobie nie poradzi.

Ja tylko jako argument przytoczę państwu listę pojęć używanych w tej ustawie i spraw, których ona dotyczy. A więc aczkolwiek nosi ona tytuł: ustawa o ochronie roślin, to dotyczy nie tylko roślin, oczywiście żywych, ale też owoców, warzyw, kwiatów ciętych, ściętych drzew z liśćmi i nawet gałęzi z liśćmi, kultur tkankowych roślin, w tym oczek, pyłków, zrazów, sadzonek itd., itd., całego tego kompleksu, a nawet niecałego jeszcze, gdyż nie wszystko to, co przyroda wnosi do użytkowania przez człowieka, znajduje się w tej ustawie. Nie ma w niej na przykład mowy o roślinach używanych do celów farmaceutycznych – powtarzam, to nie dotyczy roślin do celów farmaceutycznych – do celów kosmetycznych i wielu innych, których nie przytaczałem... No, ale na koniec przytoczę: również do tajnych celów związanych z obronnością państwa. Tego ta ustawa nie obejmuje.

Przeto, jak powiedziałem, proszę o przyjęcie poprawki, którą już zacytowałem. Myślę, że będzie to z pożytkiem dla Rzeczypospolitej. Dziękuję.

Wicemarszałek Kazimierz Kutcz:

Dziękuję senatorowi.

Proszę sprawozdawcę Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, pana senatora Andrzeja Anulewicza, o zabranie głosu i przedstawienie sprawozdania komisji.

Senator Andrzej Anulewicz:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Mam zaszczyt zaprezentować Wysokiej Izbie sprawozdanie z prac Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi nad ustawą o ochronie roślin.

Komisja procedowała nad przedmiotową ustawą 9 grudnia 2003 r. Sprawozdanie komisji jest zawarte, jak już wcześniej powiedziano, w druku nr 543B. Omawiana ustawa była projektem rządowym, uchwalona została przez Sejm 27 listopada 2003 r.

Głównym celem ustawy jest dostosowanie polskiego ustawodawstwa do prawa Unii Europejskiej w zakresie spraw fitosanitarnych i środków ochrony roślin. W szczególności ustawa reguluje cztery kwestie.

Pierwsza dotyczy ochrony roślin przed organizmami szkodliwymi poprzez prowadzenie obserwacji i kontroli roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów w celu ustalenia występowania organizmów kwarantannowych lub organizmów niekwarantannowych, określenie sposobu zwalczania organizmów niekwarantannowych, trybu postępowania w przypadku wystąpienia lub podejrzenia wystąpienia organizmów kwarantannowych, zasad wprowadzania na terytorium Rzeczypospolitej roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów szczególnie podatnych na porażenia przez organizmy kwarantannowe.

Druga kwestia to dopuszczenie środków ochrony roślin do obrotu oraz substancji aktywnej do stosowania w środkach ochrony roślin. Dopuszczenie środków ochrony roślin do obrotu następować będzie, zgodnie z ustawą, na podstawie zezwolenia wydawanego na dziesięć lat albo na trzy lata przez ministra właściwego do spraw rolnictwa, zaś substancje aktywne do stosowania w środkach ochrony roślin będzie dopuszczała Komisja Europejska. Do uzyskania zezwolenia na prowadzenie konfekcjonowania środków ochrony roślin bądź obrót środkami ochrony roślin konieczne będzie stosowne zezwolenie wojewódzkiego inspektora.

Trzeci blok spraw zapisanych w ustawie dotyczy zapobiegania zagrożeniom dla zdrowia człowieka, zwierząt oraz dla środowiska, które mogą powstać w wyniku obrotu i stosowania środków ochrony roślin. A więc określono zasady nabywania i stosowania środków ochrony roślin.

I czwarta kwestia, którą reguluje omawiana ustawa, to organizacja Inspekcji Ochrony Roślin

(senator A. Anulewicz)

i Nasiennictwa, której zadania wykonywane będą przez głównego inspektora oraz wojewodę, przy pomocy wojewódzkiego inspektora jako kierownika Wojewódzkiej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa wchodzącej w skład zespolonej administracji wojewódzkiej.

Ustawa, jak wspomniał mój znakomity przedmówca, uchyla ustawę o ochronie roślin uprawnych. Ustawa zasadnicza wchodzi w życie z dniem uzyskania przez Polskę członkostwa w Unii Europejskiej, ale są w niej zapisy, o czym jest mowa w art. 126, które będą obowiązywać od 1 stycznia 2004 r.; zapisy art. 32, gdzie mówi się o kontroli granicznej fitosanitarnej, będą obowiązywać od 1 stycznia 2005 r.

Projekt ustawy otrzymał pozytywną opinię Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej, jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Senacka Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi podczas prac nad omawianą ustawą pragnie zarekomendować Wysokiej Izbie przyjęcie siedemnastu poprawek.

Pierwsza poprawka dotyczy tego samego, co zaproponowała Komisja Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej. Chodzi o art. 5 ust. 7. Nie będę już tej kwestii komentował.

Poprawka do art. 20 ust. 2 i 3 ma charakter legislacyjny.

Poprawka do art. 24 wynika z ostatnich zmian dyrektyw unijnych. Reguluje ona zakres granicznej kontroli fitosanitarnej w przypadkach, gdy część granicznej kontroli fitosanitarnej została wykonana na terytorium innego państwa członkowskiego, a także gdy przesyłka lub partia roślin jest przeznaczona dla odbiorcy w innym państwie członkowskim.

Poprawka do art. 36 tworzy odrębne upoważnienie dla ministra właściwego do spraw rolnictwa do wydania rozporządzenia określającego terminy, sposób i tryb przeprowadzenia urzędowej kontroli roślin, produktów roślinnych i przedmiotów, które ma poprzedzać ustanowienie strefy ochronnej.

Poprawka do art. 56 wynika z treści odpowiednich dyrektyw unijnych, a dotyczy okresów ochronnych dokumentacji substancji aktywnych.

Poprawki do art. 57 i art. 119 są konsekwencją dyrektyw unijnych. Powodują, że wykorzystanie danych zawartych w dokumentacji środka ochrony roślin dopuszczonego do obrotu przed podjęciem decyzji przez Komisję Europejską o dopuszczeniu jego substancji aktywnej do stosowania w środkach ochrony roślin będzie się odbywało na podstawie dotychczasowych przepisów.

Poprawka do art. 62 wyłącza obowiązek zamieszczania na opakowaniu wprowadzonego do

obrotu materiału siewnego, zawierającego środek ochrony roślin, klasyfikacji tego środka pod względem stwarzania zagrożenia dla pszczół.

Poprawki do art. 82 i art. 88, dotyczącego art. 108A, 110A, 112A i 112B, znoszą zespolenie inspekcji ochrony roślin i nasiennictwa na szczeblu wojewódzkim. Nad tymi poprawkami szczególnie dyskutowano podczas obrad komisji. Są one odmienne od propozycji, jakie zaprezentował przedstawiciel rządu.

Poprawka do art. 106 upoważnia ministra właściwego do spraw rolnictwa do określenia w drodze rozporządzenia szczegółowej organizacji Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

Poprawka do art. 117 przenosi na szczebel rozporządzenia określenie terminów spełnienia ustawowych obowiązków przez podmioty posiadające zezwolenie na dopuszczenie środka ochrony roślin zawierającego substancję aktywną do obrotu.

Poprawka do art. 123 koryguje błędne odesłanie.

Poprawka do art. 126 przesuwą na dzień 1 marca 2004 r. termin wejścia w życie przepisów, które zgodnie z ustawą uchwaloną przez Sejm mają wejść w życie z dniem 1 stycznia 2004 r.

Panie Marszałku, Panie i Panowie Senatorowie, komisja przyjęła zaprezentowane przed chwilą poprawki 5 głosami za; 2 senatorów wstrzymało się od głosu.

Upoważniono mnie również, żebym zarekomendował Wysokiej Izbie przyjęcie omawianej ustawy o ochronie roślin wraz z poprawkami, o których mówiłem przed chwilą. Dziękuję.

(Przewodnictwo obrad obejmuje wicemarszałek Ryszard Jarzembowski)

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Dziękuję.

Przechodzimy teraz do rundy pytań do senatorów sprawozdawców.

Czy są pytania? Tak.

Przypominam, że każdy ma minutę na zadanie pytań, nie więcej.

Pani senator Apolonia Klepacz, bardzo proszę.

Senator Apolonia Klepacz:

Dziękuję, Panie Marszałku.

Mam pytanie do senatora sprawozdawcy Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Może niezbyt uważnie słuchałam, ale... Otóż na poprzednim posiedzeniu przyjmowaliśmy zmianę ustawy o opakowaniach i odpadach opakowaniowych. Tam w klasyfikacji środka niebezpiecznego zawarliśmy sformułowanie, które mówi o klasyfikacji roślin bardzo toksycznych i toksycznych

(senator A. Klepacz)

dla ludzi, pszczoł lub organizmów wodnych. Chciałabym prosić o uzasadnienie poprawki siódmej, która skreśla słowo: „pszczoł”. Być może niezbyt uważnie słuchałam. Proszę o wyjaśnienie.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Bardzo proszę o ewentualne inne pytania. Nie ma pytań. Turę pytań wyczerpaliśmy. Teraz odpowiedź pana senatora Andrzeja Anulewicza.

Senator Andrzej Anulewicz:

Dziękuję, Panie Marszałku.

Rozumiem pytanie pani senator i troskę o te polskie pszczoły, gdyż w przypadku nieumiejętnego stosowania środków ochrony roślin rzeczywiście często powstają znaczne szkody. Tutaj natomiast kwestia dotyczy materiału siewnego, a zatem jest pytanie, w którym momencie pszczoła kontaktuje się z materiałem siewnym? Ona nie ma takiej możliwości i w związku z tym nie ma ryzyka porażenia. A jeżeli nie ma takich możliwości, to czy celowe jest oznakowywanie tychże opakowań takim ostrzeżeniem? Dziękuję.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Dziękuję bardzo.

Rozpatrujemy ustawę, która była projektem rządowym. Do reprezentowania stanowiska rządu został upoważniony minister rolnictwa i rozwoju wsi.

Towarzyszy nam dzisiaj już od rana pan minister Józef Pilarczyk. Witam także obecnego na sali prezesa Krajowej Rady Lekarzy Weterynarii, pana Bartosza Winieckiego. Witam również osoby im towarzyszące.

Czy pan minister chciałby wygłosić referat wprowadzający, czy też ewentualnie poczeka na pytania, jeśli takie będą?

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Józef Pilarczyk: Panie Marszałku, może króciutko...)

Proszę bardzo.

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Rolnictwa
i Rozwoju Wsi
Józef Pilarczyk:**

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Chciałbym tylko odnieść się do poprawek zawartych w sprawozdaniu sejmowej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, a w szczególności do tych

poprawek, które dotyczą tak zwanej pionizacji Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

Problem, nad którym dyskutowano w Sejmie, związany jest przede wszystkim z koncepcją funkcjonowania organów administracji w naszym kraju, związany jest również z pewnymi działaniami, które podjęliśmy w związku z reformą administracji publicznej w Polsce kilka lat temu. Wnioskodawcy złożyli poprawki zmierzające do pionizacji Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, czyli na szczeblu wojewódzkim wojewódzkie inspektoraty i wojewódzki inspektor mieliby podlegać bezpośrednio głównemu inspektorowi. Poprawki powodują, że kompetencja wojewody do administracji szczebla wojewódzkiego, która stanowi tak zwaną administrację zespoloną kierowaną przez wojewodę, byłaby zmniejszana.

Koncepcja reformy administracyjnej kraju, jak również pewne zapisy w konstytucji zmierzają do decentralizacji zarządzania i decentralizacji władzy. Nie jest to problem dotyczący tylko i wyłącznie tej inspekcji, ponieważ tego typu problemy podnoszone są przy okazji regulacji prawnych dotyczących innych inspekcji. Stąd też – w moim przekonaniu – byłoby zapewne celowe, żeby może nie tylko w Senacie, ale w ogóle w parlamencie przeprowadzić dyskusję nad kwestią organizacji organów państwa, w szczególności na szczeblu wojewódzkim, być może i powiatowym. Nad wieloma kwestiami toczą się bowiem w obecnym czasie dyskusje, jednakże uregulowania te powinny być kompleksowe. Wyjmowanie poszczególnych elementów organizacji rządowej administracji zespolonej na szczeblu wojewódzkim jest działaniem, powiedziałbym, wybiórczym i niekompleksowym.

Minister rolnictwa dostrzega ten problem. Jednakże po głębszych dyskusjach na etapie przygotowania projektów ustaw z innymi odpowiedzianymi za funkcjonowanie administracji w państwie ministrami, a w szczególności z ministrem spraw wewnętrznych i administracji, upoważniony do prezentowania tego stanowiska w Sejmie jest przeciwny formułowaniu wniosków, które miałyby osłabiać proces decentralizacji państwa. Stąd też poprawki dotyczące tego problemu, zawarte w sprawozdaniu Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi – ósma, dziewiąta, jedenaście i trzynasta – nie mogą być poparte przez rząd.

Jeśli zaś chodzi o pozostałe poprawki, to uznaję je za zasadne i uważam, że ich wprowadzenie poprawi nasze prawodawstwo, a w niektórych przypadkach doprowadzi je do prawie że idealnego stanu, zbliży je do prawodawstwa unijnego.

Pragnę na koniec podkreślić, że generalnie ustawa – z pewnymi wyjątkami – wchodzi w życie z dniem uzyskania członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Jeden z przepisów wchodzi w życie dopiero 1 stycznia 2005 r. Czyli do dnia uzyskania członkostwa funkcjonuje dzisiaj obowiązujący

(sekretarz stanu J. Pilarczyk)

jąca ustawa o ochronie roślin, a to jest ustawa, która obowiązywać będzie od dnia naszego członkostwa w Unii, czyli od 1 maja 2004 r. Dziękuję, Panie Marszałku.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Dziękuję bardzo.

Czy mamy pytania do pana ministra?

Jeżeli nikt nie ma, to ja mam pytanie, czy przedstawiciel resortu był na obradach komisji? Czy brał w nich udział?

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Józef Pilarczyk: Tak, byłem.)

I nie zdołał pan przekonać jej członków?

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Józef Pilarczyk: Nie zdołałem przekonać członków senackiej komisji rolnictwa.)

To życzę powodzenia w dalszym przekonywaniu. Dziękuję bardzo.

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Józef Pilarczyk: Dziękuję bardzo.)

Senator Józef Sztorc... Momencik, jeszcze jest pytanie. Panie Ministrze, proszę sekundę zaczekać.

(Senator Józef Sztorc: Zachęcił mnie pan, Panie Marszałku, do zadawania pytań.)

Zgłosił się, po rzucie na taśmę, pan senator Józef Sztorc.

(Senator Józef Sztorc: Panie Ministrze, tak króciutko...)

Ma pan minutę.

Senator Józef Sztorc:

Do dnia dzisiejszego obowiązują przepisy, które zabraniają nielegalnego wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin. Tu w ustawie są zapowiedziane sankcje, kary. Czy resort prowadzi statystykę, ile było przypadków nielegalnego obrotu środkami ochrony roślin, obwoźnego handlu tymi środkami, również przeterminowanymi? Czy jest dzisiaj nad tym kontrola? Dziękuję.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Proszę bardzo, Panie Ministrze.

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Rolnictwa
i Rozwoju Wsi
Józef Pilarczyk:**

Panie Marszałku! Wysoki Senacie! Otóż to są obowiązki głównego inspektora, Głównego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa, obowiązki, którymi główny inspektor dzieli się również z wojewódzkimi inspektorami. I zarówno

szczebel centralny, jak i szczebel wojewódzkiej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa takie kontrole prowadzi. Wyniki tych kontroli przekazuje ministrowi rolnictwa, a w miarę potrzeby również innym organom państwa, w tym również organom sprawiedliwości, jeżeli taka sytuacja jest konieczna. Dzisiaj, Panie Senatorze, trudno mi zacytować dane dotyczące wyników kontroli. Zdarzają się przypadki nielegalnego wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Dziękuję.

Dziękuję, Panie Ministrze.

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Józef Pilarczyk: Dziękuję bardzo.)

Otwieram dyskusję.

Przypominam o rygorach regulaminowych.

Na liście mówców są trzy nazwiska, które za chwilę poznamy.

Rozpocznie pan senator Zbyszko Piwoński, a następnie – pan senator Sławomir Izdebski.

Bardzo proszę.

Senator Zbyszko Piwoński:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Rozpoczne od tego, o czym mówił przed chwilą pan minister, a mianowicie od stanowiska rządu wobec poprawek zgłoszonych przez naszą komisję rolnictwa, tyle że z nieco innego punktu widzenia. Troszkę inaczej będę też próbował zakończyć, złożę także poprawki w imieniu pana senatora Zychowicza i własnym.

Chciałbym potwierdzić, że od pewnego czasu coraz częściej w różnych rozwiązaniach prawnych pojawiają się sugestie dotyczące pionowego podporządkowania różnych służb, tak jak byśmy odchodzili od filozofii, którą przyjęliśmy, nie tak dawno przecież, reformując nasze państwo.

Myślę, że ten drugi etap reformy zarządzania państwem – mam tu na myśli powołanie struktur wojewódzkich i powiatowych – nie do końca zrealizowaliśmy tak, jaka była tego filozofia. Mówiliśmy wówczas, że gospodarzem w województwie jest samorząd wojewódzki, jego zarząd i marszałek, wojewoda zaś stoi na straży prawa stanowionego przez ten samorząd i reprezentuje państwo, rząd w terenie. Niestety, dalecy jesteśmy od tego, biorąc pod uwagę rozwiązania prawne, zwłaszcza to, że zbyt wiele uprawnień otrzymał, a tym samym za bardzo został rozbudowany urząd wojewódzki. Samorząd został zaś pozbawiony wielu uprawnień i czasami jawi się w wielu opiniach, których można wysłuchać i z których da się to często wyczytać, jako właściwie zbędne ogniwo w strukturze naszej władzy.

Dlatego wychodząc naprzeciw sugestiom, które zostały zawarte w dokumentach opublikowa-

(senator Z. Piwoński)

nych na razie jako projekt, diskutowany do połowy stycznia – mam tu na myśli program wicepremiera Hausnera, który w sposób dość wyraźny określa potrzebę znacznego ograniczenia administracji publicznej, w tym również na szczeblu wojewódzkim – a jednocześnie z myślą o sprawnym działaniu tychże dwóch ogniw na terenie województwa, zgłaszamy poprawki. Zmierzają one do tego, by zgodnie z ideą odłączenia od zespolonych ogniw organów zajmujących się ochroną roślin – bo one są połączone z nasiennictwem na szczeblu wojewódzkim – usytuować je w urzędzie marszałkowskim. Zachowując i honorując pewne ustalenia – nie chcielibyśmy bowiem sugerować niczego, co mogłoby pozbawić ministra sprawowania nadzoru, określania polityki i wykonywania tych wszystkich powinności, które w tej chwili na ministrze spoczywają – chcemy uczynić w tym pierwszy wyłom. Myślę, że w ślad za tym dokonanych zostanie ich znacznie więcej, a odnoszę to do całego działu rolnictwa, ochrony środowiska, gospodarki wodnej i tego wszystkiego, co z tym się wiąże i co – w naszym przekonaniu – powinno być usytuowane w urzędzie marszałkowskim.

A zatem poprawki nasze jak gdyby korespondują z tym, co zgłosiła komisja rolnictwa, ale zmierzają w innym kierunku, a mianowicie do usytuowania całej gospodarki z dziedziny ochrony roślin i nasiennictwa w urzędzie marszałkowskim, a jednocześnie do pozostawienia ich pionowego podporządkowania, jak już wspomniałem, ministrowi rolnictwa. W związku z tym nie jest to jedna poprawka, ale cały ich zespół, jako że to rozwiązanie wymaga rozwiązań odnoszących się do różnych artykułów.

Nie będę wszystkiego omawiał, bo mówię raczej o samej idei, która zmierza, o czym już wspomniałem i o czym jestem głęboko przekonany, do tego, że będziemy w niedługim czasie, realizując tę słuszną zasadę uporządkowania relacji między organami na szczeblu wojewódzkim, świadkami i uczestnikami wprowadzania kolejnych rozwiązań zmierzających do tego, by wojewoda był przedstawicielem rządu i stał na straży prawa stanowionego przez samorządy, a gospodarzem w województwie, zajmującym się jego wszystkimi sprawami, był samorząd wojewódzki z marszałkiem i jego zarządem.

Proszę, Panie Marszałku.

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Dziękuję bardzo.

Kiedy słucham obrad, przypomina mi się tytuł programu „Jaka to melodia”, bo właśnie słyszę telefon pana senatora.

(Senator Józef Sztorc: Ale to nie u mnie. Nie u mnie.)

No i nie odgadłem, jaka to melodia...

Ach, to pan senator Biela trzyma się za ucho. Mnie to nie przeszkadza.

Bardzo proszę, pan senator Sławomir Izdebski, który zapowiada groźne ruchy, ale nie przy tym punkcie. (*Wesołość na sali*)

Senator Sławomir Izdebski:

Dziękuję, Panie Marszałku.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Ja również jestem zwolennikiem odziespolenia, o którym już dzisiaj tutaj wspomniano, mówiono i którego dotyczyły poprawki wniesione przez senacką Komisję Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Projekt ustawy o ochronie roślin zakłada dostosowanie polskiego prawodawstwa do unormowań Unii Europejskiej. Ta kwestia budziła jednak wiele kontrowersji. Wielokrotnie spotykałem się z tymi, którzy bezpośrednio są związani z inspektoratem, pracują w nim, i jestem zwolennikiem tego, żeby w tworzeniu dobrego prawa nie wychodzić jednak z założenia, że najlepiej jest podejmować decyzje, patrząc zza murów Sejmu czy Senatu, bo na pewno w ten sposób dobrych decyzji podejmować nie będziemy. Ja myślę, że wszystkie kwestie trzeba konsultować z różnymi organizacjami, które są bezpośrednio związane z daną dziedziną.

Oczywiście główne zastrzeżenia budziła tutaj organizacja tejże inspekcji. Doskonale bowiem wiemy o tym, że zgodnie z tą ustawą główny inspektor koordynuje, nadzoruje działalność inspekcji. Główny inspektor jest także osobą odpowiedzialną przed organami Unii Europejskiej za zdrowie roślin czy nasiennictwo. Gdyby więc komisja rolnictwa nie wprowadziła poprawek, to zadanie nie mogłoby być dobrze realizowane, ponieważ istniałaby tak zwana dwoistość organizacyjna, polegająca na odrębności funkcjonowania głównego inspektoratu i wojewódzkich inspektoratów, ponieważ było założenie, że wojewoda powołuje inspektorów wojewódzkich po zasięgnięciu opinii głównego inspektora.

Dokonaliśmy więc zmian i w tej chwili jest odwrotnie. Uważam, że bardzo słusznie, dlatego że nie wyobrażam sobie funkcjonowania głównego inspektora, który ma określone zadania, a jednocześnie niewiele może. Wydaje się oczywiste, że organ określający zadania powinien mieć możliwość podejmowania różnego rodzaju działań, szczególnie jeżeli chodzi o tak ważną gałąź gospodarki jak rolnictwo. Sam niejednokrotnie powtarzałem, że rolnictwo to jedno z głównych kół zamachowych polskiej gospodarki.

Myślę, że poprawki, które wprowadziła komisja rolnictwa, są jak najbardziej słuszne, zwłaszcza że w sejmowej podkomisji te poprawki zostały

(senator S. Izdebski)

zaakceptowane. Zastanawiam się tylko, jak to się stało, że później natychmiast dokonano zmian. Czyżby, Panie Ministrze, chodziło o to, że wojewodom, którzy nic w tej kwestii do tej pory nie robili, zależało na tym, żeby nadal mieć możliwość obsadzania stanowisk z tak zwanego klucza partyjnego? Bo, jak zdążyłem się zorientować, na pozostawieniu tych zapisów sejmowych zależy nie inspektorowi głównemu, nie inspektorom wojewódzkim, ale raczej wojewodom.

Myślę więc, że te poprawki są jak najbardziej słuszne i proszę Wysoką Izbę o ich przyjęcie. Dziękuję bardzo.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Dziękuję.

Pan senator Mieczysław Janowski. Następnym mówcą będzie pan senator Zbigniew Zychowicz.

Senator Mieczysław Janowski:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie! Panie Ministrze!

Ustawa ta została co prawda nazwana ustawą o ochronie roślin, ale – w moim przekonaniu – jest to swoiste preludium do prawa, które dotyczy ochrony zdrowia i życia ludzi, jak słusznie napisano w art. 1, gdzie jest mowa o uregulowaniach prawnych dotyczących roślin, zwierząt, człowieka itd.

W tym duchu, patrząc na tekst ustawy i korzystając ze sposobności, jaką mam w tej chwili, chciałbym wyrazić podziękowanie dla polskich służb fitosanitarnych oraz Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa za to, co do tej pory zrobiły. Chciałbym, żeby rozwiązania organizacyjne, które będziemy przyjmowali, były możliwie najlepsze. Pewnie czas pokaże, czy te sugestie, które są zawarte w ustawie, a także poprawki, które – mam taką nadzieję – uwzględnimy, dadzą lepsze rozwiązania. Dyskusja dotycząca opakowań skłania mnie jednak do zgłoszenia pewnych poprawek.

W art. 64 ustawy w ust. 4 mowa jest o jednym pomieszczeniu, które powinien mieć do dyspozycji przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie odpowiedniego zezwolenia. W moim przekonaniu, to jedno pomieszczenie jest niewystarczające w sytuacji, gdy możliwe jest przechowywanie nie tylko środków pełnowartościowych i sprzedawanych, ale także takich, które nie będą dopuszczone do obrotu i stosowania, sfalszowanych lub przeterminowanych – mówi się o tym w art. 72. W tym kontekście chciałbym złożyć kilka poprawek, które dotyczą tej kwestii.

Pragnąłbym również odnieść się do uwagi pana senatora Litwińca jako senatora sprawozdawcy w tej materii. Chodzi o szkolenia. To jest bardzo ważne – myślę, że jakość pracy stosownych inspekcji będzie od tego szkolenia ogromnie zależała. Stąd też niezbędne jest zapewnienie środków finansowych na ten cel. Jedną z poprawek, które proponuję, ujmuje także i ten aspekt sprawy.

Uważam również, że komisja, o której mowa w art. 91, powinna mieć w swoim składzie, tak jak to jest na przykład w wypadku komisji konkursowych w zawodzie nauczycielskim, przedstawicieli stosownych związków zawodowych, wybieranych zgodnie z zasadami ujętymi w ustawie o wojewódzkich komisjach dialogu społecznego.

Na pańskie ręce, Panie Marszałku, składam stosowne poprawki. Dziękuję.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Dziękuję bardzo.

Zapraszam do mównicy pana senatora Zbigniewa Zychowicza.

Senator Zbigniew Zychowicz:

Dziękuję uprzejmie.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Czuję się w obowiązku zabrać głos tylko z powodu wystąpienia pana ministra, który uznał nasze poprawki za bezzasadne, kierując się racją pewnej osobliwej metodologii, mianowicie racją systemowego uporządkowania problemów, powiedziałbym, domeny władztwa administracji rządowej i samorządowej w terenie. Otóż gdyby tak sprawę stawiać, to może trzeba by przyznać rację panu ministrowi, ale rzeczywistość, z jaką mamy do czynienia, przeczy tej słusznej skądinąd idei, bo domena władztwa rządowego w terenie przeczy dzisiaj w ogóle idei samorządności regionalnej.

Jeśli zdecydowaliśmy się z panem senatorem Piwońskim na ten krok, to powodowała nami naprawdę głęboka troska o przywrócenie stosownej rangi samorządowi województwa, której zresztą od samego początku nigdy on nie miał. Chcielibyśmy generalnie, żeby te domeny władztwa rządowego i samorządowego w terenie odzwierciedlały istotę władzy. Jeśli mówimy o władzy regionalnej, w której domenę powinno znaleźć się sporo kwestii związanych z wsią i rolnictwem, to rzeczywiście tak powinno być. Jeśli jednak zerknijemy do ustawy o samorządzie województwa, to spostrzeżemy tam z przerażeniem czy z wielkim zdziwieniem, by nie używać tutaj nazbyt dosadnych słów, że w domenę marszałka województwa leży jedynie pewien wpływ na rozwój obszarów wiejskich. To wszystko. Tymczasem wie-

(senator Z. Zychowicz)

my, że w wielu regionach Polski potwornie spauperyzowana wieś i potworny stan rolnictwa, jeśli chodzi o wiele problemów, sprawiają tyle kłopotów, że ta władza regionalna staje się iluzoryczna.

A więc decydując się na takie poprawki, chcemy metodą małych kroków przywrócić te proporcje czy też sprawić, aby były one takie, jakie powinny być. Chciałbym tutaj podać dosłownie dwa, trzy przykłady.

Pamiętamy program aktywizacji obszarów wiejskich. Obarczono tym marszałka. Ale to był tylko kłopot, bo całe inne instrumentarium, jak wojewódzkie ośrodki doradztwa rolniczego czy ośrodki doradztwa rolniczego czy tych pięć centrów doradztwa z Brwinowa – przepraszam za skrót – leży w gestii wojewody bądź rządu, a mogłoby ono być bardzo pomocnym instrumentem w rękach marszałka.

Chciałbym powiedzieć, że to, co my proponujemy, ma już pewne umocowanie w rzeczywistości. Podam tutaj jako przykład wojewódzkie ośrodki ruchu drogowego. Otóż są to ośrodki, które znajdują się w gestii marszałka, ale pionowo również w znacznym stopniu podlegają ministrowi właściwemu do spraw transportu. I nikomu naprawdę z tego powodu nic złego się nie stało. Ufam głęboko, że tak będzie i tym razem.

Ta choćby drobna poprawka sprawi, że marszałek i jego służby będą miały naprawdę o wiele więcej okazji i możliwości, by chociażby odwiedzać te liczne wsie, które leżą w poszczególnych regionach i sprawiają tyle kłopotu. Jestem więc głęboko przekonany, że nasze poprawki zmierzają nie tylko w kierunku naprawy rzeczywistości, ale także mają głębokie uzasadnienie merytoryczne, zresztą jedno z drugim jest związane. Dziękuję uprzejmie.

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Dziękuję bardzo. Czy tak będzie, okaże się w piątek prawdopodobnie.

Informuję, że lista mówców została wyczerpana, wobec tego zamykam dyskusję.

Ponieważ zostały zgłoszone wnioski o charakterze legislacyjnym, bardzo proszę Komisję Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej oraz Komisję Rolnictwa i Rozwoju Wsi o ustosunkowanie się do przedstawionych w toku debaty wniosków i przygotowanie wspólnego sprawozdania. Otwiera się pole do pracy przed panem ministrem.

Głosowanie w tej sprawie, jak powiadam, odbędzie się po wyczerpaniu porządku obrad.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu szóstego porządku obrad: stanowisko Senatu

w sprawie ustawy o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz o zmianie innych ustaw.

Sejm uchwalił tę ustawę na swoim sześćdziesiątym drugim posiedzeniu 26 października bieżącego roku, potem ustawa została przekazana do Senatu. Marszałek skierował ją do Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej oraz do Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Tekst ustawy mamy w druku nr 538, natomiast plon pracy komisji w drukach nr 538A i 538B.

Pan senator Janusz Bargieł już się przygotowuje do tego, by zabrać głos i przedstawić najważniejsze aspekty pracy Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej.

Proszę bardzo.

Senator Janusz Bargieł:

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Mam zaszczyt w imieniu Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej zarekomendować państwu ustawę o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz o zmianie innych ustaw. Ustawa ta została uchwalona przez Sejm 26 listopada i jest zawarta w drukach sejmowych nr 1990, 2148 i 2148A oraz w druku senackim nr 538.

Celem ustawy jest implementacja do polskiego systemu prawnego norm prawa Unii Europejskiej dotyczących jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych. Chodzi przede wszystkim o regulacje zawarte w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i rady nr 2000/13/WE z dnia 20 marca 2000 r., dotyczące etykietowania, prezentacji i reklamy środków spożywczych, oraz w dyrektywie rady nr 89/396/EWG z dnia 14 czerwca 1989 r., dotyczącej oznakowań i identyfikacji partii towaru, zawierającej środek spożywczy.

Nowelizacja omawianej ustawy doprecyzowuje definicję artykułów rolno-spożywczych oraz definicję producenta i podmiotu wprowadzającego artykuł rolno-spożywczy do obrotu.

Nowela zmienia również przepisy w zakresie kontroli granicznej, przy czym szereg zmian zmierza do zminimalizowania obciążeń importerów, szczególnie jeśli chodzi o import towarów łatwo psujących się.

Przepis art. 11 znowelizowanej ustawy znosi obowiązek zgłaszania zamiaru wywozu towaru.

Zmiany dotyczące art. 15 zmierzają do ograniczenia wymagań w zakresie składowania lub transportu niektórych artykułów rolno-spożywczych.

W dodanym art. 15a stworzono podstawy prawne do uregulowania systemu ustalania klasy jakości tusz zwierząt rzeźnych.

Część zmian zawartych w nowelizacji dotyczy funkcjonowania Inspekcji Jakości Handlowej

(senator J. Bargieł)

Artykułów Rolno-Spożywczych. Stanowią one o włączeniu jej do służb działających na granicy. Ponadto inspekcja została wskazana jako organ właściwy w zakresie kontroli artykułów rolno-spożywczych posiadających chronione oznaczenia geograficzne, oznaczenia pochodzenia oraz świadectwa o szczególnym charakterze, a także w zakresie nadzoru nad takimi artykułami.

W art. 17 do zadań inspekcji dodano kontrolę warunków żywienia i chowu zwierząt, jeśli ma to wpływ na jakość handlową artykułów.

W art. 23 umożliwia się inspekcji dokonywanie kontroli składowania artykułów rolno-spożywczych. Zmiany dotyczą też procedur kontrolnych oraz kosztów obciążających eksporterów.

Zmiany w ustawie o rolnictwie ekologicznym skutkują objęciem kontrolą graniczną również produktów ekologicznych.

Z kolei zmiany w ustawie o ochronie granicy państwowej są konsekwencją włączenia Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych do służb działających na granicy.

Panie i Panowie Senatorowie, podczas posiedzenia Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej, które odbyło się w dniu 2 grudnia, przegłosowano przyjęcie tej ustawy z trzema poprawkami.

Wysoki Senacie, z upoważnienia Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej proszę o poparcie wniosku komisji o przyjęcie tej ustawy z przyjętymi przez komisję poprawkami. Dziękuję, Panie Marszałku.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę sprawozdawcę Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, senatora Tadeusza Bartosa, aby przedstawił wyniki pracy tej komisji.

Senator Tadeusz Bartos:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Mój przedmówca Janusz Bargieł dość wyczerpująco przedstawił sprawę, niemniej jednak ja zrobię uzupełnienie. Wydaje mi się, że łącznie ta informacja będzie wystarczająca.

Szanowny Panie Marszałku, Wysoka Izbo, w imieniu Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi pragnę przedstawić państwu sprawozdanie z prac nad ustawą o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz o zmianie innych ustaw, zawartą w druku senackim nr 538.

Szanowni Państwo, podstawowym celem ustawy jest dostosowanie polskich przepisów dotyczących jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych do prawa unijnego. Roz-

wiązania zawarte w ustawie doprecyzowują definicje występujące już w istniejących przepisach, między innymi definicję artykułów rolno-spożywczych, definicję producenta, jak również definicję podmiotu wprowadzającego artykuły do obrotu.

Szanowni Państwo, część zmian zawartych w ustawie dotyczy funkcjonowania Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych. Do zadań inspekcji wprowadzono między innymi kontrolę sposobów żywienia i warunków chowu zwierząt, jeżeli ma to wpływ na jakość artykułu wprowadzonego do obrotu.

Szanowni Państwo, sprawozdanie ze swoich prac komisja przedstawia w druku nr 538A, w którym proponuje wprowadzenie do ustawy trzech poprawek. Komisja poprawki te przyjęła jednogłośnie. Proponowane poprawki mają na celu uściślenie lub doprecyzowanie przepisów.

Poprawka pierwsza uściśla definicję artykułów rolno-spożywczych.

Poprawka druga likwiduje usterkę redakcyjną.

Poprawka trzecia precyzuje przepis, likwidując wątpliwości co do pobierania opłat za czynności związane z dokonywaniem ocen jakości handlowej, a w tym również za wydawanie świadectw.

Pragnę jeszcze raz państwa poinformować, iż Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, wnioskodawca ustawy, zaopiniowało pozytywnie te trzy poprawki.

Panie i Panowie Senatorowie, w imieniu Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi proszę o poparcie poprawek zawartych w druku nr 538B. Dziękuję za uwagę.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Dziękuję.

Ale jeszcze nie puszczamy pana z mównicy, bo teraz zapewne posypią się pytania.

(Senator Tadeusz Bartos: Nie ma pytań.)

Nie sypią się pytania. Zatem dziękuję bardzo...

(Senator Tadeusz Bartos: Dziękuję.)

...senatorom sprawozdawcom.

Przypomnę, że ustawa, którą rozpatrujemy, była rządowym projektem ustawy. Do reprezentowania stanowiska rządu w toku prac parlamentarnych został upoważniony minister rolnictwa i rozwoju wsi.

Jest z nami pani minister Daria Oleszczuk, a także główny inspektor jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, pan Józef Śliwa, i osoby towarzyszące. Witam państwa.

Czy pani minister Daria Oleszczuk zrobi nam przyjemność i przemówi z trybuny? Nie zachęcam, tylko pytam.

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Daria Oleszczuk: Panie Marszałku, dziękuję bardzo.)

(wicemarszałek R. Jarzembowski)

Szkoda, ale trudno.

Może senatorowie w takim razie sprowokują panią minister.

Pan senator Mieczysław Janowski.

Senator Mieczysław Janowski:

Dziękuję bardzo, Panie Marszałku.

Pani Minister, chciałbym poruszyć dwie kwestie. Po pierwsze, nowelizowany art. 7 ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych – w moim przekonaniu – nie zawiera bardzo ważnej dla osoby korzystającej z tych artykułów informacji o terminie przydatności do spożycia oraz o sposobie przechowywania środka spożywczego. Czy jest to celowo pominięte w tym miejscu, czy stało się tak przez przeoczenie, czy też te informacje znajdują się gdzieś indziej?

I pytanie drugie. Dochodzą do mnie różnymi kanałami informacje o tym, że zamierzana jest likwidacja Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych. Czy jest to rzeczywiste zamierzenie rządu? Zważywszy na te wszystkie bardzo ważne działania, które ta inspekcja ma realizować, w moim przekonaniu, jest to pewna sprzeczność. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Bardzo dziękuję panu senatorowi za te pytania.

Czy państwo chcecie jeszcze o coś zapytać? Nie ma chętnych, dziękuję bardzo.

Zapraszam panią minister Darię Oleszczuk, aby zechciała nam zrobić przyjemność i pokazać się z mównicy oraz przy okazji odpowiedzieć na pytania, które zgłosił pan senator Mieczysław Janowski.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Daria Oleszczuk:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Kwestie terminów przydatności towarów i artykułów rolno-spożywczych reguluje ustawa o warunkach zdrowotnych żywności i żywienia. Akty wykonawcze do tej ustawy określają szczegółowo wymagania dotyczące tego, co powinno się znajdować na etykietach, także jeśli chodzi o kwestię terminów...

(Senator Mieczysław Janowski: A więc nie trzeba tego powtarzać w tej ustawie?)

Tak, nie trzeba.

Wysoka Izbo, teraz kwestia likwidacji IJHARS. W programie pana premiera Hausnera, polega-

jącym na uporządkowaniu administracji i ograniczeniu wydatków administracji publicznej, została przedstawiona propozycja likwidacji IJHARS. Uzgodnienia społeczne w tej sprawie trwają, decyzje nie zostały podjęte. Ta ustawa ma na celu wzmocnienie pewnych funkcji kontrolnych, te prace trwają. Znajduje się to w programie uporządkowania jako pewna propozycja, która została poddana konsultacjom. Projekty nie są jeszcze przygotowane i nie ma jeszcze ostatecznej decyzji. Ale jest to przewidziane jako jedna z możliwości ograniczenia wydatków publicznych.

(Senator Mieczysław Janowski: Można jedno dodatkowe pytanie?)

Coś jeszcze?

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Ja nie wiem, czy czas już minął. Poza tym pani minister, gdy odpowiadała, zwracała się wyłącznie w pana kierunku. No ale dobrze, proszę bardzo. Mam nadzieję, że teraz zwróci się tutaj, do tej lewej strony.

(Senator Adam Biela: Czasami warto, Panie Marszałku, i w tę stronę spojrzeć.)

(Wesołość na sali)

No, ale nie wyłącznie.

Proszę bardzo.

Senator Mieczysław Janowski:

Panie Marszałku, moje pytania są zawsze merytoryczne, innych nie było.

Jeżeli stwierdzamy, że to zagadnienie jest tak ważne, to możliwie szybko należałoby podjąć decyzje. Pani minister chyba przyzna mi rację, że jeżeli miałyby nastąpić jakakolwiek restrukturyzacja, to likwidacja takiej komórki nie mogłaby być tożsama z likwidacją jej ogromnie ważnych zadań. Dlatego proszę ewentualnie o uspokojenie.

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Proszę bardzo, Pani Minister.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Daria Oleszczuk:

Panie Marszałku, Wysoka Izbo, oczywiście, że tak. Gdyby nawet podjęto decyzję o likwidacji IJHARS, nikt nie usunąłby obowiązku wykonywania zadań, które zostały dzisiaj nałożone na tę inspekcję. Są to zadania bardzo ważne: ważne dla bezpieczeństwa żywności, ważne ze względu na

(podsekretarz stanu D. Oleszczuk)

spełnianie wymagań przez artykuły rolno-spożywcze. Certyfikacja, laboratoria, wyposażenie, oznakowanie, a w przyszłości oznaczenia geograficzne są bardzo ważne. Nikt tych zadań nie likwiduje, one pozostają. Wysoka Izbo, ta ustawa jest nowelizowana właśnie ze względu na funkcje kontrolne.

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś jeszcze ma pytania? Senator Janusz Lorenz się chowa. Dlaczego? Boi się pani minister? Może zasłabł, proszę zobaczyć. (*Wesołość na sali*)

Dziękuję, Pani Minister.

(*Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Daria Oleszczuk: Dziękuję, Panie Marszałku.*)

Otwieram dyskusję.

Przypominam o wymogach regulaminowych dotyczących czasu przemówienia senatorów, o konieczności zapisywania się do głosu u senatora prowadzącego listę mówców, a przede wszystkim o obowiązku składania podpisanych wniosków o charakterze legislacyjnym do marszałka Senatu. Wnioski te muszą być złożone na piśmie do zamknięcia dyskusji nad daną ustawą.

Przypominam, że połączone komisje będą rozpatrywać tylko te wnioski, które zostały złożone na piśmie do zamknięcia dyskusji.

Informuję, że nikt z państwa senatorów nie zapisał się do głosu, w związku z czym zamykam dyskusję.

Nie było dyskusji, wobec czego w jej toku nie zgłoszono poprawek. Ponieważ jednak wnioski złożone przez komisje są różne, bardzo proszę, aby komisje spotkały się – mam na myśli Komisję Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej oraz Komisję Rolnictwa i Rozwoju Wsi – i ustosunkowały do tych wniosków oraz przygotowały wspólne sprawozdanie.

W sprawie ustawy o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz o zmianie innych ustaw będziemy głosować pod koniec posiedzenia Senatu.

Bardzo dziękujemy pani minister.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu siódmego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o Narodowym Banku Polskim oraz o zmianie innych ustaw.

Sejm uchwalił tę ustawę na sześćdziesiątym drugim posiedzeniu 27 listopada i nazajutrz przekazał ją do Senatu. Marszałek skierował tę ustawę do Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej oraz Komisji Gospodarki i Fi-

nansów Publicznych. Komisje rozpatrzyły ustawę i przygotowały sprawozdania w tej sprawie.

Tekst ustawy zawarty jest w druku nr 545, a sprawozdania komisji w drukach nr 545A i 545B. Wymieniam te liczby i numery ustaw, żeby odciążyć senatorów sprawozdawców od konieczności ich uporczywego powtarzania.

Proszę sprawozdawczynię Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej, panią senator Genowefę Ferenc, o zabranie głosu i przedstawienie sprawozdania komisji w sprawie rozpatrywanej ustawy.

Senator Genowefa Ferenc:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Mam zaszczyt z upoważnienia Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej przedstawić Wysokiej Izbie sprawozdanie z posiedzenia komisji, na którym rozpatrzone zostało o zmianie ustawy o Narodowym Banku Polskim i innych ustaw. Posiedzenie komisji odbyło się 2 grudnia.

Mimo że podczas uchwalania ustawy o Narodowym Banku Polskim uwzględniono większość obowiązujących w krajach Unii Europejskiej standardów odnoszących się do banków centralnych, negocjacje w sprawie przyjęcia Polski do Unii wykazały konieczność wprowadzenia pełnej harmonizacji polskich przepisów dotyczących banku centralnego z traktatem i statutem Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego, w szczególności w zakresie instytucjonalnej, personalnej i finansowej niezależności Narodowego Banku Polskiego. Głównym celem omawianej ustawy jest zsynchronizowanie prawnego statusu Narodowego Banku Polskiego z traktatowymi wymogami, a w szczególności z art. 108 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską oraz ze statutem Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego.

Zmiany wprowadzone do art. 13 ust. 7 i 8 nowelizowanej ustawy mają zapewnić niezależność personalną członkom Rady Polityki Pieniężnej oraz uwzględniają orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego z 24 listopada 2003 r.

Wzmocnieniu niezależności banku centralnego ma służyć także zniesienie możliwości uczestnictwa przedstawicieli Rady Ministrów w posiedzeniach Rady Polityki Pieniężnej oraz zmiany w zakresie gospodarki finansowej Narodowego Banku Polskiego: podwyższenie funduszu statutowego, zwiększenie odpisu na fundusz rezerwowy i likwidacja funduszy specjalnych, których wysokość jest aktualnie uzgadniana z ministrem finansów. Zmiany te wynikają z art. 108 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, a także z art. 7 statutu Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego.

(senator G. Ferenc)

W omawianej ustawie wprowadzono obowiązek badania sprawozdania finansowego Narodowego Banku Polskiego przez biegłego rewidenta wybranego przez Radę Polityki Pieniężnej. Dotychczas takie badanie przeprowadzała komisja powoływana przez Radę Ministrów. Ponadto wprowadzane zmiany umożliwią Radzie Polityki Pieniężnej ustalanie wysokości oprocentowania rezerwy obowiązkowej, wprowadzają też sześciolletnią kadencję członków Zarządu Narodowego Banku Polskiego oraz dostosowują zasady prowadzenia polityki pieniężnej Narodowego Banku Polskiego i zasady wspierania sprawnego funkcjonowania systemów płatniczych do standardów obowiązujących w Europejskim Systemie Banków Centralnych.

Komisja Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej proponuje Wysokiej Izbie sześć poprawek przedstawionych w druku nr 545A.

Poprawka pierwsza usuwa z ustawy zapis sprzeczny z art. 227 konstytucji, w którym nie przewidziano dla Rady Polityki Pieniężnej żadnych dodatkowych warunków formalnych, w tym obowiązku zasięgania opinii innych organów, na przykład Rady Ministrów.

Poprawki druga i trzecia wynikają z porozumienia zawartego 30 października 2003 r. między ministrem finansów i ministrem gospodarki, pracy i polityki społecznej a Związkiem Banków Polskich. W związku z zawartym porozumieniem wprowadzoną przez Sejm poprawkę, polegającą na możliwości oprocentowania środków pieniężnych odprowadzanych w ramach rezerwy obowiązkowej, komisja proponuje rozbudować, aby przejściowo w latach 2004–2006 powiązać środki wypłacane przez Narodowy Bank Polski bankom w ramach rezerwy obowiązkowej z mechanizmami wsparcia finansowego. Chodzi o wykorzystanie środków pomocowych Unii Europejskiej. Zgodnie z podpisanym porozumieniem rząd przewiduje przygotowanie projektu ustawy o Funduszu Poręczeń Unijnych, którego źródłem finansowania będą środki pochodzące z oprocentowania rezerwy obowiązkowej. Zaznaczyć należy, że ustalenie i realizowanie założeń polityki pieniężnej jest konstytucyjnie wyłącznym i w pełni samodzielnym zadaniem banku centralnego. Zaproponowane przez Sejm rozwiązanie było sprzeczne z art. 108 traktatu oraz z art. 7 statutu Europejskiego Systemu Banków Centralnych.

Komisja, proponując Wysokiej Izbie poprawkę czwartą, usuwa wątpliwości, które mogłyby powstać co do tego, kto ma badać sprawozdanie finansowe Narodowego Banku Polskiego za 2003 r. Chodzi o to, czy nowe zasady badania rocznego sprawozdania finansowego dotyczą sprawozdań za okres od momentu wejścia w życie

ustawy, czy również sprawozdania za rok 2003, a więc za okres sprzed wejścia w życie nowelizacji.

Poprawka piąta zmierza do usunięcia w przepisach możliwości, że przez kilka miesięcy w ustawie istniałyby sprzeczne normy.

Poprawka szósta wynika z przewidywanego kalendarza prac legislacyjnych nad ustawą i zmierza do wyeliminowania sytuacji, w której art. 6 ust. 1 wszedłby w życie po 1 stycznia 2004 r. By przepis ten spełnił swoje funkcje konieczne jest, aby obowiązywał on już 31 grudnia bieżącego roku.

Panie i Panowie Senatorowie! Rekomendując w imieniu komisji poprawki zawarte w druku nr 545A, proszę o ich poparcie. Dziękuję.

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Dziękuję bardzo.

Zapraszam pana senatora Tadeusza Wnuka, sprawozdawcę Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych. Pan senator staje przed bardzo trudnym zadaniem niepowtórzenia tego kompetentnego, szerokiego i wnikliwego sprawozdania pani senator Ferenc.

Proszę bardzo.

Senator Tadeusz Wnuk:

To nie takie trudne, Panie Marszałku.

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie! Panie Ministrze! Panie Prezesie!

Mam zaszczyt z upoważnienia Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych rekomendować Wysokiej Izbie przyjęcie uchwalonej przez Sejm ustawy o Narodowym Banku Polskim, wraz z proponowanymi przez komisję poprawkami.

Analogiczne stanowisko wobec tej ustawy Sejm przedstawiła, jak słyszeliśmy, pani senator Genowefa Ferenc w imieniu Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej.

Także w ocenie komisji, którą reprezentuję, nie budzi wątpliwości uzasadnienie rządu, jeśli chodzi o konieczność dokonania nowelizacji omawianej ustawy. Pomimo że zostało ono przed chwilą przedstawione, proszę pozwolić na krótkie odniesienie się do tego uzasadnienia, a to z racji pytań i wypowiedzi, jakie miały miejsce w czasie obrad komisji.

Jednym z najważniejszych wspólnych standardów państw Unii Europejskiej, opartym na wieloletnim doświadczeniu, pozytywnym doświadczeniu, w ograniczaniu i stabilizacji inflacji, jest powierzenie wyłącznej odpowiedzialności za prowadzenie polityki pieniężnej narodowym bankom centralnym oraz zapewnienie im pełnej niezależności działania.

(senator T. Wnuk)

Już obecnie, jak zostało to przed chwilą wspomniane, Narodowy Bank Polski, głównie na podstawie postanowień konstytucji, ma stosunkowo wysoki stopień niezależności, ale jeszcze nie w takim zakresie jak banki centralne państw Wspólnoty. Ponadto z dniem przystąpienia Polski do Unii NBP stanie się uczestnikiem Europejskiego Systemu Banków Centralnych i będzie musiał stosować te same regulacje, przepisy, które stosują te banki. Z tych właśnie powodów jeszcze w trakcie negocjacji o przystąpienie naszego kraju do Unii przyjęto zobowiązanie dostosowania polskiego prawa dotyczącego bankowości centralnej do przepisów wspólnoty.

Szczególne zainteresowanie członków komisji, z racji zakresu i przedmiotu jej działania, dotyczy tych nowych regulacji w nowelizacji ustawy, które mogą mieć także wpływ na umacnianie wzrostu gospodarczego, z udziałem na przykład środków funduszy Unii Europejskiej, oraz kwestii tak zwanej rezerwy rewaluacyjnej, zasad jej kształtowania i możliwości ewentualnego jej wykorzystania na zmniejszenie deficytu budżetowego czy też, szerzej, na cele realizacji trudnego programu naprawy finansów publicznych.

W tym pierwszym przypadku istotne znaczenie ma nadanie Radzie Polityki Pieniężnej, o czym mówiła pani senator, uprawnienia do ustalania stopy rezerwy obowiązkowej banków i, co ważniejsze, wysokości jej oprocentowania. Regulacja ta w pierwszej kolejności ma oczywiście zapewnić zrównanie polskiego systemu bankowego z systemem zachodnim, jeśli chodzi o konkurencyjność, ale nie tylko. Na bazie porozumienia, o którym mówiła pani senator, powstaje Fundusz Poręczeń Unijnych, który będzie w znaczącym stopniu zasilany ze środków przekazywanych przez banki w ramach rezerwy obowiązkowej.

Jest to, chciałbym to podkreślić, już kolejne systemowe rozwiązanie rządu, które ma zapewnić jak największą absorpcję środków funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

Dodam, że porozumienie to jest znacznie szersze, a jego następstwem może być także większe angażowanie się banków w restrukturyzację zadłużonych przedsiębiorstw oraz zwiększenie wolumenu oraz dostępności kredytów dla małych i średnich firm.

Ważnymi regulacjami w nowelizacji ustawy, także w odniesieniu do tej rezerwy rewaluacyjnej, są te dotyczące ustalenia, że już od przyszłego roku zasady rachunkowości NBP powinny odpowiadać standardom stosowanym w Europejskim Systemie Banków Centralnych. Rozwiązanie to, wzmacniające niezależność finansową banku centralnego, zapewni także większe zobiektywizowanie zasad tworzenia i rozwiązywa-

nia rezerw na pokrycie zmian kursu złotego do walut obcych. Zarząd NBP poinformował komisję, że w najbliższym czasie Rada Polityki Pieniężnej ma ustalić zasady rachunkowości obowiązujące od przyszłego roku, w tym zasady dotyczące kształtowania rezerwy, o której przed chwilą mówiłem.

Komisja proponuje Wysokiej Izbie wprowadzenie do rozpatrywanej ustawy poprawek wykazanych w druku sprawozdania.

Pierwsza z nich polega na rozszerzeniu treści art. 39 przez dodanie zapisu mówiącego, że stopa rezerwy obowiązkowej może być zróżnicowana nie tylko, jak dotychczas, ze względu na umowny okres przechowywania środków pieniężnych i rodzaj waluty, lecz także ze względu na rodzaj dokonywanych operacji finansowych stanowiących źródło pozyskiwania środków. Taka zasada obowiązuje w Europejskim Systemie Banków Centralnych, którego uczestnikiem NBP zostanie w momencie przystąpienia Polski do Unii.

Kolejna poprawka dotyczy art. 5. Jest ona tak zwanym uproszczeniem legislacyjnym. Polega na pozytywnym przesądzeniu, że przepisy w brzmieniu dotychczasowym stosuje się do członków Rady Polityki Pieniężnej powołanych przed wejściem w życie ustawy.

Kolejne trzy poprawki są także poprawkami Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej, a ich uzasadnienie przedstawiła pani senator Genowefa Ferenc.

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie! W imieniu Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych proszę o przyjęcie rozpatrywanej ustawy Sejmu wraz z proponowanymi poprawkami. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Proszę tu pozostać, bo zanim przystąpimy do dyskusji, jak zwykle możemy zadawać pytania senatorom sprawozdawcom.

Nikt się nie zgłasza. Dziękuję bardzo.

Rozpatrujemy ustawę, która była projektem poselskim i rządowym. Do reprezentowania stanowiska rządu w toku prac parlamentarnych został upoważniony minister finansów.

Witam serdecznie na naszych obradach przedstawiciela ministra finansów, podsekretarza stanu, pana Igora Adam Chalupca. Witam także pierwszego zastępcę prezesa Narodowego Banku Polskiego, pana Jerzego Stopyrę. Witam też wszystkie osoby, które panom towarzyszą.

Możemy teraz zapytać pana ministra o chęć wystąpienia.

Skoro takiej chęci w tej chwili nie zgłasza, to czy są pytania do pana ministra. Są, pan senator Bogusław Mąsior i pan senator Tadeusz Bartos mają pytania.

(wicemarszałek R. Jarzembowski)

Proszę, pan senator Mąsior w pierwszej kolejności. Z tribuny?

(Senator Bogusław Mąsior: Tak.)

Pytanie z tribuny?

(Senator Bogusław Mąsior: Chcę zabrać głos.)

Oj, Panie Senatorze, pan antycypuje nasz porządek obrad. To jeszcze nie teraz. W tej chwili jesteśmy w fazie zadawania pytań.

(Senator Bogusław Mąsior: Przepraszam bardzo, dawno mnie nie było.)

W takim razie niezawodny pan senator Mieczysław Janowski, proszę bardzo.

(Głos z sali: Pan senator był pierwszy.)

(Głos z sali: Kto był pierwszy?)

Ale już udzieliłem głosu panu senatorowi.

Bardzo proszę.

Senator Mieczysław Janowski:

Dziękuję bardzo, Panie Marszałku.

Panie Ministrze, chciałbym zapytać o nowe brzmienie pktu 7 w art. 3 w ust. 2. Jest tutaj takie sformułowanie „międzynarodowa pozycja inwestycyjna”. Proszę o doprecyzowanie tego określenia, wyjaśnienie, co ono oznacza. Czy tu chodzi o pozycję inwestycyjną Polski? Jest ono użyte również w art. 23.

Drugie pytanie dotyczy artykułu, który nie został zmieniony. Czy w innych krajach, w których są podobne instytucje, jest teraz możliwość odwołania członków rad polityki pieniężnej? Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Dziękuję bardzo.

Teraz zapyta pan senator Tadeusz Bartos.

Senator Tadeusz Bartos:

Panie Marszałku, kieruję te pytania do pana ministra względnie do pana prezesa.

Mam dwa pytania.

Pierwsze: czy słuszne jest zlikwidowanie zapisu art. 39 ust. 4, który mówi, że kwota rezerwy obowiązkowej nie podlega oprocentowaniu?

Drugie: czy słuszny jest zapis art. 12 ust. 1 mówiący, że Rada Polityki Pieniężnej ustala założenia polityki pieniężnej po zasięgnięciu opinii Rady Ministrów? Dziękuję.

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Dziękuję.

Czy są kolejne pytania?

Pan senator Jan Szafranec.

Senator Jan Szafranec:

Dziękuję bardzo.

Panie Ministrze, o ile się orientuję, nie przeszły sejmowe poprawki, zgodnie z którymi rząd, jego przedstawiciel mogliby uczestniczyć w posiedzeniach rady. Czy nie sądzi pan, że taki zapis umożliwiłby lepszą koordynację działań rządu i Rady Polityki Pieniężnej? Dziękuję.

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Dziękuję.

Proszę bardzo, czy są...

Nie ma więcej pytań.

Proszę bardzo, Panie Ministrze, gdyby pan zechciał się odnieść do tych trzech krótkich pytań... To były krótkie pytania, więc myślę, że nie jest konieczny aż spacer na trybunę. Proszę bardzo.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Igor Chalupiec:

Dziękuję bardzo.

Szanowni Państwo Senatorowie!

Chciałbym odpowiedzieć na te pytania, które zostały zadane.

Pierwsze dotyczyło art. 3 ust. 2 pkt 7: „opracowywanie statystyki pieniężnej i bankowej, bilansu płatniczego oraz międzynarodowej pozycji inwestycyjnej”. Jak rozumiem, jest to sprawa czysto statystyczna, wynika to z dostosowania polskiego prawa do regulacji Europejskiego Banku Centralnego w tym zakresie. Gdyby były potrzebne bardziej szczegółowe wyjaśnienia w tej kwestii, poproszę o nie pana prezesa Stopyrę.

Następne pytanie: czy jest możliwość odwołania członków rad polityki pieniężnej w innych krajach? W tych krajach, które są członkami eurogrupy, czyli w tych dwunastu krajach należących do strefy euro, decyzje dotyczące polityki monetarnej podejmuje Europejski Bank Centralny, a więc takiej rady tam nie ma i nie ma możliwości odwołania członków zarządu, w tym prezesa Europejskiego Banku Centralnego. Jeżeli chodzi o pozostałe kraje, to też takiej możliwości nie ma. Prawdę mówiąc, nie pamiętam, czy w tych trzech pozostałych funkcjonują takie organy jak rada polityki pieniężnej. Też bym poprosił ewentualnie o szczegółową informację pana prezesa Stopyrę.

Kolejna kwestia, to jest kwestia podniesiona przez pana senatora Bartosa, czy słuszne jest wprowadzenie oprocentowania, czy słuszne jest to, że rezerwa obowiązkowa podlega oprocentowaniu. Ja myślę, że to jest bardzo słuszne rozwiązanie. Trzeba powiedzieć, że to rozwiązanie,

(podsekretarz stanu I. Chalupec)

które jest dzisiaj, stawia polski sektor bankowy na takiej pozycji, że jest on niekonkurencyjny w stosunku do banków działających na terenie Unii Europejskiej, ponieważ rezerwa obowiązkowa w krajach Unii Europejskiej jest oprocentowana. W związku z tym w przypadku europejskich systemów bankowych ten koszt dla banków jest mniejszy. Stąd wydaje się bardzo słuszne, iż od 1 maja przyszłego roku w ramach podejmowania działań mających na celu zwiększenie konkurencyjności polskich instytucji finansowych to rozwiązanie będzie wprowadzone. Przy czym w ramach uzgadniania porozumienia, o którym była tutaj już wcześniej mowa w wystąpieniach państwa senatorów sprawozdawców, banki zgodziły się na to, aby część środków pochodzących z tego oprocentowania przeznaczyć w latach 2004, 2005, 2006, to jest odpowiednio 80%, 60%, a następnie 50%, na Fundusz Poręczeń Unijnych, który to fundusz będzie wspierał prefinansowanie i współfinansowanie projektów realizowanych z wykorzystaniem środków unijnych. Trzeba więc podkreślić, że banki nie uzyskają od pierwszej chwili całości środków pochodzących z oprocentowania. Niemniej jednak docelowo to rozwiązanie należy uznać za bardzo dobre.

Kolejne pytanie: czy słuszne jest to, iż Rada Polityki Pieniężnej ustala założenia polityki pieniężnej po zasięgnięciu opinii Rady Ministrów? O ile rozumiem sens zmian, które nastąpiły już w procesie legislacyjnym, to ta zmiana została uchylona, ta poprawka ma być uchylona, dlatego że to rozwiązanie jest, co było podnoszone w trakcie prac komisji senackich, niezgodne z rozwiązaniami europejskimi, ze statutem Europejskiego Banku Centralnego i Europejskiego Systemu Banków Centralnych. Na czym tutaj polega problem? Problem polega na tym, że przepisy traktatu Wspólnot Europejskich mówią o tym, iż bank centralny i banki centralne krajów członkowskich nie mogą być w żaden sposób ograniczone i nie można na nie wpływać. Organy rządowe nie mogą wpływać na banki centralne, jeśli chodzi o podejmowanie przez nie decyzji dotyczących polityki pieniężnej, która ma być autonomiczna w stosunku do polityki gospodarczej rządu. W związku z tym tego typu udzielanie opinii przez Radę Ministrów mogłoby być odczytane jako właśnie wywieranie presji, wywieranie wpływu na niezależny bank centralny. To jest jedna kwestia.

Druga kwestia jest jeszcze poważniejsza. Otóż moglibyśmy wyobrazić sobie sytuację, że Rada Ministrów takiej opinii nie przedstawiła. A gdyby takiej opinii nie przedstawiła, to by oznaczało, że Rada Polityki Pieniężnej nie mogłaby przyjąć założeń polityki pieniężnej na dany rok. Wtedy mielibyśmy bardzo poważny problem prawny, by-

najmniej, można powiedzieć, nie tylko teoretyczny.

Tak więc wydaje się, że ten kierunek, który został zasygnalizowany w sprawozdaniu z prac komisji senackiej, jest słuszny.

Na koniec chciałbym odnieść się do pytania pana senatora Szafranca, to jest do kwestii udziału członków Rady Ministrów w posiedzeniach Rady Polityki Pieniężnej. Już od pewnego czasu, bodajże od dwóch lat, przedstawiciel Narodowego Banku Polskiego nie uczestniczy w pracach Rady Ministrów. Per analogiam tego typu rozwiązanie będzie teraz wprowadzone do ustawy o Narodowym Banku Polskim. Bo chociażby to porozumienie, które zostało podpisane w ostatnim czasie, czyli 30 października, w sprawie norm ostrożnościowych dla systemu bankowego, w sprawie nowego sposobu kwalifikacji należności, w sprawie sposobu tworzenia rezerw na należności nieregularne, porozumienie dotyczące Funduszu Poręczeń Unijnych czy ściśle współdziałanie rządu, Ministerstwa Finansów i Narodowego Banku Polskiego w sprawach dotyczących Unii Europejskiej, dostosowywania polskiego prawa czy też reagowania na bardzo gwałtowne wydarzenia, jakie miały miejsce we wrześniu i październiku tego roku na rynku walutowym – wszystko to pokazuje, że nie jest potrzebny ten mechanizm, żeby zapewnić tam, gdzie jest to potrzebne i wskazane, ścisłą i dobrą współpracę pomiędzy rządem a Narodowym Bankiem Polskim. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Dziękuję bardzo.

Jeśli chodzi o sugestie dotyczące ewentualnego dalszego uszczegóławiania, to my na posiedzeniu plenarnym poruszamy się na poziomie pewnego uogólnienia. Jeżeli więc pan prezes nie wyrazi woli zabrania głosu, a senatorowie nie będą się tego domagać, to myślę, że poprzestaniemy na informacji pana ministra.

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję.

Ramy regulaminowe są takie jak zwykle.

Na liście mówców są trzy nazwiska: pan senatora Bogusław Mąsiora, pana senatora Sławomira Izdebskiego i pana senatora Mieczysława Janowskiego. Zapraszam w tej kolejności na trybunę.

Pan senator Bogusław Mąsior ma głos.

Senator Bogusław Mąsior:

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Ja w swoim wystąpieniu chciałbym wrócić do wątpliwości i mówić właśnie z tego miejsca o tym, co ewentualnie fundujemy sobie, wzmacniając

(senator B. Mąsior)

w tak dużym stopniu niezależność Narodowego Banku Polskiego, w tym również prezesa.

Na posiedzeniu Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych powiedziałem, że bardzo często odnosi się wrażenie, że Narodowy Bank Polski właściwie może funkcjonować bez polskiej gospodarki. Zadałem również pytanie, co by się działo w Polsce, gdyby tak jak w Stanach Zjednoczonych waluta poleciała mocno w dół, co z drugiej strony dawało rezultat w postaci nienotowanego wcześniej wzrostu gospodarczego, jaka byłaby reakcja.

W nowelizacji ustawy jest zapisane, właściwie jest to cytat z konstytucji, w jaki sposób wybierany jest prezes Narodowego Banku Polskiego: przez Sejm na wniosek pana prezydenta, jego kadencja trwa sześć lat i może on sprawować swoją funkcję przez dwie kadencje. Ale nic się nie pisze o obowiązkach. Być może one wynikają z samej definicji wielkiego urzędu. Zadałem pytanie, czy prezes Narodowego Banku Polskiego, tak znaczącej instytucji, może być zatrudniony w innych miejscach. I zadałem konkretne pytanie: czy może doradzać innemu rządowi? No, nie otrzymaliśmy w komisji odpowiedzi. Być może panowie z Narodowego Banku Polskiego dzisiaj są o wiedzę bogatsi. Ale kolejny raz wydaje mi się, że powołując się na wytyczne Unii, na ewentualne konsekwencje tego, co stałoby się, gdybyśmy nie byli tacy układowi w sprawie dostosowania naszego prawa do prawa unijnego, jesteśmy bardziej papiescy niż sam papież.

W innych państwach Unii Europejskiej instytucje banków centralnych są instytucjami niezależnymi, ale obwarowanymi całym oprządkowaniem określającym, na czym ta niezależność ma polegać. Na przykład w Irlandii prezes banku – a Irlandia bardzo często jest prezentowana w Polsce jako ten kraj, który dokonał dużego skoku cywilizacyjnego i ekonomicznego po wejściu do Unii Europejskiej – gubernator prezes banku jest powoływany przez prezydenta republiki na wniosek rządu. Na wniosek rządu, czyli rząd ma wpływ, poprzez prezesa, na politykę tego banku. Austria – prezes, wiceprezes i sześciu dalszych członków rady generalnej są mianowani przez rząd federalny na pięcioletnią kadencję, czyli rząd federalny, jak domniemywam, ma niejaki wpływ na to, co się w tym austriackim banku federalnym dzieje. Idziemy dalej. Francja – prezes kieruje bankiem, przewodniczy radzie polityki pieniężnej i radzie naczelnej, przygotowuje – i jest cały zestaw jego obowiązków. Wspomagany jest przez dwóch zastępców, którzy sprawują funkcje przekazane im przez prezesa. Prezes i jego zastępcy powoływani są na drodze rozporządzenia przez radę ministrów na lat sześć i ich działalność może być oczywiście przedłużona o jedną

kadencję. Dałem zatem kilka przykładów na to, w jaki sposób jednak osiąga się pewien wpływ na to, co robi prezes narodowego czy centralnego banku. Jest więc pytanie: czy nie powinniśmy korzystać z tych wzorców? My mówimy, że będziemy mieli chyba najbardziej niezależny bank w gronie dwudziestu pięciu państw nowej, zjednoczonej Europy. Niemcy – prezesa i zastępców powołuje prezydent republiki. Wiceprezes, prezes i dwóch członków zarządu są mianowani na wniosek rządu. Czyli jest kolejny kraj, gdzie jednak rząd nie do końca jest pozbawiony jakiegokolwiek kontroli.

W tej nowelizacji ustawy, którą będziemy przyjmowali, mówi się dokładnie, kto nie ma prawa bywać na posiedzeniach Rady Polityki Pieniężnej – przedstawiciele rządu. W innych państwach takich obostrzeń nie ma.

W czasie posiedzenia Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych była poruszana kwestia, dlaczego zamówienia w Narodowym Banku Polskim nie są objęte klauzulą Urzędu Zamówień Publicznych. Pan wiceprezes był łaskaw tłumaczyć, że ich procedury są znacznie bardziej ostre, że jednak bank narodowy nie jest jakimś elementem w ciągu instytucji finansowych. Ja pamiętam, jak rektorzy wyższych uczelni dobijali się, aby ich przy niektórych zamówieniach, zleceniach, niejako zwolniono z zamówień publicznych. No, ale gospodarują oni mieniem państwowym, w związku z czym to im się nie udało. Narodowy Bank Polski jest poza tą regułą. I można opowiadać, że NIK kontroluje to, co się w banku dzieje. NIK wszystko kontroluje, ale mamy również różne patologie. O ile dobrze pamiętam, dwa miesiące temu była wywołana sprawa laptopów. Nie wiem, czy ona została do końca wyjaśniona w ramach Narodowego Banku Polskiego. Był to pewien publiczny sygnał, który świadczył o tym, że jednak zamówienia zlecane przez urzędników w Narodowym Banku Polskim nie do końca są tak klarowne i czyste.

Właściwie tak się sam zastanawiałem, co można w tej sytuacji zrobić. Wyrażam żal, że ten projekt jest również w części projektem rządowym, i ponieważ jest to mój rząd, żałuję bardzo, że nie pokuszono się w tej nowelizacji jednak o wprowadzenie pewnego wpływu rządu na politykę Narodowego Banku Polskiego. Ta polityka powinna zmierzać nie tylko do ochrony waluty, co jest bardzo ważne i cenne, ale powinna charakteryzować się szerszym spojrzeniem na to, co się dzieje w gospodarce.

Wiem, że nie mogę zgłosić wniosku – bo on i tak nie przejdzie – o wycofanie tej ustawy w całości, ale chciałbym bardzo, żeby te moje wątpliwości pan prezes czy przedstawiciel Ministerstwa Finansów rozjaśnił, żeby powiedział, dlaczego w innych krajach europejskich jest zachowany wpływ rządu na prezesa i zarząd, a myśmy poszli

(senator B. Mąsior)

tak daleko, że tego wpływu nie mamy i nie będziemy go mieć.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Dziękuję, Panie Senatorze.

Każdy wniosek może być złożony do zamknięcia dyskusji, byle w formie pisemnej.

Zapraszam pana senatora Sławomira Izdebskiego.

Senator Sławomir Izdebski:

Dziękuję, Panie Marszałku.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Ja bardzo cieszę się z tego, co powiedział mój przedmówca. Jednocześnie chciałbym powiedzieć, iż podziwiam pana senatora, że odważył się poruszyć tak ważny temat – temat, na który ja również chciałbym dzisiaj się wypowiedzieć.

Droży Państwo, wiele mówimy o tym, że aby poprawić sytuację gospodarczą w kraju, trzeba rozpocząć od konkretnej reformy finansów państwa, ale żeby to zrobić, trzeba zacząć od zmiany ustawy o Narodowym Banku Polskim. I cieszę się, tak jest, Panie Marszałku, tylko że kiedy przeczytamy tę ustawę, kiedy spojrzymy na to, w jakim kierunku ona idzie, to odnosimy wrażenie – ja przynajmniej odnoszę takie wrażenie – że ten rząd jest bardzo słaby i po raz kolejny pokazuje, jak bardzo boi się Unii Europejskiej.

Szanowni Państwo, dzisiaj nie na takie rozwiązania na pewno czekają bezrobotni, nie na takie rozwiązania czekają emeryci i renciści, nie na takie rozwiązania czeka służba zdrowia, nie na takie rozwiązania czekają górnicy, hutnicy i nie na takie rozwiązania czeka cała Polska. Nigdy nie będzie w tym kraju dobrze, jeśli nadal będziemy pozwalali na to, aby jeden człowiek rządził finansami państwa i jednocześnie za nic nie odpowiadał.

Pan senator wymienił tutaj kilka krajów. Tak, ale należałoby tu powiedzieć, Panie Senatorze, w którym to cywilizowanym kraju na świecie widział pan głupsze rządy niż te dotychczasowe: żeby powoływać człowieka, który zniszczył kraj swoją polityką, człowieka, przez którego setki tysięcy ludzi w Polsce z przyczyn ekonomicznych odebrały sobie życie. I on zamiast stanąć przed Trybunałem Stanu otrzymuje stanowisko prezesa Narodowego Banku Polskiego i finanse państwa.

Tak, Panie Senatorze, pan się uśmiecha, ale kiedy jeszcze rok temu przewodniczący Andrzej Lepper mówił o rezerwach rewaluacyjnych, mówił o rezerwach dewizowych państwa, to tacy mądrzy ekonomiści jak pan pokazywali takie ge-

sty – oczywiście w Sejmie. Ale dzisiaj, kiedy się okazało, że te rezerwy istnieją, że te rezerwy są i że te rezerwy są w bankach zachodnich, a nie tam, gdzie one powinny być, i że tymi rezerwami dysponuje Rada Polityki Pieniężnej i ten właśnie jeden człowiek, a rezerwa rewaluacyjna to 27 miliardów zł, o czym już dzisiaj wszyscy wiemy, to ci, którzy tak się dziwili, skąd Samoobrona bierze te dziwne informacje, dzisiaj wyraźnie mówią: tak, żeby częściowo zlikwidować bezrobocie, żeby kraj powstał na nogi, rzeczywiście trzeba sięgnąć po te rezerwy. Oczywiście, one mają iść nie na rozdawnictwo, ale na rozwój małej i średniej przedsiębiorczości, bo jak się rozwija mała i średnia przedsiębiorczość, to powstają miejsca pracy, a jak powstają miejsca pracy, to są wpływy do budżetu państwa z tytułu podatków.

Druga rezerwa to rezerwa dewizowa państwa, mniej więcej 32 miliardy dolarów złożone w bankach zachodnich na 2–3%. Przecież jeszcze nie tak dawno też mówiono: o jakiej rezerwie mówi Samoobrona? Jaka rezerwa dewizowa? Dzisiaj się okazuje, że rezerwa jest, tylko jest to rezerwa złożona, jak powiedziałem wcześniej, w bankach zachodnich. A nasi ekonomiści biorą rocznie 3 miliardy dolarów kredytów na 15%. To jest rozwiązanie!

Oczywiście, Panie Ministrze, Panie Prezesie, ta rezerwa jest potrzebna. My nie chcemy tych pieniędzy przeznaczyć na rozdawnictwo, ale chcemy te pieniądze przenieść do Banku Gospodarstwa Krajowego w celu wspierania właśnie małej i średniej przedsiębiorczości.

Dzisiaj dławia nas naprawdę ogromne problemy, problemy związane z tym, że Polska utraciła całkowicie kontrolę finansową nad swoimi rezerwami. I dzisiaj dziwimy się rządowi, dziwimy się premierowi, ale proszę mi powiedzieć: jak może rządzić rząd, który nie ma wpływu na kasę? Każdy rząd, który nie będzie miał wpływu na kasę, automatycznie straci zdolność rządzenia. Powtarzam: automatycznie straci zdolność rządzenia.

I, Droży Państwo – może dzisiaj to się wydaje śmieszne, niektórzy z pewną ironią przyjmują nasze hasło: „Balcerowicz musi odejść” – musicie wiedzieć, że jeden z ośrodków badań opinii publicznej poddał pod głosowanie opinii publicznej właśnie to hasło, i musicie również państwo wiedzieć, że 54% Polaków opowiedziało się właśnie za tym, że Balcerowicz musi odejść.

O tych rezerwach już więcej nie będę mówił. Ale niezależność Narodowego Banku Polskiego naprawdę musi być ograniczona. I w związku z tym pozwoliłem sobie przygotować poprawki, które idą właśnie w tym kierunku, poprawki, które zmierzają do tego, aby Sejm, tak jak jest to w przypadku izby pamięci narodowej... przepraszam, Instytutu Pamięci Narodowej, który składa sprawozdanie i parlament albo je przyjmuje, albo je odrzuca, tak samo jest z rzecznikiem praw

(senator S. Izdebski)

obywatelskich: sprawozdanie przyjmujemy lub odrzucamy... A Balcerowicz podaje to do wiadomości i parlament nie może tego ani przyjąć, ani odrzucić. Tak dalej po prostu być nie może. Taki projekt ustawy o Narodowym Banku Polskim został przygotowany i złożony w Sejmie przez Samoobronę; oczywiście został on odrzucony. Jeden z jego artykułów przytoczę. Mam tutaj sporo poprawek, one są zawarte w tym moim druku, ale zostaną dzisiaj złożone – przytoczę przynajmniej pkt 4: „Sejm po rozpatrzeniu rocznego sprawozdania z działalności Narodowego Banku Polskiego, o którym mowa w art. 70, i rocznego sprawozdania Rady Polityki Pieniężnej, o którym mowa w art. 12 ust. 1, podejmuje odrębne uchwały w sprawie przyjęcia lub odrzucenia sprawozdań oraz podejmuje odrębne uchwały w sprawie udzielenia absolutorium dla prezesa Narodowego Banku Polskiego i dla członków Rady Polityki Pieniężnej. Uchwała Sejmu odmawiająca udzielenia absolutorium może być podstawą odwołania osób, których dotyczy”. A dotyczy ona właśnie tego człowieka, człowieka, który po prostu musi odejść. Dziękuję bardzo.

(Przewodnictwo obrad obejmuje wicemarszałek Jolanta Danielak)

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję bardzo.

Proszę, pan senator Janowski.

Senator Mieczysław Janowski:

Pani Marszałek! Panie i Panowie Senatorowie! Panie Ministrze! Panie Prezesie!

Czasami żartujemy i mówimy tak: gdy nie wiadomo, o co chodzi, to chodzi o pieniądze. Tutaj też chodzi o pieniądze, o pieniądze Rzeczypospolitej, więc nie mogłem przejść obojętnie wobec tej ustawy, która nowelizuje ustawę o Narodowym Banku Polskim i równocześnie zmienia inne ustawy.

Podam przykład, w moim przekonaniu, niezbyt starannej pracy nad tą ustawą czy to w rządzie, czy to w Sejmie. Wydaje mi się, że ustawa o Narodowym Banku Polskim powinna być raz jeszcze bardzo gruntownie przejrzana.

Nie chciałbym w swoim wystąpieniu poruszać jakichkolwiek aspektów natury politycznej, personalnej. Chodzi mi, tak jak zawsze, o tworzenie prawa propaństwowego. Odniosę się więc do tego, co tutaj było powiedziane i w odpowiedziach pana ministra, i w wypowiedzi pana senatora Mąsiora.

Otóż uważam, że obecny zapis art. 3 ust. 1 jest jednoznaczny i niezmienny. Mówi on tak: podstawowym celem działalności Narodowego Banku Polskiego – tu jest skrót – jest utrzymanie sta-

bilnego poziomu cen przy jednoczesnym wspieraniu polityki gospodarczej rządu, o ile nie ogranicza to podstawowego celu. Nie wyobrażam sobie, jak możliwe jest wspieranie polityki gospodarczej rządu przy takich relacjach, jakie są obecnie, obustronnych, chciałbym powiedzieć. Uważam, że prezes Narodowego Banku Polskiego powinien mieć prawo uczestniczenia w pracach rządu, podobnie jak i przedstawiciel rządu powinien mieć prawo uczestnictwa w stosownych posiedzeniach związanych z bankiem. Uzasadnię to przy poprawkach.

Alé chcę zatrzymać się nad takim sformułowaniem, które – w moim przekonaniu – jest dalece nieprawdziwe: „utrzymanie stabilnego poziomu cen”. Jeżeli rozbierzemy je dokładnie, tak jak w języku polskim dokonuje się rozbioru zdania, to stwierdzimy, że stabilny poziom cen oznacza, że ceny nie powinny również spadać, a nie tylko podnosić się, że na przykład ceny usług telekomunikacyjnych, internetowych, sprzętu nie powinny spadać. Wydaje mi się, że to jest błąd. Ja nie mam teraz pomysłu, ale czujemy, że celem powinno być takie działanie, które będzie służyło – proszę wybaczyć to nieco poetyckie określenie – pomyślności gospodarczej Polski, a nie utrzymaniu stabilnego poziomu cen, bo to nie jest właściwe kryterium. Proszę się nad tym naprawdę zastanowić.

A teraz jeśli chodzi o odpowiedź na to, że nasze rozwiązania są niezgodne z rozwiązaniami unijnymi, to w dokumencie, który zdążyłem odczytać, w rozdziale 3 – to jest 11. rozdział negocjacyjny „Unia gospodarcza i walutowa” – czytamy, że w odniesieniu do ważnych negocjacyjnie kwestii dostosowawczych należy wymienić sprawę podnoszoną w ramach spotkań instytucji stowarzyszenia deklarujących realizację układu europejskiego. Chodziło o uczestnictwo przedstawiciela rządu w posiedzeniach Rady Polityki Pieniężnej. Komisja Europejska była zdania, że może to zagrażać niezależności rady. Tyle i tylko tyle, nie ma tutaj żadnego imperatywu.

Stąd też, Pani Marszałek, na pani ręce złożę kilka poprawek, które chciałbym bardzo krótko omówić.

Po pierwsze, uważam, że funkcję członka Rady Polityki Pieniężnej można pełnić dłużej niż jedną kadencję. To tak jak ktoś może być prezydentem Rzeczypospolitej dwie kadencje. Jeżeli ktoś jest dobry, powinien mieć takie prawo. Taką poprawkę chcę zgłosić.

Po wtóre, uważam, że w posiedzeniach rady może uczestniczyć także przedstawiciel Rady Ministrów, ale bez prawa udziału w głosowaniu, co oczywiste, i że może on przedstawiać, ale nie musi, wnioski do rozważenia przez radę. Czyli nie musi, ale może.

W art. 1 pkt 8 jest mowa o tym, że trzech członków może zażądać zwołania Rady Polityki Pienięż-

(senator M. Janowski)

nej. Tak się składa, że po trzech członków powołuje Sejm, Senat i prezydent. Sądzę, że gremium, które decyduje się na złożenie takiego wniosku, powinno być co najmniej czteroosobowe.

Chciałbym też, żeby prezes Narodowego Banku Polskiego mógł uczestniczyć nie tylko w posiedzeniach Sejmu, ale także Senatu oraz Rady Ministrów na takich samych zasadach, tak żeby to było spójne.

I jeszcze taki drobiazg. Nie wiem, dlaczego państwo dodali sformułowanie „wszelkich wyjaśnień” w art. 22 ust. 2. „Wszelkich” to znaczy także i tajnych, i niejawnych. To jest ostre pojęcie. Proponuję skreślenie tego wyrazu.

Kończąc, pozwolę sobie, Pani Marszałek, na podanie przykładów pewnych niekonsekwencji, które nie zostały usunięte. W art. 59 – on nie jest nowelizowany, więc nie mogę zgłosić do niego poprawki – jest mowa o tym, że Narodowy Bank Polski może inicjować i organizować badania naukowe. Wydaje mi się, że trzeba określić, w jakim zakresie – chodzi o badania związane z finansami. Tego nie ma.

Inna sprawa. W art. 14 jest mowa o tym, że członkom Rady Polityki Pieniężnej przysługuje wynagrodzenie również w ciągu trzech miesięcy od daty wygaśnięcia kadencji, niezależnie od tego, gdzie się znajdują później. A więc gdy ktoś będzie zajmował bardzo intratne stanowisko, to też będzie otrzymywał takie wynagrodzenie. Wydaje mi się, że należałoby to w stosowny sposób zmienić.

Pani Marszałek, na pani ręce składam poprawki. Dziękuję.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Informuję, że lista mówców została wyczerpana.

Dla porządku informuję, że pan senator Krzysztof Jurgiel i pani senator Genowefa Ferenc złożyli wnioski o charakterze legislacyjnym tylko na piśmie i że takie wnioski, ale podczas wystąpień, złożyli pan senator Izdebski i pan senator Janowski.

Zgodnie z art. 52 ust. 2 Regulaminu Senatu zamykam dyskusję.

Panie Ministrze, czy na tym etapie chciałby pan jeszcze zabrać głos w związku z ustawą i odnieść się do uwag przedstawionych przez senatorów? Tak?

Bardzo proszę.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Igor Chalupiec:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo!

Chciałbym się odnieść do jednej kwestii, a mianowicie do kwestii niezależności banku

centralnego w kontekście powoływania członków zarządu Narodowego Banku Polskiego.

My oczywiście znamy regulacje, które obowiązują w innych krajach. Chcę jednak zwrócić uwagę na to, że niezależność banku centralnego jest rozumiana nie jako niezależność ze względu na tryb wyboru prezesa i członków zarządu Narodowego Banku Polskiego, ale przede wszystkim jako brak możliwości ich odwołania. I to jest jakby podstawowe kryterium. Jeżeli byśmy popatrzyli na ustawodawstwo tych krajów, to moglibyśmy dopiero zobaczyć, jak ten tryb wygląda, a jest on analogiczny do tego, który obowiązuje we wszystkich krajach Unii Europejskiej.

Jeżeli chodzi już o sam tryb wyboru i wpływ Rady Ministrów, to chcę przypomnieć, że zgodnie z konstytucją prezes Narodowego Banku Polskiego jest powoływany przez Sejm na wniosek prezydenta. W związku z tym koalicja mająca większość w danym momencie, czyli jak rozumiem, koalicja rządząca, ma wpływ na wybór prezesa Narodowego Banku Polskiego. A więc można powiedzieć, że analogicznie – czy jest to Rada Ministrów, czy jest to koalicja rządząca – wpływ tych ugrupowań, które w danym momencie mają zdecydowany wpływ na funkcjonowanie parlamentu i funkcjonowanie rządu, jest w warunkach Polski zapewniony tak samo, jak w przypadku tych krajów, które zostały przez pana senatora wymienione.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję bardzo.

Ponieważ w trakcie dyskusji zostały zgłoszone wnioski o charakterze legislacyjnym, zgodnie z art. 52 ust. 2 Regulaminu Senatu proszę Komisję Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej oraz Komisję Gospodarki i Finansów Publicznych o ustosunkowanie się do przedstawionych w toku debaty nad tym punktem wniosków i przygotowanie wspólnego sprawozdania w tej sprawie.

Informuję, że głosowanie w sprawie ustawy o zmianie ustawy o Narodowym Banku Polskim oraz o zmianie innych ustaw zostanie przeprowadzone pod koniec posiedzenia Senatu.

Serdecznie dziękuję panu ministrowi i osobom towarzyszącym za udział w posiedzeniu.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu ósmego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo farmaceutyczne, ustawę o wyrobach medycznych oraz ustawę o Urzędzie Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych.

Przypominam, że rozpatrywana ustawa została uchwalona przez Sejm na sześćdziesiątym drugim posiedzeniu 27 listopada 2003 r. Do Senatu została przekazana 28 listopada 2003 r.

(wicemarszałek J. Danielak)

Marszałek Senatu 1 grudnia tego roku, zgodnie z art. 68 ust. 1 Regulaminu Senatu, skierował ją do Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej oraz do Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia. Komisje po rozpatrzeniu ustawy przygotowały swoje sprawozdania w tej sprawie.

Przypominam ponadto, że tekst ustawy zawarty jest w druku nr 541, a sprawozdania komisji w drukach nr 541A i 541B.

Proszę sprawozdawcę Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej senatora Henryka Dzięę o zabranie głosu i przedstawienie sprawozdania komisji w sprawie rozpatrywanej ustawy.

Bardzo proszę, Panie Senatorze.

Senator Henryk Dzięę:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo!

Komisja Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej upoważniła mnie do przedstawienia Wysokiej Izbie stanowiska ustalonego na posiedzeniu w dniu 2 grudnia 2003 r. w sprawie ustawy z dnia 27 listopada 2003 r. w sprawie zmiany ustawy z dnia 6 września 2001 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo farmaceutyczne, ustawę o wyrobach medycznych oraz ustawę o Urzędzie Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych.

Ustawa jest krótka, zawiera tylko trzy artykuły, jej tytuł jest właściwie dłuższy od jej treści. Ale rozwiązania tej ustawy są wielce znaczące. Ustawa ta dostosowuje polskie regulacje prawne zawarte w zmienianej ustawie z 6 września 2001 r. do przepisów prawa unijnego, a w konsekwencji ma zabezpieczać kontynuację działalności polskich przedsiębiorców na rynku medycznym i farmaceutycznym. W tym celu w ustawie zakłada się, że świadectwa jakości, świadectwa dopuszczenia do obrotu wyrobów medycznych wydanych przez Instytut Leków przed dniem 1 października 2002 r. zachowują ważność w terminach określonych w tych świadectwach, nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2005 r. A więc ten okres został w rozpatrywanej ustawie zdecydowanie przesunięty.

Ustawa dopuszcza w art. 24a ust. 2 możliwość wprowadzania do użytku wyrobów medycznych do diagnostyki in vitro nieoznaczonych znakiem zgodności CE do dnia 7 grudnia 2005 r. Dotychczas oznaczenia te mogły być stosowane w terminie dwunastu miesięcy od daty wejścia w życie ustawy z 6 września 2001 r.

Kolejnym unormowaniem jest przedłużenie terminu na wykonanie obowiązku zgłoszenia do Rejestru Wytwórców i Wyrobów Medycznych wyrobów medycznych do diagnostyki in vitro będących w obrocie w dniu 1 października 2002 r.

Wytwórca powinien to zrobić nie później niż do 29 lutego 2004 r. W dotychczasowej regulacji obowiązek znakowania wprowadzonych do obrotu wyrobów do diagnostyki in vitro znakiem CE był określony jedynie do dnia 1 października 2003 r. Termin ten został przedłużony. Na przedłużenie to zezwala dyrektywa Unii Europejskiej.

Komisja Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej proponuje wprowadzenie do ustawy dwóch poprawek. Łączą się one z przedłużeniem terminów obowiązywania istniejących oznakowań, przedłużeniem terminów zgłaszania wniosków o rejestrację.

Poprawka pierwsza dotyczy sytuacji, kiedy postępowania karne wszczęte w sprawach, o których jest mowa w art. 28 ust. 1, a więc dotyczących niezgłoszenia do rejestru wyrobów zalegalizowanych teraz przez tę ustawę, umarza się.

Poprawka druga zakłada, iż ustawa wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 3, który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z datą wsteczną, czyli z mocą od dnia 2 października 2003 r., kiedy to upłynął termin wykonania obowiązku znakowania wyrobów medycznych znakiem CE. Obecnie termin ten upływa 7 grudnia 2005 r.

Komisja Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej rekomenduje państwu podjęcie uchwały o przyjęciu ustawy. Dziękuję.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Proszę sprawozdawcę Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia senatora Mirosława Lubińskiego o zabranie głosu i przedstawienie sprawozdania komisji w sprawie rozpatrywanej ustawy.

Bardzo proszę.

Senator Mirosław Lubiński:

Szanowna Pani Marszałek! Panie i Panowie Senatorowie!

Mam zaszczyt z upoważnienia Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia przedstawić Wysokiej Izbie sprawozdanie komisji w sprawie uchwalonej przez Sejm w dniu 27 listopada tego roku ustawy o zmianie ustawy – Przepisy wprowadzające itd. – już dwukrotnie słyszeliśmy dość długi tytuł tej ustawy.

Ustawa, tak jak to było tu już powiedziane, wprowadza dwie zmiany przepisów dotyczące wyrobów medycznych. Skróć wypowiedź, ponieważ pan sprawozdawca komisji spraw zagranicznych przedstawił istotę sprawy. Przypomnę tylko, że chodzi o przedłużenie ważności świadectw jakości i świadectw dopuszczenia do obrotu wyrobów medycznych, przesunięcie terminu obowiązku rejestracji wyrobów medycznych do diagnostyki in vitro, będących w obrocie w dniu

(senator M. Lubiński)

1 października 2002 r., oraz dopuszczenie wprowadzania do używania wyrobów medycznych do diagnostyki in vitro nieoznaczonych znakiem zgodności CE do dnia 7 grudnia 2005 r.

Komisja Polityki Społecznej i Zdrowia proponuje wprowadzenie trzech poprawek. Dwie z nich są zbieżne z poprawkami Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej omówionymi przed chwilą. Zmierzają one do wyeliminowania możliwych sankcji karnych przewidzianych w ustawie o wyrobach medycznych za niezgłoszenie wyrobu medycznego do Rejestru Wytwórców i Wyrobów Medycznych w okresie od 2 października bieżącego roku do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. Poprawki zaproponowane przez komisję, zgodne z ideą tejże ustawy, likwidują lukę co do obowiązku zgłoszenia do rejestru w tym terminie, który przed chwilą wymieniałem.

Zatrzymałbym się nad poprawką trzecią, która zmienia brzmienie art. 4b, dodanego przez Sejm do ustawy nowelizowanej. Ona w istocie poszerza listę zachowujących ważność dokumentów o świadectwa rejestracji. Na ich podstawie dopuszczono do obrotu materiały medyczne pod rządami ustawy z 1991 r. o środkach farmaceutycznych, materiałach medycznych, aptekach, hurtowniach i nadzorze farmaceutycznym. Proponowana przez komisję poprawka zmierza do dalszego dopuszczenia do obrotu środków medycznych określanych wtedy jako materiały medyczne, wyprodukowanych przez między innymi polskich producentów, którzy w swoim czasie w dobrej wierze otrzymali świadectwa rejestracji wydawane przez ministra zdrowia i korzystali z nich. Poprawka bez wątpienia jest korzystna nie tylko dla rodzimych producentów, ale również dla pacjentów mogących korzystać z tańszych środków. Komisja zdaje sobie jednak sprawę z tego, że w traktacie akcesyjnym nie znalazło się pojęcie świadectwa rejestracji i interpretacja prawna tej poprawki nie jest jednoznaczna, podobnie jak stanowisko rządu wobec niej wyrażone podczas posiedzenia komisji. W związku z tym komisja zgłasza tę poprawkę, oczekując jednocześnie na jednoznaczne stanowisko rządu w tej kwestii.

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Komisja Polityki Społecznej i Zdrowia rekomenduje przyjęcie ustawy wraz z zaproponowanymi poprawkami, z zastrzeżeniem, że konieczne jest wysłuchanie stanowiska rządu w kwestii poprawki zmieniającej art. 4b w ustawie nowelizującej. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Zgodnie z art. 44 ust. 5 Regulaminu Senatu przed przystąpieniem do dyskusji senatorowie

mogą zgłaszać z miejsca trwające nie dłużej niż minutę pytania dotyczące ustawy.

Kto z państwa senatorów chce skierować takie pytania do senatorów sprawozdawców? Nie ma pytań.

Przypominam, że rozpatrywana ustawa była rządowym projektem ustawy. Do reprezentowania stanowiska rządu w toku prac parlamentarnych został upoważniony minister zdrowia.

Serdecznie witam na sali obrad głównego inspektora farmaceutycznego, panią Dorotę Duliban, oraz prezesa Michała Pirożyńskiego z Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych, a także dyrektora Izby Producentów i Dystrybutorów Diagnostyki Laboratoryjnej, pana Józefa Jakubca.

Czy pani dyrektor chce zabrać głos w tym momencie i przedstawić stanowisko rządu?

(Główny Inspektor Farmaceutyczny Dorota Duliban: Dziękuję, Pani Marszałek...)

Zapraszam serdecznie do mównicy.

Główny Inspektor Farmaceutyczny Dorota Duliban:

Dziękuję za udzielenie głosu.

Pani Marszałek! Panie i Panowie Senatorowie!

Zgodnie z przyjętym zobowiązaniem podczas dyskusji w ramach prac senackiej Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia resort zdrowia wystąpił o stanowisko Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej w sprawie wniesionej w toku prac komisji senackiej poprawki do art. 4b. Poprawka ta wprowadzała świadectwa rejestracji wydane przez ministra zdrowia na mocy ustawy o środkach farmaceutycznych jako te dokumenty, które zachowują ważność w terminie ich ważności, ale nie dłużej niż do 31 grudnia 2005 r., zgodnie z postanowieniem traktatu akcesyjnego wyrażonymi w załączniku nr 12.

Zdawaliśmy sobie sprawę z potrzeby wprowadzenia takiej poprawki. W istocie w obrocie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej znajdują się bowiem obecnie wyroby medyczne, co do których minister zdrowia wydał świadectwo rejestracji w latach, kiedy obowiązywała ustawa o środkach farmaceutycznych i wyrobach medycznych.

Otrzymaliśmy stanowisko UKIE, które nie jest obecnie wyrażone na piśmie – oczekuję, że lada moment powinnam otrzymać faksem tę informację – a w którym urząd negatywnie ustosunkowuje się do poprawki wniesionej przez komisję senacką. Załącznik nr 12 traktatu akcesyjnego stanowi bowiem wyraźnie, że dokumenty, które mogą podlegać przepisom przejściowym wynikającym z traktatu, są to jedynie dokumenty wydane przez Instytut Leków na mocy ustawy o środkach farmaceutycznych i wyrobach medycznych. Są to więc tylko i wyłącznie świadectwa jakości i świadectwa dopuszczenia do obrotu. Dziękuję.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję serdecznie.

Proszę jeszcze pozostać przy mównicy, bo zgodnie z art. 44 ust. 6 Regulaminu Senatu senatorowie mogą zgłaszać z miejsca krótkie pytania adresowane do przedstawiciela rządu.

Bardzo proszę, kto z państwa senatorów chciałby skierować takie pytanie do pani dyrektora? Nie ma zgłoszeń. Dziękuję pani.

(*Główny Inspektor Farmaceutyczny Dorota Duliban*: Dziękuję.)

Otwieram dyskusję.

Jednocześnie informuję, że nikt z państwa senatorów nie zapisał się do głosu.

Dla porządku informuję, że senator Mirosław Lubiński złożył wnioski o charakterze legislacyjnym na piśmie.

Zgodnie z art. 52 ust. 2 Regulaminu Senatu zamykam dyskusję.

W trakcie dyskusji zostały zgłoszone wnioski o charakterze legislacyjnym, a więc zgodnie z art. 52 ust. 2 Regulaminu Senatu proszę Komisję Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej oraz Komisję Polityki Społecznej i Zdrowia o ustosunkowanie się do przedstawionych wniosków i przygotowanie wspólnego sprawozdania w tej sprawie.

Informuję, że głosowanie w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo farmaceutyczne, ustawę o wyrobach medycznych oraz ustawę o Urzędzie Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych zostanie przeprowadzone pod koniec posiedzenia Senatu.

Dziękuję bardzo serdecznie osobom towarzyszącym nam podczas obrad nad tym punktem.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu dziewiątego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Przypominam, że rozpatrywana ustawa została uchwalona przez Sejm na sześćdziesiątym drugim posiedzeniu 26 listopada 2003 r., a do Senatu została przekazana 28 listopada 2003 r. Marszałek Senatu 1 grudnia tego roku, zgodnie z art. 68 ust. 1 Regulaminu Senatu, skierował ją do Komisji Skarbu Państwa i Infrastruktury oraz Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej. Komisje po rozpatrzeniu ustawy przygotowały swoje sprawozdania w tej sprawie.

Przypominam ponadto, że tekst ustawy zawarty jest w druku nr 535, a sprawozdania komisji – w drukach nr 535A i 535B.

Proszę sprawozdawcę Komisji Skarbu Państwa i Infrastruktury, panią senator Czesławę Christową, o zabranie głosu i przedstawienie

sprawozdania komisji w sprawie rozpatrywanej ustawy.

Bardzo proszę, Pani Senator.

Senator Czesława Christowa:

Dziękuję.

Pani Marszałek! Panie i Panowie Senatorowie!

Mam zaszczyt przedstawić stanowisko Komisji Skarbu Państwa i Infrastruktury przyjęte na posiedzeniu komisji w dniu 2 grudnia bieżącego roku w sprawie ustawy o zmianie ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Celem ustawy jest dostosowanie prawa polskiego do prawa europejskiego oraz uporządkowanie sfery i zakresu działania organów polskiej administracji morskiej. Nowelizowana ustawa została uzupełniona o przepis stwierdzający, iż Rzeczpospolita Polska ma wyłączne prawo rozpoznawania zasobów oraz podejmowania przedsięwzięć w zakresie gospodarczego badania i eksploatacji wyłącznej strefy ekonomicznej, w szczególności wykorzystania w celach energetycznych wody, prądów morskich i wiatru. Celem tych uregulowań jest wywiązanie się Polski, jako kraju członkowskiego Unii Europejskiej, z zobowiązań dotyczących produkcji określonego procentu energii ze źródeł odnawialnych.

Najłatwiej dostępne zasoby odnawialne to zasoby związane z wykorzystaniem prądów morskich, wody, i wiatrów. Rządowy projekt rozwoju energetyki, który nie jest sprzeczny z programem ochrony środowiska, zakłada budowę elektrowni wiatrowych.

Pozwolenia na wznoszenie i wykorzystywanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń w polskich obszarach morskich w przypadku braku planu zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej wydawać będzie minister właściwy do spraw gospodarki morskiej po uzyskaniu opinii ministra właściwego do spraw gospodarki, kultury i dziedzictwa narodowego, rolnictwa, środowiska, spraw wewnętrznych oraz ministra obrony narodowej. Możliwa jest odmowa wydania pozwolenia, gdy wykorzystanie takiego pozwolenia stworzyłoby zagrożenia wymienione w ustawie.

W przypadku przyjęcia planu zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej pozwolenie na wznoszenie i wykorzystywanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń w polskich obszarach morskich wydaje dyrektor właściwego urzędu morskiego, zachowując warunki określone w ustawie.

Opłaty za wydanie pozwolenia stanowią dochód budżetu państwa.

(senator Cz. Christowa)

W ustawie zostały jednoznacznie określone warunki wydawania przez urzędy morskie pozwoleń na przeszukiwanie wraków statków lub ich pozostałości przez osoby fizyczne, prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej. Dotychczas obszar ten nie był precyzyjnie uregulowany. Taki stan stwarzał zagrożenie dla osób przeszukujących wraki lub ich pozostałości, a także dla bezpieczeństwa żeglugi.

Ustawa określa i wzmacnia pozycję ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej jako naczelnego organu administracji morskiej. Ministrowi podlegają dyrektorzy trzech urzędów morskich – w Szczecinie, w Słupsku i w Gdyni.

Ustawa definiuje zasady powoływania i odwoływania dyrektorów urzędów morskich jako terenowych organów administracji morskiej. Zgodnie z ustawą na stanowisko dyrektora i zastępcy dyrektora urzędu morskiego może być powołany wyłącznie obywatel polski posiadający wykształcenie wyższe oraz wiedzę, kwalifikacje zawodowe i doświadczenie z zakresu gospodarki morskiej i funkcjonowania administracji rządowej.

Struktury organizacyjne urzędów morskich zostały rozszerzone o nowe komórki organizacyjne – Inspekcję Bandery, Inspekcję Portu i Biuro Spraw Obronnych Żeglugi. Inspekcja Bandery ma prawo kontrolowania statków o polskiej przynależności pod kątem wymagań określonych w przepisach prawa polskiego i Unii Europejskiej oraz w ratyfikowanych przez Polskę umowach międzynarodowych – zakres przedmiotowy dotyczy budowy statku, wyposażenia, składu i kwalifikacji załóg, ochrony środowiska, bezpieczeństwa i higieny pracy oraz warunków bytowych na statku. Inspekcja Portu ma prawo kontrolowania statków obcej przynależności zawijających do polskich portów w zakresie wymagań określonych w umowach międzynarodowych. Zakres tej kontroli jest zbliżony do stosowanego przez Inspekcję Bandery. Projekt ustawy określa także, które statki mogą nie podlegać tej kontroli, czyli są z niej wyłączone. Do zakresu działań Biura Spraw Obronnych Żeglugi należy ochrona portów morskich i żeglugi morskiej, w tym realizacja zadań obronnych oraz zadań o charakterze niemilitarnym, w szczególności zapobieganie aktom terroru oraz likwidacja skutków zaistniałych zdarzeń.

Ustawa dostosowuje polskie prawo do wymogów dyrektywy rady nr 95/21/WE i stwarza ministrowi właściwemu do spraw gospodarki morskiej warunki skutecznego oddziaływania w obszarach morskich RP.

Ustawa zmienia ustawę – Prawo budowlane, ustawę o bezpieczeństwie morskim, ustawę o żegludze śródlądowej i ustawę o planowaniu oraz zagospodarowaniu przestrzennym.

Ustawa jest zgodna z postanowieniami ratyfikowanej przez Polskę konwencji o prawie morskim.

Panie i Panowie Senatorowie! W imieniu Komisji Skarbu Państwa i Infrastruktury proszę o przyjęcie ustawy bez poprawek. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję serdecznie, Pani Senator.

Zapraszam do mównicy sprawozdawcę Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej, pana senatora Bogusława Litwińca, i proszę o przedstawienie sprawozdania komisji w sprawie rozpatrywanej ustawy.

Bardzo proszę, Panie Senatorze.

Senator Bogusław Litwiniec:

Szanowna Pani Marszałek!

Powiem, że mam przyjemność w imieniu Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej sprawozdawać wyniki prac komisji nad ustawą o zmianie ustawy itd., której tytuł pani marszałek była uprzejma wymienić, druki senackie jej dotyczące nr 535, 535A i 535B.

W związku z pozytywną opinią wydaną przez Urząd Komitetu Integracji Europejskiej, mimo własnej wiedzy i zmysłu kreatywno-krytycznego członków komisji nie wnosimy żadnych poprawek do uchwalonej przez Sejm ustawy. To stanowisko, jak rzekłem na wstępie, przedstawiam z przyjemnością, albowiem niech będzie ta przyjemność pochwałą dla autorów projektu ustawy, obejmującej wszak niełatwą tematykę.

(Rozmowy na sali)

Poproszę panią senator o minutkę refleksyjnej uwagi.

Projekt obejmuje tematykę niełatwą, a nawet, powiedziałbym, dotyczącą rewolucyjnych zmian cywilizacyjnych. Wszak wiemy i z naszej młodości, i z przekazów, że od wieków był to problem tylko turystyki i rybołówstwa. Nagle jednak na naszych oczach dokonują się zmiany jakże ważne, jak powiedziałem, być może nawet rewolucyjne, cywilizacyjne, gdy w ciągu jednego pokolenia... Już pani senator Christowa powiedziała o betonowych, że tak powiem, lasach wiatraków. Tu się oczywiście burzą sumienia ekologów, którzy myślą o ptakach wpadających w te wiatraki. No, budujemy wyspy stalowe w miejscu, gdzie oglądaliśmy naszymi oczyma wspaniałe zachody słońca. Wkraczają tam oczywiście towarzyszące temu rury i inne urządzenia. Dostrzegamy także interes łowców skarbów, Pani Senator, Moja Przedmówczyni, którzy nie bacząc na groźbę zaważenia się tych zrujnowanych statków, a także nie bacząc na szacunek należny pochowanym w tych statkach zmarłym, a więc na szacunek

(senator B. Litwiniec)

nałeczny nekropoliom, próbują zarobić w tej przestrzeni, o której mówi ustawa.

A zatem traktowaliśmy to do niedawna jako teren w zasadzie prosty, a stał się on terenem ustawodawczo złożonym. Przeto niech będzie chwała projektodawcom, którzy nie nakłonili do interwencji ani jednej, ani drugiej komisji.

W imieniu Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej proszę o uchwalenie, o przyjęcie tej ustawy bez poprawek.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Morze zawsze inspirowało artystów, trudno więc, żeby ustawa o obszarach morskich nie za-inspirowała największego talentu krasomówczego w Senacie – pana senatora Litwińca. Dziękujemy za te artystyczne akcenty, które niewątpliwie dodają uroku pracy w Senacie.

Zgodnie z art. 34 ust. 5 Regulaminu Senatu przed przystąpieniem do dyskusji senatorowie mogą zgłaszać z miejsca trwające nie dłużej niż minutę zapytania do senatorów sprawozdawców.

Czy ktoś z państwa senatorów pragnie zadać takie pytanie?

Przypominam, że rozpatrywana ustawa była rządowym projektem ustawy. Do reprezentowania stanowiska rządu w toku prac parlamentarnych został upoważniony minister infrastruktury.

Bardzo serdecznie witam na naszym posiedzeniu pana ministra Zdrojewskiego i kieruję do niego pytanie, czy chce przedstawić stanowisko rządu w związku z ustawą będącą przedmiotem naszej pracy.

(*Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury Jacek Zdrojewski:* Nie, dziękuję, Pani Przewodnicząca.)

Bardzo proszę.

Zgodnie z art. 44 ust. 6 Regulaminu Senatu pragnę zapytać, czy ktoś z państwa senatorów chce skierować do pana ministra pytania w związku z ustawą.

Bardzo proszę, Panie Senatorze.

Pan senator Czaja.

Senator Gerard Czaja:

Może nawet z miejsca, bo jeżeli panu tak trudno przyjść tu do nas i coś powiedzieć... Ale mam pytanie w związku z tą ustawą.

(*Wicemarszałek Jolanta Danielak:* Panie Ministrze, senatorowie chcieliby chociaż troszkę na pana popatrzeć.)

Chociażby.

W kilku miejscach w tej ustawie mówi się o pozwoleniach na wznoszenie i wykorzystanie sztucznych wysp czy o uzyskiwaniu pozwolenia na przeszukiwanie wraków. A jednocześnie w tej ustawie mówi się, że urzędy morskie i ministerstwo są organami administracji państwowej.

Stąd moje pytanie: czy pozwolenie wydawane przez te organy ma charakter decyzji administracyjnej, a jeśli tak, to czy od tego pozwolenia, mającego charakter decyzji administracyjnej, będzie można się odwoływać? Bo nic nie ma w tej ustawie o możliwości odwołania się od decyzji o niewydaniu pozwolenia. Stąd moje pytanie: czy to pozwolenie ma charakter decyzji? Bo jeżeli tak, to zgodnie z kodeksem postępowania administracyjnego będzie można się odwołać od tej negatywnej decyzji dotyczącej pozwolenia. Dziękuję.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Bardzo proszę, Panie Ministrze.

(*Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury Jacek Zdrojewski:* Czy mam odpowiedzieć z miejsca, czy z mównicy?)

Będzie nam miło zobaczyć pana tutaj, przy mównicy.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury Jacek Zdrojewski:

Pani Marszałek! Panie Senatorze!

Tak, oczywiście, pozwolenia te będą miały i mają charakter decyzji administracyjnych, w związku z czym tak jak od każdej decyzji administracyjnej będzie można się od nich odwoływać. Tak więc taki tryb odwoławczy będzie funkcjonował.

To jest najprościej sformułowana odpowiedź, jak sądzę, i myślę, że satysfakcjonuje ona pana senatora.

(*Senator Gerard Czaja:* To dlaczego w ustawie nie nazwano tego decyzją, tak jak to jest w kodeksie postępowania administracyjnego?)

Jest to prosta konsekwencja faktu, że organy administracji wydają decyzje, a więc również swoje pozwolenia wydają tylko w trybie decyzji. W moim przekonaniu, nie trzeba aż tak do końca definiować tej sprawy. To jest organ administracji państwowej, więc jeśli wydaje wszelkiego typu pozwolenia, to są one decyzjami administracyjnymi. Nie ma innego typu decyzji.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję serdecznie.

(*Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury Jacek Zdrojewski:* Dziękuję bardzo.)

Chwileczkę, bo może są jeszcze kolejne pytania. Chyba już nie ma.

(wicemarszałek J. Danielak)

Otwieram dyskusję i jednocześnie informuję, że nikt z państwa senatorów nie zapisał się do głosu.

Stwierdzam też, że pani senator Czesława Christowa złożyła wnioski o charakterze legislacyjnym na piśmie.

Zgodnie z art. 52 ust. 2 Regulaminu Senatu zamykam dyskusję.

Proszę Komisję Skarbu Państwa i Infrastruktury oraz Komisję Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej o ustosunkowanie się do przedstawionych w trakcie debaty nad tym punktem wniosków i przygotowanie wspólnego sprawozdania w tej sprawie.

Informuję, że głosowanie w sprawie ustawy o zmianie ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej oraz o zmianie niektórych innych ustaw zostanie przeprowadzone pod koniec posiedzenia Senatu.

Dziękuję serdecznie, Panie Ministrze, za udział w posiedzeniu, dziękuję również towarzyszącej panu osobie.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu dziesiątego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze.

Przypominam, że rozpatrywana ustawa została uchwalona przez Sejm na sześćdziesiątym drugim posiedzeniu 27 listopada bieżącego roku, a do Senatu została przekazana 28 listopada 2003 r. 1 grudnia bieżącego roku marszałek Senatu, zgodnie z art. 68 ust. 1 Regulaminu Senatu, skierował ją do Komisji Ochrony Środowiska oraz Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych. Komisje po rozpatrzeniu ustawy przygotowały swoje sprawozdania w tej sprawie.

Przypominam ponadto, że tekst ustawy zawarty jest w druku nr 542, a sprawozdania komisji w drukach nr 542A i 542B.

Proszę sprawozdawcę Komisji Ochrony Środowiska, pana senatora Włodzimierza Łęckiego, o zabranie głosu i przedstawienie sprawozdania komisji w sprawie rozpatrywanej ustawy.

Bardzo proszę, Panie Senatorze.

Senator Włodzimierz Łęcki:

Pani Marszałek! Panie i Panowie Senatorowie!

Mam zaszczyt w imieniu Komisji Ochrony Środowiska przedstawić sprawozdanie dotyczące ustawy uchwalonej przez Sejm 27 listopada bieżącego roku, która wprowadza dwie zmiany do ustawy z 4 lutego 1994 r. z późniejszymi zmianami.

Przed chwilą wielką radość sprawiła mi pani marszałek, doceniając krasomówstwo pana senatora Litwińca. Ja też chciałbym się popisać i powiedzieć za posłem sprawozdawcą, że geolo-

gia jest ważna i że już król Stanisław August Poniatowski przywiązywał do niej dużą wagę, a Stanisław Staszic chodził po górach i zbierał ziemiopłody. Ale to taka dygresja.

Zmiany wprowadzone do ustawy przez Sejm ustalają, po pierwsze, iż organem administracji geologicznej jest minister właściwy do spraw środowiska, działający przy pomocy głównego geologa kraju będącego sekretarzem lub podsekretarzem stanu. To jest właśnie ta zmiana wprowadzona przez Sejm: główny geolog kraju ma być sekretarzem lub podsekretarzem stanu w urzędzie obsługującym ministra środowiska.

Druga nowelizacja rozszerza zadania Państwowej Służby Geologicznej, powierza wykonywanie tych zadań Państwowemu Instytutowi Geologicznemu, a także zaostrza rygory związane z realizacją tych zadań.

Komisja Ochrony Środowiska w wyniku dyskusji na swoim posiedzeniu w dniu 4 grudnia proponuje przyjęcie jednej poprawki o charakterze redakcyjno-uściślającym, która jest zawarta w druku nr 542A. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Serdecznie dziękuję, Panie Senatorze.

Popisał się pan wiedzą historyczną, bardzo się z tego się cieszymy. Jak będziemy przyznawać punkty senatorom, te będą dodatkowe.

(*Senator Włodzimierz Łęcki:* Bardzo dziękuję, nie spodziewałem się tak wysokiej oceny.) (*Wesołość na sali*)

Dziękuję, Panie Senatorze.

Zapraszam do mównicy sprawozdawcę Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych, pana senatora Jerzego Markowskiego, i proszę o przedstawienie sprawozdania komisji w sprawie rozpatrywanej ustawy.

Senator Jerzy Markowski:

Ponieważ nie mam żadnych szans w tym festiwalu krasomówstwa, będę musiał się ograniczyć wyłącznie do suchego zrelacjonowania faktów i przedstawienia stanowiska Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych w sprawie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze.

Przypomnę tylko gwoździ historii, że pierwszą działalnością geologiczną i górniczą na ziemiach polskich była cztery i pół tysiąca lat temu działalność w Krzemionkach Opatowskich, a pierwsza regulacja była w roku 1118 i dotyczyła eksploatacji srebra w powiecie tarnogórskim. Tyle historii.

(*Wesołość na sali*)

A jeśli chodzi o przedłożenie, to, jak mój szanowny przedmówca już powiedział, reguluje ono kwestię odpowiedzialności za dokumentację geologiczno-geologiczną, którą zlecono by Państwo-

(senator J. Markowski)

wemu Instytutowi Geologicznemu. Tym samym wraca się do państwowej instytucji zajmującej się tym bardzo ważnym obszarem i ustanawia się, jak powiedział pan senator Łęcki, iż funkcja głównego geologa kraju może zostać powierzona sekretarzowi lub podsekretarzowi stanu w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw środowiska.

Poprawka Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych sprowadza się właściwie do tego, iż z zestawienia szczegółowych obowiązków Państwowego Instytutu Geologicznego skreśla się punkt ostatni, czyli pkt 7 – inne zadania. Uznaliśmy bowiem, że tak sformułowany zapis byłby na tyle nieprecyzyjny, iż mógłby prowadzić do nieprecyzyjnego rozumienia przepisów tej ustawy. Dlatego też uzgodniliśmy wraz z wszystkimi uczestnikami posiedzenia Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych, włącznie z panem ministrem Szamałkiem, iż tak skonstruowana poprawka komisji gospodarki będzie usprawnieniem tego prawa.

Chciałbym podziękować przede wszystkim panu ministrowi Szamałkowi za twórczy wkład w pracę Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

I ja też dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Naprawdę proszę nie brać sobie tych ocen głębooko do serca. Ja nie oceniam sprawozdań tylko i wyłącznie na takiej podstawie, ale przede wszystkim na podstawie merytorycznej informacji...

(Senator Jerzy Markowski: A nuż się coś zmieni, Pani Marszałek?)

...jaką pan i państwo senatorowie przedstawicie. Nie tylko na podstawie talentów krasomówczych. Tak więc dziękuję serdecznie.

Zgodnie z art. 44 ust. 5 Regulaminu Senatu przed przystąpieniem do dyskusji senatorowie mogą zgłaszać z miejsca trwające nie dłużej niż minutę zapytania do senatorów sprawozdawców.

Czy ktoś z państwa senatorów pragnie takie pytania zaadresować do naszych senatorów sprawozdawców?

Nie ma chętnych. Dziękuję serdecznie.

(Senator Jerzy Markowski: Dziękuję.)

(Senator Dorota Simonides: Było wyjątkowo jasne.)

No proszę, wyjątkowo jasne.

Przypominam, że rozpatrywana ustawa była rządowym projektem ustawy, a do reprezentowania stanowiska rządu w toku prac parlamentarnych został upoważniony minister środowiska.

Witam bardzo serdecznie obecnego na posiedzeniu pana ministra Krzysztofa Szamałka z Mi-

nisterstwa Środowiska. I bardzo serdecznie zachęcam pana do przedstawienia stanowiska rządowego dotyczącego omawianej ustawy.

Bardzo proszę, Panie Ministrze.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska Krzysztof Szamałek:

Pani Marszałek! Szanowni Państwo Senatorowie!

Sprawozdania z dyskusji na posiedzeniach dwóch senackich komisji, których prace i ich wyniki przedstawili panowie przewodniczący, w pełni oddają przebieg dyskusji oraz fakt, że te proponowane zwłaszcza przez legislatorów poprawki zostały wyjaśnione przeze mnie w toku dyskusji, po czym komisje podzieliły stanowisko rządu. A ta drobna poprawka, która została wprowadzona, jest poprawką porządkującą, systematyzującą tę nowelę. W związku z czym, Pani Marszałek, rząd przyjmuje z zadowoleniem wyniki pracy obydwu komisji senackich. Jesteśmy wdzięczni za sprawne przeprowadzenie tego projektu, zwłaszcza że wiąże się on z pewnym zapisem dotyczącym terminu, który ekspiruje z dniem 31 grudnia tego roku. I gdybyśmy w toku prac parlamentarnych nie zdążyli doprowadzić do stosownego usunięcia tego zapisu, to po 1 stycznia doszłoby do kolizji między stanem prawnym a stanem faktycznym.

Tak więc dziękuję serdecznie, Pani Marszałek.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję serdecznie, ale proszę o pozostanie przy mównicy, bowiem zgodnie z art. 44 ust. 6 Regulaminu Senatu senatorowie mogą w tym momencie zgłaszać pytania adresowane do pana.

Pan senator Janowski. Bardzo proszę.

Senator Mieczysław Janowski:

Dziękuję bardzo, Pani Marszałek.

Panie Ministrze, czy pan mógłby przybliżyć termin zawarty w art. 102a ust. 1 pkt 6? Jak należy rozumieć określenie „koordynacja zadań w zakresie ochrony georóżnorodności”? Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Bardzo proszę, Panie Ministrze.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska Krzysztof Szamałek:

Dziękuję uprzejmie.

Otóż jest to poprawka, która została wprowadzona w czasie dyskusji sejmowej. Zgłaszał ją

(sekretarz stanu K. Szamałek)

pan poseł Rzymelka. Georóżnorodność dotyczy różnych aspektów wiążących się na przykład z tłem geochemicznym, które ma istotne reperkusje, wywiera bardzo istotny wpływ na chemizm wód wykorzystywanych przez podmioty gospodarcze czy też ludność. Część tych geochemicznych zróżnicowań ma charakter pozytywny, a więc zasługują one na wsparcie, ponieważ dodatkowo podnoszą walory tych wód. Część z kolei jest związana z pogarszaniem tego stanu, w związku z czym powinno nastąpić działanie zmierzające na przykład do usunięcia czy zabezpieczenia kontaktu między warstwami wód podziemnych a tymi skałami, które by powodowały niepożądaną zmianę. To jest główna przesłanka, której chyba bym się dopatrywał w intencjach, jakie kierowały parlamentem w kwestii wprowadzenia tego do przedłożenia rządowego. Ale podkreślam jeszcze raz, że w przedłożeniu rządowym tego zapisu nie było.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję.

Czy są kolejne pytania do pana ministra? Nie ma. Dziękuję bardzo.

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska, Krzysztof Szamałek: Dziękuję bardzo.)

Otwieram dyskusję.

Przypominam o wymogach regulaminowych, a właściwie nie przypominam z uwagi na to, że nikt z państwa senatorów nie zapisał się do zabrania głosu.

Dla porządku informuję, że senator Biela, pani senator Sagatowska i senator Janowski złożyli wnioski o charakterze legislacyjnym na piśmie.

W związku ze zgłoszeniem wniosków o charakterze legislacyjnym, zgodnie z art. 52 ust. 2 Regulaminu Senatu, proszę Komisję Ochrony Środowiska oraz Komisję Gospodarki i Finansów Publicznych o ustosunkowanie się do przedstawionych w toku debaty nad tym punktem wniosków i przedstawienie wspólnego sprawozdania w tej sprawie.

Informuję, że głosowania w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze zostanie przeprowadzone pod koniec posiedzenia Senatu.

A ja serdecznie dziękuję panu ministrowi, że był uprzejmy uczestniczyć w posiedzeniu i towarzyszyć nam podczas prac nad omawianą ustawą.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu jedenastego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.

Przypominam, że rozpatrywana ustawa została uchwalona przez Sejm na sześćdziesiątym

drugim posiedzeniu w dniu 28 listopada bieżącego roku. Do Senatu została przekazana tego samego dnia, czyli 28 listopada 2003 r. Marszałek Senatu 1 grudnia bieżącego roku, zgodnie z art. 68 ust. 1 Regulaminu Senatu, skierował ją do Komisji Kultury i Środków Przekazu. Komisja po rozpatrzeniu ustawy przygotowała swoje sprawozdanie w tej sprawie.

Przypominam ponadto, że tekst ustawy zawarty jest w druku nr 546, a sprawozdanie komisji w druku nr 546A.

Proszę sprawozdawcę Komisji Kultury i Środków Przekazu, panią senator Krystynę Doktorowicz, o zabranie głosu i przedstawienie sprawozdania komisji w sprawie rozpatrywanej ustawy.

Bardzo proszę, Pani Senator.

Senator Krystyna Doktorowicz:

Bardzo dziękuję, Pani Marszałek.

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Panie Ministrze!

Pozwalam sobie przedstawić w imieniu Komisji Kultury i Środków Przekazu sprawozdanie z debaty komisji na temat rozpatrzenia uchwalonej dnia 28 listopada 2003 r. ustawy o zmianie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.

Celem nowelizacji jest przede wszystkim zmiana, która ma doprowadzić do zwiększenia wpływu ministra kultury na powoływanie dyrektorów instytucji kultury, głównie samorządowych instytucji kultury.

Nowelizacja ta jest niewielka, zawiera dwa artykuły, ale dyskusja nad nią była dość długa, dość obszerna i nie powiem, że burzliwa, ale merytorycznie bardzo interesująca.

Nowelizacja zmierza do tego, żeby kandydata na stanowisko dyrektora instytucji kultury można było wyłonić w drodze konkursu. Oczywiście dotyczy to samorządowych instytucji kultury. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego będzie miał swoich przedstawicieli w komisji konkursowej, ale będzie także mógł wyrazić zgodę na powołanie na stanowisko dyrektora kandydata wskazanego przez organizatora, bez przeprowadzania konkursu. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego będzie również sporządzał coś w rodzaju katalogu instytucji, w których wybór dyrektora będzie następował w trybie konkursu, ale, jak już powiedziałam, minister będzie mógł także odstąpić od tej procedury.

Bardzo ważne w tej nowelizacji jest to, że wprowadza ona tryb przeprowadzania konkursu oraz określa skład komisji konkursowej. W skład komisji mają wchodzić przedstawiciele organizatora, przedstawiciele ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowe-

(senator K. Doktorowicz)

go, przedstawiciele związków zawodowych i przedstawiciele stowarzyszeń zawodowych. Jest to istotne, nasza dyskusja dotyczyła właśnie tych kwestii, to znaczy zarówno składu komisji konkursowych, jak i w ogóle samej idei, zasady. A wiąże się to z tym, że minister kultury będzie miał większy wpływ na obsadzanie stanowisk dyrektorskich w samorządowych instytucjach kultury.

Skąd ta nowelizacja? Jak przebiegała nasza dyskusja, czego dotyczyła? Czy rzeczywiście istnieją... A przede wszystkim jakie są plusy i minusy takiego rozwiązania, że minister kultury będzie miał większy wpływ na instytucje samorządowe? Otóż komisja uznała, że to bardzo dobre rozwiązanie, mimo że były głosy przeciwnie. Z dotychczasowej praktyki nominacji dyrektorów instytucji kultury będących w gestii samorządów wynika bowiem, że popełniono bardzo wiele błędów, że bardzo często dyrektorzy nominowani przez organizatorów samorządowych instytucji kultury po prostu nie mieli odpowiednich umiejętności, kwalifikacji, co powodowało liczne konflikty ze środowiskiem.

Bardzo istotne były opinie tych kolegów senatorów, którzy przez lata kierowali instytucjami kultury, są praktykami, mają bardzo duże doświadczenie w tej kwestii. Pan senator Kutz wspominał również o spotkaniu dyrektorów teatrów, które odbyło się w Radziejowicach, i o stanowisku tych dyrektorów w tej kwestii, a jest ono przychylne tej nowelizacji i jej zapisom.

Przedmiotem dyskusji na posiedzeniu komisji była również problematyka składu komisji konkursowej. Głosy były podzielone, ponieważ w takiej komisji będzie dwóch przedstawicieli ministra właściwego do spraw kultury i dziedzictwa narodowego, ale będą także przedstawiciele związków zawodowych, a to przedstawicielstwo związków zawodowych budziło bardzo duże kontrowersje. Przede wszystkim prezentowano stanowisko, że należy ograniczyć wpływ związków zawodowych na wybór dyrekcji.

Przedmiotem dyskusji były również inne kwestie, na przykład kadencyjność dyrektorów samorządowych instytucji kultury. Oczywiście w tym przypadku komisja nie mogła podjąć żadnej decyzji, dlatego że kwestia kadencyjności nie jest przedmiotem tej nowelizacji.

Po rozpatrzeniu wszystkich uwag i wszystkich wypowiedzi w dyskusji – w których w większości przychyłano się do tych rozwiązań i do poparcia ustawy – komisja postanowiła przedstawić Wysokiej Izbie do zaakceptowania tylko jedną poprawkę. Polega ona na dodaniu art. 1a do nowelizacji i właściwie dotyczy jednej sprawy. Chodzi jedynie o dodanie zapisu, że do czasu wydania przepisów wykonawczych przewidzianych w ni-

niejszej ustawie postępowania konkursowe na dyrektorów w samorządowych instytucjach kultury oraz postępowania w sprawie ich odwołania przeprowadza się na dotychczasowych zasadach. Pozwalam sobie w imieniu komisji rekomendować Wysokiej Izbie przyjęcie tej poprawki. Bardzo dziękuję.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję bardzo.

Zgodnie z art. 44 ust. 5 Regulaminu Senatu przed przystąpieniem do dyskusji senatorowie mogą zgłaszać z miejsca trwające nie dłużej niż minutę zapytania do senator sprawozdawcy.

Czy ktoś z państwa senatorów pragnie zadać takie pytanie?

Bardzo proszę, pani senator Simonides.

Senator Dorota Simonides:

Dziękuję, Pani Marszałek.

Chcę zapytać o to, czy nominacja przez ministra kultury nie prowadzi do centralizacji. Przecież mamy samorząd, który ma doskonale rozeznanie, kto jest kim w terenie i kto mógłby sprostać tym obowiązkom. I z tym są związane moje obawy.

(Senator Krystyna Doktorowicz: Jeżeli można odpowiedzieć, Pani Marszałek...)

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Bardzo proszę.

Senator Krystyna Doktorowicz:

Pani Senator, minister nie nominuje. Po prostu jego przedstawiciele są w komisji konkursowej. Oczywiście organizator samorządowy ma obowiązek wystąpić o opinię ministra w sprawie nominacji, ale kandydat na dyrektora instytucji kultury – chodzi tu o takie instytucje, które zostaną wytypowane przez ministra – musi przejść przez całe postępowanie konkursowe. No i oczywiście w komisji konkursowej są przedstawiciele organizatora, przedstawiciele związków twórczych, przedstawiciele związków zawodowych, a tylko część komisji stanowią przedstawiciele ministra.

Jeśli chodzi o to, na co pani senator zwróciła uwagę, że wydawałoby się, iż samorzady dobrze się same rządzą i wiedzą, kto może być dyrektorem teatru, to doświadczenia ostatnich lat wskazują, że bardzo często tak nie jest. Chociażby przykład łódzki, bardzo spektakularny, bardzo trudny i bolesny, powoduje, iż uznano, że przedstawiciel ministra czy minister ma jednak lepszy ogłód i doświadczenie, że jest człowiekiem – albo raczej instytucją – na kulturze się znającym.

(senator K. Doktorowicz)

A więc opinia ministra powinna być znacząca. Pozwoli to też uniknąć pewnych rozwiązań nawet koteryjnych, jakie miały miejsce. Panowie senatorowie, którzy mają doświadczenie z bycia dyrektorami teatrów czy innych instytucji kultury, wskazywali na to, że oko ministra... Po prostu to działanie nie ma prowadzić do centralizacji, ale jest jakimś takim, przepraszam za wyrażenie, wentylem bezpieczeństwa w razie jakichś złych rozwiązań czy takich rozwiązań, które nie mają walorów merytorycznych lub artystycznych. Uznano, że gdyby praktyka była inna, to ta nowelizacja pewnie nie byłaby potrzebna. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję bardzo, Pani Senator.

Pan senator Nicieja, bardzo proszę.

Senator Stanisław Nicieja:

Dziękuję, Pani Marszałek.

Istnieje dość powszechna opinia, że ta nowelizacja jest spowodowana właśnie wypadkami łódzkimi, które rozegrały się przed rokiem. Moje pytanie, wobec pytania pani senator Simonides, idzie jakby w przeciwnym kierunku. Bo czy teraz nie stwarza się drugiego niebezpieczeństwa? Ta komisja jest tak rozbudowana i jest w niej tylu przedstawicieli związków zawodowych – w sumie jest ich czterech – że to dopiero może spowodować swoiste piekło przy wyborze. Myślę, że to jest kwestia... W kulturze nie może być demokracji, nie może być tak, że ktoś sugeruje, kto ma grać Hamleta, a kto Ofelię. Chodzi mi więc o sprawę zmniejszenia liczby przedstawicieli związków zawodowych, bo mogą oni powodować kolejne kłopoty, tak jak było wtedy, kiedy to samorządy narzucały dyrektorów i powstawały konflikty. Czy nie ma tu niebezpieczeństwa przejścia na drugą stronę i zakłócenia przez to procesu powoływania dyrektorów? Dziękuję.

(Senator Krystyna Doktorowicz: Czy mogę odpowiedzieć, Pani Marszałek?)

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Bardzo proszę, Pani Senator.

Senator Krystyna Doktorowicz:

Dziękuję bardzo.

Panie Senatorze, rzeczywiście przedmiotem bardzo ożywionej dyskusji na posiedzeniu komisji było to, jak dalece skład komisji konkursowej może mieć negatywny czy pozytywny wpływ na wybór kandydata na dyrektora, z którym potem

organizator podpisuje umowę o pracę. Wiele osób mówiło, że dwóch przedstawicieli związków zawodowych to za dużo. Chodzi tu jednak o przedstawicieli dwóch najbardziej znaczących, najbardziej reprezentatywnych związków zawodowych. Bo trzeba powiedzieć, że w instytucjach kultury – zarówno w teatrach, jak i w innych instytucjach – związków zawodowych jest bardzo dużo, czasami kilkanaście. Istotnie, zwiększenie liczby przedstawicieli związków zawodowych w komisji mogłoby spowodować paraliż zarówno postępowania konkursowego, jak i wielu innych działań związanych z prowadzeniem instytucji kultury.

Przypuszczam, że ustawodawca... To jest przedłożenie rządowe, ta ustawa jest rządowa, tak że tutaj chyba zostały dość wnikliwie przeanalizowane kwestie tego, ilu przedstawicieli, jakich stowarzyszeń, ilu przedstawicieli ministra... Chciałabym jeszcze zwrócić uwagę na jedno. Mianowicie jest dwóch przedstawicieli związków zawodowych, ale też dwóch przedstawicieli stowarzyszeń zawodowych lub twórczych. Te ostatnie to nie są związki zawodowe i głos przedstawicieli tych stowarzyszeń może być bardzo istotny, bo to jest głos merytoryczny – stowarzyszenia zawodowe, stowarzyszenia artystyczne znają środowisko, wiedzą, kto jakie ma kompetencje i czy nadaje się, czy nie. Kontrowersje budziło oczywiście to, czy powinno być aż dwóch przedstawicieli ministra kultury, ale komisja postanowiła zaakceptować takie rozwiązanie. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję.

Czy są dalsze pytania do pani senator?

Bardzo proszę, pan senator Janowski.

Senator Mieczysław Janowski:

Dziękuję, Pani Marszałek.

Pani Senator, ja mam wrażenie, że w tej ustawie jest pewna niespójność.

Otóż w art. 16 w nowej wersji, w ust. 1, jest mowa o tym, że kandydata na stanowisko dyrektora instytucji kultury można wyłonić w drodze konkursu, co oznacza, że ten konkurs może być też przeprowadzony w przypadku placówki niesamorządowej. Ale regulamin tego konkursu nie jest określony, bowiem w ust. 4 jest mowa jedynie o przeprowadzeniu konkursu w odniesieniu do kwestii ujętej w ust. 2. Zatem wedle jakich zasad tamten konkurs miałby być przeprowadzany?

Drugie pytanie. W nowelizacji ust. 3 w art. 15 mowa jest o tym, że organizator odwołuje dyrektora samorządowej instytucji kultury, o której mowa w art. 16 ust. 2, po zasięgnięciu opinii ministra. Ale w art. 16 ust. 2 czytamy, że jest za-

(senator M Janowski)

strzeżenie w ust. 3, czyli że minister właściwy do spraw kultury może wyrazić zgodę na powołanie tegoż dyrektora bez przeprowadzenia konkursu. A to znaczy, że odwołanie takiego dyrektora, który był powołany bez przeprowadzenia konkursu, nie wymaga zgody ministra. Czy o to chodziło?

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Bardzo proszę, Pani Senator.

Senator Krystyna Doktorowicz:

Jeżeli chodzi o zasady konkursu, Panie Senatorze, to one rzeczywiście nie są szczegółowo ujęte w tej nowelizacji. Te zasady z pewnością zostaną skonstruowane i będą zawarte w przepisach wykonawczych. Myślę, że pan minister Skąpski będzie mógł więcej powiedzieć o tym, jak będzie wyglądało takie szczegółowe procedowanie konkursowe. Jak sądzę, decydującą rolę w określeniu tego regulaminu będzie miał organizator konkursu.

Jeżeli chodzi o drugie pytanie, to chciałabym zwrócić uwagę jeszcze na jedną rzecz. Mianowicie w art. 16 ust. 3 jest mowa o tym, iż minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego może wyrazić zgodę na powołanie na stanowisko dyrektora, bez przeprowadzenia konkursu, kandydata wskazanego przez organizatora. Tutaj chodzi o takie przypadki, w których bardzo wybitna osoba od lat jest dyrektorem instytucji kultury i nie ma potrzeby organizowania konkursu. I tu zależy to jakby od wiedzy ministra o tym, kto jest tym dyrektorem, jakie ma osiągnięcia. Mogą być takie wyjątki. W czasie debaty powoływano się na bardzo znane nazwiska wybitnych twórców, którzy kierują różnymi organizacjami, instytucjami kultury. Panu senatorowi chodziło o tryb odwoławczy. Ja muszę powiedzieć, że to nie było przedmiotem szczegółowej dyskusji na posiedzeniu komisji i tutaj może, jeżeli pani marszałek pozwoli, pan minister będzie bardziej kompetentny, żeby te niuanse wytłumaczyć.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Pozwolę.

Dziękuję bardzo. Czy są jeszcze pytania do pani senator sprawozdawcy? Nie.

Dziękuję serdecznie.

(Senator Krystyna Doktorowicz: Dziękuję bardzo.)

Przypominam, że rozpatrywana ustawa była rządowym projektem ustawy, a do reprezentowania stanowiska rządu w toku prac parlamentarnych został upoważniony minister kultury.

Witam bardzo serdecznie pana ministra Rafała Skąpskiego, który będzie nam towarzyszył podczas omawiania tego punktu w Senacie.

Pytam, Panie Ministrze, czy pragnie pan zabrać głos i przedstawić stanowisko rządu w związku z prezentowaną ustawą. Zapowiadano tutaj wysokie kompetencje pana w zakresie tej ustawy, więc czekamy.

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury Rafał Skąpski: Dziękuję bardzo, postaram się ich dowieść.)

Dziękuję serdecznie.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Kultury
Rafał Skąpski:**

Pani Marszałek! Wysoka Izbo!

Rząd postanowił przedstawić parlamentowi nowelizację z kilku powodów.

Jeden z nich to występujące w ostatnim okresie, w okresie, w którym obecny minister kultury miał możliwość obserwowania sytuacji, pewne zgrzyty, zderzenia i sytuacje związane z powoływaniem dyrektorów instytucji artystycznych. Przede wszystkim chodziło o teatry: we Wrocławiu, w Rzeszowie, w Bydgoszczy i w Łodzi.

Drugi powód to analiza stanu wprowadzonego obecną ustawą. Minister kultury jest pytany przez organizatora, proszony o wydanie opinii na temat kandydata, którego organizator chce powołać.

Nam chodzi o zachowanie powagi urzędu ministra kultury i sensu wydawania tych opinii, gdyż dotychczasowa praktyka, zgodna z zapisami ustawy, pozwala organizatorowi nie czytać tekstu opinii, wystarczy przeczytać sam nagłówek, że opinia pochodzi z Ministerstwa Kultury, oraz podpis – musi podpisać to upoważniony członek kierownictwa resortu. Dla organizatora treść jest nieistotna. Wedle przepisów dotychczasowej ustawy, organizator postępował zgodnie z przepisami, a więc minister kultury może przekonywać o niesłuszności powoływania danego kandydata, ale ten kandydat mimo to może być powołany, bo opinia jest niewiążąca. W ciągu dwóch lat, kiedy to obserwuję, minister kultury był pytany w skali roku mniej więcej osiemdziesiąt razy o odwołanie lub powołanie dyrektora. W tych przypadkach, które wymieniłem na początku, dochodziło do różnicy zdań. Ale historia dość szybko pokazała, że opinie ministra kultury, w zasadzie dotyczące wszystkich tych instytucji, były słuszne. W Rzeszowie już jest inny dyrektor. We Wrocławiu poziom artystyczny instytucji, w których, wbrew opinii ministra, zmieniono dyrektorów, także pokazuje, że racje były po stronie ministra.

Instytucji artystycznych w Polsce jest ponad dziesięć tysięcy. Instytucji bezpośrednio podległych ministrowi – nieco ponad trzydzieści. Ustawa dziś obowiązująca dotyczy czterystu trzydzie-

(podsekretarz stanu R. Skąpski)

stu dwóch instytucji, teatrów, filharmonii, teatrów muzycznych, muzeów, domów kultury, w największej mierze bibliotek – ogółem w Polsce jest ich osiem i pół tysiąca. Te czterysta trzydzieści dwie instytucje to instytucje, które minister kultury w rządzie Jerzego Buzka, pani Wnuk-Nazarowa, przekazała z budżetu centralnego do budżetów samorządowych. To ich w rzeczywistości dotyczy ta nowelizacja. To instytucje, które określamy jako instytucje o szczególnym znaczeniu dla kultury ze względu na ich historię, na ich profil, na ich poziom. To instytucje, które wykonują także zlecone przez ministra zadania, jak festiwale, przeglądy krajowe i międzynarodowe. To instytucje wpisywane przez ministra kultury do programów promujących kulturę polską za granicą. A więc to jest element uzasadnienia, dlaczego minister kultury powinien mieć prawo współdecydowania o tym, kto taką instytucją w Polsce kieruje. To argument przeciwko tym, którzy mówią, że minister kultury nie powinien wtrącać się do instytucji samorządowych, gdyż tylko samorządy łożą na nie pieniądze. No, skoro te instytucje wykonują zadania ministra, o których wspominałem, to konsekwencją wykonywania tych zadań jest także dotacja na realizację tego zdania.

Jeśli chodzi o podnoszoną kwestię projektowanego udziału ministra, jego przedstawicieli w komisji konkursowej, to chcę powiedzieć, że zapis celowo jest tak sformułowany, że to nie musi i nie powinien być urzędnik ministerstwa. Przedstawicielem ministra na podstawie tak rozumianego zapisu ustawy może być senator z danego województwa, może być działacz kultury, może być autorytet naukowy, który będzie reprezentował ministra w tej komisji, znając wszystkie złożoności miejscowe.

Odpowiadam na pytanie co do sposobu odwoływania dyrektora. Ta kwestia była przedmiotem dyskusji podczas obrad w Sejmie i Sejm zdecydował się na pozostawienie dotychczasowego sposobu odwoływania. Czyli organizator odwołuje dyrektora po zasięgnięciu opinii i jest to opinia niewiążąca, zachowuje dla samorządu gwarancję większego uprawnienia w stosunku do instytucji, która jest dotowana przez samorząd i którą organizator może obserwować z bliska.

A więc nowelizacja dotyczy w rzeczywistości tylko sposobu powoływania nowego dyrektora. Zasadniczo obowiązkowe jest przeprowadzenie konkursu, o czym mówiła pani senator Doktorowicz. Wyjątkiem może być tylko sytuacja, w której organizator zwraca się do ministra z konkretnym jednym kandydatem, którego on uznaje. Jeśli minister podzieli pogląd organizatora, to wówczas można odstąpić od konkursu.

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Bardzo dziękuję komisji za zgłoszoną poprawkę. Myślę że ona

w sposób istotny poprawi treść tej nowelizacji. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję serdecznie.

Ale proszę jeszcze o pozostanie przy mówni-
cy...

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury
Rafał Skąpski: Tak, przepraszam.)

Nie wykluczam bowiem, że senatorowie chcieliby skierować do pana ministra pytania związane z omawianą ustawą.

Czy są takie pytania?

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury
Rafał Skąpski: Nie ma.)

A jednak!

Bardzo proszę, pan senator Litwiniec.

Senator Bogusław Litwiniec:

Dziękuję bardzo, Pani Marszałek.

Panie Ministrze, mam pytanie niejako retoryczne. Zapewne nie przyjdzie panu z trudem znaleźć na to pytanie odpowiedź. A pytanie brzmi: czy wyobraża sobie pan wybitnego, może najwybitniejszego kompozytora Polski, znanego na całym świecie, który zgodziwszy się na objęcie stanowiska dyrektora filharmonii w Krakowie objąłby to stanowisko w drodze konkursu?

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury
Rafał Skąpski: Czy mogę odpowiedzieć, Pani Marszałek?)

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Może za chwilę, bo jeszcze pan senator. Nie, pan senator rezygnuje. Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę, Pani Ministrze.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury Rafał Skąpski:

Pani Marszałek! Pani Senatorze! Oczywiście, pytanie jest retoryczne, ale pan senator wyraźnie prosił o odpowiedź. Tak jest w tym środowisku, nie tylko kompozytorów, ale także twórców teatralnych, że konkurs jest dla nich jakąś barierą w przypadku decyzji o przejęciu kierownictwa takiej instytucji. Dlatego właśnie i minister kultury, i posłowie, i senatorowie z senackiej komisji kultury uznali, że można zastosować inną formułę, gdy organizator proponuje znane nazwisko, gdy proponuje – tak w intencjach nas wszystkich jest to rozumiane – osobę wybitną, która nie będzie chciała poddać się presji konkursu. Może wtedy, ze względu na proponowany skład komisji konkursowej, na rodzaj uzależnienia od późniejszych pracowników, powołać tego typu osobę, tego typu artystę na stanowisko dyrektora instytucji.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję serdecznie, Panie Ministrze.

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury

Rafał Skąpski: Dziękuję bardzo.)

Otwieram dyskusję.

Przypominam o wymogach regulaminowych dotyczących czasu przemówienia senatorów, o konieczności zapisywania się do głosu u senatora prowadzącego listę mówców, a przede wszystkim o obowiązku składania podpisanych wniosków o charakterze legislacyjnym do marszałka Senatu. Wnioski te muszą być złożone na piśmie do czasu zamknięcia dyskusji nad daną ustawą.

Przypominam, że komisja będzie rozpatrywać tylko te wnioski, które zostały złożone do zamknięcia dyskusji na piśmie do marszałka Senatu.

Bardzo proszę o zabranie głosu pana senatora Szafranica.

Senator Jan Szafraniec:

Pani Minister! Panie i Panowie Senatorowie!

W związku z tym, że byłem jedynym członkiem senackiej komisji kultury, który sprzeciwił się nowelizacji tej ustawy, pozwolę sobie przedstawić swoją argumentację.

Otóż zgodnie z zapisami ustawy o zmianie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej zostaje wprowadzony obligatoryjny wymóg przeprowadzenia konkursu w odniesieniu do samorządowych instytucji kultury, ale tylko do tych, które zostaną wskazane przez ministra kultury. Tymczasem ustawa nie przewiduje podobnej procedury, to jest przeprowadzenia konkursu w odniesieniu do państwowych instytucji kultury. Już sam fakt wprowadzenia takiej wycinkowej, fragmentarycznej, a nie systemowej nowelizacji tej ustawy, koliduje z zasadami techniki prawodawczej.

Ponadto, moim zdaniem, proponowane w ustawie zapisy w art. 16 ust. 3, mówiące o wyrażeniu zgody przez ministra kultury i ochrony dziedzictwa narodowego na powołanie na stanowisko dyrektora osoby bez przeprowadzenia konkursu – przypominam, że chodzi tutaj o stanowisko dyrektora w samorządowej instytucji kultury – a także zapis w ust. 4 pkt 2, dotyczący składu osobowego komisji konkursowej, w którym będą brali udział obligatoryjnie dwaj przedstawiciele ministerstwa właściwego do spraw kultury i ochrony środowiska narodowego, pozostają w jakimś konflikcie czy kolizji z zapisami konstytucyjnymi.

Przypomnę tylko dwa artykuły konstytucji. Zgodnie z art. 16 samorząd terytorialny uczestniczy w sprawowaniu władzy publicznej; przysługującą mu w ramach ustaw istotną część zadań publicznych samorząd wykonuje w imieniu wła-

snym i na własną odpowiedzialność. I kolejny artykuł, art. 16 – mówi on, że samodzielność jednostek samorządu terytorialnego podlega ochronie sądowej.

W związku z tym, moim zdaniem, ustawa poprzez proponowane, a właściwie już przyjęte zapisy wyposaża ministra kultury w daleko idące prerogatywy, i jest niebezpieczeństwo podjęcia decyzji natury politycznej czy ideologicznej – to po pierwsze. A po drugie, zapisy ustawowe umożliwiają ministrowi ingerencję w samodzielność, w samorządność jednostek terytorialnych, która jest zagwarantowana przez najwyższe prawo, jakim jest Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. A zatem ustawa w jakimś sensie pozostaje w kolizji z konstytucją. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję bardzo.

Proszę, pani senator Janowska.

Senator Zdzisława Janowska:

Pani Marszałek! Panie Ministrze! Panie i Panowie Senatorowie!

Otóż wyrażam wielkie zadowolenie, że ta poprawka do ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej nareszcie została przyjęta. I mam nadzieję, że będzie uchwalona.

Zarówno pani senator Doktorowicz, jak i pan minister już na wstępie wspominali o podłożu konieczności wprowadzenia pewnych zmian. Przypomnę przypadek łódzki, który był i jest dalej bardzo głośny, ponieważ konsekwencje braku tej poprawki są bardzo widoczne. Wskutek uprawnień, które ma wójt, burmistrz i prezydent w obliczu obowiązującego prawa, dochodzi do bardzo wielu dysfunkcji, inaczej mówiąc, patologii funkcjonowania jednostek samorządu terytorialnego. I to jest właśnie odpowiedź na pytania pani senator i pana senatora.

Ja chciałabym, ażeby jednostki samorządu terytorialnego i wszystkie instytucje, które są reprezentatywne dla mieszkańców, funkcjonowały i działały w sposób niezwykle prawidłowy. Tak to powinno być. Niestety, nasza demokracja się rodzi, nasza demokracja jest jeszcze chora, być może za paręnaście lat, może wcześniej, a może po wejściu do Europy, nasza demokracja stanie się demokracją autentyczną. Nie mówmy więc, nie przekazujmy sobie takiej informacji, że w jednostkach samorządowych zostaje zachwiana zasada demokracji. Mamy przykłady odwrotne, mówiące o tym, że patologia funkcjonuje niezależnie od tego, czy władzę sprawuje ta czy inna grupa polityczna, ponieważ za sprawą prawa, które uchwaliliśmy, uprawnienia prezydenta są nie-

(senator Z. Janowska)

zwykle duże. I to, co się czyni w Łodzi, to, co się już uczyniło w Łodzi, jest spustoszeniem, jest po prostu spustoszeniem spowodowanym przez czystki polityczne, ideologiczne, w imię określonej ideologii światopoglądowej.

Światopoglądowej, Panie Senatorze.

(Senator Dorota Simonides: ...prezydenta miasta.)

Tak, ale on przecież ma uprawnienia, a myśmy te uprawnienia mu dali.

Doszło do takiej sytuacji, podobnej jak w Teatrze Nowym, bo tu przecież w podtekście o Teatrze Nowy chodzi, że co najmniej kilka osób z jednostek samorządowych, pełniących funkcje kierownicze, osób o najwyższych kwalifikacjach i kompetencjach z dnia na dzień zostało odwołanych na skutek tamtej ustawy o samorządzie terytorialnym.

Na szczęście ta sfera kultury, niezwykle wrażliwa, tutaj się znalazła i być może te działania zostaną powstrzymane.

Przypomnę przypadek łódzki. Tutaj nieważne były kwalifikacje osób, które mogłyby tą placówką pokierować. To jest właśnie odpowiedź na retoryczne pytanie pana senatora. Kazimierz Dejmek w swoim testamencie wskazał najwyższej klasy nazwiska, nazwiska osób, które byłyby gotowe objąć po nim Teatr Nowy. Nazwiska najwyższej światowej sławy. Wymienię: pan Bradecki. Ten człowiek w ogóle nie był brany pod uwagę jako ktoś, kto mógłby tym teatrem kierować. Człowiek, który startował w międzynarodowych, światowych konkursach, między innymi na stanowisko dyrektora wielkiego teatru kanadyjskiego, gdzie konkurs trwa rok, i on znalazł się w tej pierwszej dwudziestce rozpatrywanej przez komisję konkursową. Konkurs niezwykle szczegółowy, niezwykle obiektywny. Kandydaci starający się o stanowisko w tymże teatrze, ściągnięci z całego świata, prezentowali swoje osiągnięcia. A więc doszło do takiej sytuacji.

Wiadomo było, że w Łodzi ma być tylko jeden kandydat, kandydat określonej opcji politycznej, o określonym światopoglądzie, i w związku z tym nie można było o nikim innym mówić. I z mocy istniejącego prawa prezydent, jeśli mówić akurat o przypadku łódzkim, ale w ogóle prezydent, wójt, burmistrz, każdy z nich może w ten sposób działać i funkcjonować. Poza teatrem w Łodzi poszły pod młotek: Grupowa Oczyszczalnia Ścieków, Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne i wiele innych instytucji, gdzie od lat funkcjonowali ludzie o dobrych, bardzo dobrych kwalifikacjach.

Tak się dzieje z mocy obowiązującego prawa, gdzie jest zapisane, że wójt, burmistrz, prezydent jako organizator, powołując kandydata czy też dyrektora instytucji kultury, powinien zasięgnąć

opinii instytucji związkowych, organizacji związkowych, ministra, o czym pan minister mówił, ale nie są to opinie wiążące. I tak było w przypadku obsady stanowiska dyrektora teatru w Łodzi. Były negatywne opinie związków zawodowych, negatywne opinie związków twórczych, stowarzyszeń zawodowych, czyli Stowarzyszenia Dyrektorów Teatrów Polskich, i była negatywna opinia ministra kultury, pana Dąbrowskiego. To dla prezydenta łódzkiego nie znaczyło nic, po prostu nic, kompletnie nic. Aż się prosiło, żeby taki stan uległ zmianie, żeby nie dochodziło do patologii funkcjonowania jednostek samorządu terytorialnego, żeby chociaż w sferę kultury, która grupuje szczególnie wrażliwych ludzi, pracowników i aktorów, artystów, nie wchodzić z butami. Nie wchodzić z butami, bo to nie jest miejsce, gdzie można funkcjonować w taki sposób, jeśli się odgrywa wiodącą rolę w mieście.

Ale to nie jest koniec działalności mojego prezydenta, bo on już tworzy następny konflikt, likwidując bez dania racji kilkadziesiąt szkół w mieście. Już skłócił dyrektorów szkół, dzieci, młodzież...

(Wicemarszałek Jolanta Danielak: Ja bardzo bym prosiła, Pani Senator, abyśmy pozostali przy ustawie, a ta ustawa nie dotyczy działalności prezydenta Łodzi.)

Dobrze. Przepraszam bardzo, to dlatego, że chciałam przekonać pana senatora.

Otóż uzasadnienie tej poprawki jest następujące.

I tutaj chciałabym odpowiedzieć na pytanie o liczbę członków komisji konkursowej i jednocześnie na pytanie o gremium konkursowe, gdzie mowa jest o przedstawicielstwie zakładowych organizacji związkowych, o trzech przedstawicielach organizatora, dwóch przedstawicielach ministra i dwóch przedstawicielach stowarzyszeń zawodowych. Otóż, Panie Senatorze, bo bezpośrednio do pana to kieruję, w tym składzie osobowym ja widzę po raz pierwszy naprawdę kompetentne osoby, które będą tu na szczęście w większości. Niekompetentne osoby – nieważne, czy to będzie mój prezydent, czy to będzie następna grupa polityczna – niekompetentne osoby, które będą chciały uczynić coś niezbyt dobrego, będą się mieściły w tym pierwszym zapisie, bo one mogą kierować się, bez względu na opcję polityczną, właśnie interesem politycznym niemającym nic wspólnego z meritum sprawy. Na szczęście w składzie następnego gremium są ludzie, którzy bez względu na opcję polityczną, szczególnie przy tym drugim zapisie...

(Głos z sali: W trzecim.)

Nie, przy drugim. Przy drugim.

Nie wyobrażam sobie, ażeby minister kultury i jego zastępcy nie byli osobami fachowymi. Nie wyobrażam sobie. Jak wszyscy tutaj jesteśmy

(senator Z. Janowska)

przez dziesięć lat, tak wiemy... nie wyobrażam sobie, żeby tak było.

(Senator Jan Szafraniec: Może być z prawej i z lewej.)

Ale są fachowcy. Są fachowcy.

(Wicemarszałek Jolanta Danielak: Pani Senator, czas mija.)

Tutaj przedstawicielami zakładowych organizacji związkowych są aktorzy, Panie Senatorze. To nie są ludzie, którzy zajmują pomocnicze stanowiska, to są aktorzy. Jest również przedstawicielstwo grup zawodowych artystycznych. W tym znanym, słynnym na cały kraj przypadku, wartości teatru, idei teatru i tej spuścizny, która akurat w Łodzi jest tak znaczna, bronili ludzie, którzy rozumieli, co to znaczy. Rozumieli to i tego pragnęli. W związku z tym...

(Wicemarszałek Jolanta Danielak: Pani Senator, czas minął.)

Już kończę, już kończę.

Ja cieszę się z tej poprawki i zwracam się do pana ministra o to, ażeby jak najszybciej zostało przygotowane rozporządzenie. Wiem, znów przypadek łódzki się kłania, już się słyszy, że ponieważ ta poprawka ma być wprowadzona, robi się następne ruchy, żeby mianować funkcjonującego dyrektora na dłużej. Teatr Nowy faktycznie nie istnieje, trzydziestopięciosobowy zespół się rozpadł, wspaniały zespół nie funkcjonuje. A więc ku przestrodze następnym cieszę się, że można tutaj dzisiaj mówić o poprawie sytuacji. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję.

Informuję, że lista mówców została wyczerpana.

A dla porządku informuję, że swoje wystąpienia do protokołu złożyli pan senator Bartos i senator Gładkowski*.

Zamykam dyskusję.

Nie ma wniosków o charakterze legislacyjnym.

Informuję, że głosowanie w sprawie ustawy o zmianie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej zostanie przeprowadzone pod koniec posiedzenia Senatu.

Bardzo proszę o komunikaty.

Senator Sekretarz Andrzej Jaeschke:

Dziękuję bardzo.

Wspólne posiedzenie Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej, Komisji Rolni-

ctwa i Rozwoju Wsi oraz Komisji Ustawodawstwa i Praworządności w sprawie ustawy o doświadczeniach na zwierzętach odbędzie się piętnaście minut po ogłoszeniu przerwy w obradach w sali nr 217.

Po zakończeniu wspólnego posiedzenia komisji odbędzie się posiedzenie Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej oraz Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie ustaw rozpatrzonych na posiedzeniu Senatu, w tejże samej sali.

Wspólne posiedzenie Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej oraz Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo farmaceutyczne, ustawę o wyrobach medycznych oraz ustawę o Urzędzie Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych odbędzie się 11 grudnia, czyli jutro, o godzinie 8.30 w sali nr 176.

Wspólne posiedzenie Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej oraz Komisji Skarbu Państwa i Infrastruktury w sprawie ustawy o zmianie ustawy o obszarach morskich RP i administracji morskiej odbędzie się bezpośrednio po ogłoszeniu przerwy w obradach w sali nr 217.

Wspólne posiedzenie Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej oraz Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych w sprawie ustawy o zmianie ustawy o Narodowym Banku Polskim odbędzie się 11 grudnia, w czwartek, o godzinie 8.00 w sali nr 176.

Posiedzenie Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych oraz Komisji Ochrony Środowiska w sprawie rozpatrzenia wniosków do ustawy o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze odbędzie się w dniu jutrzejszym o godzinie 8.30 w sali nr 182.

Wspólne posiedzenie Komisji Nauki, Edukacji i Sportu, Ustawodawstwa i Praworządności, Polityki Społecznej i Zdrowia w sprawie pierwszego czytania inicjatywy ustawodawczej o utworzeniu Krajowej Rady do spraw Bioetyki odbędzie się 16 grudnia o godzinie 17.30 w sali posiedzeń plenarnych Senatu Rzeczypospolitej Polskiej. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję, Panie Senatorze.

Ogłaszam przerwę do jutra do godziny 10.00. Dziękuję.

(Przerwa w posiedzeniu o godzinie 18 minut 12)

* Przemówienia złożone do protokołu – w załączeniu.

(Wznowienie posiedzenia o godzinie 10 minut 02)

(Posiedzeniu przewodniczy marszałek Longin Pastusiak oraz wicemarszałkowie Ryszard Jarzembowski i Kazimierz Kutz)

Marszałek Longin Pastusiak:

Proszę państwa senatorów, jak również przedstawicieli rządu o zajmowanie miejsc.

Wznawiam posiedzenie.

Proszę senatorów sekretarzy o zajęcie miejsc przy stole prezydialnym.

Chciałbym państwa senatorów poinformować, że po wyczerpaniu porządku obrad, co może potrwać godzinę lub półtorej godziny, przewidujemy przerwę do 14.30. O godzinie 14.30 odbędzie się posiedzenie Konwentu Seniorów. Zwołałem również posiedzenie Prezydium Senatu. Głosowania przewiduję około godziny 16.00.

Pan senator Markowski, bardzo proszę.

Senator Jerzy Markowski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Na podstawie art. 48 ust. 2 Regulaminu Senatu chciałbym zwrócić się do Wysokiej Izby i do pana marszałka z prośbą o uzupełnienie porządku obrad i rozpatrzenie ustawy zmieniającej ustawę o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw, zawartej w druku senackim nr 549.

Dwa zdania uzasadnienia. W trakcie prac legislacyjnych nad tą ustawą w Sejmie wkradł się błąd literowy polegający na zapisaniu literki „a” zamiast „ą”. Jakakolwiek inna forma naprawienia tego błędu chyba naruszałaby prawo. Stąd też wraca to do parlamentu w formie poprawki, którą należy rozpatrzyć w trybie przewidzianym w regulaminie.

Dlatego sugerowałbym, jeśli Wysoka Izba wyrazi zgodę, rozszerzenie porządku obrad o ten punkt. Może wprowadzić to jako ostatni punkt porządku obrad. Odbyłoby się posiedzenie Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych dotyczące tego przedłożenia i jeszcze dzisiaj moglibyśmy tę poprawkę przegłosować. Przypomnę jeszcze, że chodzi tylko o jedną literę – zmianę „a” na „ą”.

Dziękuję, Panie Marszałku.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję bardzo.

Czy są głosy sprzeciwu?

Pan senator Janowski, bardzo proszę.

Senator Mieczysław Janowski:

Panie Marszałku, chciałbym zadać pytanie odnośnie do uzasadnienia.

Panie Senatorze, czy nie da się tego błędu potraktować jako oczywistego błędu i naprawić tej usterki w inny sposób? Ja wiem, że była nad tym dyskusja. Proszę o jedno zdanie na ten temat.

Senator Jerzy Markowski:

Panie Senatorze, sądzę, że obaj mielibyśmy kłopoty z własnym sumieniem, gdybyśmy tak postąpili, tym bardziej że Sejm już przegłosował tę poprawkę i otworzył nam drogę legislacyjną.

Marszałek Longin Pastusiak:

Panie Senatorze Janowski, rozumiem pragmatyczny, że tak powiem, interes, ale rzeczywistość obowiązuje nas w tym przypadku zachowanie pełnej procedury legislacyjnej. Trzeba przy tym powiedzieć, że jest to chyba najmniejsza w sensie graficznym poprawka w historii parlamentaryzmu światowego, jaką kiedykolwiek jakakolwiek izba parlamentarna się zajmowała.

(Senator Teresa Liszcz: Już kiedyś stawialiśmy przecinek, Panie Marszałku.)

Senator Jerzy Markowski:

Ja oczywiście mam taką nadzieję, że akurat ten punkt porządku nie wywoła żadnej dyskusji.

Marszałek Longin Pastusiak:

Rozumiem, że Wysoka Izba przyjmuje propozycję zgłoszoną przez pana senatora Markowskiego, dotyczącą uzupełnienia porządku obrad o ten punkt, związany z wprowadzeniem popraw-

(marszałek L. Pastusiak)

ki, i rozpatrzenia go jako ostatniego punktu porządku obrad naszego posiedzenia.

Dziękuję bardzo.

Zatem **przystępujemy do rozpatrzenia punktu dwunastego** porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o ustroju sądów administracyjnych i ustawę – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

Sejm uchwalił tę ustawę 26 listopada, dwa dni później została ona przekazana do Senatu, a 1 grudnia skierowałem ją do Komisji Ustawodawstwa i Praworządności.

Komisja po rozpatrzeniu ustawy przygotowała swoje sprawozdanie, które jest w druku nr 539A. Sam tekst ustawy jest w druku nr 539.

Proszę sprawozdawcę Komisji Ustawodawstwa i Praworządności, panią senator Aleksandrę Koszadę, o zabranie głosu i przedstawienie sprawozdania komisji.

Senator Aleksandra Koszada:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie! Panie Ministrze!

Mam zaszczyt w imieniu Komisji Ustawodawstwa i Praworządności przedstawić stanowisko komisji w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o ustroju sądów administracyjnych i ustawę – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, zawartej w druku nr 539.

Omawiana ustawa, będąca projektem sejmowej Komisji Ustawodawczej, została uchwalona przez Sejm w dniu 26 listopada 2003 r. Marszałek Senatu skierował ustawę do komisji w dniu 1 grudnia 2003 r.

Ustawa jest tak zwaną ustawą czyszczącą. Ma na celu uporządkowanie niektórych przepisów zmienianych w związku z wprowadzaniem od 1 stycznia 2004 r. sądownictwa administracyjnego.

Ponadroczne vacatio legis przewidziane przez ustawodawcę na wdrożenie sądownictwa administracyjnego, w sytuacji ciągłego dokonywania licznych zmian w systemie prawa, spowodowało konieczność ich uwzględnienia w ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o ustroju sądów administracyjnych i ustawę – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

Nowelizacja wprowadza jedenaście zmian.

Pięć pierwszych to uchylenie zmian dokonanych przepisami wprowadzającymi w różnych ustawach, które już nie obowiązują lub utracą moc z dniem 1 stycznia 2004 r. Tak więc uchyła się zmiany: w ustawie z 28 lipca 1990 r. o działal-

ności ubezpieczeniowej, gdyż 1 stycznia 2004 r. wejdzie w życie ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej; w ustawie z dnia 12 września 1996 r. o państwowym nadzorze standaryzacyjnym towarów rolno-spożywczych w obrocie z zagranicą, ponieważ utraciła ona moc z dniem 1 stycznia 2003 r. na podstawie ustawy z dnia 21 grudnia 2001 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych; w ustawie z dnia 6 lutego 1997 r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym, z powodu utraty mocy z dniem 17 marca 2003 r. na podstawie ustawy o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia; w ustawie z dnia 25 czerwca 1997 r. o cudzoziemcach, gdyż od 1 września 2003 r. materię tę reguluje ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach; i w ostatniej ustawie, z dnia 30 czerwca 2000 r. o warunkach dopuszczalności i nadzorowaniu pomocy publicznej dla przedsiębiorców, ponieważ utraciła ona moc z dniem 6 października 2002 r. na podstawie ustawy z 27 lipca 2002 r. o warunkach dopuszczalności i nadzorowaniu pomocy publicznej dla przedsiębiorców.

Następną grupą zmian są zmiany dokonywane w ustawach zmienianych przepisami wprowadzającymi, a teraz nowelizowanych w innym zakresie. Jest to konieczne z powodu uchylenia w okresie vacatio legis przepisów znówelizowanych przepisami wprowadzającymi.

Zharmonizowania z reformą sądownictwa administracyjnego wymagało również kilka ustaw i jest to zawarte w art. 1 zmianie dziesiątej noweli.

Zmiana jedenasta noweli ma na celu zlikwidowanie luki prawnej dotyczącej istniejącego do końca 2003 r. Kolegium Kompetencyjnego przy Sądzie Najwyższym. Konieczna jest regulacja odnosząca się do spraw, w których wnioski o rozpoznanie sporu o właściwość między organami administracji publicznej a sądem nie zostaną rozpoznane przed Kolegium Kompetencyjnym do dnia 1 stycznia 2004 r. Zgodnie z przyjętym rozwiązaniem nierozpoznanie wniosku w tym terminie skutkować będzie umorzeniem postępowania przez Sąd Najwyższy, a strona będzie mogła ponownie wystąpić o rozpoznanie sprawy do sądu powszechnego albo organu administracji publicznej.

Panie i Panowie Senatorowie! Komisja Ustawodawstwa i Praworządności obradowała w dniu 3 grudnia 2003 r. Komisja wniosła dwie poprawki o charakterze legislacyjnym i jednomyślnie rekomenduje Wysokiej Izbie przyjęcie ustawy wraz z poprawkami, druk nr 539A. Dziękuję bardzo.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję, Pani Senator.

Czy ktoś z państwa senatorów chciałby zadać pytanie pani senator sprawozdawcy? Nie widzę zgłoszeń.

(marszałek L. Pastusiak)

Dziękuję bardzo, Pani Senator.

(Senator Aleksandra Koszada: Dziękuję.)

Ustawa, nad którą w tej chwili debatujemy, była projektem ustawy wniesionym przez sejmową komisję.

Chciałbym powitać w naszej Izbie sekretarza stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości, pana Jerzego Łankiewicza, i zapytać pana ministra, czy chciałby ewentualnie zabrać głos i przedstawić stanowisko rządu w sprawie omawianej ustawy.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Jerzy Łankiewicz:

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Ministerstwo Sprawiedliwości nie wnosi uwag i popiera ustawę.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję.

Czy ktoś z państwa senatorów chciałby zadać przedstawicielowi rządu pytanie w sprawie omawianej ustawy? Też nie widzę chętnych. Dziękuję.

Informuję, że nikt z państwa senatorów nie zgłosił się do dyskusji nad omawianą ustawą, dla porządku jednak dodam, że pan senator Gładkowski złożył tekst swojego przemówienia w dyskusji do protokołu.*

W tej sytuacji zgodnie z regulaminem naszej Izby zamykam dyskusję.

Głosowanie w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o ustroju sądów administracyjnych i ustawę – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi zostanie przeprowadzone dzisiaj pod koniec posiedzenia Senatu.

Wysoka Izbo, **przystępujemy zatem do rozpatrzenia punktu trzynastego** porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Tadżykistanu w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku, podpisanej w Warszawie dnia 27 maja 2003 r.

Ustawa ta została uchwalona przez Sejm na sześćdziesiątym drugim posiedzeniu 26 listopada, dwa dni później została przekazana naszej Izbie, a 1 grudnia, zgodnie z regulaminem naszej Izby, skierowałem ją do dwóch komisji, mianowicie do Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej oraz Komisji Gospodarki i Finan-

sów Publicznych. Komisje rozpatrzyły projekt ustawy i przygotowały swoje sprawozdania w tej sprawie.

Sprawozdania mają państwo w drukach nr 532A i 532B, a sam tekst ustawy w druku nr 532.

Proszę sprawozdawcę Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej, panią senator Dorotę Simonides, o zabranie głosu i przedstawienie sprawozdania komisji.

Senator Dorota Simonides:

Dziękuję, Panie Marszałku.

Wysoka Izbo!

Projekt ustawy o ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Tadżykistanu w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku, podpisanej w Warszawie dnia 27 maja 2003 r., nie tylko jest zgodny z prawem Unii Europejskiej, ale, co chciałabym tu szczególnie podkreślić, może stanowić wzór dla przyszłych umów, jako że jest już opracowany i te regulacje prawne są opracowane zgodnie z najwyższymi standardami europejskimi.

Polska nawiązała stosunki dyplomatyczne z niepodległym Tadżykistanem w lutym 1992 r. Omawiana umowa jest pierwszą umową tego typu w stosunkach polsko-tadżyckich, umową ważną dla przyszłych stosunków gospodarczych, kulturalnych, naukowych obydwu państw. Polska zawarła już takie umowy ze wszystkimi państwami Wspólnoty Niepodległych Państw poza Turkmenią.

Celem ustawy jest spowodowanie uniknięcia podwójnego opodatkowania osób, które mieszkają w jednym, a pracują w drugim państwie, lub spółek, które mają siedzibę w jednym, a działają w drugim państwie. Zainteresowanie polskich podmiotów rynkami centralnej Azji zrodziło potrzebę tego prawnego uregulowania. Już teraz polskie przedsiębiorstwa zapraszane są do udziału w konkretnych projektach inwestycyjnych oraz do realizacji wspólnych polsko-tadżyckich projektów.

Ustawa określa także – w art. 26 – procedury wymiany informacji podatkowych między właściwymi organami umawiających się stron.

Umowa zawarta jest na czas nieokreślony, każde z umawiających się państw może ją wypowiedzieć po upływie pięciu lat od daty jej wejścia w życie. Po ratyfikacji niniejszej ustawy umowa wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ogłoszenia. Projekt umowy został sporządzony w trzech językach: polskim, tadżyckim i rosyjskim.

Komisja Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej po zapoznaniu się z ustawą o ratyfika-

* Przemówienie złożone do protokołu – w załączeniu.

(senator D. Simonides)

cji umowy jednomyślnie przyjęła projekt ustawy i postanowiła przedstawić go Wysokiej Izbie do uchwalenia. Dziękuję.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję, Pani Senator.

Bardzo proszę sprawozdawcę Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych, pana senatora Władysława Mańkuta, o zabranie głosu i przedstawienie sprawozdania komisji.

Senator Władysław Mańkut:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Podobnie jak Komisja Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej, Komisja Gospodarki i Finansów Publicznych pragnie z uznaniem pochylić się nad przygotowaną umową traktatową. Jest to pierwsza tego typu umowa czy próba regulacji traktatowej między Polską a Republiką Tadżykistanu. Będzie ona faktycznie mogła stanowić podstawę do poszerzenia i rozwoju naszych stosunków gospodarczych.

Pragnę równocześnie przypomnieć, iż tego typu uregulowanie traktatowe wymaga regulacji ustawowych, ponieważ wynika to z Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

W imieniu Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych wnoszę, by Wysoka Izba przyjęła uchwałę w sprawie omawianej ustawy tak jak w druku senackim nr 532B, to jest bez poprawek. Dziękuję.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję, Panie Senatorze.

Czy ktoś z państwa senatorów chciałby zadać pytanie senatorom sprawozdawcom? Nie widzę chętnych.

Dziękuję bardzo.

Przypominam, że rozpatrywana ustawa jest rządowym projektem ustawy. Do reprezentowania interesów rządu i przedstawienia jego stanowiska w naszej Izbie upoważniony został minister spraw zagranicznych i minister finansów.

Witam w naszej Izbie podsekretarza stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, pana ministra Jakuba Wolskiego.

Chciałbym zapytać, czy pan minister chciałby przedstawić stanowisko rządu w sprawie omawianej ustawy.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie
Spraw Zagranicznych
Jakub Wolski:**

Panie Marszałku! Wysoko Senacie!

Chcę powiedzieć, że zarówno kwestie merytoryczne dotyczące tej umowy, jak również aspekt

polityczny i prawny były bardzo szczegółowo przedyskutowane w komisjach i w Sejmie. Sądzę więc, że nie ma chyba w tym momencie potrzeby, żeby jeszcze raz powtarzać tę argumentację. Umowa jest rzeczywiście bardzo przydatna i wybiega w przyszłość.

W tej sytuacji chciałbym w imieniu Ministerstwa Spraw Zagranicznych poprzeć wnioszek obydwu komisji o uchwalenie tej ustawy. Dziękuję serdecznie.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję.

Chciałbym teraz zapytać o to panią minister, bo jest z nami reprezentująca Ministerstwo Finansów pani Elżbieta Mucha. Czy również pani minister chciałaby poprzeć tę ustawę, podobnie jak przedstawiciel MSZ?

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów
Elżbieta Mucha:**

Tak. Popieram ustawę. Dziękuję.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję bardzo.

Proszę państwa, informuję, że nikt z państwa senatorów nie zgłosił się do dyskusji nad omawianą ustawą.

W tej sytuacji zamykam dyskusję.

Głosowanie w sprawie ratyfikacji Umowy między Rzeczypospolitą Polską a Republiką Tadżykistanu w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku, podpisanej w Warszawie dnia 27 maja 2003 r., zostanie przeprowadzone pod koniec dzisiejszego posiedzenia Senatu.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu czternastego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rzeczypospolitą Polską a Republiką Czeską o budowie nowego mostu granicznego przez rzekę Dziką Orlicę w przejściu granicznym Mostowice – Orlicke Zahori, sporządzonej w Warszawie dnia 20 marca 2002 r.

Ustawa ta została uchwalona przez Sejm 26 listopada bieżącego roku. 28 listopada przekazana została do Senatu, a 1 grudnia, zgodnie z regulaminem naszej Izby, skierowałem ją do dwóch komisji, mianowicie do Komisji Skarbu Państwa i Infrastruktury oraz Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej. Obie komisje przygotowały swoje sprawozdania.

Sprawozdania te są zawarte w druku nr 533A i 533B, a sam tekst ustawy w druku nr 533.

(marszałek L. Pastusiak)

Bardzo proszę sprawozdawcę Komisji Skarbu Państwa i Infrastruktury, pana senatora Kazimierza Drożdża, o zabranie głosu i przedstawienie sprawozdania komisji.

Senator Kazimierz Drożdż:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

W imieniu Komisji Skarbu Państwa i Infrastruktury pragnę złożyć sprawozdanie na temat uchwalonej przez Sejm w dniu 26 listopada 2003 r. ustawy o ratyfikacji Umowy między Rzeczypospolitą Polską a Republiką Czeską o budowie nowego mostu granicznego przez rzekę Dziką Orlicę w przejściu granicznym Mostowice – Orlicke Zahori, sporządzonej w Warszawie w dniu 20 marca 2002 r. To druk senacki nr 533.

Przedmiotowa umowa jest konsekwencją postanowień umowy między rządem Rzeczypospolitej Polskiej a rządem Republiki Czeskiej o przejściach granicznych, przejściach na szlakach turystycznych przecinających granicę państwową oraz zasadach przekraczania granicy poza przejściami granicznymi, podpisanej w 1996 r.

Celem umowy jest powiększenie liczby przejść na polsko-czeskiej granicy państwowej z uwagi na bardzo intensywny ruch. Dzisiaj uruchomienie tego przejścia jest technicznie niemożliwe z powodu złego stanu istniejącego mostu w miejscowości Mostowice. Budowa ta została przewidziana w „Strategii zintegrowanego zarządzania granicą w latach 2003 – 2005”. Konieczna jest również budowa dróg dojazdowych po obu stronach drogi. Za realizację inwestycji odpowiedzialna jest strona czeska; budowę sfinansują obie strony umowy, każda swoją część. Pieniądze przewidziane na ten cel są w budżecie wojewody dolnośląskiego. Wynoszą od 800 tysięcy do 1 miliona zł.

Jeśli chodzi o tryb ratyfikacji, o zgodę wyrażoną w ustawie, to wynika to z faktu, że przewidziane w umowie sprawy podatkowe i kwestie procedury odpraw celnych odbiegają od naszych przepisów. W Czechach umowa została już ratyfikowana. Po ratyfikowaniu przez stronę polską wejdzie w życie, co umożliwi rozpoczęcie inwestycji. Dodać należy, że zaproponowany tryb ratyfikacji w opinii Komitetu Integracji Europejskiej nie jest regulowany prawem europejskim, w związku z tym również od strony formalnej nie mamy żadnych zastrzeżeń.

Panie Marszałku! Wysoki Senacie! Komisja Skarbu Państwa i Infrastruktury, po rozpatrzeniu ustawy w dniu 2 grudnia 2003 r., proponuje Wysokiemu Senatowi przyjęcie bez poprawek ustawy z druku senackiego nr 533A. Dziękuję.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję, Panie Senatorze.

Proszę sprawozdawcę Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej, panią senator Simonides, o przedstawienie sprawozdania komisji.

Senator Dorota Simonides:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

W dużej mierze wyręczył mnie już pan senator Drożdż, nie chciałabym tego samego powtarzać. Chcę więc jedynie powiedzieć, że wcześniej strona polska budowała most Bohumin – Chałupki, a teraz ten most Mostowice – Orlicke Zahori buduje strona czeska. Warto może wspomnieć, bo o tym mało pamiętamy, że ma tam swój początek jedyny w Polsce kajakowy spływ aż do Morza Północnego. Jest tam dużo turystów i dlatego tak ważne jest to przejście i to, żeby ten nowy most powstał.

Ta umowa nie musiałaby być ratyfikowana, gdyby nie art. 11 ust. 2, który ma odmienne uregulowania niż kodeks celny i dlatego, zgodnie z art. 91 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, winna być ta umowa uchwalona poprzez zgodę na ratyfikację.

Umowę sporządzono w dwóch językach, polskim i czeskim.

Na posiedzeniu Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej wszyscy jednogłośnie poparli tę umowę. Uważali, że jest bardzo, ze wszech miar potrzebna. Dziękuję.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję, Pani Senator.

Chciałem zapytać, czy ktoś z państwa senatorów chciałby zadać pytanie senatorom sprawozdawcom?

Bardzo proszę, Pani Senator.

Senator Apolonia Klepacz:

Dziękuję, Panie Marszałku.

Nie wiem, czy będę kierowała pytanie do senatorów sprawozdawców, czy do pana ministra.

Otóż interesuje mnie to, czy konsekwencją wybudowania tego mostu będzie zmiana kategorii tego przejścia granicznego. Jaka jest w tej chwili kategoria tego przejścia?

Marszałek Longin Pastusiak:

Pani senator chciałaby odpowiedzieć na to pytanie? Tak?

Bardzo proszę.

Senator Dorota Simonides:

Będzie to na razie ruch pieszych i ruch samochodów osobowych, bez tirów. Może pojawią się w przyszłości, ale na razie ich nie będzie.

Może jeszcze, gwoli wytłumaczenia, powiem, skąd ta odmienność od kodeksu celnego, skąd ten artykuł, o którym wspomniałam. Mianowicie jest to inne uregulowanie podatkowe. Tam, na teren czeski, będą musiały wjeżdżać nasze maszyny, a na teren polski czeskie maszyny i dlatego jest tu inne uregulowanie niż w kodeksie celnym. Musieliśmy odejść od tego art. 11. Dziękuję.

Marszałek Longin Pastusiak:

Czy pani senator Klepacz jest usatysfakcjonowana odpowiedzią? Tak.

Czy są inne pytania do senatorów sprawodawców? Nie widzę chętnych.

Dziękuję.

Informuję, że rozpatrywana ustawa jest rządowym projektem ustawy. Do reprezentowania stanowiska rządu upoważniony został minister spraw zagranicznych, a także minister infrastruktury.

Witam ponownie pana ministra Wolskiego.

Chciałbym zapytać, czy przedstawiciel rządu chciałby zająć stanowisko w sprawie rozpatrywanej ustawy.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Jakub Wolski:

Dziękuję, Panie Marszałku.

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Tak, oczywiście chcielibyśmy zająć stanowisko. Chcemy bardzo gorąco poprzeć wnioski wymienione przez obydwie komisje.

Chciałbym dodać jeszcze jedną informację, która może okazać się interesująca. Mam przed sobą wykaz podobnych umów, zawartych przez Polskę z naszymi sąsiadami, umów dotyczących właśnie budowy mostów. Takich umów jest osiem – dwie z Republiką Czeską, jedna z Białorusią, cztery z RFN, jedna z Ukrainą. Czyli to nie są umowy szczególnie liczne, ale widać, że regulujemy te kwestie właśnie poprzez umowy międzynarodowe. Dziękuję bardzo.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję. To bardzo dobrze, że „budujemy mosty dla pana starosty” okęgów przygranicznych. I nie tylko dla panów starostów.

Informuję Wysoką Izbę, że nikt z państwa senatorów nie zgłosił się do dyskusji.

Wobec tego zamykam dyskusję.

Głosowanie w sprawie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeską o budowie nowego mostu granicznego przez rzekę Dziką Orlicę w przejściu granicznym Mostowice – Orlicke Zahori, sporządzonej w Warszawie dnia 20 marca 2002 r., zostanie przeprowadzone dzisiaj, pod koniec posiedzenia Senatu.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu piętnastego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o ratyfikacji Konwencji Nr 159 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia osób niepełnosprawnych, przyjętej w Genewie dnia 20 czerwca 1983 r., a więc dwadzieścia lat temu.

Ustawa ta została uchwalona przez Sejm 26 listopada, na sześćdziesiątym drugim posiedzeniu. 28 listopada przekazana została do Senatu, a 1 grudnia skierowałem ją do dwóch komisji: Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej oraz do Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia. Obie komisje po rozpatrzeniu ustawy przygotowały sprawozdania w tej sprawie.

Sprawozdania komisji są zawarte w drukach nr 534A i 534B, a tekst ustawy w druku nr 534.

Proszę po raz trzeci panią senator Dorotę Simonides, sprawozdawcę Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej, o zabranie głosu i przedstawienie sprawozdania komisji w sprawie rozpatrywanej ustawy.

Senator Dorota Simonides:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Omawiany projekt ustawy z dnia 26 listopada bieżącego roku o ratyfikacji Konwencji nr 159 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia osób niepełnosprawnych, przyjętej w Genewie, jeśli się nie mylę, 20 czerwca 1983 r. – druk senacki nr 534 – zawiera regulacje prawne, zgodnie z którymi realizowane są działania na rzecz osób niepełnosprawnych.

Przystosowanie konwencji do sytuacji polskiej, zwłaszcza do sytuacji na wsi, trwało, jak panie i panowie senatorowie widzą, ponad dwadzieścia lat. Przyjęto w tym czasie trzydzieści jeden ustaw, które realizują postulaty konwencji. Warto tu wymienić zwłaszcza ustawę z 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz o zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, która weszła w życie 1 stycznia 1998 r. Do tej ustawy wprowadzono bowiem wiele istotnych zmian w wyniku reformy samorządowej, a polepszone ją ustawą z 20 grudnia 2002 r., która w większym stopniu wspiera zatrudnienie niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy.

Obecnie Polska poprzez opracowanie i przyjęcie odpowiednich ustaw, realizowanie konkret-

(senator D. Simonides)

nych programów rządowych, programów celowych pełnomocnictwa rządu do spraw osób niepełnosprawnych, programów specjalnie adresowanych do mieszkańców wsi, jest w pełni gotowa do ratyfikacji konwencji MOP nr 159.

Dodać przy tym należy, iż system uregulowań prawnych, choć sama substancja ustawy wykracza daleko poza komisję spraw zagranicznych, poza Europę... Konwencję tę ratyfikowało już siedemdziesiąt pięć państw. USA i Wielka Brytania – nie, ale Zair, Afryka i Laos, i wszystkie inne państwa – tak.

Komisja Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej nie zgłasza żadnych zastrzeżeń i wnosi o przyjęcie uchwały pozwalającej na ratyfikację konwencji MOP nr 159. Dziękuję.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję, Pani Senator.

Proszę sprawozdawcę Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia, panią senator Wiesławę Sadowską, o zabranie głosu i przedstawienie sprawozdania komisji.

Senator Wiesława Sadowska:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Przedkładałam sprawozdanie z posiedzenia Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia, która obradowała 4 grudnia nad projektem ustawy o ratyfikacji Konwencji nr 159 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia osób niepełnosprawnych, przyjętej w Genewie 20 czerwca 1983 r.

Ponieważ pani senator Simonides właściwie scharakteryzowała merytoryczną zawartość tej ustawy i główne zasady przyjętej konwencji, która ma być ratyfikowana przez prezydenta, chciałabym tylko powiedzieć, że akceptacja tej konwencji przez polski parlament, będąca upoważnieniem dla prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej do jej ratyfikacji, jest jednocześnie godnym uczczeniem i zwieńczeniem roku 2003 ogłoszonego Europejskim Rokiem Osób Niepełnosprawnych.

Komisja Polityki Społecznej i Zdrowia wnosi o przyjęcie uchwały w sprawie ratyfikacji konwencji nr 159 bez poprawek. Dziękuję.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z państwa senatorów chciałby zadać pytanie senator sprawozdawcom?

Pan senator Bachleda i pan senator Czaja.
Bardzo proszę.

Senator Franciszek Bachleda-Księdzularz:

Dziękuję bardzo, Panie Marszałku.

Mam pytanie do jednej z pań sprawozdawczyń.

Mianowicie z wypowiedzi pani senator Simonides wynikało, że Stany Zjednoczone i Wielka Brytania nie ratyfikowały tej konwencji. Czy znane są tego powody? Jeżeli tak, to chciałbym poznać, jakie one były. Dziękuję bardzo.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję bardzo.

Proszę bardzo – czy któraś z pań sprawozdawczyń chciałaby odpowiedzieć na to pytanie?

(*Głos z sali:* To jest skierowane do pani senator Simonides.)

Do pani Simonides?

Bardzo proszę, Pani Senator.

Senator Dorota Simonides:

Wysoki Senacie! Do ratyfikacji konwencji MOP, czyli Międzynarodowej Organizacji Pracy, nie są zobowiązane wszystkie państwa, robią to tylko te, które chcą spełnić wymagane przez konwencję zalecenia. My na to nie mamy wpływu. Dlaczego Wielka Brytania i USA nie podpisały tej konwencji? Ta konwencja nie jest również konwencją Unii Europejskiej, od nas także tego nie wymagano. Jak wiemy, my podpisujemy konwencje o niewykonywaniu kary śmierci, a w niektórych stanach w USA jest to inaczej uregulowane, i my na to nie mamy wpływu. Cieszymy się, że taką piękną konwencję mamy i uchwalamy ją.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję. Ale proszę pozostać jeszcze przy mównicy, Pani Senator.

Pan senator Czaja.

Senator Gerard Czaja:

Dziękuję bardzo.

Moje pytanie kieruję zarówno do pani senator, jak i do pana dyrektora reprezentującego tutaj panią minister Banach. Ratyfikując konwencję, Polska przyjmuje na siebie bardzo duży obowiązek w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia osób niepełnosprawnych. Ale nie tylko rehabilitacji zawodowej, bo wydaje mi się, że także rehabilitacji społecznej i leczniczej, to się zamyka w takiej triadzie. W związku z tym mam pytanie: czy nie obawiacie się państwo o możliwości realizacji tej konwencji w świetle ostatnich decyzji, które zapadły, między innymi doty-

(senator G. Czaja)

czących tego, że w budżecie państwa na rok 2004 zamiast 1 miliarda 300 milionów zł na dotacje dla osób niepełnosprawnych znalazło się tylko 750 milionów zł? Jak można będzie realizować postanowienia wynikające z ratyfikacji tej konwencji, jeżeli w tak zwanej zielonej księdze pana premiera Hausnera jest propozycja likwidacji Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych? Dziękuję.

Marszałek Longin Pastusiak:

Bardzo proszę, Pani Senator.

Senator Dorota Simonides:

Jest to, nie ukrywam, pytanie trudne, dlatego że konwencja spełnia... My, w naszych ustawach – a tych ustaw, jak powiedziałam, jest trzydzieści jeden – mamy zapisane wszystkie postulaty tej konwencji. Ich realizacja... Przecież w ogóle można się zastanawiać, czy nasz rząd będzie mógł wszystkim wypłacać renty, nauczycielom wypłacać pensje, pielęgniarkom wypłacać ich wynagrodzenie itd. To jest ogólna sytuacja naszego kraju, a zadania określone w konwencji, a więc równouprawnienie dla niepełnosprawnych, szkolenie, przygotowanie zawodowe, muszą być realizowane. Myślę więc, że nawet 700 milionów zł, nawet tak mało – choć jeszcze nie przyjęliśmy ustawy budżetowej – musiałoby wystarczyć.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję.

Pan senator Biela.

Senator Adam Biela:

Dziękuję bardzo, Panie Marszałku.

Chciałbym skierować do pani senator dwa pytania. Po pierwsze, konwencja jest aktem prawa międzynarodowego, któremu przysługuje jakiś priorytet, nadrzędność realizacji. Czy będzie to zatem miało jakieś skutki w postaci przedłożeń rządowych dotyczących aktualnie istniejących już aktów prawnych? Bo faktycznie, jeśli będzie to konwencja niepociągająca za sobą żadnych dalszych kroków, to może ona zostać tylko piękną, nigdy niezrealizowaną konwencją na papierze. Czy pani profesor widzi takie potrzeby i takie możliwości po ratyfikacji tej konwencji?

Senator Dorota Simonides:

Nie, ponieważ wcześniej, zanim akt przygotowano do ratyfikacji – dlatego właśnie trwało to dwadzieścia lat – przygotowaliśmy wieś, przygo-

towaliśmy PFRON, przygotowaliśmy kursy. To wszystko jest zawarte w trzydziestu jeden ustawach, tak więc już żadnej nowej ustawy nie trzeba. Właśnie dlatego przygotowanie jej trwało tak długo, że dopiero teraz można dać ją prezydentowi do ratyfikacji.

(Senator Adam Biela: Czyli jest to raczej synteza, rezultat tej integracji?)

Tak, jest to rezultat naszych poprzednich prac i tych trzydziestu jeden ustaw.

(Senator Adam Biela: Dziękuję bardzo.)

Proszę.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję.

Czy ktoś z państwa senatorów ma jeszcze pytania do senatorów?

Bardzo proszę, pani senator Sadowska.

Senator Wiesława Sadowska:

Dziękuję bardzo.

Chciałabym tylko uzupełnić odpowiedź pani senator Simonides pod tym względem, że konwencja określa pewne zasady postępowania wobec osób niepełnosprawnych, ale każdy kraj, zgodnie z tą konwencją, realizuje tę politykę i zasady konwencji zgodnie ze swoimi możliwościami i środkami, jakie posiada. Dziękuję.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję.

Jak rozumiem, nie ma więcej pytań. Dziękuję bardzo.

Ustawa ta była rządowym projektem ustawy. Do przedstawienia stanowiska rządu w Senacie upoważnieni zostali minister gospodarki, pracy i polityki społecznej oraz minister spraw zagranicznych.

Witam w naszym gronie sekretarz stanu w ministerstwie gospodarki panią minister Jolantę Banach, a także, po raz kolejny, pana ministra.

Chciałbym zapytać, czy przedstawiciele rządu chcieliby wypowiedzieć się w sprawie tej ustawy.

Jeżeli tak, Pani Minister, to prosimy tutaj, na trybunę.

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Gospodarki,
Pracy i Polityki Społecznej
Jolanta Banach:**

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Serdecznie pragnę przeprosić za spóźnienie. Właśnie skończył pracę komitet stały, który zajmował zmianę do ustawy o świadczeniach na rzecz rodziny. Jest dobra wiadomość. Informuję państwa, iż w miejsce ulg przejazdowych w usta-

(sekretarz stanu J. Banach)

wie o świadczeniach na rzecz rodziny zaproponujemy – oprócz tych świadczeń, które proponowaliśmy – dodatek na dofinansowanie przejazdów dziecka z miejsca zamieszkania do szkoły. Myślę, Panie Marszałku, że usprawiedliwia to moje spóźnienie.

Poprosiłam o głos, aby odnieść się do kwestii chyba najważniejszej, to znaczy do możliwości finansowego zoptymalizowania skutków konwencji, o które państwo pytaliście, a także do tego, czy program racjonalizacji wydatków publicznych nie zagrozi realizacji tejże konwencji.

Chcę powiedzieć tak: problemem polskiego systemu wspierania zatrudnienia osób niepełnosprawnych nie są małe środki, bo jak na poziom naszego rozwoju gospodarczego, poziom naszego produktu krajowego brutto, te wydatki wcale nie są małe. Problemem polskiego systemu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych jest sposób zagospodarowania i efektywność tychże środków. Dość powiedzieć, iż na wspieranie zatrudnienia osób niepełnosprawnych i rehabilitacji zawodowej wydajemy rocznie około 2 miliardów zł. Te 2 miliardy zł są przeznaczone na wspieranie zatrudnienia około dwustu trzydziestu tysięcy osób niepełnosprawnych zatrudnionych na tak zwanym chronionym i otwartym rynku pracy. Czy to jest dużo, czy mało? Otóż w kategoriach względnych, w stosunku do liczby osób niepełnosprawnych w wieku produkcyjnym w Polsce, nie są to małe pieniądze. Problemem jest jednak ich niska efektywność. Program racjonalizacji wydatków publicznych proponuje więc, aby wzmocnić efektywność oddziaływania tych wcale niemałych środków.

W tym projekcie są oczywiście i takie propozycje, które budzą obawy środowisk zatrudniających osoby niepełnosprawne. Ale w tej akurat dziedzinie dyskusja nad programem będzie chyba dyskusją najbardziej efektywną w tym sensie, iż możliwe będzie osiągnięcie pełnego porozumienia. To po pierwsze.

Po drugie, pytają państwo, czy w związku z realizacją konwencji rząd przedstawi nowe programy, nowe dokumenty, czy będzie doskonalił obowiązujące prawo, istniejące instytucje i rozwiązania finansowe. Otóż warto nadmienić, iż w zakresie wspierania zatrudnienia osób niepełnosprawnych polskie ustawodawstwo jest, powiedziałabym, ustawodawstwem modelowym. My nie tylko nie różnimy się niczym, jeśli chodzi o tę sprawę, od krajów członkowskich Unii Europejskiej, ale chyba nawet o wiele wcześniej wprowadzamy te rozwiązania, na których warto by się wzorować. Trzeba jednak odnotować, iż w związku z członkostwem Polski w Unii Europejskiej

cały pakiet dyrektyw związanych z prawem antydyskryminacyjnym albo już został implementowany do ustawodawstwa polskiego, albo też muszą jeszcze nastąpić odpowiednie dostosowania w tym obszarze. Dotyczy to oczywiście osób niepełnosprawnych, ponieważ niepełnosprawność jest jedną z kategorii zakazanego sposobu różnicowania pracowników, jeśli chodzi o dostęp do zatrudnienia, awansu itd., itd.

Warto też odnotować, iż Sektorowy Program Operacyjny „Rozwój Zasobów Ludzkich” to jest ten dokument, który będzie służył – jeśli chodzi o doskonalenie metod organizacyjnych i powiększenie puli środków – nie tylko pomnożeniu środków przeznaczonych na wspieranie zatrudnienia osób niepełnosprawnych, lecz także będzie wymuszał efektywne ich wykorzystanie, kto wie, czy nie efektywniejsze niż w obecnym systemie, ponieważ są to środki przeznaczone tylko na cele rozwojowe, edukacyjne, czyli na te wszystkie cele, które nazywamy rozwojowymi.

Dziękuję za uwagę, Panie Marszałku.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję, Pani Minister. Proszę jeszcze panią o pozostanie przez chwilę przy mównicy.

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej Jolanta Banach: Jeśli będą pytania, to proszę.)

Czy pan senator Czaja uzyskał odpowiedź na postawione wcześniej pytanie?

Senator Gerard Czaja:

Pani Minister, ja się zgodzę z tym poglądem, że nasze rozwiązania prawne są modelowe. Kiedyś mówiło się nawet o tak zwanej polskiej szkole rehabilitacji, która przetrwała to tej pory, a rok temu tutaj, na tej sali bardzo panią chwaliłem za to, że wprowadziliśmy bardzo dobre rozwiązania do nowelizowanej ustawy, którą wszyscy przyjęliśmy z zadowoleniem, zwłaszcza zainteresowane środowisko przyjęło ją z zadowoleniem.

Dzisiaj jednak sytuacja jest całkowicie inna. Całkowicie inna. Mam na myśli te ograniczenia, zmniejszenie środków budżetowych z 1 miliarda 300 milionów zł do 750 milionów zł. Jak w związku z tym będzie można realizować rehabilitację zawodową i zatrudnienie osób niepełnosprawnych, jeśli tak zmniejszono środki, aż o 50%?

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej Jolanta Banach: Można?)

Marszałek Longin Pastusiak:

Bardzo proszę, Pani Minister, o odpowiedź.

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Gospodarki,
Pracy i Polityki Społecznej
Jolanta Banach:**

Otóż, Panie Senatorze, myślę, że we wszystkim trzeba zachować zdrowy rozsądek. Ja nie jestem usatysfakcjonowana tak, powiedziałabym, niedoskonałym określeniem poziomu dofinansowania wynagrodzeń osób niepełnosprawnych, czemu dawałam wyraz wielokrotnie. Ale myślę też, że nie należy przesadzać i wyolbrzymiać skutków tego problemu dla zatrudnienia osób niepełnosprawnych.

Po pierwsze, z kwoty 750 milionów zł kwota 245 milionów zł, jako rata za okresy dwumiesięczne, zostanie wypłacona w 2005 r. Czyli brakująca kwota nie wynosi 750 milionów zł, tylko 750 milionów zł minus 245 milionów zł.

Po drugie, Komisja Finansów Publicznych już w tej chwili zdecydowała o utworzeniu rezerwy celowej w wysokości 225 milionów zł, której część będzie co prawda przeznaczona na uzupełnienie środków na wypłaty zasiłków pomocy społecznej, ale około 150 milionów zł zaplanowano na dofinansowanie wynagrodzeń osób niepełnosprawnych.

No i jest oczywiście coś, co nie musiało się stać, ale się stało. Chodzi o ustawę oświatową zmieniającą ustawę o rehabilitacji zawodowej i zatrudnieniu osób niepełnosprawnych, ale nowelizowaną w sposób bezpieczny. Otóż ta ustawa proponuje zwiększenie przychodów PFRON o około 400 milionów zł z dwóch źródeł.

Po pierwsze, państwo wycofuje się z subsydiowania ze środków publicznych zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wieku emerytalnym – kobiet, które ukończyły sześćdziesiąt lat, i mężczyzn, którzy ukończyli sześćdziesiąt pięć lat – także dlatego, że wśród osób niepełnosprawnych największa stopa bezrobocia obejmuje młode osoby niepełnosprawne w wieku do trzydziestego czwartego roku życia. Populacja bezrobotnych osób niepełnosprawnych podlega bowiem podobnym procesom jak populacja bezrobotnych osób pełnosprawnych, czyli dominuje grupa wiekowa od dwudziestego do trzydziestego piątego roku życia.

Po drugie, rząd zaproponował w ustawie oświatowej zwiększenie przychodów PFRON dzięki niezmnieszeniu składki do PFRON od tych pracodawców, którzy dokonują zakupu w podmiotach zatrudniających osoby niepełnosprawne, ale w odniesieniu nie do lekkiego stopnia niepełnosprawności, tylko znacznego i umiarkowanego.

Tak więc, moim zdaniem, trzeba rozsądnie spojrzeć na te propozycje. One nie zagrażają stabilności zatrudnienia osób niepełnosprawnych, tylko przeciwnie: w wypadku tak trudnego bu-

dżetu one wychodzą naprzeciw temu, co jest najważniejsze, czyli związaniu konkretnej pomocy z konkretną osobą niepełnosprawną, a niekoniecznie – to akurat prawda – z podmiotem gospodarczym. Ponieważ, cokolwiek by mówić, nasz system wspierania zatrudnienia osób niepełnosprawnych absorbował środki publiczne raczej w postaci wspierania zysku netto pracodawcy niż jakiegos gwałtownego wzrostu zatrudnienia osób niepełnosprawnych. Pan senator przecież wie, że od 1991 r. tak naprawdę liczba zatrudnionych osób niepełnosprawnych waha się w granicach dwustu, dwustu pięćdziesięciu tysięcy osób, nie więcej. A więc rozmiar pomocy publicznej, gwałtownie rosnącej albo gwałtownie malejącej, nie ma wielkiego ani bezpośredniego wpływu na proporcjonalny wzrost czy spadek zatrudnienia osób niepełnosprawnych.

Tak więc niestety, ten system trzeba będzie trochę zmieniać, trochę modelować i zgodnie z międzynarodową konwencją ONZ oraz ze standardami unijnymi wiązać tę pomoc ze wsparciem dla konkretnej osoby niepełnosprawnej, z inwestycją w tę osobę niepełnosprawną, a nie w podmiot. Jeden z artykułów konwencji, nad którą państwo dyskutują, mówi wyraźnie o wspieraniu zatrudnienia osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy. Dziękuję bardzo.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję.

Czy ktoś z państwa senatorów ma pytanie?
Pani senator Sadowska.

Senator Wiesława Sadowska:

Zgłosiłam się, bo chciałam zadać pani minister pytanie, w jaki sposób dyskutowana w tej chwili w Sejmie ustawa o rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych i zatrudnieniu osób niepełnosprawnych uwzględnia postanowienia przyjmowanej konwencji, ale odnoszę wrażenie, że pani minister już w dużym stopniu na to pytanie odpowiedziała, więc dziękuję bardzo.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję.

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Gospodarki,
Pracy i Polityki Społecznej
Jolanta Banach:**

Chcę tylko dodać, Pani Senator, że nienaruszona pozostaje wysokość dofinansowania wynagrodzeń osób niepełnosprawnych, także na otwartym rynku pracy. To są kwoty niemałe, przypomina państwu: na chronionym rynku to jest 130% najniższego wynagrodzenia dla osoby o znacznym stopniu niepełnosprawności, 110%

(sekretarz stanu J. Banach)

dla osoby o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, a 50% dla osoby o lekkim stopniu niepełnosprawności, plus refundacja składek na ubezpieczenie społeczne. Ulgi, zgodnie z art. 22, wynosiły w Polsce 1 miliard 200 milionów zł za rok 2002, zwrot VAT – 1 miliard 300 milionów zł, a zwrot składek na ubezpieczenie społeczne – około 700 milionów zł.

Proszę ocenić, czy w polskich warunkach to jest pomoc publiczna mała czy duża. Dziękuję, Panie Marszałku.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję.

Nie widzę więcej chętnych do zadawania pytań pani minister.

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej Jolanta Banach: Dziękuję bardzo.)

Dziękuję bardzo za wyczerpujące odpowiedzi na pytania.

Informuję, że nikt z państwa senatorów nie zapisał się do głosu.

W tej sytuacji zamykam dyskusję.

Głosowanie w sprawie ustawy o ratyfikacji Konwencji nr 159 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia osób niepełnosprawnych, przyjętej w Genewie 20 czerwca 1983 r., zostanie przeprowadzone pod koniec posiedzenia Senatu.

Za chwilę ogłoszę przerwę do godziny 16.00. Po przerwie przystąpimy do rozpatrzenia ostatniego, szesnastego punktu porządku obrad, który zgłosił pan senator Markowski, a następnie przejdziemy do głosowań.

Teraz zaś proszę pana senatora Jaeschkego o przedstawienie komunikatów.

Senator Sekretarz Andrzej Jaeschke:

Dziękuję bardzo, Panie Marszałku.

Posiedzenie Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych w sprawie rozpatrzenia ustawy zmieniającej ustawę o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw odbędzie się w sali nr 182, bezpośrednio po ogłoszeniu przerwy.

Również bezpośrednio po ogłoszeniu przerwy w obradach w sali nr 217 odbędzie się posiedzenie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Jego tematem będzie rozpatrzenie ustawy o organizacji rynku owoców i warzyw, chmielu, tytoniu i suszu paszowego.

Posiedzenie Konwentu Seniorów marszałek Senatu zwołyuje dzisiaj o godzinie 14.30.

O godzinie 15.45 odbędzie się posiedzenie Klubu Senackiego SLD-UP.

I wreszcie akcent świąteczny. Uprzejmie informuję, że Jego Ekscelencja książę kardynał Józef Glemp, prymas Polski, zaprasza parlamentarzystów na uroczyste spotkanie oplatkowe, które odbędzie się w dniu 17 grudnia o godzinie 18.30 w Kurii Metropolitarnej Warszawskiej. Przekazując zaproszenie prymasa Polski, uprzejmie informuję, że oznaczony autokar będzie oczekiwał na senatorów na ulicy Wiejskiej o godzinie 17.30. Wyjazd autokaru, z uwagi na przejazd konwoju, nastąpi punktualnie o godzinie 17.50. Dziękuję bardzo.

Marszałek Longin Pastusiak:

Ogłaszam przerwę do godziny 16.00. Dziękuję.

(Przerwa w obradach od godziny 10 minut 58 do godziny 16 minut 00)

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Wznawiam obrady.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu szesnastego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy zmieniającej ustawę o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw.

Sejm na sześćdziesiątym trzecim posiedzeniu w dniu 10 grudnia uchwalił tę ustawę z błędem. Senat otrzymał ją 10 grudnia. Dzisiaj została skierowana do Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych, która rozpatrzyła tę ustawę i przygotowała swoje sprawozdanie.

Tekst ustawy zawarty jest w druku nr 549.

Na mównicę zapraszam panią senator Genowefę Ferenc po to, by zabrała głos i przedstawiła sprawozdanie komisji w sprawie rozpatrywanej ustawy.

Mamy sto sześćdziesiąt głosowań, więc proszę o zwięzłość.

Senator Genowefa Ferenc:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Mam zaszczyt, z upoważnienia Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych, przedstawić Wysokiej Izbie sprawozdanie z posiedzenia komisji rozpatrującej ustawę zmieniającą ustawę o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw.

Komisja wnosi o przyjęcie ustawy bez poprawek. Stanowisko komisji zawarte jest w druku nr 549A.

Ta nowelizacja ustawy o PIT jest niezbędna w celu usunięcia błędu powstałego w art. 24 ustawy. Art. 24 stanowi, że dochodem ze zbycia składników majątku jest różnica między kwotą sprzedaży a wartością początkową, wykazaną w ewidencji środków trwałych, powiększona o sumę amortyzacji.

(senator G. Ferenc)

Po ostatniej nowelizacji powstał następujący zapis: dochodem jest różnica między kwotą sprzedaży a wartością początkową, powiększoną o sumę amortyzacji. W tej sytuacji im wyższa byłaby cena nabycia środka trwałego i dłuższy okres amortyzacji, tym większa byłaby strata. Ta strata byłaby wykazana na papierze, bowiem pieniądze zasiliłyby kasy przedsiębiorców. Należy też zwrócić uwagę na fakt, że powstały przepis nakazywał powiększać wartość początkową składnika majątkowego, a nie różnicę między ceną a wartością początkową. W tej sytuacji firmy mogłyby wykazywać fikcyjną sprzedaż środków trwałych tylko po to, aby wygenerować stratę i nie płacić podatku.

Nikt z członków Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych nie miał wątpliwości co do tego, że zaistniała sytuacja jest wynikiem błędu. I stąd wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek. Dziękuję.

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Dziękuję bardzo.

Czy są pytania do pani senator? Nie. Dziękuję.
(Senator Genowefa Ferenc: Dziękuję.)

Ustawa była poselskim projektem. Prezes Rady Ministrów upoważnił do reprezentowania rządu w tej sprawie podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów, panią senator Elżbietę Muchę.

Czy chciałaby pani przemówić? Nie doradzam.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Elżbieta Mucha:

Dziękuję serdecznie.

Rząd popiera wniosek pani przewodniczącej komisji. Dziękuję serdecznie.

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Dziękuję. Mówiąc „senator”, miałem na myśli pani przyszłe, kolejne awanse.

Czy będziemy pytali panią minister? Nie, nie będziemy pytali.

Wobec tego otwieram dyskusję.

Stwierdzam, że nikt nie zapisał się do głosu – lista mówców została wyczerpana.

A więc zamykam dyskusję.

Głosowanie w sprawie ustawy przeprowadzimy zgodnie z kolejnością głosowań w sprawie poszczególnych punktów porządku obrad.

Powracamy do rozpatrzenia punktu pierwszego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o doświadczeniach na zwierzętach.

Przypominam, że w przerwie w obradach odbyło się posiedzenie Komisji Ustawodawstwa i Praworządności, Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej oraz Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, które ustosunkowały się do przedstawionych w toku debaty wniosków i przygotowały wspólne sprawozdanie w tej sprawie.

Pani senator Teresa Liszcz jest sprawozdawcą Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej oraz Komisji Ustawodawstwa i Praworządności.

Bardzo proszę panią senator o zabranie głosu.

Przypominam, że sprawozdawców też obowiązują limity czasu.

Senator Teresa Liszcz:

Dziękuję, Panie Marszałku. Obiecuję, że chociaż prace komisji trwały bardzo długo, moje sprawozdanie będzie bardzo krótkie.

Komisje proponują Wysokiej Izbie przyjęcie poprawek wyliczonych w pierwszym tiret na stronie tytułowej sprawozdania komisji. To wyliczenie zaczyna się od poprawki drugiej, a kończy się na poprawce pięćdziesiątej dziewiątej.

Dla zachęty przy głosowaniu pragnę dodać, że wszystkie te poprawki, z wyjątkiem jednej, zostały zaakceptowane przez pana ministra Pilarczyka.

Pan minister nie zaakceptował tylko poprawki czterdziestej, która polega na postawieniu dodatkowego wymagania członkom komisji etycznej. Otóż autorzy poprawki i nieznaczną większość komisji uważali, że członkowie komisji powinni się także odznaczać walorami etycznymi. Pan minister nie poparł tej poprawki, ale przypominam o tym, że poparła ją pani senator Szyszkowska w czasie obrad plenarnych.

Proszę o uwzględnienie stanowiska komisji w głosowaniach. Dziękuję.

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Dziękuję bardzo.

Teraz stanowiska mniejszości komisji.

Najpierw mniejszość reprezentowana przez panią senator Krystynę Sienkiewicz.

Senator Krystyna Sienkiewicz:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Ta mniejszość powstała z powodu jednego głosu, poprawka stała się wnioskiem mniejszości za sprawą jednego głosu. Zmierza ona do tego, by bardzo subiektywne określenie: „zadaniu mu jak najmniejszych cierpień” zastąpić określeniem: „zastosowaniu odpowiedniego znieczulenia”. Dziękuję.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Dziękuję.

I druga mniejszość, reprezentowana przez senatora Romaszewskiego.

Senator Zbigniew Romaszewski:

Moja prośba o poparcie dotyczy poprawek trzydziestej czwartej i czterdziestej piątej.

Jeżeli chodzi o poprawkę trzydziestą czwartą, to widzę taki problem: komisje etyczne są jednak komisjami etyki stosowanej, a więc ich członkowie powinni mieć dostęp do miejsc, w których przeprowadza się eksperymenty na zwierzętach. I to zapewnia poprawka trzydziesta czwarta. Czyli to są nie komisje filozoficzne, ale komisje etyki stosowanej.

Poprawka czterdziesta piąta dotyczy tego, że, proszę państwa, wśród zadań Inspekcji Weterynaryjnej jest nadzór nad różnymi częściami prowadzenia eksperymentu. Z kolei w całej ustawie nie mówi się o nadzorze nad przebiegiem samego, całego doświadczenia, który może być niezwykle istotny. Ja nie wyobrażam sobie tego, żeby Inspekcja Weterynaryjna zamierzała uczestniczyć we wszystkich doświadczeniach, ale wtedy, kiedy chce i uważa, że są problemy, powinna mieć taką możliwość. I w poprawce czterdziestej piątej wprowadza się możliwość nadzoru Inspekcji Weterynaryjnej również nad przeprowadzaniem doświadczeń. Dziękuję bardzo.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Dziękuję.

Mogą jeszcze wypowiedzieć się senatorowie wnioskodawcy.

Pani Teresa Liszcz.

(Senator Teresa Liszcz: Ja w jednej sprawie, jeśli można, nadużyję dzisiaj...)

Proszę bardzo.

Senator Teresa Liszcz:

Chciałabym tylko zaapelować do państwa o rozważenie możliwości poparcia poprawki pięćdziesiątej pierwszej, która w bardzo łagodny sposób przewiduje udział członków komisji etycznych w wizytowaniu zakładów doświadczalnych. Chodzi tylko o to, żeby członek komisji etycznej, wydelegowany przez przewodniczącego, nie samodzielnie, nie pojedynczo, ale w towarzystwie inspektora weterynaryjnego mógł wejść do pomieszczenia, w którym są przeprowadzane doświadczenia. O tym mówi pięćdziesiąta pierwsza poprawka. Gorąco proszę o jej poparcie. Dziękuję.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Dziękuję.

Senator Andrzej Wielowieyski jest nieobecny. Senator Krystyna Sienkiewicz.

Senator Krystyna Sienkiewicz:

Proszę o poparcie poprawki ósmej, a dlaczego, to wyjaśniłam już przy pierwszym wystąpieniu.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Senator Zbigniew Romaszewski, senator Andrzej Wielowieyski i senator Marian Kozłowski? Zrezygnowali z zabrania głosu. Dziękuję bardzo.

Przypominam, że mamy do czynienia z wycofanymi wnioskami. Są to: w wypadku pani senator Teresy Liszcz poprawki pierwsza, trzecia i czwarta; w wypadku mniejszości Komisji Ustawodawstwa i Praworządności – dwunasta; i w wypadku Andrzeja Wielowieyskiego – dwudziesta druga i pięćdziesiąta siódma.

Czy ktoś z państwa chce te wnioski podtrzymać? Nie stwierdzam chętnych. Dziękuję.

Przystępujemy do głosowania.

Poprawka druga zmienia definicję pojęcia zwierząt laboratoryjnych, poszerzając jej zakres przez zastąpienie katalogu zamkniętego takich zwierząt katalogiem otwartym.

(Rozmowy na sali)

Bardzo proszę, żeby dyrektor generalny nacisnął odpowiedni guzik i spowodował włączenie...

(Rozmowy na sali)

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Proszę o podanie wyników.

65 senatorów poparło poprawkę, 12 głosowało przeciw, 2 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 1**)

Poprawka druga została przyjęta.

Poprawka piąta – jeżeli ją przyjmiemy, to nie będziemy musieli głosować nad poprawką szóstą – zmienia definicję pojęcia „doświadczenie” przez podkreślenie celów, jakim mają służyć doświadczenia na zwierzętach. Ponadto w myśl tej definicji zakresem tego pojęcia objęte zostaną również przyjęte w nowoczesnej praktyce najmniej bolesne metody uśmiercania zwierząt.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Wyświetlamy wyniki.

78 senatorów głosowało za, 3 – przeciw, 1 nie głosował. (**Głosowanie nr 2**)

Poprawka została przyjęta.

(wicemarszałek R. Jarzembowski)

Poprawka siódma uściśla definicję zawartą w przepisie.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

80 głosów za, 1 – przeciw. **(Głosowanie nr 3)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka ósma zmienia definicję humanitarnego uśmiercania zwierząt, eliminując z niej sformułowanie mówiące o zadaniu mu jak najmniejszych cierpień fizycznych i psychicznych, zezwalając zaś na uśmiercenie tylko przy zastosowaniu odpowiedniego znieczulenia.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy.

37 senatorów głosowało za, 40 – przeciw, 5 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 4)**

Poprawka została odrzucona.

Głosujemy nad poprawkami dziewiątą i jedenastą. Ich poparcie oznacza wykluczenie głosowania nad poprawką dwunastą. Poprawki dziewiąta i jedenasta mają na celu wyeliminowanie możliwości przeprowadzania na zwierzętach testów środków kosmetycznych oraz testów środków higienicznych.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

82 senatorów głosowało za, 1 wstrzymał się od głosu. **(Głosowanie nr 5)**

Poprawki zostały przyjęte.

Poprawka dziesiąta zmienia niewłaściwą redakcję przepisu, mogącą uniemożliwić wykonywanie doświadczeń na uśpionych zwierzętach.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję bardzo.

81 senatorów głosowało za, 1 wstrzymał się od głosu. **(Głosowanie nr 6)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka trzynasta ma charakter redakcyjny.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

83 głosy – wszystkie za. **(Głosowanie nr 7)**

Poprawka została przyjęta jednogłośnie.

Mam do państwa prośbę, żebyśmy szybciej zdecydowali, bo ja zwlekam, czekając na maruderów.

Poprawka czternasta uściśla przepis.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

31 senatorów głosowało za, 50 – przeciw, 2 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 8)**

Poprawka nie została przyjęta.

Poprawka piętnasta ma charakter redakcyjny.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

Oddano 82 głosy – wszystkie za. **(Głosowanie nr 9)**

Poprawka została przyjęta jednogłośnie.

Poprawka szesnasta zmierza do polepszenia losu zwierząt po wykorzystaniu ich w procedurze doświadczalnej, w szczególności chodzi tu o psy, koty i zwierzęta naczelne.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

28 senatorów głosowało za, 50 – przeciw, 5 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 10)**

Poprawka nie została przyjęta.

Poprawka siedemnasta dostosowuje terminologię delegacji ustawowej do treści przepisów ustawy.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

82 senatorów głosowało za poparciem, 1 wstrzymał się od głosu. **(Głosowanie nr 11)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka osiemnasta ma charakter redakcyjny.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

82 głosy za – jednogłośnie poparcie. **(Głosowanie nr 12)**

Poprawka została zatem przyjęta jednogłośnie.

Poprawka dziewiętnasta ma charakter redakcyjny.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

80 głosów za, 1 – przeciw. **(Głosowanie nr 13)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka dwudziesta ma charakter redakcyjny.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

Głosowało 83 senatorów – wszyscy za. **(Głosowanie nr 14)**

Poprawka została przyjęta jednogłośnie.

Poprawka dwudziesta pierwsza – której przyjęcie wykluczy głosowanie nad poprawkami dwudziestą drugą i dwudziestą trzecią – dotyczącą nad-

(wicemarszałek R. Jarzembowski)

zoru nad przebiegiem doświadczenia, wprowadza wymóg, by przebieg doświadczenia nadzorowała osoba wyznaczona przez kierownika jednostki doświadczałnej, po zasięgnięciu opinii lokalnej komisji etycznej do spraw doświadczeń na zwierzętach.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Wyświetlamy.

82 głosy za, 1 senator nie głosował. **(Głosowanie nr 15)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawki dwudziesta czwarta i czterdziesta trzecia – głosujemy nad nimi łącznie – dotyczą procedury wydawania zgody na przeprowadzenie doświadczenia. Poprawki wprowadzają obowiązek wstrzymania wydania zgody na przeprowadzenie doświadczenia do czasu wydania opinii przez krajową komisję etyczną.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

25 senatorów głosowało za, 57 – przeciw, 2 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 16)**

Poprawki nie uzyskały wymaganego poparcia.

Poprawka dwudziesta piąta wprowadza obowiązek zasięgnięcia opinii Krajowej Komisji Etycznej do spraw Doświadczeń na Zwierzętach przez ministra właściwego do spraw nauki przed wpisaniem jednostki doświadczałnej do wykazu jednostek uprawnionych do przeprowadzania doświadczeń.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

Rośnie nam frekwencja.

Oddano 84 głosy – wszystkie za. **(Głosowanie nr 17)**

Poprawka została przyjęta jednogłośnie.

Poprawka dwudziesta szósta zmierza do wprowadzenia obowiązku, że właściwość lokalnej komisji etycznej obejmuje więcej niż jedną jednostkę doświadczałną.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

20 senatorów... Przepraszam, 19 senatorów głosowało za, 61 – przeciw i 4 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 18)**

Poprawka nie uzyskała wymaganej większości.

Przeczytałem „dwudziestu”, bo w ostatniej chwili ktoś zmienił decyzję.

Poprawka dwudziesta siódma poszerza zakres uprawnień krajowej komisji etycznej.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Jeszcze głos jednego mecenasa. O, już wszystko w porządku.

Wyświetlamy wyniki.

Przy 83 głosach poparcia...

(Senator Lesław Podkański: Czterech, mecenas się obudził.)

No właśnie, a jeszcze nie jest tak późno, Panie Senatorze.

84 senatorów, czyli wszyscy obecni, głosowało za. **(Głosowanie nr 19)**

Poprawka została przyjęta.

I to nam skraca głosowania o głosowanie nad poprawką dwudziestą ósmą – nie będziemy nad nią głosowali.

Poprawka dwudziesta dziewiąta poszerza zakres zadań krajowej komisji etycznej o możliwość współpracy z Inspekcją Weterynaryjną w zakresie współdziałania powiatowych lekarzy weterynarii z lokalnymi komisjami etycznymi.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

18 senatorów głosowało za, 64 – przeciw i 3 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 20)**

Poprawka nie została przyjęta.

Poprawka trzydziesta poszerza zakres zadań krajowej komisji etycznej o możliwość współpracy z Inspekcją Weterynaryjną w zakresie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów ustawy.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

82 senatorów głosowało za, 1 – przeciw i 2 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 21)**

Poprawka została przyjęta.

Głosujemy łącznie nad poprawkami trzydziestą pierwszą i trzydziestą piątą. Trzydziesta pierwsza zmierza do poszerzenia składu krajowej komisji etycznej o przedstawicieli nauk rolniczych, a trzydziesta piąta, konsekwentnie, o przedstawicieli tych nauk poszerza skład lokalnych komisji etycznych.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

82 głosów za, 1 senator wstrzymał się od głosu, 1 nie głosował. **(Głosowanie nr 22)**

Poprawka trzydziesta druga ma charakter doprecyzowujący.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

86 senatorów, czyli wszyscy, głosowało za. **(Głosowanie nr 23)**

(wicemarszałek R. Jarzembowski)

Poprawka przyjęta.

Ta frekwencja tak skacze... Czy czasami ktoś na dwie ręce nie głosuje?

Dziękuję bardzo.

Poprawka trzydziesta trzecia rozszerza kompetencje lokalnych komisji etycznych o współpracę z powiatowymi i wojewódzkimi lekarzami weterynarii w zakresie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów ustawy.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę o wyświetlenie wyników.

Oddano 85 głosów, wszystkie za. (**Głosowanie nr 24**)

Poprawka została przyjęta.

Poprawka trzydziesta czwarta rozszerza kompetencje lokalnych komisji etycznych, umożliwiając ich członkom na podstawie pisemnego upoważnienia, wydanego przez przewodniczącego lokalnej komisji etycznej, sprawdzanie zgodności przebiegu prowadzonych doświadczeń z opiniami i zaleceniami wydanymi przez te komisje.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

I wyświetlamy wyniki.

24 senatorów głosowało za, 59 – przeciw, 3 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 25**)

Poprawka nie została przyjęta.

Ktoś tutaj ćwiczy mój refleks.

Poprawka trzydziesta szósta ma na celu usunięcie nadzoru ministra właściwego do spraw nauki nad krajową komisją etyczną oraz lokalnymi komisjami etycznymi.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

18 senatorów głosowało za, 66 – przeciw, 2 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 26**)

Poprawka nie została przyjęta.

Poprawka trzydziesta siódma ma na celu ograniczenie nadzoru ministra właściwego do spraw nauki nad krajową komisją etyczną oraz lokalnymi komisjami etycznymi do nadzoru organizacyjnego.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Wyświetlamy wyniki.

18 senatorów głosowało za, 65 – przeciw, 3 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 27**)

Poprawka została odrzucona.

Poprawka trzydziesta ósma wprowadza niezależność krajowej komisji etycznej oraz lokalnych komisji etycznych w zakresie wydawania opinii od organów administracji publicznej i jednostek doświadczalnych.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

Oddano 86 głosów, wszystkie za. (**Głosowanie nr 28**)

Poprawka została przyjęta jednogłośnie.

Poprawka trzydziesta dziewiąta uściśla przepis dotyczący kosztów funkcjonowania krajowej komisji etycznej oraz lokalnych komisji w zakresie dotyczącym podstaw wynagradzania członków komisji.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

Oddano 86 głosów, wszystkie za. (**Głosowanie nr 29**)

Poprawka została przyjęta jednogłośnie.

Poprawka czterdziesta uściśla zakres ustawowej delegacji o konieczność uwzględnienia waleń etycznych kandydatów na członków komisji krajowej i lokalnych komisji etycznych przy określaniu sposobu powoływania tych komisji.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

81 senatorów głosowało za, 1 – przeciw, 3 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 30**)

Poprawka została przyjęta.

Czterdziesta pierwsza dodaje przepis wprowadzający uprawnienie dla właściwych ministrów do wydania aktu wykonawczego określającego tryb współdziałania komisji etycznych z komisją weterynaryjną.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

23 senatorów głosowało za, 62 – przeciw, 1 wstrzymał się od głosu. (**Głosowanie nr 31**)

Poprawka nie została przyjęta.

Poprawka czterdziesta druga ma na celu obniżenie wymaganej liczby członków lokalnej komisji etycznej, na wniosek których może być przekazana krajowej komisji etycznej pozytywna opinia tej komisji o projekcie doświadczenia.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

84 senatorów głosowało za, 1 – przeciw, 1 wstrzymał się od głosu. (**Głosowanie nr 32**)

Poprawka została przyjęta.

Poprawka czterdziesta czwarta zmierza do tego, by Inspekcja Weterynaryjna sprawowała nadzór nad przestrzeganiem wszystkich przepisów ustawy, w tym również nad przeprowadzaniem doświadczeń.

(wicemarszałek R. Jarzembowski)

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

18 senatorów głosowało za, 62 – przeciw, 5 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 33)**

Poprawka nie została przyjęta.

W związku z tym przystępujemy do głosowania nad poprawką czterdziestą piątą, która zmierza do rozszerzenia nadzoru Inspekcji Weterynaryjnej o nadzór nad przestrzeganiem przepisów ustawy w zakresie przeprowadzanych doświadczeń.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Wyświetlamy wynik głosowania.

27 senatorów głosowało za, 58 – przeciw. **(Głosowanie nr 34)**

Poprawka została odrzucona.

Poprawka czterdziesta szósta dodaje przepis ustanawiający podstawę do współpracy Inspekcji Weterynaryjnej z krajową komisją etyczną oraz lokalnymi komisjami etycznymi w zakresie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów tej ustawy.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

Oddano 86 głosów, wszystkie za. **(Głosowanie nr 35)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka czterdziesta siódma doprecyzowuje przepis.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

83 senatorów głosowało za, 2 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 36)**

Poprawka przyjęta.

Poprawka czterdziesta ósma wprowadza obowiązek korzystania przez pracowników Inspekcji Weterynaryjnej z opinii komisji etycznych.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

19 senatorów głosowało za, 63 – przeciw, 3 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 37)**

Poprawka nie została przyjęta.

Poprawka pięćdziesiąta pierwsza rozszerza zakres kompetencji członków komisji etycznych o możliwość uczestniczenia wraz z pracownikiem Inspekcji Weterynaryjnej w czynnościach kontrolnych.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

23 senatorów głosowało za, 62 – przeciw, 1 wstrzymał się od głosu. **(Głosowanie nr 38)**

Poprawka została odrzucona.

Poprawka pięćdziesiąta druga daje podstawę Inspekcji Weterynaryjnej do współdziałania w zakresie sprawowanego nadzoru z organizacjami społecznymi, których statutowym celem jest ochrona zwierząt.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

82 senatorów głosowało za, 1 – przeciw, 2 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 39)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka pięćdziesiąta trzecia zmienia czyn karalny z wykroczenia na przestępstwo.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

(Głosy z sali: Kto śpi?)

Śpi senator w okularach. O, już się obudził.

Proszę o wyświetlenie wyników.

79 senatorów głosowało za, 7 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 40)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka pięćdziesiąta czwarta zmienia czyn karalny z wykroczenia na przestępstwo.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

80 senatorów głosowało za, 2 – przeciw, 3 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 41)**

Poprawka przyjęta.

Poprawka pięćdziesiąta piąta zmienia czyn karalny z wykroczenia na przestępstwo.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję bardzo.

79 senatorów głosowało za, 4 – przeciw, 3 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 42)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka pięćdziesiąta szósta zmienia czyn karalny z wykroczenia na przestępstwo.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Mam prośbę do senatora Rzemikowskiego, żeby nie mówił do siebie zbyt głośno, bo to rozprasza.

Dziękuję. Proszę o wyświetlenie wyników.

79 senatorów głosowało za, 6 – przeciw, 1 wstrzymał się od głosu. **(Głosowanie nr 43)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka pięćdziesiąta ósma dostosowuje przepis karny do terminologii kodeksu wykroczeń.

(wicemarszałek R. Jarzembowski)

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

85 senatorów głosowało za, 1 wstrzymał się od głosu. **(Głosowanie nr 44)**

Poprawka została przyjęta.

I wreszcie poprawka pięćdziesiąta dziewiąta, która wydłuża termin wejścia w życie ustawy.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

85 senatorów głosowało za, 1 – przeciw. **(Głosowanie nr 45)**

Poprawka została przyjęta.

W tej sytuacji przystępujemy do głosowania za przyjęciem ustawy w całości, wraz ze zmianami wynikającymi z przyjętych poprawek.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

80 senatorów głosowało za, 4 – przeciw, 2 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 46)**

Mogę stwierdzić, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o doświadczeniach na zwierzętach.

Powracamy do rozpatrzenia punktu drugiego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności.

W przerwie w obradach odbyło się posiedzenie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej, które ustosunkowały się do przedstawionych w toku debaty wniosków i przygotowały sprawozdanie w tej sprawie.

Pan senator Józef Dziemdziała już zmierza na trybunę, żeby je przedstawić.

Senator Józef Dziemdziała:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Chcę złożyć sprawozdanie połączonych komisji – Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej. Komisje te na swym posiedzeniu rozpatrzyły ustawę o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności.

Chcę powiedzieć, tak samo jak w sprawozdaniu podczas debaty, że przyjęta przez Sejm ustawa jest jedną z ustaw lepiej przygotowanych przez rząd. Mimo usilnej pracy dwóch senackich komisji, jak też państwa senatorów, zostały zgłoszone tylko trzy poprawki.

Połączone komisje rekomendują przyjęcie dwóch poprawek. Są to poprawki uściślające zapisy. Trzecia poprawka, którą zgłosili panowie senatorowie Jurgiel i Biela, dotyczy nieodpłatnego przekazywania producentom i rolnikom wypisów z ewidencji rolnych. Ta poprawka nie uzyskała poparcia z uwagi na to, że agencja co prawda pozyskuje te informacje – pozyskuje je, oczywiście, nieodpłatnie – ale nie ona powinna je udostępniać. Takie bowiem wypisy powinien udostępniać albo starosta, albo wydział geodezji, który je posiada, który jest ich właścicielem.

Jeżeli natomiast chodzi o odpłatność, to ona jest niewielka, wynosiła bowiem 6 zł, a teraz w przypadku tych wniosków będzie to 1,80 zł, czyli 1 zł 80 gr od wypisu. W związku z tym nie są to duże koszty, tym bardziej, że wnioskodawcy będą otrzymywać środki finansowe.

Dlatego komisja rekomenduje przyjęcie poprawki pierwszej i drugiej oraz odrzucenie poprawki trzeciej. Dziękuję za uwagę.

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Dziękuję.

Czy pan senator Krzysztof Jurgiel chce zabrać głos?

Proszę bardzo.

Senator Krzysztof Jurgiel:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Zachodzi nieporozumienie, bo tutaj wypis i wyrys z ewidencji gruntów nie jest potrzebny. Są dane do wniosku, które można spisać z komputera, żeby rolnicy za to nie płacili. Wypis i wyrys jest potrzebny do aktu notarialnego, a nie do wniosku o wielkość powierzchni, o numer działki, żeby otrzymać pieniądze. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Dziękuję.

Senator Adam Biela?

(Senator Adam Biela: Dziękuję.)

Przystępujemy do głosowania nad przedstawionymi poprawkami.

Poprawka pierwsza uściśla przepis określający zakres korzystania z krajowego systemu ewidencji.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

Oddano 76 głosów, wszystkie za. **(Głosowanie nr 47)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka druga modyfikuje upoważnienie ustawowe w zakresie wskazania ministra właściwego do wydania rozporządzenia.

(wicemarszałek R. Jarzembowski)

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

83 głosy za. Czyli wszystkie za. **(Głosowanie nr 48)**

Poprawka została przyjęta jednogłośnie.

Proszę pana senatora Jurgiele, żeby zechciał wyłączyć mikrofon.

Dziękuję bardzo.

Poprawka trzecia nakłada na Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa obowiązek nieodpłatnego udostępniania producentom rolnym danych niezbędnych do złożenia wniosku o przyznanie płatności oraz wniosku o wpis do ewidencji producentów.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Wyświetlamy wyniki.

22 senatorów głosowało za, 59 – przeciw, 5 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 49)**

Poprawka nie uzyskała wymaganej większości.

Przystępujemy do głosowania nad całością projektu uchwały, ze zmianami wynikającymi z przyjętych poprawek.

Kto z państwa jest za przyjęciem uchwały?

Kto jest temu przeciwny?

A kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

82 senatorów głosowało za, 1 – przeciw, 2 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 50)**

Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji i wniosków o przyznanie płatności.

Powracamy do rozpatrzenia punktu trzeciego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych.

Przypominam, że w przerwie w obradach odbyło się posiedzenie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej, które odniosły się do wniosków przedstawionych w toku debaty i przygotowały wspólne sprawozdanie.

Zapraszam ponownie na mównicę pana senatora Józefa Dziemdziałę i proszę o przedstawienie wniosków.

Senator Józef Dziemdziałę:

Panie Marszałku, pragnę złożyć sprawozdanie z posiedzenia połączonych komisji...

(Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski: Proszę składać.)

...Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europej-

skiej. Komisje podczas obrad 10 grudnia na dzień się poprawek złożonych zarówno przez komisję, jak i przez państwa senatorów rekomendują Senatowi przyjęcie następujących poprawek: pierwszej, drugiej, siódmej, ósmej i dziesiątej. Poprawki te nie budziły żadnej kontrowersji.

Połączone komisje nie poparły poprawki czwartej, zgłoszonej przez pana senatora Litwińca. Chodziło o to, że prezes agencji może zlecić kontrolę złożonych wniosków. Była poprawka, żeby to było dodatkowo. Tu nie chodzi o to, żeby to były inne kontrole, tylko o to, żeby prezes i agencje wykonywały te kontrole za pośrednictwem własnych struktur lub też zlecały takie kontrole. W związku z tym zapis ten nie został włączony jako nielogiczny.

Również dwie inne poprawki, piąta i szósta, pana senatora Dzidy i Izdebskiego nie znalazły poparcia. Chodziło o możliwość wyrażania zastrzeżeń wobec złożonego protokołu.

Najwięcej kontrowersji budziła poprawka dziewiąta, o której chcę powiedzieć parę słów. Chodzi w niej o przyspieszenie wypłat rolnikom i wypłacenie do dnia 31 lipca pierwszej tury, czyli 50% należności. Zgodnie z dyrektywami Unii Europejskiej można przyspieszyć wypłatę, ale musi zająć w danym roku konkretna sytuacja. Jeżeli chodziłoby na przykład o zapowiadający się nieurodzaj w 2004 r., to rząd może wystąpić z takim wnioskiem i taką płatność można uruchomić. Dzisiaj, jeszcze przed początkiem 2004 r., o takiej sytuacji nie wiemy, w związku z tym poprawka ta nie została przyjęta. Dziękuję bardzo.

(Rozmowy na sali)

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Pan senator kiedyś był strażakiem, więc doskonale się orientuje – kiedyś pędził do pożaru, a tutaj trzeba wszystko powiedzieć detalicznie.

(Wesołość na sali)

Pan senator Bogusław Litwiniec.

Senator Bogusław Litwiniec:

Dziękuję bardzo, Panie Marszałku.

A ja, mówiąc jednocześnie najszybciej i najdelikatniej do tych państwa senatorów – no i oczywiście senatorek – których niepokoi wątpliwy stan krytycznej samokontroli urzędów w państwie polskim, proszę, niech z uwagą przeczytają moją poprawkę. Polega na dodaniu, jak słyszeliśmy, jednego tylko, ale zasadniczego dla kontroli słowa „dodatkowo”. Dziękuję.

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Dziękuję bardzo.

Pan senator Henryk Dzido?

(Senator Henryk Dzido: Dziękuję.)

(wicemarszałek R. Jarzembowski)

Pan senator Sławomir Izdebski?

(Senator Sławomir Izdebski: Tak, Panie Marszałku.)

Proszę.

Senator Sławomir Izdebski:

Chciałbym prosić szanowną lewicę o poparcie naszych poprawek, dlatego że te poprawki są słuszne i w pełni uzasadnione. Uważam, że kontroler, który wchodzi na posiadłość rolnika... Nie powinno być tak, że rolnik ma tylko i wyłącznie prawo podpisać protokół lub go nie podpisać, a nie może wnieść do niego zastrzeżeń. Na tym to polega, że rolnik powinien mieć prawo wniesienia zastrzeżeń. Powiedzmy, że kontroler przychodzi na kontrolę pijany. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Ja chcę tylko zauważyć, że pulpity są tak skonstruowane, że głosuje się na ogół prawicą, a nie lewicą.

(Senator Sławomir Izdebski: Po mojej prawej stronie.)

Pan senator Krzysztof Jurgiel.

Senator Krzysztof Jurgiel:

Panie Marszałku, Wysoka Izbo, poprawkę dziewiątą zgłosiłem w trosce o polskiego rolnika, ponieważ wiem, że rząd raczej nie wypłaci wcześniej tych pieniędzy, chociaż ma takie możliwości zgodnie z prawem unijnym, i uważam, że parlament powinien zobowiązać rząd do wypłacenia tej zaliczki do lipca, skoro inne instrumenty, które mają służyć rolnictwu, a więc kredyty obrotowe itd., nie będą funkcjonowały w pierwszym półroczu. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Dziękuję.

Pan senator Adam Biela.

Senator Adam Biela:

Dziękuję, Panie Marszałku.

Chciałbym zaapelować zwłaszcza do senatorów z tych obszarów, gdzie są rolnicy, gdzie jest dotkliwe bezrobocie.

Ponieważ Unia Europejska dopuszcza możliwość dopłat w 2004 r., myślę, że argumentacja, że 31 lipca nie będzie się znało jeszcze do końca rezultatów żniw, jest trochę przesadzona. Dlatego też prosiłbym o uwzględnienie tego w swoim głosowaniu. Dziękuję bardzo. Na ogół 31 lipca już to wiadomo, zasadniczo jest już po żniwach. Dziękuję.

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Jeszcze raz może zabrać głos pan senator Sławomir Izdebski.

(Senator Sławomir Izdebski: Dziękuję.)

Pan senator Janusz Bargieł również może zabrać głos jako...

(Senator Janusz Bargieł: Dziękuję.)

...że był sprawozdawcą Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej.

Dziękuję bardzo.

Zatem przystępujemy do głosowania.

Głosujemy nad poprawkami pierwszą i drugą, które dostosowują przepisy ustawy do prawa Unii Europejskiej w zakresie definicji gospodarstwa rolnego oraz minimalnej powierzchni gruntów rolnych, których posiadanie jest warunkiem uzyskania płatności.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję bardzo.

79 głosów za, 7 – przeciw. **(Głosowanie nr 51)**

Poprawki zostały przyjęte.

Poprawka trzecia modyfikuje upoważnienie ustawowe w zakresie wskazania ministra uprawnionego do wydawania rozporządzenia.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu? **(Głosowanie nr 52)**

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

18 głosów za, 64 – przeciw, 4 senatorów wstrzymało się od głosu.

Poprawka została odrzucona.

Poprawka czwarta ma na celu przesądzenie, iż w razie przeprowadzenia kontroli w zakresie spełniania przez producentów rolnych warunków do przyznania płatności przez jednostkę organizacyjną na zlecenie prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa odpowiedzialnym za wyniki kontroli jest nadal prezes agencji.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

22 głosy za, 60 – przeciw, 4 senatorów wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 53)**

Poprawka została odrzucona.

Poprawki piąta i szósta zmierzają do tego, aby podmiot kontrolowany w zakresie spełniania przez niego warunków do uzyskania płatności na podstawie ustawy o płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych albo do uzyskania pomocy finansowej na podstawie ustawy o organizacji niektórych rynków rolnych miał prawo zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli.

(wicemarszałek R. Jarzembowski)

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

I kto się wstrzymał od głosu?

Wyświetlamy wyniki.

23 głosy za, 59 – przeciw, 3 senatorów wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 54)**

Poprawki zostały odrzucone.

Poprawka siódma ma charakter redakcyjny.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

Oddano 84 głosy, wszystkie za. **(Głosowanie nr 55)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka ósma dokonuje korekty w zakresie odesłania.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

Widzimy, że oddano 83 głosy za, a więc poparcie było jednogłosne. **(Głosowanie nr 56)**

Poprawka dziewiąta dodaje przepis przejściowy, na podstawie którego Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa będzie zobowiązana do wypłaty części płatności przysługującej producentowi rolnemu w terminie do dnia 31 lipca 2004 r.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

21 głosów za, 61 – przeciw, 3 senatorów wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 57)**

Poprawka została odrzucona.

Poprawka dziesiąta przyspiesza wejście w życie przepisu, który stanowi delegację do wydania rozporządzenia.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

A kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

84 głosy za, 1 senator wstrzymał się od głosu. **(Głosowanie nr 58)**

Poprawka została przyjęta.

Głosujemy nad całością uchwały, wraz ze zmianami wynikającymi z przyjętych poprawek.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej ustawy?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Wyświetlamy wynik.

79 głosów za, 4 senatorów wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 59)**

To upoważnia mnie do stwierdzenia, że oto Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych.

Oddaję głos senatorowi sekretarzowi.

Senator Sekretarz Andrzej Jaeschke:

Dziękuję bardzo.

Korzystając z frekwencji, przedstawię trzy komunikaty.

Jest prośba do państwa senatorów, którzy nie podpisali list obecności, o uczynienie tego niezwłocznie, chodzi także o listy obecności za dzień wczorajszy. Listy obecności są dostępne w pokoju nr 253A.

Druga informacja: pięćdziesiąte drugie posiedzenie Senatu odbędzie się w dniach 17, 18 i 19 grudnia 2003 r. Początek posiedzenia o godzinie 9.00. Projekt porządku obrad został dostarczony państwu na pulpity.

I kolejny komunikat. Ksiądz kardynał Józef Glemp zaprasza parlamentarzystów na spotkanie opłatkowe w dniu 17 grudnia o godzinie 18.30 w kurii metropolitarnej. Autokar będzie oczekiwał na senatorów na ulicy Wiejskiej o godzinie 17.30. Wyjazd punktualnie o godzinie 17.50. Powtarzam: 17 grudnia o godzinie 18.30, wyjazd 17.50. Dziękuję.

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Powracamy do rozpatrzenia punktu czwartego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zakładach leczniczych dla zwierząt.

Przypominam, że w przerwie w obradach odbyło się posiedzenie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, która odniosła się do przedstawionych w toku debaty wniosków i przygotowała w tej sprawie sprawozdanie.

Pan senator Janusz Lorenz przedstawi nam wyniki pracy komisji.

Senator Janusz Lorenz:

Panie Marszałku, Wysoka Izbo, mam przyjemność poinformować państwa, że ustawa o zakładach leczniczych dla zwierząt generalnie budziła dosyć dużo emocji, ale trzydziestoma siedmioma poprawkami spowodowaliśmy, że ta ustawa jest do przyjęcia. W trakcie dyskusji przyjęty został jeden wniosek mniejszości, a dwa pozostałe wnioski mniejszości po prostu jednym głosem przegrały. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Dziękuję.

Mogą jeszcze zabrać głos senatorowie: Władysław Mańkut...

Senator Władysław Mańkut:

W swojej poprawce chciałem tylko podkreślić rolę i funkcję lekarzy weterynarii w środowisku producentów i hodowców zwierząt.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Pani senator Anna Kurska.

(Senator Anna Kurska: Dziękuję.)

Pan senator Mieczysław Janowski.

(Senator Mieczysław Janowski: Dziękuję bardzo.)

Pani senator Janina Sagatowska.

(Senator Janina Sagatowska: Dziękuję.)

Pan senator Franciszek Bachleda-Księdzularz.

(Senator Franciszek Bachleda-Księdzularz:

Dziękuję ślicznie.)

Pan senator Zbigniew Romaszewski.

(Senator Zbigniew Romaszewski: Dziękuję.)

Pan senator Jan Szafraniec.

(Senator Jan Szafraniec: Dziękuję.)

Pan senator Adam Biela.

(Senator Adam Biela: Dziękuję.)

Pan senator Krzysztof Borkowski.

(Senator Krzysztof Borkowski: Dziękuję.)

Dziękuję.

Przystępujemy do głosowania.

Głosujemy łącznie nad poprawkami: pierwszą, drugą, szóstą, siódmą i trzynastą, które zmierzają do wyeliminowania wątpliwości odnoszących się do charakteru usług laboratoryjnych i wyraźnego wskazania, że usługi te są rodzajem usług weterynaryjnych.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

81 głosów za, 1 – przeciw, 2 senatorów wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 60)**

Poprawki: pierwsza, druga, szósta, siódma i trzynasta, zostały przyjęte.

Poprawka trzecia ma charakter redakcyjny.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

Oddano 84 głosy, wszystkie za. **(Głosowanie nr 61)**

Poprawka czwarta wyklucza głosowanie nad piątą, a zmierza do tego, aby wykonywane przez technika weterynarii czynności polegające na udzielaniu zwierzętom pierwszej pomocy w przypadkach, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 3, a także wykonywane przez niego badania kliniczne w zakresie niezbędnym do udzielania pierwszej pomocy podlegały w trakcie wykonywania nadzorowi lekarza weterynarii.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

(Rozmowy na sali)

(Głos z sali: Za i przeciw.)

(Wesołość na sali)

Dobrze, proszę o wyświetlenie wyników.

13 głosów za, 67 – przeciw, 4 senatorów wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 62)**

Poprawka została odrzucona.

Poprawka piąta zmierza do tego, aby wykonywane przez technika weterynarii badania kliniczne w zakresie niezbędnym do udzielenia zwierzętom pierwszej pomocy podlegały w trakcie wykonywania nadzorowi lekarza weterynarii.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

79 głosów za, 3 – przeciw. **(Głosowanie nr 63)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka ósma ogranicza katalog podmiotów uprawnionych do tworzenia zakładów leczniczych dla zwierząt jedynie do lekarza weterynarii, w ramach prowadzonej przez niego działalności zawodowej, spółki osobowej utworzonej przez lekarzy weterynarii oraz szkoły wyższej prowadzącej studia magisterskie na kierunku weterynaria.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

23 głosy za, 60 – przeciw, 1 senator wstrzymał się od głosu. **(Głosowanie nr 64)**

Poprawka została odrzucona.

Poprawki dziewiąta i dwudziesta czwarta zmierzają do tego, aby przepisy ustawy statuuje warunki, które musi spełniać kierownik zakładu leczniczego dla zwierząt, zawarte były w jednym artykule. Ponadto nowe brzmienie przepisu nadane poprawką dwudziestą czwartą nie obejmuje wyrazów, które wskazywałyby na to, że w art. 13 sformułowane są wyjątki od generalnej zasady, w myśl której kierownikiem zakładu leczniczego dla zwierząt może być jedynie lekarz weterynarii posiadający prawo do wykonywania zawodu na terytorium Polski.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Chyba prawica głosuje jednak lewicą – widzę, bo przy tych samych osobach to się powtarza.

Dziękuję bardzo.

83 głosy za, 1 – przeciw. **(Głosowanie nr 65)**

Poprawki zostały przyjęte.

Poprawka dziesiąta ma na celu usunięcie ograniczenia, zgodnie z którym...

(Głos z sali: Poprawka dziesiąta wyklucza poprawkę jedenastą.)

(wicemarszałek R. Jarzembowski)

Tak, wyklucza. Jeśli przyjmiemy dziesiątą, to wykluczamy jedenastą.

Poprawka dziesiąta ma na celu usunięcie ograniczenia, zgodnie z którym zakład leczniczy dla zwierząt, utworzony i prowadzony przez podmiot zajmujący się produkcją zwierząt, może świadczyć usługi weterynaryjne wyłącznie dla zwierząt hodowanych przez ten podmiot, a także ograniczenia, w myśl którego zakład taki nie może wystawiać dla celów związanych z obrotem zwierzętami certyfikatów o stanie zdrowia zwierząt hodowanych przez ten podmiot.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

(Rozmowy na sali)

Wyświetlamy wyniki.

Czy senator Lorenz czuje się wystarczająco do brze?

(Wesołość na sali)

Dziękuję bardzo. Wyświetlamy wyniki.

22 głosy za, 55 – przeciw, 7 senatorów wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 66)**

To oznacza odrzucenie poprawki.

Poprawka jedenasta ujednolica terminologię ustawy.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Wyświetlamy wyniki.

82 głosy za, 2 senatorów wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 67)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka dwunasta zmierza do tego, aby powiatowy lekarz weterynarii sprawował nadzór nad zakładami leczniczymi dla zwierząt w zakresie obrotu produktami leczniczymi, paszami leczniczymi i wyrobami medycznymi stosowanymi wyłącznie u zwierząt i ich stosowaniem.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję bardzo. Wyświetlamy wyniki.

20 głosów za, 61 – przeciw, 3 senatorów wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 68)**

Poprawka została odrzucona.

Poprawka czternasta. W myśl tej poprawki minister właściwy do spraw rolnictwa, wydając rozporządzenia formułujące szczegółowe wymagania odnoszące się do poszczególnych rodzajów zakładów leczniczych dla zwierząt, powinien mieć na względzie także bezpieczeństwo epizootyczne i epidemiologiczne.

(Głos z sali: Jakież?)

Epizootyczne.

(Głos z sali: Co to znaczy?)

(Głos z sali: To samo, co znaczy...)

Nie głosujemy, proszę państwa, nad słownikiem, tylko nad poszczególnymi poprawkami.

Proszę bardzo.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Senator powinien przychodzić na głosowania przygotowany i powinien wiedzieć, co to znaczy. Jeżeli nie wie, to znaczy, że nie jest przygotowany i się sam wyklucza.

(Wesołość na sali)

Proszę o wyświetlenie wyników.

82 głosy za, 1 senator wstrzymał się od głosu.

(Głosowanie nr 69)

Poprawka została przyjęta.

Poprawka piętnasta jest poprawką redakcyjną.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

Oddano 83 głosy, wszystkie za. **(Głosowanie nr 70)**

Poprawka przyjęta.

Poprawka szesnasta zmierza do tego, aby lecznica weterynaryjna musiała być wyposażona także w magazyn środków dezynfekujących i sprzętu dezynfekującego.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

Jednogłośnie poparcie: 84 senatorów głosowało za. **(Głosowanie nr 71)**

Poprawka przyjęta.

Poprawka siedemnasta ujednolica terminologię ustawy.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

83 głosy za, 1 senator wstrzymał się od głosu.

(Głosowanie nr 72)

Poprawka została przyjęta.

Poprawka osiemnasta zmierza do tego, aby klinika weterynaryjna musiała być wyposażona także w magazyn środków dezynfekujących i sprzętu dezynfekującego.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

(Rozmowy na sali)

Mnie ten gwar nie przeszkadza, ale państwu, jak widzę, przeszkadza.

Dziękuję. Proszę o wyświetlenie wyników.

82 głosy za, 1 senator wstrzymał się od głosu.

(Głosowanie nr 73)

Poprawka została przyjęta.

Poprawka dziewiętnasta ujednolica terminologię ustawy.

Kto jest za?

(wicemarszałek R. Jarzembowski)

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

Oddano 83 głosy, wszystkie za. (**Głosowanie nr 74**)

Poprawka dwudziesta uściśla, w jaki rodzaj sprzętu i urządzeń musi być wyposażone weterynaryjne laboratorium diagnostyczne. Poprawka ta wskazuje, że zmieniany przepis dotyczy sprzętu i urządzeń używanych do badań diagnostycznych.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

Oddano 84 głosy, wszystkie za. (**Głosowanie nr 75**)

Poprawka przyjęta.

Poprawka dwudziesta pierwsza zmierza do tego, aby minister właściwy do spraw rolnictwa określał w drodze rozporządzenia także techniczne standardy jakościowe usług laboratoryjnych.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

83 głosy za, 1 senator wstrzymał się od głosu.

(**Głosowanie nr 76**)

Poprawka dwudziesta druga usuwa zbędne odesłanie.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

84 głosy za, czyli wszyscy senatorowie popierają tę poprawkę. (**Głosowanie nr 77**)

Poprawka dwudziesta trzecia zmierza do tego, aby Krajowa Rada Lekarsko-Weterynaryjna, określając wysokość odpłatności za szkolenia, brała pod uwagę nie tylko rodzaj szkolenia, ale także obiektywnie weryfikowalne kryterium, jakim są koszty szkolenia.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

84 głosy za, czyli wszyscy poparli tę poprawkę.

(**Głosowanie nr 78**)

Będziemy teraz głosowali nad poprawkami: dwudziestą piątą, dwudziestą szóstą, dwudziestą siódmą, dwudziestą dziewiątą i trzydziestą, które ujednolicają terminologię ustawy w odniesieniu do ewidencji zakładów leczniczych dla zwierząt.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

Jak widzimy, decyzja jest jednogłosna – 84 głosujących senatorów było za. (**Głosowanie nr 79**)

Poprawka dwudziesta ósma ujednolica terminologię ustawy.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

82 głosy za, 1 senator, i to niezwykle senator, nie głosował. (**Głosowanie nr 80**)

Dziękuję bardzo. Poprawka przyjęta.

Następna poprawka, nad którą będziemy głosować, to poprawka trzydziesta pierwsza. Ma ona na celu...

(Głos z sali: Zmiana marszałka.)

Najpierw skończę, dopiero wtedy będzie zmiana. (*Wesołość na sali*)

Poprawka trzydziesta pierwsza ma na celu uporządkowanie treści przepisu formułującego wymagania odnoszące się do treści wniosku o wpis do ewidencji zakładów leczniczych dla zwierząt.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

Oddano 84 głosy, wszystkie za. (**Głosowanie nr 81**)

Poprawka przyjęta.

(*Rozmowy na sali*)

Po prostu nie zmienia się konia w trakcie przeprawy.

(Głos z sali: Wio, koniku!) (*Wesołość na sali*)

Zwłaszcza że głosujemy nad ustawą o zwierzętach. (*Wesołość na sali*)

Poprawka trzydziesta druga ma na celu wyeliminowanie wątpliwości dotyczących charakteru wniosku o skreślenie z ewidencji zakładów leczniczych dla zwierząt. Poprawka wskazuje w sposób jednoznaczny, że wniosek o skreślenie, składany przez uprawnioną osobę, jest tylko jednym z przypadków, w których możliwe jest skreślenie zakładu leczniczego dla zwierząt z ewidencji. Ponadto poprawka ta zmierza do tego, aby podmiotem uprawnionym do występowania z wnioskiem o skreślenie z ewidencji był ten sam podmiot, który występuje z wnioskiem o wpis do ewidencji.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

85 głosów za, łącznie z głosem pana senatora Mariana Żenkiewicza, który zdążył rzutem na taśmę. (**Głosowanie nr 82**)

Poprawka została przyjęta.

Poprawka trzydziesta trzecia zmierza do tego, aby w sprawach wskazanych w art. 22 przepisy kodeksu postępowania administracyjnego stosowane były wprost, a nie odpowiednio.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

(wicemarszałek R. Jarzembowski)

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

83 głosy za, 1 senator nie głosował, na stanowisku setnym. **(Głosowanie nr 83)**

(Głos z sali: Tak po numerze?)

(Senator Zbigniew Kruszewski: Może by po nazwisku? To nie obóz koncentracyjny.)

(Rozmowy na sali)

Poprawka przyjęta.

Poprawka trzydziesta czwarta precyzuje, że do dokumentacji świadczonych usług weterynaryjnych znajdują zastosowanie przepisy o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

83 głosy za, 1 senator wstrzymał się od głosu. **(Głosowanie nr 84)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka trzydziesta piąta zmierza do tego, aby dokumentacja świadczonych usług weterynaryjnych po upływie trzyletniego okresu przechowywania była niszczone. Niszczenie dokumentacji powinno następować w sposób uniemożliwiający zapoznanie się z jej treścią przez osoby nieuprawnione.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

Oddano 84 głosy, wszystkie za. **(Głosowanie nr 85)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka trzydziesta szósta ujednolica terminologię ustawy.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

Oddano 83 głosy, wszystkie za. **(Głosowanie nr 86)**

Poprawka przyjęta.

Poprawka trzydziesta siódma zmienia termin wejścia w życie ustawy. W myśl tej poprawki ustawa wejdzie w życie po upływie czternastu dni od dnia ogłoszenia, a nie z dniem 1 stycznia 2004 r.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

Oddano 84 głosy, wszystkie za. **(Głosowanie nr 87)**

Poprawka przyjęta.

Teraz przystępujemy do głosowania nad przyjęciem uchwały w sprawie ustawy w całości, wraz ze zmianami wynikającymi z przyjętych poprawek.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję bardzo. Wyświetlamy wyniki.

83 głosy za. **(Głosowanie nr 88)**

Upoważnia mnie to do stwierdzenia, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zakładach leczniczych dla zwierząt.

Dziękuję państwu, ster przejmuje pan senator Kazimierz Kutz. (Oklaski) (Wesołość na sali)

(Senator Marian Żenkiewicz: Panie Marszałku, proszę odnotować, że senator na stanowisku setnym też klaskał.)

(Wesołość na sali)

(Przewodnictwo obrad obejmuje wicemarszałek Kazimierz Kutz)

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Powracamy do rozpatrzenia punktu piątego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o ochronie roślin.

Przypominam, że w przerwie w obradach odbyło się posiedzenie Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej oraz Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, które ustosunkowały się do przedstawionych w toku debaty wniosków i przygotowały wspólne sprawozdanie w tej sprawie.

(Rozmowy na sali)

Przypominam, że dyskusja nad rozpatrywaną ustawą została zamknięta i obecnie, zgodnie z art. 52 ust. 6 Regulaminu Senatu, mogą zabrać głos jedynie sprawozdawcy i wnioskodawcy.

Proszę o ciszę na sali.

Proszę sprawozdawcę Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej oraz Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi senatora Andrzeja Anulewicza o zabranie głosu i przedstawienie uzgodnionych na posiedzeniu wniosków.

Senator Andrzej Anulewicz:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Komisja Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej oraz Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi na swoim posiedzeniu w dniu 10 grudnia rozpatrzyły wnioski zgłoszone podczas debaty w dniu 10 grudnia 2003 r. nad ustawą o ochronie roślin.

Komisje przedstawiają następujące stanowisko: Wysoki Senat raczy przyjąć poprawki: drugą, czwartą, piątą, szóstą, siódmą, ósmą, dziewiątą, dziesiątą, jedenastą, dwunastą, dwudziestą siódmą, trzydziestą piątą, trzydziestą szóstą, trzydziestą siódmą i trzydziestą ósmą. Dziękuję uprzejmie.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję.

Czy senatorowie wnioskodawcy lub pozostali senator sprawozdawca chcą jeszcze zabrać głos?

Pan senator Zbyszko Piwoński.

Senator Zbyszko Piwoński:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

W zestawieniu, poczynawszy od poprawki pierwszej, zawarty jest cały pakiet poprawek zgłoszonych przeze mnie wspólnie z panem senatorem Zychowiczem. Ich intencją było przesunięcie zadań z zakresu ochrony roślin i nasiennictwa spod kurateli wojewody pod kuratelę marszałka. Opinia komisji jest nieprzychylna dla tych wniosków, spodziewam się jednak, że za jakiś czas wrócimy do tego, myślę że wtedy, kiedy będziemy rozpatrywali pakiet ustaw związanych z programem premiera Hausnera. W związku z tym, że te poprawki mają nieco inny charakter i wyprzedzają jak gdyby debatę nad kompleksowym podporządkowaniem poszczególnych instytucji rolniczych wojewodzie i marszałkowi, to choć wraz z senatorem Zychowiczem podtrzymujemy te poprawki, nie mam moralnego prawa zachęcać państwa do głosowania za ich przyjęciem.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję.

Senator Zychowicz?

(Senator Zbigniew Zychowicz: Dziękuję uprzejmie.)

Senator Janowski?

(Senator Mieczysław Janowski: Dziękuję bardzo.)

Sprawozdawcą Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji był również senator Bogusław Litwiniec.

(Głos z sali: Na mównicę!) (Wesołość na sali)

(Senator Bogusław Litwiniec: Dziękuję bardzo.)

Przystępujemy do głosowania w sprawie ustawy o ochronie roślin.

Przypominam, że w tej sprawie w toku debaty komisje oraz senatorowie wnioskodawcy przedstawili wnioski o wprowadzenie poprawek do ustawy.

Informuję, że zgodnie z art. 54 ust. 1 Regulaminu Senatu za chwilę zostaną przeprowadzone kolejne głosowania nad przedstawionymi poprawkami, według kolejności przepisów ustawy.

Przystępujemy do głosowania nad przedstawionymi poprawkami. Uwaga – nad poprawkami: pierwszą, trzynastą, piętnastą, siedemnastą, osiemnastą, dziewiętnastą, dwudziestą pierwszą, dwudziestą drugą, dwudziestą piątą, dwudziestą szóstą, dwudziestą ósmą, trzydziestą, trzydziestą pierwszą i trzydziestą trzecią, należy głosować łącznie. Przyjęcie tych poprawek wyklucza głosowanie nad poprawkami: czternastą, dwudziestą, dwudziestą dziewiątą, trzydziestą i trzydziestą drugą.

(Głos z sali: Nad trzydziestą czwartą też.)

I nad trzydziestą czwartą.

Poprawki: pierwsza, trzynasta, piętnasta, siedemnasta, osiemnasta, dziewiętnasta, dwudziesta pierwsza, dwudziesta druga, dwudziesta piąta, dwudziesta szóstą, dwudziesta ósmą, trzydziestą, trzydziestą pierwszą i trzydziestą trzecią, znoszą zespolenie Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa na szczeblu wojewódzkim i mają na celu podporządkowanie wojewódzkich inspektorów ochrony roślin i nasiennictwa marszałkom województw.

Proszę o naciśnięcie...

Dziękuję, Pani Sekretarz. Jak to dobrze mieć sekretarkę, nawet tutaj. (Wesołość na sali)

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto jest za przyjęciem poprawek?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Proszę podać wyniki głosowania.

Stwierdzam, że na 81 obecnych senatorów 26 jest za, 47 – przeciw*, 7 wstrzymało się od głosu, 1 senator nie głosował. **(Głosowanie nr 89)**

Stwierdzam, że poprawki nie zostały przyjęte.

Uwaga: przyjęcie poprawki drugiej wyklucza głosowanie nad poprawką trzecią. Poprawka druga uzupełnia upoważnienie do wydania rozporządzenia o określone wytyczne. Jest to poprawka poparta przez połączone komisje.

Proszę, głosujemy.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Proszę podać wyniki głosowania.

Na 82 obecnych senatorów 80 jest za, 2 senatorów wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 90)**

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką czwartą. Ma ona charakter legislacyjny i jest poparta przez połączone komisje.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę podać wyniki.

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta jednogłośnie przez 83 obecnych senatorów. **(Głosowanie nr 91)**

Dziękuję.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką piątą. Wynika ona z ostatnich zmian dyrektyw unijnych i reguluje zakres granicznej kontroli fitosanitarnej w odniesieniu do sytuacji, gdy część tej kontroli została wykonana na terytorium innego państwa członkowskiego albo gdy przesyłka lub partia roślin jest przeznaczona dla odbiorcy w innym państwie członkowskim. Poprawkę poparły połączone komisje.

Kto jest za?

* Wicemarszałek przeczytał omyłkowo: 40 – przeciw.

(wicemarszałek K. Kutz)

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymuje od głosu?

Dziękuję. Proszę podać wyniki głosowania.

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta jednogłośnie przez 83 senatorów. **(Głosowanie nr 92)**

Przystępujemy do głosowania nad poprawką szóstą. Tworzy ona odrębne upoważnienie dla ministra właściwego do spraw rolnictwa do wydania rozporządzenia określającego terminy, sposób i tryb przeprowadzania urzędowej kontroli produktów, roślin, produktów roślinnych i przedmiotów, które ma poprzedzać ustanowienie strefy ochronnej.

Głosujemy.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę podać wyniki głosowania.

80 senatorów jest za, 1 się wstrzymał od głosu, 1 nie głosował. **(Głosowanie nr 93)**

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Poprawka siódma wynika z treści odpowiednich dyrektyw unijnych i dotyczy właściwego określania okresów ochronnych dotyczących dokumentacji substancji aktywnych. Jest to poprawka poparta przez połączone komisje.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymuje od głosu?

Dziękuję. Proszę podać wyniki głosowania.

Na 82 obecnych senatorów 80 głosowało za, 1 senator wstrzymał się od głosu, a 1 senator nie był łaskawy głosować. **(Głosowanie nr 94)**

Poprawka została przyjęta.

Uwaga: nad poprawkami ósmą i trzydziestą szóstą należy głosować łącznie. Są to poprawki poparte przez połączone komisje. Są one konsekwencją treści dyrektyw unijnych i powodują, że wykorzystanie danych zawartych w dokumentacji środka ochrony roślin dopuszczonego do obrotu przed podjęciem decyzji przez Komisję Europejską o dopuszczeniu jego substancji aktywnej do stosowania w środkach ochrony roślin będzie się odbywało na podstawie dotychczasowych przepisów.

Proszę, głosujemy.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę podać wyniki głosowania.

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta jednogłośnie przez 81 senatorów. **(Głosowanie nr 95)**

Dziękuję.

Poprawka dziewiąta jest to poprawka poparta przez połączone komisje. Znosi ona obowiązek zamieszczania na opakowaniu wprowadzanego

do obrotu materiału siewnego zawierającego środek ochrony roślin klasyfikacji tego środka pod względem stwarzania zagrożeń dla pszczół. Proszę, będziemy głosować.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę podać wyniki głosowania.

Na 80 obecnych senatorów 71 było za, 8 – przeciw, 1 wstrzymał się od głosu. **(Głosowanie nr 96)**

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Poprawka dziesiąta jest poprawką senatora Janowskiego, popartą przez połączone komisje. Wprowadza ona obowiązek posiadania pomieszczeń – a nie, jak stanowi ustawa, jednego pomieszczenia – przez przedsiębiorcę ubiegającego się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie konfekcjonowania lub obrotu oraz przechowywania opakowań po środkach ochrony roślin.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymuje od głosu?

Dziękuję.

Na 80 obecnych senatorów 79 głosowało za, 1 senator nie głosował. **(Głosowanie nr 97)**

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Uwaga: nad poprawkami jedenastą i dwunastą będziemy głosować łącznie. Są to poprawki poparte przez połączone komisje. Rozszerzają one wykaz dokumentów, które należy przedstawić w celu uzyskania zezwolenia na konfekcjonowanie lub obrót oraz przechowywanie opakowań po środkach ochrony roślin, o opinię Inspekcji Handlowej potwierdzającą spełnienie przez te pomieszczenia wymagań pozwalających na przechowywanie w nich opakowań po środkach ochrony roślin sklasyfikowanych jako bardzo toksyczne i toksyczne w rozumieniu przepisów o substancjach i preparatach chemicznych.

Głosujemy.

Kto jest za tymi poprawkami?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

Stwierdzam, że za poprawkami jest 81 senatorów, 1 wstrzymał się od głosu. **(Głosowanie nr 98)**

Stwierdzam, że poprawki zostały przyjęte olbrzymią większością głosów.

Nad poprawką trzynastą głosowaliśmy łącznie z innymi poprawkami, teraz będziemy więc głosować nad poprawkami: czternastą, dwudziestą, dwudziestą dziewiątą, trzydziestą drugą i trzydziestą czwartą. Znoszą one zespolenie Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa na szczeblu wojewódzkim, podporządkowują wojewódzkich inspektorów ochrony roślin i nasiennictwa Głównemu Inspektorowi Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

(wicemarszałek K. Kutz)

Kto jest za przyjęciem tych poprawek?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę podać wyniki głosowania.

Na 83 obecnych senatorów 5 głosowało za, 77 – przeciw, 1 wstrzymał się od głosu. (**Głosowanie nr 99**)

Stwierdzam, że poprawki nie zostały przyjęte.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką szesnastą, senatora Janowskiego. Nakłada ona na Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa obowiązek zabezpieczania środków finansowych na szkolenia dla pracowników Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę podać wyniki głosowań.

Na 80 obecnych senatorów 24 głosowało za, 52 – przeciw, 3 wstrzymało się od głosu, 1 nie głosował. (**Głosowanie nr 100**)

Stwierdzam, że poprawki nie zostały przyjęte.

Przechodzimy do głosowania nad poprawką dwudziestą trzecią, również senatora Janowskiego. Określa ona skład komisji powoływanej przez Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w celu przeprowadzania egzaminów, których zdanie umożliwia pełnienie funkcji państwowego inspektora. W skład komisji ma wchodzić po jednym przedstawicielu działających w Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa reprezentatywnych organizacji związkowych.

Głosujemy.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Proszę podać wyniki głosowania.

Na 83 obecnych senatorów 20 głosowało za, 59 – przeciw*, 4 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 101**)

Stwierdzam, że poprawka nie została przyjęta.

Przechodzimy do głosowania nad poprawką dwudziestą czwartą, również senatora Janowskiego. Skutkuje ona tym, że upoważnienie wydane państwowemu inspektorowi w celu wykonywania zadań Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa będzie mogło być cofnięte po rozpatrzeniu wniosku w tej sprawie przez komisję powołaną przez Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa. Zarządzenie w sprawie warunków i trybu pracy tej komisji określi główny inspektor po zasięgnięciu działających w inspekcji reprezentatywnych organizacji związkowych.

Przystępujemy do głosowania.

Kto jest za tą poprawką?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę podać wyniki głosowania.

Na 80 obecnych senatorów, 20 głosowało za, 54 – przeciw, 5 wstrzymało się od głosu, 1 nie głosował. (**Głosowanie nr 102**)

Stwierdzam, że poprawka nie została przyjęta.

Przechodzimy do głosowania nad poprawką dwudziestą siódmą, połączonych komisji. Upoważnia ona ministra właściwego do spraw rolnictwa do określenia, w drodze rozporządzenia, szczegółowej organizacji Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

Głosujemy.

Kto jest za tą poprawką?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Dziękuję. Proszę podać wyniki.

Na 80 obecnych senatorów 77* głosowało za, 3 – przeciw. (**Głosowanie nr 103**)

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Przechodzimy do głosowania nad poprawką trzydziestą piątą, popartą przez połączone komisje. Przenosi ona na szczebel rozporządzenia określenie terminów spełnienia ustawowych obowiązków przez podmiot posiadający zezwolenie na dopuszczenie do obrotu środka ochrony roślin zawierającego substancję aktywną. Terminy określone w ustawie uchwalonej przez Sejm, zgodnie ze stanowiskiem Komisji Europejskiej i odpowiednimi dyrektywami, nie mogą obowiązywać Rzeczypospolitej Polskiej.

Przystępujemy do głosowania.

Kto jest za tą poprawką?

Kto jest przeciw?

Dziękuję. Proszę podać wyniki głosowania.

81 senatorów głosowało za. (**Głosowanie nr 104**)

Poprawka została przyjęta jednogłośnie. Dziękuję.

Przechodzimy do głosowania nad poprawką trzydziestą siódmą, która koryguje błędne odeślanie.

Kto jest za tą poprawką?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę podać wyniki głosowania.

Na 80 obecnych senatorów 79 głosowało za, 1 senator nie głosował. (**Głosowanie nr 105**)

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Przechodzimy do głosowania nad poprawką trzydziestą ósmą, połączonych komisji. Przesuwa ona na dzień 1 marca 2004 r. termin wejścia w życie przepisów, które zgodnie z ustawą uchwaloną przez Sejm mają wejść w życie dnia 1 stycznia 2004 r.

* Wicemarszałek przeczytał omyłkowo: 50 – przeciw.

* Wicemarszałek przeczytał omyłkowo: 70 głosowało za.

(wicemarszałek K. Kutz)

Kto jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę podać wyniki głosowania.

Na 80 obecnych senatorów 79 głosowało za, 1 senator nie głosował. **(Głosowanie nr 106)**

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Przystępujemy do głosowania nad podjęciem uchwały w sprawie ustawy o ochronie roślin w całości, ze zmianami wynikającymi z przyjętych poprawek.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za?

Kto się wstrzymał?

Kto jest przeciw?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 82 obecnych senatorów 76* głosowało za, 6 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 107)**

Wobec wyniku głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o ochronie roślin.

Powracamy do rozpatrzenia punktu szóstego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz o zmianie innych ustaw.

Bardzo proszę panów senatorów o skupienie się na głosowaniach.

Przypominam, że w przerwie w obradach odbyło się posiedzenie Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej oraz Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, które ustosunkowały się do przedstawionych w toku debaty wniosków i przygotowały wspólne sprawozdanie w tej sprawie.

Przypominam ponadto, że dyskusja nad rozpatrywaną ustawą została zamknięta i obecnie, zgodnie z art. 52, ust. 6 Regulaminu Senatu, głos mogą zabrać jedynie sprawozdawcy i wnioskodawcy.

Proszę sprawozdawcę Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej oraz Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi senatora Janusza Bargieła o zabranie głosu i przedstawienie uzgodnionych na posiedzeniu wniosków.

Senator Janusz Bargieł:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Mam zaszczyt w imieniu Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej oraz Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi przedstawić sprawozdanie z posiedzenia komisji, które odbyło 10 grudnia 2003 r. Rozpatrywano na nim wnioski zgłoszone w trakcie debaty nad ustawą

o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz o zmianie innych ustaw.

Proszę Wysoki Senat o przyjęcie tej ustawy z trzema poprawkami. Mają one na celu uściślenie zawartych w przepisie definicji, likwidując usterki redakcyjne i doprecyzowując przepisy. Serdecznie dziękuję, Panie Marszałku.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję.

Czy senator sprawozdawca chciałby jeszcze zabrać głos?

(Senator Tadeusz Bartos: Nie, dziękuję.)

No to panu dziękuję.

Przystępujemy do głosowania w sprawie ustawy o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz o zmianie innych ustaw.

Przypominam, że w tej sprawie w toku debaty komisje przedstawiły wnioski o wprowadzenie poprawek do ustawy.

Informuję, że zgodnie z art. 54 ust. 1 Regulaminu Senatu za chwilę zostaną przeprowadzone kolejne głosowania nad przedstawionymi poprawkami, według kolejności przepisów ustawy.

Przystępujemy do głosowania nad przedstawionymi poprawkami.

Poprawka pierwsza ma na celu uściślenie zawartej w przepisie definicji.

Głosujemy.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę podać wyniki głosowania.

Na 79 obecnych senatorów 78 głosowało za, 1 – przeciw. **(Głosowanie nr 108)**

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Przechodzimy do poprawki drugiej, która doprecyzowuje przepis dotyczący wydania decyzji o zakazie wprowadzenia artykułu rolno-spożywczego do obrotu.

Przystępujemy do głosowania.

Kto jest za poprawką?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę podać wyniki głosowania.

Na 79 obecnych senatorów 77 głosowało za, 2 – przeciw. **(Głosowanie nr 109)**

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Uwaga: przyjęcie poprawki trzeciej wyklucza głosowanie nad poprawką czwartą. Poprawka trzecia jest poparta przez połączone komisje. Doprecyzowuje ona przepis, likwidując wątpliwości w zakresie pobierania opłat za czynności związane z dokonywaniem oceny jakości handlowej, w tym również za wydawanie świadectw.

Przystępujemy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciw?

* Wicemarszałek przeczytał omyłkowo: 70 głosowało za.

(wicemarszałek K. Kutz)

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę podać wyniki głosowania.

Na 81 obecnych senatorów wszyscy głosowali za. **(Głosowanie nr 110)**

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta jednogłośnie.

Przystępujemy do głosowania nad podjęciem uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz o zmianie niektórych innych ustaw w całości, ze zmianami wynikającymi z przyjętych poprawek.

Będziemy głosować.

Proszę przycisnąć to, co trzeba.

Kto jest za podjęciem uchwały?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę podać wyniki głosowania.

Na 80 obecnych senatorów wszyscy głosowali za. **(Głosowanie nr 111)**

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz o zmianie innych ustaw.

Powracamy do rozpatrzenia punktu siódmego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o Narodowym Banku Polskim oraz o zmianie innych ustaw.

Przypominam, że w przerwie w obradach odbyło się posiedzenie Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych oraz Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej, które ustosunkowały się do przedstawionych w toku debaty wniosków i przygotowały wspólne sprawozdanie w tej sprawie.

Przypominam ponadto, że dyskusja nad rozpatrywaną ustawą została zamknięta i obecnie, zgodnie z art. 52 ust. 6 Regulaminu Senatu, głos mogą zabrać jedynie sprawozdawcy i wnioskodawcy.

Proszę sprawozdawcę Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych oraz Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej, panią senator Genowefę Ferenc, o zabranie głosu i przedstawienie uzgodnionych na posiedzeniu wniosków.

Senator Genowefa Ferenc:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Z upoważnienia Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej oraz Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych mam zaszczyt przedstawić sprawozdanie z posiedzenia komisji.

Komisje na posiedzeniu w dniu dzisiejszym, po rozpatrzeniu wniosków zgłoszonych w toku debaty nad zmianą ustawy o Narodowym Banku Polskim oraz zmianie innych ustaw, rekomendu-

ją Wysokiej Izbie poprawki: trzecią, czwartą, szóstą, dziewiątą, dziesiątą, jedenastą, dwunastą, trzynastą, czternastą, piętnastą, szesnastą, siedemnastą i osiemnastą, przedstawione w druku nr 545Z. Dziękuję.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję, Pani Senator.

Czy senatorowie wnioskodawcy lub pozostali senator sprawozdawca chcą jeszcze zabrać głos?

Senator Jurgiel?

(Senator Krzysztof Jurgiel: Dziękuję.)

Senator Izdebski?

(Senator Sławomir Izdebski: Dziękuję.)

Pan senator Janowski?

(Senator Mieczysław Janowski: Dziękuję.)

Pani senator Ferenc?

(Senator Genowefa Ferenc: Dziękuję.)

Ponadto sprawozdawcą Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych był senator Tadeusz Wnuk. Czy chce pan zabrać głos?

(Senator Tadeusz Wnuk: Nie, dziękuję.)

Przystępujemy do głosowania w sprawie ustawy o zmianie ustawy o Narodowym Banku Polskim oraz o zmianie innych ustaw.

Przypominam, że w tej sprawie w toku debaty komisje oraz senatorowie wnioskodawcy przedstawili wnioski o wprowadzenie poprawek do ustawy.

Informuję, że zgodnie z art. 54 ust. 1 Regulaminu Senatu za chwilę zostaną przeprowadzone kolejne głosowania nad przedstawionymi poprawkami, według kolejności przepisów ustawy.

Przystępujemy do głosowania nad przedstawionymi poprawkami.

Poprawka pierwsza, senatora Jurgieła, zmierza do tego, aby równorzędnym celem działalności Narodowego Banku Polskiego obok utrzymania stabilnego poziomu cen było prowadzenie polityki monetarnej służącej wzrostowi gospodarczemu.

Głosujemy.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę podać wyniki głosowania.

Na 79 obecnych senatorów, 13 głosowało za, 61 – przeciw, 4 wstrzymało się od głosu, 1 senator nie głosował. **(Głosowanie nr 112)**

Poprawka nie została przyjęta.

Uwaga: nad poprawkami drugą, piątą i ósmą należy głosować łącznie. Są to poprawki senatora Izdebskiego mające na celu ograniczenie niezależności Narodowego Banku Polskiego poprzez między innymi umożliwienie odwołania prezesa NBP lub członków Rady Polityki Pieniężnej w wyniku odmowy zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego NBP lub rocznego sprawo-

(wicemarszałek K. Kutz)

zdania rady z wykonania założeń polityki pieniężnej.

(Senator Sławomir Izdebski: Słusznie.)

Tak się panu zdaje.

(Senator Robert Smoktunowicz: Balcerowicz musi odejść!)

(Senator Lesław Podkański: Ale po zakończeniu kadencji.)

Głosujemy, uwaga.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę podać wyniki głosowania.

Na 79 obecnych senatorów 11 głosowało za, 59 – przeciw, 6 wstrzymało się od głosu, 3 nie głosowało. **(Głosowanie nr 113)**

Poprawki nie zostały przyjęte.

Poprawka trzecia ma na celu zniesienie wymogu zasięgania przez Radę Polityki Pieniężnej opinii Rady Ministrów przy ustalaniu założeń polityki pieniężnej. Jest to poprawka połączonych komisji.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę podać wyniki głosowania.

Na 76 obecnych senatorów 66 głosowało za, 8 – przeciw, 1 wstrzymał się od głosu, 1 nie głosował. **(Głosowanie nr 114)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka czwarta, połączonych komisji, ma na celu umożliwienie pełnienia funkcji członka Rady Polityki Pieniężnej przez dwie kadencje.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę podać wyniki głosowania.

Na 79 obecnych senatorów 18 głosowało za, 60 – przeciw, 1 wstrzymał się od głosu. **(Głosowanie nr 115)**

Stwierdzam, że poprawka nie została przyjęta.

Przystępujemy do poprawki szóstej, senatora Janowskiego, popartej przez połączone komisje. Ma ona na celu utrzymanie dotychczasowej zasady możliwości uczestnictwa przedstawiciela Rady Ministrów w posiedzeniach Rady Polityki Pieniężnej.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciw?

(Rozmowy na sali)

(Głos z sali: Jeszcze raz.)

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Proszę podać wyniki głosowania.

Na sali obrad było 78 senatorów, 21 głosowało za, 53 – przeciw, 4 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 116)**

Stwierdzam, że poprawka nie została przyjęta.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką siódmą. Jest to poprawka senatora Janowskiego. Zwiększa ona z trzech do czterech liczbę członków Rady Polityki Pieniężnej uprawnionych do zwołania posiedzenia rady.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę podać wyniki głosowania.

Na 78 obecnych senatorów 13 głosowało za, 57 – przeciw, * 6 wstrzymało się od głosu, 2 nie głosowało. **(Głosowanie nr 117)**

Stwierdzam, że poprawka nie została przyjęta.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką dziewiątą. Jest to poprawka senatora Janowskiego poparta przez połączone komisje. Przyznaje ona prezesowi NBP prawo do uczestniczenia w posiedzeniach Senatu i Rady Ministrów; dotychczasowa ustawa uprawnia prezesa NBP do uczestniczenia w posiedzeniach Sejmu.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę podać wyniki głosowania.

Na 80 obecnych senatorów 20 głosowało za, 54 – przeciw, * 5 wstrzymało się od głosu, 1 nie głosował. **(Głosowanie nr 118)**

Poprawka została odrzucona przez Senat.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką dziesiątą. Jest to poprawka senatora Janowskiego poparta przez połączone komisje. Skreśla ona jako zbędne określenie „wszelkie”, odnoszące się do wyjaśnień, jakie mają obowiązek składać parlamentowi przedstawiciele organów NBP.

Głosujemy.

Proszę, kto jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę podać wyniki głosowania.

Wszystkich 79 obecnych senatorów głosowało za. **(Głosowanie nr 119)**

A więc poprawka została przyjęta jednogłośnie. Dziękuję.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką jedenastą. Jest to poprawka połączonych komisji. Zmierza ona do umożliwienia różnicowania stopy rezerwy obowiązkowej również ze względu na rodzaj dokonywanych operacji finansowych stanowiących źródło pozyskania środków pieniężnych.

Przystępujemy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto się jej sprzeciwia?

Kto wstrzymuje się od głosu?

Dziękuję. Proszę podać wyniki głosowania.

* Wicemarszałek przeczytał omyłkowo: 50 – przeciw.

(wicemarszałek K. Kutz)

Na 79 obecnych senatorów 73 głosowało za, 1 – przeciw, 5 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 120**)

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Uwaga: nad poprawkami dwunastą, trzynastą i siedemnastą należy głosować łącznie, co też zaraz uczynimy. Są to poprawki połączonych komisji. Mają one na celu przekazanie w trzech kolejnych latach części środków pieniężnych z tytułu oprocentowania rezerwy obowiązkowej banków na wyodrębniony rachunek w Narodowym Banku Polskim z przeznaczeniem na cele związane z prefinansowaniem i współfinansowaniem zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z funduszy pomocowych Unii Europejskiej.

Przystępujemy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem tych poprawek?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymuje od głosu?

Dziękuję. Proszę podać wyniki głosowania.

Na 79 obecnych senatorów 70 głosowało za, 8 wstrzymało się od głosu, 1 nie głosował. (**Głosowanie nr 121**)

Stwierdzam, że poprawki zostały przyjęte.

Poprawka czternasta, do głosowania nad którą przystępujemy, ma na celu uproszczenie przepisu.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Proszę podać wyniki głosowania.

Na 80 obecnych senatorów 78 głosowało za, 1 wstrzymał się od głosu, 1 nie głosował. (**Głosowanie nr 122**)

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką piętnastą. Jest to poprawka połączonych komisji. Dodaje ona przepis przejściowy...

(Głos z sali: Moim zdaniem, rozwiązanie drugie jest kontuzjowane...)

...zgodnie z którym roczne sprawozdanie NBP za rok 2003 będzie, zgodnie z dotychczasową zasadą, badane przez komisję powołaną przez Radę Ministrów.

Przystępujemy do głosowania.

(Rozmowy na sali)

Kto jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę podać wyniki głosowania.

(Głos z sali: No, tak to wygląda.)

Na 80 obecnych senatorów 71 głosowało za...

(Głos z sali: Trudno mi powiedzieć.)

...1 – przeciw, 6 wstrzymało się od głosu, 2 nie głosowało.* (**Głosowanie nr 123**)

* Wicemarszałek przeczytał omyłkowo: na 88 obecnych senatorów 71 głosowało za, 1 – przeciw, 6 wstrzymało się od głosu.

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką szesnastą. Jest to poprawka połączonych komisji. Odracza ona do dnia akcesji Polski do Unii Europejskiej wejście w życie przepisu uprawniającego Radę Polityki... (rozmowy na sali) ...Pieniężnej do ustalania wysokości oprocentowania rezerwy obowiązkowej, gdyż taki jest termin wejścia w życie zmiany umożliwiającej oprocentowanie tej rezerwy.

Przystępujemy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto się sprzeciwia?

Kto się wstrzymuje od głosu?

Dziękuję. Proszę podać wyniki głosowania.

Na 79 obecnych senatorów 75 głosowało za, 4 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 124**)

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką osiemnastą. Jest to poprawka połączonych komisji. Ma ona na celu zapobieżenie sytuacji, w której przepis nakazujący dokonanie czynności w dniu 31 grudnia 2003 r. wszedłby w życie po tym dniu.

Przystępujemy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto się sprzeciwil?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę podać wyniki głosowania.

Na 78 obecnych senatorów 77 głosowało za, a tylko 1 wstrzymał się od głosu. (**Głosowanie nr 125**)

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Teraz przystępujemy do głosowania nad podjęciem uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy o Narodowym Banku Polskim oraz o zmianie innych ustaw w całości, ze zmianami wynikającymi z przyjętych poprawek.

Kto z państwa jest za przyjęciem uchwały?

Kto jest przeciwko?

Kto się wstrzymał od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 79 obecnych senatorów 66 głosowało za, 9 – przeciw, 4 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 126**)

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy o Narodowym Banku Polskim oraz o zmianie innych ustaw.

Powracamy do rozpatrzenia punktu ósmego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo farmaceutyczne, ustawę o wyrobach medycznych oraz ustawę o Urzędzie Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych.

(Rozmowy na sali)

Bardzo proszę o ciszę.

Przypominam, że w przerwie w obradach odbyło się posiedzenie Komisji Spraw Zagranicz-

(wicemarszałek K. Kutz)

nych i Integracji Europejskiej oraz Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia, które ustosunkowały się do przedstawionych w toku debaty wniosków i przygotowały wspólne sprawozdanie w tej sprawie.

Przypominam, że dyskusja nad rozpatrywaną ustawą została zamknięta i obecnie, zgodnie z art. 52 ust. 6 regulaminu, głos mogą zabrać jedynie sprawozdawcy i wnioskodawcy.

Proszę sprawozdawcę Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej oraz Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia senatora Mirosława Lubińskiego o zabranie głosu i przedstawienie uzgodnionych na posiedzeniu wniosków.

Proszę.

Senator Mirosław Lubiński:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Komisja Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej oraz Komisja Polityki Społecznej i Zdrowia na posiedzeniu w dniu dzisiejszym rozpatrzyły wnioski zgłoszone do omawianej ustawy.

Komisje przedstawiają Wysokiemu Senatowi następujące stanowisko. Po pierwsze, potwierdzają rekomendację poprawek trzeciej i czwartej. Po drugie, rekomendują przyjęcie poprawki pierwszej. Powoduje ona równe traktowanie wszystkich bez wyjątku producentów wyrobów medycznych bez względu na rodzaj i miejsce wydania dokumentu, na którego podstawie dokonano wpisu tych wyrobów do rejestru wyrobów medycznych. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję.

Czy senator sprawozdawca Henryk Dzido lub senator Mirosław Lubiński, jako senator wnioskodawca, chcą jeszcze zabrać głos?

(Głos z sali: To nie była moja inicjatywa.)

Senator Lubiński?

(Senator Mirosław Lubiński: Dziękuję.)

Senator Dzido?

(Senator Henryk Dzido: Dziękuję.)

(Głos z sali: ...rozmawiał i powiedział: chcesz, to pojedziesz, a ja mówię: niekoniecznie muszę.)

Ktoś z państwa ma włączony mikrofon. Ja bardzo proszę, żeby go wyłączyć.

Przystępujemy do głosowania w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo farmaceutyczne, ustawę o wyrobach medycznych oraz ustawę o Urzędzie Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych.

Przypominam, że w tej sprawie w toku debaty komisje oraz senator wnioskodawca przedstawili wnioski o wprowadzenie poprawek do ustawy.

Informuję, że zgodnie z art. 54 ust. 1 Regulaminu Senatu za chwilę zostaną przeprowadzone kolejne głosowania nad przedstawionymi poprawkami, według kolejności przepisów ustawy.

(Rozmowy na sali)

Panowie, *je vous prie...*

Przystępujemy do głosowania nad przedstawionymi poprawkami.

Uwaga: przyjęcie poprawki pierwszej wyklucza głosowanie nad poprawką drugą. Poprawka pierwsza to poprawka senatora Lubińskiego poparta przez połączone komisje. Zmierza ona do rozszerzenia katalogu dokumentów dotyczących wyrobów medycznych, zachowujących ważność do 31 grudnia 2005 r., o świadectwa rejestracyjne, świadectwa dopuszczenia do stosowania i pozytywną opinię o wyrobie medycznym. Poprawka przewiduje szerszy katalog tych dokumentów niż poprawka druga.

Przystępujemy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę podać wyniki głosowania.

Na 77 obecnych senatorów 73 głosowało za, 3 – przeciw, 1 wstrzymał się od głosu. **(Głosowanie nr 127)**

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Wobec tego przechodzimy do poprawek trzeciej i czwartej, nad którymi należy głosować łącznie. Są to poprawki połączonych komisji. Dotyczą one obowiązku zgłaszania wyrobów medycznych do Rejestru Wytwórców i Wyrobów Medycznych. Zmierzają one do wyeliminowania luki prawnej, która powstanie między dniem 2 października bieżącego roku a dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Przystępujemy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem tych poprawek?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę podać wyniki głosowania.

Na 78 obecnych senatorów 76 głosowało za, 1 wstrzymał się od głosu, 1 nie głosował. **(Głosowanie nr 128)**

Stwierdzam, że poprawki zostały przyjęte.

W związku z tym przystępujemy do głosowania nad podjęciem uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo farmaceutyczne, ustawę o wyrobach medycznych oraz ustawę o Urzędzie Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych w całości, ze zmianami wynikającymi z przyjętych poprawek.

Przystępujemy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem uchwały?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę podać wyniki głosowania.

(wicemarszałek K. Kutz)

Na 79 obecnych senatorów 78 głosowało za, 1 wstrzymał się od głosu. (**Głosowanie nr 129**)

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo farmaceutyczne, ustawę o wyrobach medycznych oraz ustawę o Urzędzie Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych.

Powracamy do rozpatrzenia punktu dziewiątego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Przypominam, że w przerwie w obradach odbyło się posiedzenie Komisji Skarbu Państwa i Infrastruktury oraz Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej, które ustosunkowały się do przedstawionych w toku debaty wniosków i przygotowały wspólne sprawozdanie w tej sprawie.

Przypominam, że dyskusja nad rozpatrywaną ustawą została zamknięta i obecnie, zgodnie z art. 52 ust. 6 Regulaminu Senatu, głos mogą zabrać jedynie sprawozdawcy i wnioskodawcy.

Proszę sprawozdawcę Komisji Skarbu Państwa i Infrastruktury oraz Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej, panią senator Czesławę Christową, o zabranie głosu i przedstawienie uzgodnionych na posiedzeniu wniosków.

Senator Czesława Christowa:

Dziękuję.

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Mam zaszczyt przedstawić sprawozdanie z posiedzenia połączonych Komisji Skarbu Państwa i Infrastruktury oraz Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej.

Komisje na posiedzeniu w dniu 10 grudnia bieżącego roku rozpatrzyły dwa wnioski do ustawy o zmianie ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej oraz o zmianie niektórych innych ustaw. Pełną akceptację połączonych komisji uzyskał wniosek drugi, zmierzający do wprowadzenia jednej poprawki uściślającej.

Panie i Panowie Senatorowie! W imieniu połączonych komisji rekomenduję Wysokiemu Senatowi przyjęcie wniosku zawartego w punkcie oznaczonym rzymską dwójką w druku senackim nr 535Z. Dziękuję za uwagę.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję.

Czy pozostały senator sprawozdawca Bogusław Litwiniec lub senator Czesława Christowa,

jako senator wnioskodawca, chcą jeszcze zabrać głos?

(Senator Bogusław Litwiniec: Dziękuję.)

(Senator Czesława Christowa: Dziękuję.)

Informuję, że senator Bogusław Litwiniec był sprawozdawcą Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej, a pani senator Czesława Christowa zgłosiła wniosek, który został przyjęty przez komisję.

Przystępujemy do głosowania w sprawie ustawy o zmianie ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Przypominam, że w tej sprawie w toku debaty zostały przedstawione następujące wnioski: Komisja Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej oraz Komisja Skarbu Państwa i Infrastruktury wносиły o przyjęcie ustawy bez poprawek, zaś senator wnioskodawca Czesława Christowa przedstawiła wniosek o wprowadzenie poprawki do ustawy.

Informuję, że zgodnie z art. 54 ust. 1 Regulaminu Senatu w pierwszej kolejności zostanie przeprowadzone głosowanie nad wnioskiem o przyjęcie ustawy bez poprawek, a następnie, w wypadku odrzucenia tego wniosku, nad przedstawioną poprawką.

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej oraz Komisji Skarbu Państwa i Infrastruktury o przyjęcie ustawy o zmianie ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej oraz o zmianie niektórych innych ustaw bez poprawek.

Przystępujemy do głosowania.

Kto jest za jego przyjęciem?

Kto jest przeciwko?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę podać wyniki głosowania.

Na 79 obecnych senatorów 8 głosowało za, 68 – przeciw, 3 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 130**)

Stwierdzam, że wniosek nie został przyjęty.

Wobec odrzucenia wniosku o przyjęcie ustawy bez poprawek przystępujemy do głosowania nad wnioskiem pani senator Czesławy Christowej, popartym przez połączone komisje, o wprowadzenie poprawki do ustawy. Poprawka ta zmierza do tego, aby do organów administracji morskiej należały sprawy planowania rozwoju portów nie mających podstawowego znaczenia dla gospodarki narodowej i przystani morskich, w których nie powołano podmiotu zarządzającego w trybie ustawy o portach i przystaniach morskich.

Proszę, przystępujemy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę podać wyniki głosowania.

(wicemarszałek K. Kutz)

Na 79 obecnych senatorów 75 głosowało za, 4 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 131)**

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Wobec tego przystępujemy do głosowania nad podjęciem uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej oraz o zmianie niektórych innych ustaw w całości, ze zmianami wynikającymi z przyjętej poprawki.

Proszę, przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa senatorów jest za podjęciem uchwały?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę podać wyniki głosowania.

Na 79 obecnych senatorów wszyscy głosowali za, a więc uchwała została podjęta jednogłośnie. **(Głosowanie nr 132)**

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Powracamy do rozpatrzenia punktu drugiego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze.

Przypominam, że w przerwie w obradach odbyło się posiedzenie Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych oraz Komisji Ochrony Środowiska, które ustosunkowały się do przedstawionych w toku debaty wniosków i przygotowały wspólne sprawozdanie w tej sprawie.

Przypominam, że dyskusja nad rozpatrywaną ustawą została zamknięta i obecnie, zgodnie z art. 52 ust. 6 Regulaminu Senatu, mogą zabrać głos jedynie sprawozdawcy i wnioskodawcy.

Proszę sprawozdawcę Komisji Ochrony Środowiska oraz Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych senatora Łęckiego o zabranie głosu i przedstawienie uzgodnionych na posiedzeniu wniosków.

Senator Włodzimierz Łęcki:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Dzisiaj w godzinach wczesnorannych odbyło się wspólne posiedzenie Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych oraz Komisji Ochrony Środowiska, które przeanalizowały poprawki zgłoszone w toku obrad.

Zgłoszono w sumie trzy poprawki, które połączone komisje rekomendują.

Poprawka pierwsza przewiduje, że na głównego geologa kraju należy powołać specjalistę w zakresie geologii.

Poprawka druga, która była omawiana wczoraj, ma charakter redakcyjny.

Poprawka trzecia przewiduje, że Państwowemu Instytutowi Geologicznemu powierza się zadania z mocy ustawy, nie zaś na podstawie decyzji ministra właściwego do spraw środowiska. Dziękuję.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję panu senatorowi.

Czy senatorowie wnioskodawcy lub pozostali senator sprawozdawca chcą jeszcze zabrać głos?

Pan senator Adam Biela?

(Senator Adam Biela: Dziękuję.)

Pani senator Janina Sagatowska?

(Senator Janina Sagatowska: Dziękuję.)

Pan senator Mieczysław Janowski?

(Senator Mieczysław Janowski: Dziękuję bardzo.)

Sprawozdawcą Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych był senator Jerzy Markowski.

(Senator Jerzy Markowski: Dziękuję bardzo.)

Gdzież to pan przeemigrował?

(Wesołość na sali)

Przystępujemy do głosowania w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze.

Czy pan awansował?

(Głos z sali: Jeszcze nie.)

(Senator Jerzy Markowski: Tak. Na przywódce stada.)

Przypominam, że w tej sprawie w toku debaty komisje oraz senatorowie wnioskodawcy przedstawili wnioski o wprowadzenie poprawek do ustawy.

Informuję, że zgodnie z art. 54 ust. 1 Regulaminu Senatu za chwilę zostaną przeprowadzone kolejne głosowania nad przedstawionymi poprawkami, według kolejności przepisów ustawy.

Nie wiem dlaczego, ale szukałem pana po prawicy.

(Głosy z sali: Bo powinien tam być.)

Przystępujemy do głosowania nad przedstawionymi poprawkami.

Poprawka pierwsza, senatora Bieli, poparta przez połączone komisje, zmierza do tego, aby główny geolog kraju będący sekretarzem stanu lub podsekretarzem stanu w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw środowiska był także specjalistą w zakresie geologii.

Przystępujemy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę podać wyniki głosowania.

Na 78 obecnych senatorów 28 głosowało za, 46 – przeciw, 4 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 133)**

Stwierdzam, że poprawka nie została przyjęta.

Poprawka druga usuwa błąd zawarty w przepisie oraz nadaje mu formę zgodną z zasadami techniki legislacyjnej.

(wicemarszałek K. Kutz)

Kto jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto się sprzeciwił?

Kto się wstrzymał od głosu?

Proszę podać wyniki głosowania.

Na 76 obecnych senatorów 73 głosowało za, 1 – przeciw, 2 nie głosowało. **(Głosowanie nr 134)**

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką trzecią. Jest to poprawka senatorów Sagatowskiej i Janowskiego poparta przez połączone komisje. Ona doprecyzowuje, że wykonanie zadań Państwowej Służby Geologicznej zostaje powierzone Państwowemu Instytutowi Geologicznemu na mocy przepisu ustawy, a nie decyzją ministra właściwego do spraw środowiska.

Przystępujemy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto się sprzeciwia?

Kto się wstrzymuje od głosu?

Dziękuję. Proszę podać wyniki głosowania.

Na 78 obecnych senatorów 24 głosowało za, 52 – przeciw*, 1 wstrzymał się od głosu, 1 nie głosował. **(Głosowanie nr 135)**

Poprawka nie została przyjęta.

W tym stanie rzeczy przystępujemy do głosowania nad podjęciem uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze w całości, ze zmianami wynikającymi z przyjętych poprawek.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto jest za podjęciem uchwały?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę podać wyniki głosowania.

Na 77 obecnych senatorów 63 głosowało za, 11 – przeciw, 3 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 136)**

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze.

Powracamy do rozpatrzenia punktu jedenaścigo porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.

Przypominam, że debata nad rozpatrywaną ustawą została zakończona i obecnie możemy przystąpić do głosowania w sprawie tej ustawy.

Przypominam, że Komisja Kultury i Środków Przekazu przedstawiła projekt uchwały, w którym wnosi o wprowadzenie poprawki do ustawy. Poprawka ta zmierza do dodania przepisu przejściowego dotyczącego wszczętych a niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy postępowań konkursowych na dyrektorów w samo-

ządowych instytucjach kultury oraz postępowań w sprawie ich odwołania. Projekt uchwały przedstawiony przez komisję zostanie poddany pod głosowanie.

Przystępujemy do głosowania nad przedstawionym przez komisję projektem uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem przedstawionego projektu uchwały?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 75 obecnych senatorów 64 głosowało za, 10 – przeciw, 1 wstrzymał się od głosu. **(Głosowanie nr 137)**

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.

Powracamy do rozpatrzenia punktu dwunastego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o ustroju sądów administracyjnych i ustawę – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

Przypominam, że debata nad rozpatrywaną ustawą została zakończona i obecnie możemy przystąpić do głosowania w sprawie tej ustawy.

Przypominam, że Komisja Ustawodawstwa i Praworządności przedstawiła projekt uchwały, w którym wnosi o wprowadzenie poprawek.

Zgodnie z art. 54 ust. 1 Regulaminu Senatu za chwilę przeprowadzimy kolejne głosowania nad przedstawionymi poprawkami, według kolejności przepisów ustawy.

Przystępujemy do głosowania nad poprawkami przedstawionymi przez komisję.

Poprawka pierwsza zmierza do zachowania zasad poprawnej legislacji.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę podać wyniki głosowania.

Na 75 obecnych senatorów 72 głosowało za, 1 wstrzymał się od głosu, 2 nie głosowało. **(Głosowanie nr 138)**

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Przechodzimy do poprawki drugiej, która ma na celu prawidłowe zapisanie tytułu zmienianej ustawy.

Przystępujemy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Proszę podać wyniki głosowania.

Na 72 obecnych senatorów 69 głosowało za, 1 wstrzymał się od głosu, 2 nie głosowało. **(Głosowanie nr 139)**

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

* Wicemarszałek przeczytał omyłkowo: 50 – przeciw.

(wicemarszałek K. Kutz)

Teraz przystępujemy do głosowania nad podjęciem uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o ustroju sądów administracyjnych i ustawę – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi w całości, wraz ze zmianami wynikającymi z przyjętych poprawek.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa senatorów jest za podjęciem uchwały?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę podać wyniki głosowania.

Na 77 obecnych senatorów 76 głosowało za, 1 wstrzymał się od głosu. **(Głosowanie nr 140)**

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o ustroju sądów administracyjnych i ustawę – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

Powracamy do rozpatrzenia punktu trzynastego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Tadżykistanu w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku, podpisanej w Warszawie dnia 27 maja 2003 r.

Przypominam, że debata nad rozpatrywaną ustawą została zakończona i obecnie możemy przystąpić do głosowania w sprawie tej ustawy.

Przypominam, że Komisja Gospodarki i Finansów Publicznych oraz Komisja Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej przedstawiły jednobrzmiące projekty uchwał, w których wnoszą o przyjęcie tej ustawy bez poprawek. Projekt ten zostanie poddany pod głosowanie.

Przystępujemy do głosowania nad przedstawionym przez komisje projektem uchwały w sprawie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Tadżykistanu w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku, podpisanej w Warszawie dnia 27 maja 2003 r.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem projektu uchwały, proszę o naciśnięcie przycisku do głosowania.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 75 obecnych senatorów wszyscy głosowali za podjęciem uchwały. **(Głosowanie nr 141)**

Uchwała została podjęta jednogłośnie.

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Tadżykistanu w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku, podpisanej w Warszawie dnia 27 maja 2003 r.

Powracamy do rozpatrzenia punktu czternastego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeską o budowie nowego mostu granicznego przez rzekę Dziką Orlicę w przejściu granicznym Mostowice – Orlicke Zahori, sporządzonej w Warszawie dnia 20 marca 2002 r.

Przypominam, że debata nad rozpatrywaną ustawą została zakończona i obecnie możemy przystąpić do głosowania w sprawie tej ustawy.

Przypominam, że Komisja Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej oraz Komisja Skarbu Państwa i Infrastruktury przedstawiły jednobrzmiące projekty uchwał, w których wnoszą o przyjęcie tej ustawy bez poprawek. Projekt ten zostanie poddany pod głosowanie.

Przystępujemy do głosowania nad przedstawionym projektem uchwały w sprawie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeską o budowie nowego mostu granicznego przez rzekę Dziką Orlicę w przejściu granicznym Mostowice – Orlicke Zahori, sporządzonej w Warszawie dnia 20 marca 2002 r.

Głosujemy.

Kto jest za przyjęciem przedstawionego projektu, proszę o naciśnięcie przycisku.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 74 obecnych senatorów wszyscy głosowali za. **(Głosowanie nr 142)**

Wobec tego stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeską o budowie nowego mostu granicznego przez rzekę Dziką Orlicę w przejściu granicznym Mostowice – Orlicke Zahori, sporządzonej w Warszawie dnia 20 marca 2002 r.

Powracamy do rozpatrzenia punktu piętnastego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o ratyfikacji Konwencji Nr 159 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia osób niepełnosprawnych, przyjętej w Genewie dnia 20 czerwca 1983 r.

Przypominam, że debata nad rozpatrywaną ustawą została zakończona i obecnie możemy przystąpić do głosowania w sprawie tej ustawy.

Przypominam też, że Komisja Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej oraz Komisja Polityki Społecznej i Zdrowia przedstawiły jedno-

(wicemarszałek K. Kutz)

brzące projekty uchwał, w których wnoszą o przyjęcie tej ustawy bez poprawek.

Przystępujemy do głosowania nad przedstawionym przez komisję projektem uchwały w sprawie ustawy o ratyfikacji Konwencji Nr 159 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia osób niepełnosprawnych, przyjętej w Genewie dnia 20 czerwca 1983 r.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem projektu uchwały?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę podać wyniki głosowania.

Na 70 obecnych na głosowaniu senatorów 69 głosowało za, 1 nie głosował. **(Głosowanie nr 143)**

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o ratyfikacji Konwencji Nr 159 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia osób niepełnosprawnych, przyjętej w Genewie dnia 20 czerwca 1983 r.

Powracamy do rozpatrzenia punktu szesnastego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy zmieniającej ustawę o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw.

Przypominam, że debata nad rozpatrywaną ustawą została zakończona i obecnie możemy przystąpić do głosowania w sprawie tej ustawy.

Przypominam też, że Komisja Gospodarki i Finansów Publicznych przedstawiła projekt uchwały, w którym wnosi o przyjęcie tej ustawy bez poprawek. Projekt ten zostanie poddany pod głosowanie.

Przystępujemy do głosowania nad przedstawionym przez komisję projektem uchwały w sprawie ustawy zmieniającej ustawę o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem przedstawionego projektu uchwały, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

(Rozmowy na sali)

Proszę o ciszę na sali, trwa debata!

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Proszę podać wyniki głosowania.

Stwierdzam, że w obecności 72 senatorów 71 głosowało za, 1 wstrzymał się od głosu. **(Głosowanie nr 144)**

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy zmieniającej ustawę o zmianie ustawy o podatku docho-

dowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw.

Informuję, że porządek obrad pięćdziesiątego pierwszego posiedzenia Senatu został wyczerpany.

Przystępujemy do oświadczeń senatorów poza porządkiem obrad.

Przypominam, że zgodnie z art. 49 ust. 2 RS oświadczenia nie mogą trwać dłużej niż pięć minut. Przedmiotem oświadczenia mogą być sprawy związane z wykonywaniem mandatu, ale nie może ono dotyczyć spraw będących przedmiotem porządku obrad bieżącego posiedzenia Senatu. Nad oświadczeniami senatorskimi nie przeprowadza się dyskusji.

Przypominam również państwu senatorom, że zgodnie z art. 49 ust. 2a Regulaminu Senatu marszałek odmówi przyjęcia niewyłoszonych oświadczeń, których treści nie można ustalić lub których wygłoszenie przez senatora nie byłoby możliwe w przysługującym mu na to czasie, czyli w ciągu pięciu minut.

Proszę, kto z państwa senatorów pragnie zabierać głos?

Senator Grzegorz Matuszak.

Senator Grzegorz Matuszak:

Dziękuję bardzo.

Wielce Szanowny Panie Marszałku!

Moje oświadczenie kieruję do pana profesora Leona Kieresa, prezesa Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.

Oto treść oświadczenia.

Szanowny Panie Prezesie! Dziękuję uprzejmie za odpowiedź na moje oświadczenie z 23 października bieżącego roku, wygłoszone na czterdziestym siódmym posiedzeniu Senatu. Niestety, w obszernym, bo liczącym cztery strony, wyjaśnieniu z 26 listopada 2003 r. nie znalazłem oceny procedury zastosowanej w oddziale IPN w Łodzi w sprawie mecenas Karola Głogowskiego. W związku z tym proszę o wyjaśnienie przyczyn następujących zdumiewających okoliczności tej sprawy.

Po pierwsze, dlaczego w zaświadczeniu nr 15/2003 z 13 lutego bieżącego roku, wydanym mecenasowi Karolowi Głogowskiemu, a podpisanym przez naczelnika oddziałowego Biura Udostępniania i Archiwizacji Dokumentów w Łodzi, pana Pawła Perzynę, przywołano jako podstawę prawną art. 270 §2 pkt 1 k.p.a., a w siedem miesięcy później w postanowieniu nr 6/03 z 12 września bieżącego roku, również wydanym i podpisanym przez wspomnianego naczelnika Pawła Perzynę, wskazano jako podstawę prawną art. 219 ustawy z 14 czerwca 1960 r. kodeksu postępowania administracyjnego?

(senator G. Matuszak)

Po drugie, co takiego wydarzyło się w ciągu tych siedmiu miesięcy, że zmianie uległa podstawa prawna? Czy doszło do błędnej interpretacji, czy też do niewłaściwego zastosowania przepisów?

Po trzecie, Karol Głogowski jako adwokat, czyli osoba wykonująca zawód zaufania publicznego, dobrowolnie poddał się procedurze lustracyjnej poprzez złożenie, tak jak to uczynili wszyscy adwokaci, oświadczenia lustracyjnego. Postępowanie lustracyjne nie wykazało, że mecenas Karol Głogowski był pracownikiem, współpracownikiem jawnym lub tajnym Służby Bezpieczeństwa albo innych podobnych organów w okresie PRL, a sąd lustracyjny nie uznał go za tak zwanego kłamcę lustracyjnego. Na jakiej więc podstawie oddział łódzki IPN podważa stanowisko sądu lustracyjnego, odmawiając uznania mecenas Karola Głogowskiego za osobę pokrzywdzoną, mającą prawo wglądu do archiwaliów IPN dotyczących jego osoby, i sugeruje, że aby móc mieć wgląd do dokumentów, powinien on złożyć oświadczenie o fakcie służby, pracy lub współpracy z SB?

I po czwarte, z przykrością stwierdzam, że w odpowiedzi pana prezesa nie znalazłem informacji o tym, jak ocenia pan postępowanie oddziału łódzkiego IPN wobec mecenas Karola Głogowskiego i jakie kroki w związku z tym zamierza pan prezes podjąć.

Dlatego pozwalam sobie ponowić te pytania i prosić o jednoznaczną odpowiedź. Z wyrazami szacunku, Grzegorz Matuszak.

Pozwalam sobie na ręce pana marszałka przekazać tekst tego oświadczenia.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję panu, Panie Senatorze.

Senator Jurgiel, bardzo proszę. Potem senator Gładkowski, a potem senator Biela.

Senator Krzysztof Jurgiel:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Swoje oświadczenie kieruję do pana Marka Pola, wicepremiera, ministra infrastruktury, a dotyczy ono sprawy przebiegu transeuropejskiej trasy szybkiego ruchu Via Baltica.

Przebieg transeuropejskiej trasy szybkiego ruchu Via Baltica jest kwestią, na którą od dawna zwraca uwagę społeczność województwa podlaskiego. Chodzi tu zwłaszcza o problem dwóch wariantów przebiegu trasy: przez Białystok – wariantu bardziej racjonalnego z ekonomicznego i społecznego punktu widzenia; oraz przez Łomżę, za którym to wariantem optują niektóre środowiska. Środowiska te twierdzą, że taki przebieg trasy będzie w mniejszym stopniu zagrażał

środowisku naturalnemu. Od początku twierdzono, że przebieg trasy przez Białystok nie tylko jest ekonomicznie uzasadniony, ale także nie będzie stanowił zagrożenia ekologicznego dla Biebrzańskiego Parku Narodowego, gdyż w inwestycji tej zakłada się istotną modernizację dróg, na których już dziś ruch samochodowy jest intensywny.

Mając wsparcie samorządów i organizacji działających w regionie, podjąłem w ciągu ostatniego półtora roku wiele działań zmierzających do ostatecznego określenia przebiegu trasy. W ich rezultacie udało mi się uzyskać wiążące, jak sądziłem, deklaracje rządu, zgodnie z którymi trasa Via Baltica ma przebiegać, na podstawie obowiązującego rozporządzenia dotyczącego ustalenia sieci autostrad i dróg ekspresowych, przez Białystok. Tymczasem, jak ostatnio się dowiedzieliśmy, w ostatnich tygodniach Rada Europy zaleciła przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w której byłoby porównanie obu wariantów przebiegu trasy. Decyzja o takiej rekomendacji została podjęta na posiedzeniu Stałego Komitetu Konwencji Berneńskiej – konwencji o ochronie dzikiej europejskiej fauny i flory oraz ich siedlisk naturalnych – w dniu 4 grudnia bieżącego roku w Strasburgu. Polska zgodziła się na przeprowadzenie takiej oceny. Obecnie trwają prace przygotowawcze. Jak widzimy, z decyzji instytucji Unii Europejskiej wynika, że traktuje ona przebieg trasy Via Baltica jako kwestię otwartą, zaś polski rząd zgadza się, mimo wcześniejszych ustaleń, z tym stanowiskiem.

Zwracam się do pana premiera o odpowiedź na następujące pytania. Jaki wpływ mają działania Rady Europy na zmianę określonego wcześniej stanowiska polskiego rządu w sprawie przebiegu trasy Via Baltica? Czy stanowisko to zostało już, mimo uprzednich ustaleń, zmienione w drodze rozporządzenia? I czy rząd jest zobowiązany do realizacji zaleceń Rady Europy w tym zakresie? Kto odpowie za straty finansowe związane z przedłużaniem się inwestycji polegającej na budowie trasy, a zaprogramowanej już na kilka następnych lat? Takie działanie może doprowadzić do utraty środków przez województwo podlaskie. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Panie Senatorze, proszę tutaj, to dla nas...

(Senator Krzysztof Jurgiel: Ale to jest tylko brudnopisik.)

No, pomięty, ale czytelny. Dziękuję.

Bardzo proszę, Panie Senatorze.

Senator Witold Gładkowski:

Panie Marszałku, dziękuję.

Panie Marszałku, ja mam dwa oświadczenia. Jedno jest skierowane do wicepremiera, pana

(senator W. Gładkowski)

Jerzego Hausnera, a drugie do ministra zdrowia, pana Leszka Sikorskiego. Pierwsze wygłoszę, a jeżeli pan marszałek łaskawie pozwoli, to drugie złożę do protokołu.

(Wicemarszałek Kazimierz Kutz: Bardzo proszę, do protokołu.)

Szanowny Panie Premierze! 31 grudnia bieżącego roku przestanie obowiązywać rozporządzenie ministra finansów z dnia 30 sierpnia 2001 r., stanowiące, że w odniesieniu do zakupu sprzętu komputerowego, przeznaczonego dla szkół, stosowana jest stawka podatku od towarów i usług w wysokości 3%. W tym samym dniu przestanie obowiązywać §67a rozporządzenia ministra finansów z dnia 16 grudnia 2002 r., zmieniającego rozporządzenie w sprawie wykonywania niektórych przepisów ustawy o podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowym, stanowiący, że zwalnia się z podatku od towarów i usług, bez pobierania należności, świadczenie usług polegających na udostępnianiu licencji na oprogramowanie komputerowe na rzecz szkół publicznych i szkół wyższych, pod warunkiem uzyskania zaświadczenia wydanego przez szefa Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, potwierdzającego, że usługi te są związane z realizacją programu „Internet w Szkołach – Projekt Prezydenta RP”. Program ten, zainicjowany przez pana prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Aleksandra Kwaśniewskiego, realizowany jest od czterech lat. W jego ramach przekazano nieodpłatnie blisko sześć tysięcy zestawów komputerowych, dzięki którym wyposażono wiele pracowników komputerowo-internetowych. Beneficjentami tego programu są szkoły, często położone w regionach słabszych ekonomicznie, zagrożonych bezrobociem strukturalnym.

Panie Premierze! W ponad pięciu tysiącach placówek oświatowych do tej pory nie zorganizowa-

wano tych tak potrzebnych gabinetów, a nieodpłatnie przekazywany sprzęt komputerowy to jedyna szansa na ich utworzenie. Pracownice te nie powstaną, jeżeli VAT na komputery zostanie podniesiony do 22% i jeśli zostanie zniesione zwolnienie z tego podatku w przypadku nieodpłatnego udostępnienia licencji na oprogramowanie komputerowe.

Podniesienie podatku da wymierne korzyści – do budżetu z pewnością trafi trochę pieniędzy. Ale czy ktoś policzył, jakie szkody społeczne przyniesie taka decyzja? Czy Polskę na to stać? Czy podniesienie podatku VAT w tej dziedzinie nie jest działaniem krótkowzrocznym i szkodliwym dla Polski?

Ze względu na powyższe, proszę o pilne rozważenie możliwości podjęcia działań zmierzających do utrzymania obecnie obowiązujących przepisów dotyczących sprzętu komputerowego dla szkół.

Pozostaję z szacunkiem.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

(Senator Witold Gładkowski: Ja również dziękuję panu marszałkowi.)

Stwierdzam ponadto, że swoje oświadczenia do protokołu złożyli następujący senatorowie: Bargiel, Izdebski, Biela, Klepacz, Nicieja, Sztorc, Plewa, Lorenz i Gładkowski*.

Informuję, że protokół pięćdziesiątego pierwszego posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej piątej kadencji, zgodnie z art. 39 ust. 3 Regulaminu Senatu, zostanie udostępniony senatorom w terminie trzydziestu dni po posiedzeniu Senatu w Biurze Prac Senatorskich, pokój nr 255.

Zamykam pięćdziesiąte pierwsze posiedzenie Senatu Rzeczypospolitej Polskiej piątej kadencji.

(Wicemarszałek trzykrotnie uderza laską marszałkowską)

(Koniec posiedzenia o godzinie 18 minut 35)

* Oświadczenia złożone do protokołu – w załączeniu.

Wyniki głosowań

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1 J. Adamski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2 A. Anulewicz	+	+	+	-	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-
3 F. Bachleda-Księżdzarz	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
4 M. Balicki	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-
5 J. Bargieł	+	+	+	-	+	+	+	-	+	-	+	.	+	+	+	-	+	-	+	-
6 T. Bartos	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
7 M. Berny	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
8 A. Biela	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
9 J. Bielawski	+	+	+	+	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-
10 J. Bień	+	+	+	+	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-
11 F. Bobrowski	+	+	+	-	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-
12 K. Borkowski	?	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-
13 W. Bułka	+	+	+	-	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	-	+	-
14 C. Christowa	+	+	+	+	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-
15 A. Chronowski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
16 J. Cieślak	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
17 Z. Cybulski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
18 G. Czaja	+	+	+	-	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-
19 J. Danielak	+	#	+	?	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-
20 K. Doktorowicz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-
21 K. Drożdż	+	+	+	-	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-
22 B. Drzęzła	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
23 H. Dzido	+	+	+	-	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-
24 J. Dziemdziała	+	+	+	-	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-
25 G. Ferenc	+	+	+	-	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-
26 A. Gierek	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
27 W. Gładkowski	+	+	+	-	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-
28 Z. Gołębek	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	.	+	+	-	+	-	+	+
29 G. Grabowska	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
30 A. Graczyński	+	+	+	-	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-
31 S. Izdebski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	?	+	-
32 A. Jaeschke	+	+	+	-	+	+	+	-	+	-	+	+	.	+	+	-	+	-	+	-
33 Z. Janowska	.	.	.	.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-
34 M. Janowski	-	-	+	+	+	+	+	+	.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
35 Z. Jarmużek	+	+	+	?	+	+	+	+	+	?	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-
36 R. Jarzembowski	+	+	+	-	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-
37 K. Jurgiel	-	+	.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
38 D. Kempka	+	+	+	-	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-
39 A. Klepacz	+	+	+	+	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-
40 J. Konieczny	+	+	+	+	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-
41 A. Koszada	+	+	+	-	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-
42 M. Kozłowski	+	+	+	-	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-
43 Z. Kruszewski	+	+	+	-	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-
44 O. Krzyżanowska	-	-	+	+	?	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
45 Z. Kulak	+	+	+	-	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+	?	+	-	+	-
46 A. Kurska	.	+	+	+	+	?	+	+	+	+	+	+	+	+	#	+	+	+	+	+
47 I. Kurzępa	+	+	+	+	+	+	+	?	+	?	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-
48 K. Kutz	.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	?
49 G. Lato	+	+	+	-	+	+	+	-	+	?	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-
50 M. Lewicki	+	+	-	+	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-
51 G. Lipowski	+	+	+	?	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-
52 T. Liszcz	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	?
53 B. Litwiniec	+	+	+	-	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-

. nieobecny; + za; - przeciw; ? wstrzymał się; # nie głosował

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
54 J. Lorenz	+	+	+	?	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	+	+
55 M. Lubiński	+	+	+	+	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-
56 W. Łęcki	+	+	+	+	+	.	+	-	+	-	+	+	+	+	+	?	+	-	+	-
57 W. Mańkut	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	-
58 J. Markowski	+	+	+	-	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-
59 G. Matuszak	+	+	+	+	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-
60 B. Mąsior	+	+	+	-	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-
61 M. Mietła	+	+	+	-	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-
62 S. Nicieja	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
63 G. Niski	+	+	+	-	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-
64 M. Noga	+	+	+	-	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-
65 L. Pastusiak	.	+	+	-	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-
66 K. Pawelek	+	+	+	+	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-
67 W. Pawłowski	+	+	+	-	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-
68 J. Pieniążek	+	+	+	-	+	+	+	-	+	+	+	+	-	+	+	-	+	-	+	-
69 K. Piesiewicz	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
70 W. Pietrzak	+	+	+	+	+	+	+	?	+	?	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-
71 Z. Piwoński	+	+	+	-	+	+	+	-	+	?	+	+	+	+	+	-	+	-	+	?
72 S. Plewa	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	-
73 B. Podgórski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
74 L. Podkański	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
75 J. Popiołek	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-
76 Z. Religa	?	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	?	+	+
77 Z. Romaszewski	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
78 T. Rzemyskowski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
79 W. Sadowska	+	+	+	-	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-
80 J. Sagatowska	-	-	+	?	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
81 E. Serocka	+	+	+	-	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-
82 K. Sienkiewicz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	?	+	+	+	+	+	+	+	+	-
83 D. Simonides	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
84 R. Sławiński	+	+	+	-	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-
85 R. Smoktunowicz	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	?	+	-
86 J. Smorawiński	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	?	+	+
87 A. Spychalski	+	+	+	-	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-
88 G. Staniszevska	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	+	+	+	+	+
89 H. Stokłosa	+	+	+	+	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-
90 A. Stradomska	+	+	+	-	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-
91 J. Suchański	+	+	+	-	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-
92 J. Szafraniec	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
93 J. Sztorc	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
94 K. Szydłowski	+	+	+	-	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-
95 M. Szyszkowska	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
96 A. Wielowieyski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
97 E. Wittbrodt	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
98 T. Wnuk	+	+	+	-	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-
99 Z. Zychowicz	+	+	+	-	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-
100 M. Żenkiewicz	+	+	+	-	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-

Obecnych

79 82 81 82 83 82 83 83 82 83 83 82 81 83 83 84 84 84 84 85

Za

65 78 80 37 82 81 83 31 82 28 82 82 80 83 82 25 84 19 84 18

Przeciw

12 3 1 40 0 0 0 50 0 50 0 0 1 0 0 57 0 61 0 64

Wstrzymało się

2 0 0 5 1 1 0 2 0 5 1 0 0 0 0 2 0 4 0 3

Nie głosowało

0 1 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 1 0 0 0 0 0

	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1 J. Adamski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2 A. Anulewicz	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+	-	+	-	-	+	+	-	-	+	+
3 F. Bachleda-Księżdzularz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
4 M. Balicki	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
5 J. Bargieł	+	+	+	+	-	-	-	+	+	?	-	+	-	-	+	+	?	-	+	?
6 T. Bartos	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
7 M. Berny	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
8 A. Biela	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
9 J. Bielawski	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	-	+	-	-	+	+	-	-	+	+
10 J. Bień	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	-	+	-	-	+	+	-	-	+	+
11 F. Bobrowski	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	-	+	-	-	+	+	-	-	+	+
12 K. Borkowski	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	-	+	-	+	+	+	-	+	?	?
13 W. Bułka	+	.	+	+	-	-	-	+	+	+	-	+	-	-	+	+	-	-	+	+
14 C. Christowa	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	-	+	-	-	+	+	-	-	+	+
15 A. Chronowski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
16 J. Cieślak	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
17 Z. Cybulski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
18 G. Czaja	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	-	+	-	-	+	+	-	-	+	+
19 J. Danielak	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	-	+	-	-	+	+	-	-	+	+
20 K. Doktorowicz	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	-	+	?	-	+	+	-	-	+	+
21 K. Drożdż	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	-	+	-	-	+	+	-	-	+	+
22 B. Drzęzła	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
23 H. Dzido	+	+	+	+	-	-	-	+	+	-	-	+	-	-	+	+	-	-	-	?
24 J. Dziemdziała	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	-	-	-	-	+	+	-	-	+	+
25 G. Ferenc	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	-	+	-	-	+	+	-	-	+	?
26 A. Gierek	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
27 W. Gładkowski	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	-	+	-	-	+	+	-	-	+	+
28 Z. Gołębek	+	+	+	.	-	-	-	+	+	+	-	+	-	-	+	+	-	-	+	+
29 G. Grabowska	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
30 A. Graczyński	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	-	+	-	+	+	+	-	-	+	+
31 S. Izdebski	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	-	+	-	-	+	+	-	-	?	?
32 A. Jaeschke	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	-	+	-	-	+	+	-	-	+	+
33 Z. Janowska	+	+	+	+	+	-	?	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
34 M. Janowski	?	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
35 Z. Jarmużek	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	-	+	-	-	+	+	-	-	+	+
36 R. Jarzembowski	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	-	+	-	-	+	+	-	-	+	+
37 K. Jurgiel	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
38 D. Kempka	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	-	+	?	-	+	+	-	-	+	+
39 A. Klepacz	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	-	+	-	-	+	+	-	-	+	+
40 J. Konieczny	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	-	+	-	-	+	+	-	-	+	+
41 A. Koszada	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	-	+	-	-	+	+	-	-	+	+
42 M. Kozłowski	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	-	+	-	-	+	+	-	-	+	+
43 Z. Kruszewski	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	-	+	-	-	+	+	-	-	+	+
44 O. Krzyżanowska	+	+	+	+	+	+	?	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
45 Z. Kulak	+	+	+	+	-	-	-	+	+	?	-	+	-	-	+	+	-	-	+	+
46 A. Kurska	?	+	+	+	+	?	+	+	+	+	+	?	+	+	+	+	+	+	+	+
47 I. Kurzępa	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	-	+	-	-	+	+	-	-	+	+
48 K. Kutz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	?	+	+	+
49 G. Lato	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	-	+	-	-	+	+	-	-	+	+
50 M. Lewicki	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	-	+	-	-	+	+	-	-	+	+
51 G. Lipowski	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	-	+	-	-	+	+	-	-	+	+
52 T. Liszcz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
53 B. Litwiniec	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	-	+	-	+	+	+	-	-	+	+

	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
1 J. Adamski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2 A. Anulewicz	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	-	-	+	+	-	+	+	+
3 F. Bachleda-Księżdzarz	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
4 M. Balicki	+	+	+	+	+	?	+	+	-	+	+	-	-	-	+	+	-	+	+	+
5 J. Bargieł	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	-	-	+	+	-	+	+	+
6 T. Bartos	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
7 M. Berny	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
8 A. Biela	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	?	+
9 J. Bielawski	-	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	-	-	+	+	-	+	+	+
10 J. Bień	+	+	+	+	+	+	.	+	-	+	+	-	-	-	+	+	-	+	+	+
11 F. Bobrowski	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	-	-	+	+	-	+	+	+
12 K. Borkowski	?	-	-	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+	+	+	+	+
13 W. Bułka	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	+	-	+	+	-	+	+	+
14 C. Christowa	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	-	-	+	+	-	+	+	+
15 A. Chronowski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
16 J. Cieślak	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
17 Z. Cybulski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
18 G. Czaja	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	-	-	+	+	-	+	+	+
19 J. Danielak	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	-	.	.	.	.	.	.	.
20 K. Doktorowicz	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	?	-	+	+	-	+	+	+
21 K. Drożdż	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	-	-	+	+	-	+	+	+
22 B. Drzęzła	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
23 H. Dzido	+	?	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+
24 J. Dziemdziała	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	-	-	+	+	-	+	+	+
25 G. Ferenc	-	-	-	+	+	+	+	+	-	+	+	-	-	-	+	+	-	+	+	+
26 A. Gierek	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
27 W. Gładkowski	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	-	-	+	+	-	+	+	+
28 Z. Gołębek	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	-	-	+	+	-	+	+	+
29 G. Grabowska	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
30 A. Graczyński	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	+	-	+	+	-	+	+	+
31 S. Izdebski	+	?	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	.	+	+	+	+	+
32 A. Jaeschke	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	-	-	+	+	-	+	+	+
33 Z. Janowska	+	+	+	+	+	?	+	+	-	+	+	-	-	-	+	+	-	+	+	+
34 M. Janowski	+	+	+	+	+	-	+	+	+	?	+	+	+	+	+	+	+	+	?	+
35 Z. Jarmużek	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	+	+	+	+	-	+	+	+
36 R. Jarzembowski	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	-	-	+	+	-	+	+	+
37 K. Jurgiel	+	+	+	+	+	+	+	+	+	?	-	+	+	+	+	.	+	?	?	-
38 D. Kempka	+	-	-	+	+	+	+	+	-	-	+	-	-	-	+	+	-	+	+	+
39 A. Klepacz	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	-	-	+	+	-	+	+	+
40 J. Konieczny	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	-	-	+	+	-	+	+	+
41 A. Koszada	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	-	-	+	+	-	+	+	+
42 M. Kozłowski	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	-	-	+	+	-	+	+	+
43 Z. Kruszewski	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	-	-	+	+	-	+	+	+
44 O. Krzyżanowska	+	+	+	+	+	+	+	+	?	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
45 Z. Kulak	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	-	+	+	+	-	+	+	+
46 A. Kurska	.	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	?	+	+	+	+	+	+	+
47 I. Kurzępa	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	-	-	+	+	-	+	+	+
48 K. Kutz	+	+	+	+	+	.	+	?	+	+	?	+	-	+	+	?	+	.	+	+
49 G. Lato	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	-	-	+	+	-	+	+	+
50 M. Lewicki	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	-	-	+	+	-	+	+	+
51 G. Lipowski	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	-	-	+	+	-	+	+	+
52 T. Liszcz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	?	+	+	+	+	+	+	+	+
53 B. Litwiniec	+	+	+	+	+	.	+	-	+	+	-	+	-	+	+	-	+	+	+	+

[illegible]

	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
1 J. Adamski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2 A. Anulewicz	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
3 F. Bachleda-Księżdzarz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
4 M. Balicki	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
5 J. Bargieł	+	-	+	-	+	?	+	-	+	+	+	+	+	+	+	?	+	+	+	+
6 T. Bartos	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
7 M. Berny	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
8 A. Biela	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	.	+	+	+	+	+	+	+
9 J. Bielawski	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
10 J. Bień	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
11 F. Bobrowski	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
12 K. Borkowski	+	-	-	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
13 W. Bułka	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
14 C. Christowa	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
15 A. Chronowski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
16 J. Cieślak	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
17 Z. Cybulski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
18 G. Czaja	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
19 J. Danielak	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
20 K. Doktorowicz	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
21 K. Drożdż	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
22 B. Drzęzła	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
23 H. Dzido	+	+	+	-	+	+	?	+	.	+	+	+	?	+	+	+	+	+	+	+
24 J. Dziemdziała	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
25 G. Ferenc	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
26 A. Gierek	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
27 W. Gładkowski	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
28 Z. Gołębek	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
29 G. Grabowska	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
30 A. Graczyński	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
31 S. Izdebski	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
32 A. Jaeschke	+	+	+	-	+	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
33 Z. Janowska	+	-	+	-	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
34 M. Janowski	+	-	+	+	+	+	?	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
35 Z. Jarmużek	+	?	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
36 R. Jarzembowski	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
37 K. Jurgiel	+	-	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
38 D. Kempka	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
39 A. Klepacz	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
40 J. Konieczny	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
41 A. Koszada	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
42 M. Kozłowski	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
43 Z. Kruszewski	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
44 O. Krzyżanowska	+	-	+	+	+	?	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
45 Z. Kulak	+	-	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
46 A. Kurska	+	+	+	+	+	?	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
47 I. Kurzępa	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
48 K. Kutz	+	-	+	+	+	?	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	.
49 G. Lato	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
50 M. Lewicki	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
51 G. Lipowski	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
52 T. Liszcz	+	?	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
53 B. Litwiniec	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
1 J. Adamski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2 A. Anulewicz	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-
3 F. Bachleda-Księżdzularz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	?	+	+	+	+	+	-	+	+	-	+
4 M. Balicki	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-
5 J. Bargieł	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	?	+	+	-	-
6 T. Bartos	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
7 M. Berny	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
8 A. Biela	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+
9 J. Bielawski	+	+	+	+	+	+	+	+	?	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	?
10 J. Bień	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-
11 F. Bobrowski	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-
12 K. Borkowski	+	+	+	+	+	+	+	+	.	.	+	+	+	#	+	+	+	+	-	+
13 W. Bułka	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-
14 C. Christowa	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+
15 A. Chronowski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
16 J. Cieślak	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
17 Z. Cybulski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
18 G. Czaja	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-
19 J. Danielak	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
20 K. Doktorowicz	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-
21 K. Drożdż	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-
22 B. Drzęzła	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
23 H. Dzido	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+
24 J. Dziemdziała	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-
25 G. Ferenc	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-
26 A. Gierek	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
27 W. Gładkowski	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-
28 Z. Gołębek	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	.	+	-	-
29 G. Grabowska	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
30 A. Graczyński	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-
31 S. Izdebski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	.	.	.	+	-	.
32 A. Jaeschke	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-
33 Z. Janowska	+	+	+	.	.	.	.	.	+	+	+	+	+	+	+	.	+	.	-	-
34 M. Janowski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	+
35 Z. Jarmużek	+	+	+	+	+	+	+	+	?	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-
36 R. Jarzembowski	+	+	+	+	+	+	+	+	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
37 K. Jurgiel	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+
38 D. Kempka	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-
39 A. Klepacz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	.	+	+	+	+	-	-
40 J. Konieczny	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-
41 A. Koszada	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-
42 M. Kozłowski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	-
43 Z. Kruszewski	+	+	.	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-
44 O. Krzyżanowska	+	+	+	+	+	+	+	+	#	+	+	+	+	+	+	.	+	+	-	+
45 Z. Kulak	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-
46 A. Kurska	+	+	+	+	+	+	+	.	+	+	+	+	#	+	+	-	+	+	-	+
47 I. Kurzępa	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-
48 K. Kutz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
49 G. Lato	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-
50 M. Lewicki	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-
51 G. Lipowski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-
52 T. Liszcz	+	+	+	+	+	+	+	+	?	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+
53 B. Litwiniec	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+

. nieobecny; + za; - przeciw; ? wstrzymał się; # nie głosował

	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
54 J. Lorenz	+	+	+	+	+	+	+	+	.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-
55 M. Lubiński	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-
56 W. Łęcki	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	.
57 W. Mańkut	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-
58 J. Markowski	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-
59 G. Matuszak	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-
60 B. Mąsior	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	#	+	-	.
61 M. Mietła	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	#
62 S. Nicieja	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
63 G. Niski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-
64 M. Noga	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-
65 L. Pastusiak	+	+	+	+	+	+	+	+	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
66 K. Pawelek	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-
67 W. Pawłowski	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-
68 J. Pieniążek	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	.	+	+	+	.	+	+	-
69 K. Piesiewicz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
70 W. Pietrzak	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-
71 Z. Piwoński	+	+	+	?	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+
72 S. Plewa	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-
73 B. Podgórski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
74 L. Podkański	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+
75 J. Popiołek	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-
76 Z. Religa	+	+	+	+	+	+	+	+	+	?	+	+	+	+	+	+	+	+	?	+
77 Z. Romaszewski	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+
78 T. Rzemyskowski	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-
79 W. Sadowska	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-
80 J. Sagatowska	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	+
81 E. Serocka	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-
82 K. Sienkiewicz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	?
83 D. Simonides	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
84 R. Sławiński	+	+	+	+	+	.	+	+	?	+	+	+	+	+	.	+	+	+	-	-
85 R. Smoktunowicz	+	+	+	+	+	+	+	+	?	+	+	+	+	+	+	-	+	?	-	?
86 J. Smorawiński	+	+	+	+	+	+	+	+	?	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+
87 A. Spychalski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	-
88 G. Staniszevska	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+
89 H. Stokłosa	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+
90 A. Stradomska	+	+	+	+	+	+	+	+	?	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-
91 J. Suchański	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-
92 J. Szafraniec	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	?	?	+	-	+	+	-	+
93 J. Sztorc	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
94 K. Szydłowski	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-
95 M. Szyszkowska	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
96 A. Wielowieyski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
97 E. Wittbrodt	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
98 T. Wnuk	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-
99 Z. Zychowicz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-
100 M. Żenkiewicz	.	+	#	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-

Obecnych

Za

Przeciw

Wstrzymało się

Nie głosowało

84	85	84	84	84	83	84	83	81	82	83	83	82	82	81	80	80	82	83	80
84	85	83	83	84	83	84	83	26	80	83	83	80	80	81	71	79	81	5	24
0	0	0	0	0	0	0	0	47	0	0	0	0	0	0	8	0	0	77	52
0	0	0	1	0	0	0	0	7	2	0	0	1	1	0	1	0	1	1	3
0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	0	0	1	0	0	1

. nieobecny; + za; - przeciw; ? wstrzymał się; # nie głosował

	101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	111	112	113	114	115	116	117	118	119	120
54 J. Lorenz	+	?	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	?	+	-	?	?	?	+	+
55 M. Lubiński	-	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	+	-	-	-	-	+	+
56 W. Łęcki	-	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	+	+	-	-	-	+	+
57 W. Mańkut	-	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	+	-	-	-	-	+	+
58 J. Markowski	-	-	+	+	+	+	+	.	+	+	+	-	-	+	-	-	-	-	+	+
59 G. Matuszak	-	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	+	-	-	-	-	+	+
60 B. Mąsior	-	-	+	+	.	+	+	+	.	+	+	-	-	+	?	?	-	-	+	+
61 M. Mietła	-	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	+	-	-	-	-	+	+
62 S. Nicieja	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
63 G. Niski	-	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	+	-	-	-	-	+	+
64 M. Noga	-	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	+	-	-	-	-	+	+
65 L. Pastusiak	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
66 K. Pawelek	-	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	+	-	-	-	-	+	+
67 W. Pawłowski	-	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	+	-	-	-	-	+	+
68 J. Pieniążek	-	-	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	?	+	-	-	-	-	+	+
69 K. Piesiewicz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	?	+	.	+	+	+	+	+	+
70 W. Pietrzak	-	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	+	-	?	-	-	+	+
71 Z. Piwoński	?	.	.	+	+	+	+	+	+	+	+	#	#	+	-	-	#	-	+	+
72 S. Plewa	-	-	-	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-	-	-	+	+
73 B. Podgórski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
74 L. Podkański	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+
75 J. Popiołek	-	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	+	-	-	-	-	+	+
76 Z. Religa	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	.	+	+	+
77 Z. Romaszewski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+
78 T. Rzemyskowski	-	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	-	-	.	+
79 W. Sadowska	-	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	+	-	-	-	-	+	+
80 J. Sagatowska	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	-	+	+	?
81 E. Serocka	-	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	+	-	-	-	-	+	+
82 K. Sienkiewicz	?	?	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	+	-	-	-	-	+	+
83 D. Simonides	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	?	+	.	+	+	+	+	+	+
84 R. Sławiński	-	.	+	+	+	.	+	+	+	+	+	-	-	+	-	-	-	-	+	+
85 R. Smoktunowicz	?	?	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	+	-	-	-	+	+	?
86 J. Smorawiński	+	+	+	+	+	+	?	+	+	+	+	+	-	-	+	+	?	+	+	+
87 A. Spychalski	-	.	.	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	+	-	-	-	-	+	+
88 G. Staniszevska	+	?	+	+	+	+	+	+	+	+	+	?	-	+	+	+	+	+	+	+
89 H. Stokłosa	-	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	+	+	-	-	+	+	+
90 A. Stradomska	-	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	+	-	-	-	-	+	+
91 J. Suchański	-	-	+	+	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
92 J. Szafraniec	+	+	+	+	+	+	?	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	?	+	+
93 J. Sztorc	+	+	+	+	+	+	?	.	+	+	+	+	.	.	.	.	.	.	.	.
94 K. Szydłowski	-	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	?	?	+	+
95 M. Szyszkowska	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
96 A. Wielowieyski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
97 E. Wittbrodt	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
98 T. Wnuk	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	+	-	-	-	-	+	+
99 Z. Zychowicz	-	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	+	-	-	-	-	+	+
100 M. Żenkiewicz	-	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	+	-	-	-	-	+	+
Obecných	83	80	80	81	80	80	82	79	79	81	80	79	79	76	79	78	78	80	79	79
Za	20	20	77	81	79	79	76	78	77	81	80	13	11	66	18	21	13	20	79	73
Przeciw	59	54	3	0	0	0	0	1	2	0	0	61	59	8	60	53	57	54	0	1
Wstrzymało się	4	5	0	0	0	0	6	0	0	0	0	4	6	1	1	4	6	5	0	5
Nie głosowało	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	1	3	1	0	0	2	1	0	0

	121	122	123	124	125	126	127	128	129	130	131	132	133	134	135	136	137	138	139	140
1 J. Adamski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2 A. Anulewicz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+
3 F. Bachleda-Księżdzularz	?	+	?	?	+	-	-	+	+	-	+	+	+	+	+	-	-	+	.	+
4 M. Balicki	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	.	.	.	.	.	.	+	+	#	+
5 J. Bargieł	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+
6 T. Bartos	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
7 M. Berny	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
8 A. Biela	?	+	+	?	+	-	+	+	+	-	+	+	+	-	+	-	-	+	+	+
9 J. Bielawski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+
10 J. Bień	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+
11 F. Bobrowski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+
12 K. Borkowski	+	+	+	+	+	?	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
13 W. Bułka	+	#	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	+	-	+	+	+	.	+
14 C. Christowa	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+
15 A. Chronowski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
16 J. Cieślak	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
17 Z. Cybulski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
18 G. Czaja	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+
19 J. Danielak	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
20 K. Doktorowicz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+
21 K. Drożdż	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+
22 B. Drzęzła	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
23 H. Dzido	#	+	-	+	+	-	+	+	+	+	?	+	+	+	+	+	+	+	+	+
24 J. Dziemdziała	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+
25 G. Ferenc	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+
26 A. Gierek	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
27 W. Gładkowski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
28 Z. Gołębek	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+
29 G. Grabowska	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
30 A. Graczyński	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	+	-	+	.	.	.	.
31 S. Izdebski	?	?	#	?	?	-	+	+	+	+	?	+	+	+	+	+	.	.	.	.
32 A. Jaeschke	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+
33 Z. Janowska	+	+	+	+	+	.	.	.	.	-	+	+	+	.	+	.	+	+	#	+
34 M. Janowski	?	+	?	+	+	-	+	+	+	-	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+
35 Z. Jarmużek	+	+	+	+	+	+	.	+	+	-	+	+	?	+	+	.	.	.	.	.
36 R. Jarzembowski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
37 K. Jurgiel	+	+	?	+	+	-	?	?	?	-	?	+	+	+	+	-	-	?	?	?
38 D. Kempka	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+
39 A. Klepacz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+
40 J. Konieczny	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+
41 A. Koszada	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+
42 M. Kozłowski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+
43 Z. Kruszewski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+
44 O. Krzyżanowska	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
45 Z. Kulak	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+
46 A. Kurska	.	+	#	.	+	+	-	+	+	-	+	+	+	+	+	-	.	+	.	+
47 I. Kurzępa	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+
48 K. Kutz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
49 G. Lato	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+
50 M. Lewicki	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	#	-	+	+	+	+	+
51 G. Lipowski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	.	-	+	+	+	+	+
52 T. Liszcz	+	+	+	+	+	?	+	+	+	?	?	+	+	+	+	?	-	#	+	+
53 B. Litwiniec	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+

. nieobecny; + za; - przeciw; ? wstrzymał się; # nie głosował

	121	122	123	124	125	126	127	128	129	130	131	132	133	134	135	136	137	138	139	140
54 J. Lorenz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	?	+	?	+	.	.	+	+
55 M. Lubiński	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+
56 W. Łęcki	+	+	+	+	+	.	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
57 W. Mańkut	+	+	+	+	+	+	+	+	+	?	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+
58 J. Markowski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	?	+	-	+	+	+	+	+
59 G. Matuszak	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+
60 B. Mąsior	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+
61 M. Mietła	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+
62 S. Nicieja	.	.	.	.	.	+	+	+	+	-	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+
63 G. Niski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+
64 M. Noga	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+
65 L. Pastusiak	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
66 K. Pawelek	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+
67 W. Pawłowski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	+	-	+	+	#	+	+
68 J. Pieniążek	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+
69 K. Piesiewicz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	#	#	-	+	+	+	+
70 W. Pietrzak	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+
71 Z. Piwoński	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	+	+	+	+	+	.	+
72 S. Plewa	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+
73 B. Podgórski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
74 L. Podkański	+	+	?	+	+	-	+	+	+	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
75 J. Popiołek	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+
76 Z. Religa	+	+	+	+	.	+	-	+	+	-	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+
77 Z. Romaszewski	+	+	+	+	+	?	+	+	+	-	+	+	+	+	+	?	-	+	+	+
78 T. Rzemyskowski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+
79 W. Sadowska	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+
80 J. Sagatowska	?	+	?	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+
81 E. Serocka	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+
82 K. Sienkiewicz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	?	+	-	+	+	+	+	+
83 D. Simonides	+	+	+	+	.	+	+	#	+	+	+	+	+	+	+	-	+	.	+	+
84 R. Sławiński	+	+	+	+	+	+	.	.	+	-	+	+	-	+	-	+	+	+	.	+
85 R. Smoktunowicz	?	+	+	+	+	+	+	+	+	?	+	+	+	+	+	?	-	+	+	+
86 J. Smorawiński	+	+	?	+	+	-	+	+	+	-	+	+	+	+	+	-	?	+	+	+
87 A. Spychalski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	.	.	-	+	+	+	+	+
88 G. Staniszevska	?	+	+	+	+	?	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
89 H. Stokłosa	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
90 A. Stradomska	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+
91 J. Suchański	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
92 J. Szafraniec	?	+	+	?	+	-	+	+	+	-	+	+	+	+	.	-	-	+	+	+
93 J. Sztorc	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
94 K. Szydłowski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+
95 M. Szyszkowska	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
96 A. Wielowieyski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
97 E. Wittbrodt	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
98 T. Wnuk	+	+	+	+	+	.	.	.	.	.	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+
99 Z. Zychowicz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+
100 M. Żenkiewicz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+
Obecných	79	80	80	79	78	79	77	78	79	79	79	79	78	76	78	77	75	75	72	77
Za	70	78	71	75	77	66	73	76	78	8	75	79	28	73	24	63	64	72	69	76
Przeciw	0	0	1	0	0	9	3	0	0	68	0	0	46	1	52	11	10	0	0	0
Wstrzymało się	8	1	6	4	1	4	1	1	1	3	4	0	4	0	1	3	1	1	1	1
Nie głosowało	1	1	2	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2	1	0	0	2	2	0

	141	142	143	144		141	142	143	144
1 J. Adamski	.	.	.	.	54 J. Lorenz	+	+	+	+
2 A. Anulewicz	+	+	+	+	55 M. Lubiński	+	+	+	+
3 F. Bachleda-Księżdzularz	+	+	+	+	56 W. Łęcki	+	+	+	+
4 M. Balicki	+	+	+	+	57 W. Mańkut	+	+	+	+
5 J. Bargieł	+	+	+	+	58 J. Markowski	+	+	+	+
6 T. Bartos	.	.	.	.	59 G. Matuszak	+	+	+	+
7 M. Berny	.	.	.	.	60 B. Mąsior	+	+	+	+
8 A. Biela	+	+	+	+	61 M. Mietła	+	+	+	+
9 J. Bielawski	+	+	+	+	62 S. Nicieja	+	+	+	+
10 J. Bień	+	+	+	+	63 G. Niski	+	+	+	+
11 F. Bobrowski	+	+	.	+	64 M. Noga	+	+	+	+
12 K. Borkowski	+	+	+	+	65 L. Pastusiak	.	.	.	.
13 W. Bułka	+	+	+	+	66 K. Pawełek	+	+	+	.
14 C. Christowa	+	+	+	+	67 W. Pawłowski	+	+	+	+
15 A. Chronowski	.	.	.	.	68 J. Pieniążek	+	+	+	+
16 J. Cieślak	.	.	.	.	69 K. Piesiewicz	+	+	+	+
17 Z. Cybulski	.	.	.	.	70 W. Pietrzak	+	+	+	+
18 G. Czaja	+	+	+	+	71 Z. Piwoński	+	+	.	+
19 J. Danielak	.	.	.	.	72 S. Plewa	+	+	+	+
20 K. Doktorowicz	+	+	+	+	73 B. Podgórski	.	.	.	.
21 K. Drożdż	+	+	+	+	74 L. Podkański	.	.	.	.
22 B. Drzęzła	.	.	.	.	75 J. Popiołek	+	+	.	+
23 H. Dzido	+	+	+	+	76 Z. Religa	+	+	+	+
24 J. Dziemdziała	+	+	+	+	77 Z. Romaszewski	+	+	+	+
25 G. Ferenc	+	+	+	+	78 T. Rzemyskowski	+	+	+	+
26 A. Gierek	.	.	.	.	79 W. Sadowska	+	+	+	+
27 W. Gładkowski	+	+	#	+	80 J. Sagatowska	+	+	+	+
28 Z. Gołębek	+	+	+	+	81 E. Serocka	+	+	+	+
29 G. Grabowska	.	.	.	.	82 K. Sienkiewicz	+	+	+	+
30 A. Graczyński	.	.	.	.	83 D. Simonides	+	+	+	+
31 S. Izdebski	.	.	.	.	84 R. Sławiński	+	+	+	+
32 A. Jaeschke	+	+	+	+	85 R. Smoktunowicz	+	+	+	?
33 Z. Janowska	+	+	+	.	86 J. Smorawiński	+	.	.	.
34 M. Janowski	+	+	+	+	87 A. Spychalski	+	+	+	+
35 Z. Jarmużek	.	.	.	.	88 G. Staniszevska	+	+	+	+
36 R. Jarzembowski	.	.	.	.	89 H. Stokłosa	+	+	+	+
37 K. Jurgiel	+	+	+	+	90 A. Stradomska	+	+	+	+
38 D. Kempka	+	+	.	+	91 J. Suchański	.	.	.	.
39 A. Klepacz	.	.	.	.	92 J. Szafraniec	+	+	+	+
40 J. Konieczny	+	+	+	+	93 J. Sztorc	.	.	.	.
41 A. Koszada	+	+	+	+	94 K. Szydłowski	+	+	+	+
42 M. Kozłowski	+	+	+	+	95 M. Szyszkowska	.	.	.	.
43 Z. Kruszewski	+	+	+	+	96 A. Wielowieyski	.	.	.	.
44 O. Krzyżanowska	.	.	.	.	97 E. Wittbrodt	.	.	.	.
45 Z. Kulak	+	+	+	+	98 T. Wnuk	+	+	+	+
46 A. Kurska	.	+	+	+	99 Z. Zychowicz	+	+	+	+
47 I. Kurzępa	+	+	+	+	100 M. Żenkiewicz	+	.	.	.
48 K. Kutz	+	+	+	+					
49 G. Lato	+	+	+	+	Obecnych	75	74	70	72
50 M. Lewicki	+	+	+	+	Za	75	74	69	71
51 G. Lipowski	+	+	+	+	Przeciw	0	0	0	0
52 T. Liszcz	+	+	+	+	Wstrzymało się	0	0	0	1
53 B. Litwiniec	+	+	+	+	Nie głosowało	0	0	1	0

. nieobecny; + za; - przeciw; ? wstrzymał się; # nie głosował

Przemówienia i oświadczenia
senatorów
przekazane do protokołu,
niewygłoszone
podczas 51. posiedzenia Senatu

Przemówienie senatora Tadeusza Bartosa w dyskusji nad punktem czwartym porządku obrad

Zgodnie z ustawą zakładem leczniczym dla zwierząt jest placówka ochrony zdrowia i dobrostanu zwierząt utworzona w celu świadczenia usług z zakresu medycyny weterynaryjnej, wyposażona w środki majątkowe, w szczególności w pomieszczenia, aparaturę i sprzęt dostosowany do zakresu usług. Zakład leczniczy może być utworzony i utrzymywany również w celu realizacji zadań dydaktycznych i badawczych w powiązaniu ze świadczeniem usług weterynaryjnych.

Usługa weterynaryjna jest czynnością mającą na celu zachowanie, ratowanie lub poprawę zdrowia zwierząt i ich produktywności, polegającą w szczególności na badaniu stanu zdrowia zwierząt; rozpoznawaniu, zapobieganiu i zwalczaniu chorób zakaźnych, leczeniu zwierząt, jak również udzielaniu porad i konsultacji. Usługi weterynaryjne mogą być udzielane przez lekarza weterynarii posiadającego prawo wykonywania zawodu.

Zgodnie z ustawą w zakładzie leczniczym technik weterynaryjny może wykonywać takie czynności, jak: pobieranie prób do badań laboratoryjnych, czynności pomocnicze przy wykonywaniu sekcji zwłok zwierzęcych, podawanie leków przepisanych przez lekarza weterynarii, asystowanie przy zabiegach leczniczych.

Zakładem leczniczym dla zwierząt jest gabinet, przychodnia i lecznica weterynaryjna, jak również weterynaryjne laboratorium diagnostyczne, które przeznaczone jest do świadczenia usług laboratoryjnych. Zakład leczniczy może być utworzony i prowadzony przez osoby fizyczne, osoby prawne albo jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, ale kierownikiem może być wyłącznie lekarz weterynarii posiadający prawo wykonywania zawodu.

W myśl ustawy gabinet jest wyposażony w pokój przyjęć z poczekalnią, aparaturę i sprzęt dostosowany do zakresu świadczonych usług weterynaryjnych oraz zaplecze sanitarne i socjalne.

Lekarz weterynarii nie może równocześnie wykonywać zawodu w zakładzie leczniczym dla zwierząt i w hurtowni.

Zakład leczniczy może świadczyć usługi po uzyskaniu wpisu do ewidencji zakładów leczniczych dla zwierząt. Okręgowa rada lekarsko-weterynaryjna prowadzi ich ewidencję, która jest jawna i zawiera: nazwę zakładu, jego siedzibę, imię i nazwisko kierownika oraz liczbę pracowników. Za wpis pobierana jest opłata. Rada lekarsko-weterynaryjna może skreślić z ewidencji zakład bez wyznaczenia terminu na usunięcie uchybień w przypadku stwierdzenia, że usługi weterynaryjne świadczone są przez osoby nieuprawnione.

Zgodnie z ustawą właściciel lub opiekun zwierzęcia, któremu zakład leczniczy świadczy usługę weterynaryjną, jest uprawniony do uzyskania informacji o stanie zdrowia zwierzęcia, metodach leczenia, dających się przewidzieć skutkach ich zastosowania lub zaniechania. Lekarz weterynarii przed przystąpieniem do świadczenia usług weterynaryjnych może zażądać od posiadacza zwierzęcia wyrażenia pisemnej zgody na świadczenie tych usług weterynaryjnych. Posiadacz zwierzęcia jest zaś obowiązany do pokrycia wszelkich kosztów związanych z profilaktyką i leczeniem zwierzęcia oraz unieszkodliwieniem zwłok zwierzęcia w przypadku śmierci. Zakład leczniczy prowadzi dokumentację świadczonych usług, którą udostępnia okręgowej radzie lekarsko-weterynaryjnej, organom Inspekcji Weterynaryjnej oraz sądom i prokuratorom.

Przepisy ustawy mówią, że kto świadczy usługi, nie mając odpowiednich uprawnień, podlega karze ograniczenia wolności lub grzywnie.

Przemówienie senatora Tadeusza Bartosa w dyskusji nad punktem jedenastym porządku obrad

Przedstawione zmiany w ustawie o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, dotyczące sposobu powoływania dyrektorów samorządowych instytucji kultury, znacznie ograniczają rolę organizatora instytucji.

Jednostki samorządu terytorialnego przejęły instytucje kultury wraz ze zobowiązaniem do zabezpieczenia środków finansowych niezbędnych do prowadzenia działalności kulturalnej oraz utrzymania obiektów, którymi one dysponują, a także pełnienia nadzoru nad całokształtem działalności instytucji. Dbalosc o rozwój kultury, o posiadane dobra narodowe, a co z tym się wiąże, o właściwe funkcjonowanie instytucji kultury będących w ich posiadaniu, leży w interesie każdego samorządu. Zatem ograniczenie możliwości doboru kadry kierującej nadzorowanymi jednostkami jest nieuzasadnione.

Wyrażam pogląd, iż pozostawienie zapisów ustawy dotyczących omawianej kwestii w dotychczasowym kształcie jest wskazane. Zgodnie z obowiązującymi przepisami samorządy, kierując się dobrem instytucji, mogą dokonać wyboru procedury wyłonienia kandydata na dyrektora instytucji i mogą wybrać również drogę konkursu. Ponadto, niezależnie od zastosowanej procedury wyboru kandydata na dyrektora, organizatorzy są zobligowani do zasięgnięcia opinii zarówno ministra kultury, jak i środowisk twórczych, i związków zawodowych działających w instytucji. Każdorazowe przeprowadzenie konkursu wiąże się z kosztami, a niejednokrotnie nie jest uzasadnione; na przykład w instytucjach artystycznych wybitni artyści niechętnie biorą udział w konkursach.

Pragnę również zauważyć, że proponowane zmiany dotyczyć mają wyłącznie samorządowych instytucji kultury. Oznacza to, że obowiązek przeprowadzania konkursów nie będzie dotyczył państwowych instytucji, czyli jednostek podległych ministrowi kultury. Sądzę, że samorządy świadome swojej roli, podejmują decyzje o obsadzaniu stanowisk w podległych instytucjach nie mniej odpowiedzialnie niż robi się to państwowych instytucjach.

Ponadto, zgodnie z ustawą o samorządzie gminy, powiatu, województwa, powoływanie kierowników samorządowych jednostek organizacyjnych jest uprawnieniem organów samorządu.

Z wymienionych tu względów pragnę wyrazić wątpliwość co do zasadności wprowadzenia przedstawionych zmian w ustawie o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej. Organ założycielski, posiadający liczne zobowiązania wobec podległych sobie instytucji kultury, winien posiadać uprawnienia do decydowania o sposobie wyłaniania kandydatów na stanowiska kierownicze w tych placówkach.

Przemówienie senatora Witolda Gładkowskiego w dyskusji nad punktem jedenastym porządku obrad

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Zmiana ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej jest konsekwencją konfliktów pojawiających się przy powoływaniu dyrektorów instytucji kultury. Niezgoda w tym zakresie na pewno nie wpływa pozytywnie na działalność tych instytucji.

Nowelizacja wychodzi naprzeciw oczekiwaniom środowisk artystycznych poprzez zwiększenie ich wpływu na wybór dyrektora. Do tej pory rola związków zawodowych działających w instytucjach kultury oraz stowarzyszeń zawodowych i twórczych polegała jedynie na zaopiniowaniu decyzji organizatora. Jak pokazała praktyka, taki zapis był źródłem sporów z organizatorami instytucji kultury. Wobec tego słusznie proponuje się zwiększenie odpowiedzialności środowiska artystycznego w zakresie powoływania dyrektorów.

Projekt zakłada zmianę w zasadach powoływania dyrektorów samorządowych instytucji kultury, których wykaz, ze względu na ich znaczenie dla kultury narodowej, określa minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. W przypadku wymienionych instytucji przewiduje się, że wyłonienie kandydata na stanowisko dyrektora będzie przeprowadzane w drodze konkursu. Przy czym słusznie dopuszcza się powołanie dyrektora, w wyjątkowych wypadkach, za zgodą właściwego ministra, bez przeprowadzenia konkursu. Odstępstwo może dotyczyć jedynie wybitnego kandydata wskazanego przez organizatora. Zrozumiałe jest, że wspomniany kandydat musi charakteryzować się szczególnymi zdolnościami. Po za tym wyjątkiem, projekt opiera się na sprawdzonej praktyce obsadzania stanowisk dyrektorskich w drodze konkursu.

W przypadku przeprowadzenia konkursu, w skład komisji, obok trzech przedstawicieli organizatora wejdą: dwaj przedstawiciele ministra, dwaj przedstawiciele reprezentatywnych zakładowych organizacji związkowych i dwaj przedstawiciele stowarzyszeń zawodowych lub twórczych właściwych ze względu na zakres działania danej instytucji kultury. Takie rozwiązanie zapewnia należyty udział środowisk artystycznych w powoływaniu dyrektora instytucji. Jednocześnie, niezmiernie ważny jest fakt, że projekt nie umniejsza znaczenia organizatora instytucji kulturalnej, któremu zapewnia się największą rolę w komisji.

Nowelizacja nie przewiduje zmian w powoływaniu dyrektorów innych instytucji kultury, w których przeprowadzanie konkursu nadal będzie tylko fakultatywne. Bez wątpienia trafne jest wyeksponowanie wyłącznie samorządowych instytucji kultury mających znaczenie dla kultury narodowej. Projektodawca wychodzi ze słusznego założenia, że zmiana nie jest konieczna dla wszystkich instytucji kultury, ponieważ mogłoby to niepotrzebnie skomplikować procedurę powoływania dyrektorów mniejszych instytucji.

Rozpatrywane zmiany z pewnością spowodują zmniejszenie liczby sporów dotyczących decyzji personalnych w instytucjach kultury. Z kolei zapewnienie udziału w konkursie wszystkim zainteresowanym stronom przyczyni się do zwiększenia znaczenia wybranego dyrektora. Konsekwencją powinno być zapewnienie sprawnego działania instytucji artystycznych. Wobec tego nowelizację należy uznać za właściwą. Dziękuję za uwagę.

Przemówienie senatora Witolda Gładkowskiego w dyskusji nad punktem dwunastym porządku obrad

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Od 1 stycznia 2004 r. zacznie obowiązywać nowe prawo o ustroju sądów administracyjnych i prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Obecnie, przed wejściem w życie wymienionych ustaw, a jeszcze w okresie trwania *vacatio legis*, okazuje się konieczna weryfikacja przepisów reformujących sądownictwo administracyjne.

W projekcie przedstawionym przez Komisję Ustawodawczą zasadnie proponuje się wykreślenie zapisów odnoszących się do nieobowiązujących w tej chwili ustaw. Należy zauważyć, że rozpatrywana nowelizacja jest wynikiem postępujących zmian w przepisach prawnych. W projekcie uwzględniono zmiany, które pojawiły się w ponadrocznym okresie przejściowym, jaki był konieczny dla przepisów wprowadzających w życie prawo o ustroju sądów administracyjnych i prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Wśród ustaw, które utraciły lub utracą moc obowiązującą wymienia się: ustawę z dnia 28 lipca 1990 r. o działalności ubezpieczeniowej, ustawę z dnia 12 września 1996 r. o państwowym nadzorze standaryzacyjnym towarów rolno-spożywczych, ustawę z dnia 6 lutego 1997 r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym, ustawę z dnia 25 czerwca 1997 r. o cudzoziemcach, ustawę z dnia 30 czerwca 2000 r. o warunkach dopuszczalności i nadzorowaniu pomocy publicznej dla przedsiębiorców.

Aby uporządkować przepisy innych ustaw, do których odnosi się reforma sądownictwa administracyjnego, słusznie przewiduje się zmiany zapisów dotyczących kompetencji do kontroli określonych działań organów administracji. W tym przypadku odpowiednio zastępuje się wyrazy „Naczelnego Sądu Administracyjnego” wyrazami „sądu administracyjnego”.

Dodanie art. 102a ma na celu usunięcie luki prawnej wskazanej przez Sąd Najwyższy. Przepis wypełnia brak uregulowania w sytuacji, gdy wniosek o rozpoznanie sporu o właściwość między organem administracji publicznej a sądem nie zostanie rozpoznany przez Kolegium Kompetencyjne przy Sądzie Najwyższym do dnia 1 stycznia 2004 r. W takim przypadku wskazuje się, żeby Sąd Najwyższy umorzył postępowanie. Jednocześnie należy podkreślić, że zasadnie pozostawia się stronie możliwość ponownego wystąpienia o rozpoznanie sprawy do właściwego sądu powszechnego albo organu administracji publicznej. Należy uznać, że taki zapis art. 102a w sposób należyty rozwiązuje rozpatrywany problem.

Pozostałe propozycje zmian ustawy nie ingerują w kwestie merytoryczne, mają jedynie charakter porządkujący, i podobnie jak całość zasługują na poparcie.

Oświadczenie złożone przez senatora Janusza Bargieła

Oświadczenie skierowane do wiceprezesa Rady Ministrów, ministra gospodarki, pracy i polityki społecznej Jerzego Hausnera

W związku z nowelizacją ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy zwracam się z prośbą do Pana Ministra o zwrócenie uwagi na problem dotyczący organów samorządu terytorialnego jako organizatorów robót publicznych.

Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy nie wymienia organów samorządu terytorialnego jako organizatorów robót publicznych, lecz w przepisach przejściowych stwarza taką możliwość samorządowi powiatowemu, a tym samym urzędowi pracy, do końca 2005 r.

Niedobory kadrowe w urzędach pracy zwykle uzupełniane są przez zatrudnienie pracowników w ramach robót publicznych. Są to niejednokrotnie osoby pracujące w urzędach pracy po kilka lat, przygotowane merytorycznie, po przebytych kursach i szkoleniach związanych z wykonywaną pracą. Osoby te jednak, zgodnie z art. 57 ust. 1 tego projektu ustawy, w większości nie będą mogły być skierowane do wykonywania pracy w ramach robót publicznych, gdyż tylko część z nich to „osoby będące w szczególnie trudnej sytuacji na rynku”, o których mowa w art. 49 projektu ustawy.

Czy istnieje możliwość rozwiązania tego problemu w sposób, który łagodziłby trudną sytuację, w jakiej znajdują się urzędy pracy? Mam na myśli niedobory kadrowe przy niewielkich szansach na uzyskanie dodatkowych środków na te cele od samorządu.

Uprzejmie proszę o odpowiedź w tej sprawie.

Z wyrazami szacunku
Janusz Bargieł

Oświadczenie złożone przez senatora Adama Biele

Oświadczenie skierowane do ministra sprawiedliwości, prokuratora generalnego Rzeczypospolitej Polskiej Grzegorza Kurczuka

14 maja bieżącego roku prosiłem z tego miejsca o objęcie przez Pana Ministra szczególnym nadzorem prowadzonego przez Prokuraturę Rejonową w Warszawie postępowania przygotowawczego w sprawie z art. 296 k.k., to jest o nadużycia i działanie na szkodę spółdzielni „Jary” przez członków jej zarządu i rad nadzorczych.

Prokurator krajowy, pan Karol Napierski, w odpowiedzi udzielonej w dniu 26.06.2003 r. na ręce marszałka Senatu, pana Longina Pastusiaka, potwierdził fakt występowania licznych nieprawidłowości i uchybień w pracy prokuratur rejonowej i okręgowej oraz złożył zapewnienie o podjęciu niezbędnych działań w celu ich wyeliminowania i sprawnego zakończenia postępowania. Niestety, z przykrością stwierdzam, iż te deklaracje nie znalazły żadnego odzwierciedlenia w rzeczywistości. Mijają prawie dwa lata od złożenia przez spółdzielców pierwszego doniesienia o popełnianych przestępstwach, a prokuratura nadal zachowuje bierność w sprawie.

Spółdzielcy nabrali przekonania, iż mają do czynienia ze zorganizowaną działalnością przestępczą prowadzoną przez członków zarządu i rady nadzorczej SBM „Jary”, właścicieli firmy Edbud realizującej budowę, urzędników byłej Gminy Ursynów i – niestety – prokuratury. Wskazuje na to wiele wydarzeń.

Z akt sprawy prowadzonych przez prokuratora rejonowego, panią Barbarę Brzeską, a dotyczących nadużyć w spółdzielniach mieszkaniowych, w niewyjaśnionych okolicznościach „znikają” ważne dowody: zeznania świadków, opinie biegłych itd.

Fakt, iż pan prokurator Napierski w swoim piśmie w zasadzie nie ustosunkował się do sprawy nadrzędnej, to jest do przestępczego procesu prowadzenia inwestycji mieszkaniowej, z której realizacją związane są najpoważniejsze ze stawianych zarzutów, zrodził przypuszczenie spółdzielców, iż nie został on zapoznany z pełnymi aktami sprawy.

Nie są prowadzone przesłuchania osób, którym spółdzielcy postawili zarzuty uprawiania działalności przestępczej, nie są gromadzone dowody w sprawie. Prokuratura nie żąda żadnych dokumentów spółdzielni, choć jest oczywiste, iż mieszkańcy mają ograniczony do nich dostęp.

Spółdzielcy stwierdzają brak jakichkolwiek widocznych działań ze strony prokuratury, co sprawia, że członkowie zarządu SBM „Jary”, nieniekajeni przez nikogo z wymiaru sprawiedliwości, spokojnie kontynuują przestępczy proceder.

Od kwietnia bieżącego roku skarżący są co pewien czas informowani, iż biegły z zakresu finansów już został lub właśnie na nowo jest powoływany, jednak do dzisiaj żaden z biegłych nie rozpoczął badania dokumentów spółdzielni. Nie zostali powołani biegli z zakresu kosztorysowania, inwestycji i zawierania umów. Powiadomiono spółdzielców, iż celem badania biegłego księgowego będzie ustalenie płynności finansowej spółdzielni, czyli stosunku majątku obrotowego do zobowiązań krótkoterminowych, która od lat jest zachowywana, podczas gdy należałoby zbadać, w ujęciu analitycznym, prawidłowość wyników w poszczególnych rodzajach działalności prowadzonych w spółdzielni, zbadać zgodność z prawem dokonywanych zapisów księgowych, określić szkody wyrządzone przez kolejne zarządy i oszacować wysokość strat spółdzielców.

Potężne, wielomilionowe zyski, jakie uzyskują osoby prywatne, na przykład właściciele Edbudu, z tytułu przywłaszczenia części wkładów budowlanych odpowiadających wartości gruntu pod realizowaną inwestycją – praw do tego gruntu spółdzielnia oficjalnie nie sprzedaje – pozwalają, według spółdzielców, na hojne wynagradzanie przychylności różnych osób i urzędów dla prowadzonych działań przestępczych.

Korzyści finansowe, jakie uzyskiwała gmina przy okazji realizacji inwestycji, wskazują na świadome współdziałanie jej urzędników w procesie wyłudzenia ogromnych kwot od spółdzielców, polegające na obciążeniu członków SBM „Jary” koniecznością wypełnienia obowiązku ustawowo przypisanego jednostkom samorządu terytorialnego, to jest wypłacenia ponadmilionowego odszkodowania osobom wnoszącym roszczenia do gruntów będących własnością gminy, czy też na ustaleniu w umowie rażąco wysokiego czynszu, obciążającego koszty inwestycji, za okresowo wydzierżawioną działkę: za 0,36 ha ustalono roczny czynsz dzierżawny w kwocie 105 tysięcy zł, podczas gdy za 15,1 ha innych dzierżawionych gruntów spółdzielnia wnosi roczną opłatę około 130 tysięcy zł.

Spółdzielcy przekazali prokuraturze już kilkanaście obszernych doniesień wraz z dokumentacją potwierdzającą stawiane zarzuty, lecz nie powoduje to żadnej konstruktywnej reakcji. I chociaż oni wykazują fałszerstwa dokumentów, poświadczenie nieprawdy, wyłudzenia ogromnych kwot,

sprzeniewierzenie pieniędzy członków spółdzielni, notoryczne kłamstwa członków zarządu w celu realizowania przestępczych działań, ustawiczne łamanie przez nich wszelkich praw, działalność ta spotyka się z akceptacją skorumpowanych biegłych i lustratorów.

Nie bez znaczenia dla sprawy jest fakt, iż funkcję prezesa spółdzielni i członków rady nadzorczej pełnią wysocy rangą funkcjonariusze takich byłych peerelowskich resortów jak SB i Milicja. To „zaplecze” ma, w przekonaniu spółdzielców, udział w starannym tuszowaniu sprawy.

Także działalność sędziów Sądu Rejestrowego w Warszawie wzbudza podejrzenia, iż nieprzypadkowo wyjątkowo źle wypełniają swoje zadania: rejestrowane są niezgodne z prawem wybory prezesów spółdzielni, zafałszowane sprawozdania finansowe i statuty spółdzielni zawierające szereg przepisów niezgodnych z prawem, co skutkuje bardzo poważnymi konsekwencjami prawnymi i materialnymi dla rzeszy spółdzielców. Spółdzielcy stwierdzają zaginięcia ważnych dokumentów, ignorowanie przez sędziów zastrzeżeń zgłaszanych pisemnie w procesie prowadzonej rejestracji itd., itd.

W piśmie z dnia 18.11.2003 r. skierowanym do Pana Ministra Grzegorza Kurczuka członkowie SBM „Jary” przedstawili pełniejszy obraz sytuacji wraz z określeniem szeregu zarzutów, jakie kierują wobec członków zarządu i rady nadzorczej spółdzielni. Wspomnę tu jedynie o niektórych:

Zawarta na realizację inwestycji KEN-Wiolinowa umowa jest w istocie rzeczy zbiorem uregulowań koniecznych do przeprowadzenia przestępczego planu przywłaszczenia przez prywatne osoby wielomilionowych korzyści kosztem majątku spółdzielców.

Umowy zawierane z nabywcami lokali nie spełniają warunków koniecznych do uznania ich ustawowej ważności.

Dokumenty związane z procesem realizowania inwestycji zawierają liczne poświadczenia nieprawdy i świadome fałszowanie danych w celu wyłudzenia wielomilionowych kwot lub też obciążenia inwestycji i indywidualnych spółdzielców niezasadnymi kosztami.

Prowadzenie i rozliczanie inwestycji pozostaje w całkowitej sprzeczności z obowiązującymi spółdzielnie mieszkaniowe wymogami ustawowymi, co czyni ten proces nieważnym w świetle prawa.

Na podstawie dostępnych danych, takich jak kosztorysy na etapie projektowania i analizy porównawcze innych inwestycji, spółdzielcy stwierdzają fakt bezpodstawnego zawyżenia o około 1/3 kosztów realizowanego zadania, co pozwala, dzięki specyficznej konstrukcji umowy, na przywłaszczenie przez prywatne osoby kwot rzędu kilkunastu milionów złotych.

Rozzuchwaleni bezkarnością członkowie zarządu, bez jakiegokolwiek prawem wymaganego upoważnienia, podjęli już działania związane z przygotowaniem kolejnej inwestycji. Czyli następny grunt spółdzielczy ma zostać wykorzystany do przywłaszczenia przez te same prywatne osoby wielomilionowego zysku.

Pierwsze doniesienia w sprawie zostały złożone, zanim ekipy pracowników weszły na plac budowy. Już od dwóch lat spółdzielcy bezskutecznie domagają się wkroczenia prokuratury w przestępczy proceder, domagają się tego zwłaszcza teraz, kiedy podczas rozliczania pierwszego etapu inwestycji finalizują się zaplanowane oszustwa i wyłudzenia. Ochrona, jaką prokuratorzy zapewniają przestępczym działaniom, jest w przekonaniu spółdzielców jeszcze większym złem społecznym niż same przestępstwa, ponieważ skutkuje całkowitą utratą zaufania obywateli do struktur sprawiedliwości RP i powoduje, iż czują się oni całkowicie bezradni wobec – jak to sami nazwali – „zdziczałych praw bandystanu”, w który zamieniana jest ich rzeczywistość.

Prokuratury rejonowa, okręgowa, a obecnie także apelacyjna i krajowa na bieżąco są zapoznawane z dokumentacją potwierdzającą stawiane zarzuty. Mimo to nadal wykazują akceptującą bierność w sprawie, dlatego spółdzielcy stawiają prokuraturze zarzut współdziałania w dokonywanych przestępstwach zgodnie z art. 2 kodeksu karnego, który mówi, iż odpowiedzialności karnej za przestępstwo skutkowe popełnione przez zaniechanie podlega ten, na kim ciążył szczególny obowiązek zapobieżenia skutkowi. W art. 2 k.p.k. ustawodawca określił, iż przepisy mają na celu takie ukształtowanie postępowania karnego, aby przez trafne zastosowanie środków przewidzianych w prawie karnym oraz ujawnienie okoliczności sprzyjających popełnieniu przestępstwa osiągnięte zostały zadania postępowania karnego nie tylko w zwalczaniu przestępstw, lecz również w zapobieganiu im oraz w umacnianiu poszanowania prawa i zasad współżycia społecznego, a także aby uwzględnione zostały prawnie chronione interesy pokrzywdzonego.

W piśmie skierowanym do Pana Kurczuka spółdzielcy nie bez powodu pytają, czy minister sprawiedliwości jest jedynie figurantem, skoro organy różnych szczebli w podległym mu resorcie, powołane w celu zwalczania i ścigania działalności przestępczej, pozwalają sobie na jawne i notoryczne lekceważenie prawa, kompromitując w ten sposób urząd ministra sprawiedliwości i prokuratora generalnego RP, a także godność Senatu i senatorów RP.

Biorąc to pod uwagę proszę Pana jako prokuratora generalnego o objęcie sprawy SBM „Jary” rzeczywistym, osobistym nadzorem, o podjęcie postępowania wyjaśniającego mającego na celu ustalenie, kto i na jakim szczeblu prokuratury blokuje, już od prawie dwóch lat, prowadzenie

postępowania karnego w sprawie, a także o skierowanie do SBM „Jary” specjalnego pełnomocnika Pana Ministra, który osobiście zbada sprawę na miejscu – pani minister Barbara Piwnik ustanowiła pełnomocnika do wyjaśnienia sprawy skorumpowania prokuratury olsztyńskiej przez zarząd tamtejszej spółdzielni mieszkaniowej. Proszę również o spowodowanie odebrania prowadzenia sprawy prokuraturze rejonowej, o co wielokrotnie wnosili spółdzielcy, i sprawującej nadzór prokuraturze okręgowej oraz o jej powierzenie prokuraturze wyższego szczebla lub jednostkom wyspecjalizowanym w zwalczaniu zorganizowanej działalności przestępczej, które zagwarantują uczciwe i sprawne doprowadzenie tej sprawy do zgodnego z prawem zakończenia.

Oświadczenie złożone przez senatora Witolda Gładkowskiego

Oświadczenie skierowane do ministra zdrowia Leszka Sikorskiego

Szanowny Panie Ministrze!

Choroba nowotworowa to tragedia zarówno dla pacjenta, jak i jego rodziny. Często na pomoc jest zbyt późno.

Świat zrobił wielki krok w dziedzinie leczenia nowotworów. Wiadomo, że nie jest to zasługa prowincjonalnych lekarzy, ale pracy specjalistycznych ośrodków zajmujących się wyłącznie tym zagadnieniem. Wysokie wymagania dotyczące warunków leczenia chorób nowotworowych wynikają ze złożoności tego procesu. Szpitale powiatowe w żaden sposób nie są w stanie w pełni sprostać tym zadaniom. Potwierdzeniem tego jest fakt niekontraktowania przez Narodowy Fundusz Zdrowia w roku 2004 leczenia chorób nowotworowych w oddziałach chirurgii ogólnej; kontraktuje się to tylko w oddziałach chirurgii onkologicznej i to tylko tych, które spełniają bardzo wysoki standard.

W tym miejscu pojawia się problem, na który pozwoliłem sobie zwrócić uwagę pana ministra. Tak nazwałem kazusy lekarzy mających o sobie i swojej wiedzy wysokie i nie zawsze uzasadnione mniemanie.

Zastanawiam się, czy lekarz kreujący się na wszystkowiedzącego nie wykorzystuje wówczas, być może bezwiednie, nieszczęścia ludzi chorych. Czy nie zataja przed chorymi prawdy, że istnieją instytucje, gdzie nowotwory leczy się zdecydowanie lepiej, gdzie chory ma znacznie większe szanse na wyleczenie? Wiadomo, że pacjent z chorobą nowotworową z reguły bezgranicznie ufa prowadzącemu lekarzowi. Ten zaś, kiedy się coś nie powiedzie, może odpowiedzieć: medycyny na więcej dzisiaj nie stać.

Ale czy na pewno jest to prawdą? Ciekawi mnie, jak częste są przypadki, że własne ambicje leczących stają na drodze do szybkiej poprawy zdrowia pacjenta. Czy każdy lekarz onkolog przedstawia statystykę wyleczeń chorób nowotworowych w miejscach, w których pracuje? Czy dlatego z reguły unika się rozmów na te tematy? Czy istnieją procedury obligujące lekarza do odesłania pacjenta do specjalisty w szpitalu o odpowiednim standardzie usług?

Zdaję sobie sprawę z tego, że dotykam niezwykle drażliwego tematu, ale ze względu na to, że byłem świadkiem wielu dyskusji, w których problem ten się przewijał, proszę o pomoc w znalezieniu odpowiedzi na moje pytania lub wskazanie, gdzie ewentualną odpowiedź mógłbym uzyskać.

Pozostaję z szacunkiem
Witold Gładkowski

Oświadczenie złożone przez senatora Sławomira Izdebskiego

Oświadczenie skierowane do ministra zdrowia Leszka Sikorskiego

Szanowny Panie Ministrze!

Z treści odpowiedzi ministra zdrowia, pismo z dnia 15 października 2003 r. znak: BMK4-070-III/0087/03, na moje oświadczenie złożone podczas czterdziestego piątego posiedzenia w dniu 19 września 2003 r., a w szczególności z informacji zawartych w odpowiedzi ministra sprawiedliwości i prokuratora generalnego, pismo z dnia 20 października 2003 r. znak: PR III Ko 2045/03, wynika że czynności kontrolne podejmowane przez pracowników delegatury w Siedlcach Mazowieckiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ oraz funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w Mińsku Mazowieckim budzą istotne zastrzeżenia.

Zgodnie z podanymi informacjami w toku kontroli prowadzonej przez delegaturę NFZ w Siedlcach w przypadku stu dwudziestu pięciu recept na dwieście jedenaście losowo wybranych recept, zrealizowanych w okresie od grudnia 2002 r. do lutego 2003 r., a zatem w więcej niż 50% recept, stwierdzono widoczne różnice w pieczęci nagłówkowej i indywidualnych pieczętkach lekarzy.

Jakie zatem przyczyny nie pozwoliły na zabezpieczenie i sprawdzenie wszystkich recept, nie tylko tych wybranych losowo, z całego okresu funkcjonowania apteki, a nie tylko z trzech miesięcy? Czy było to celowe zaniechanie, czy też prowadzone są dalsze czynności kontrolne?

Kwota z nienależnej refundacji zakwestionowanych recept wynosi prawie 3 tysiące zł. Jest sprawą powszechnie znaną to, że środki NFZ nie są wystarczające dla zapewnienia podstawowych świadczeń opieki zdrowotnej. Czy w tej sytuacji pracownicy delegatury w Siedlcach, odpowiedzialni za nadzór nad funkcjonowaniem aptek, są zwolnieni z obowiązku ustalenia faktycznej wysokości strat i wystąpienia o ich zwrot przez osoby winne szkody? Dlaczego wobec osoby odpowiedzialnej za szkodę już we wrześniu bieżącego roku nie zostały wyciągnięte konsekwencje w postaci decyzji o cofnięciu zezwolenia na prowadzenie apteki, co faktycznie umożliwiłoby dalszą przestępczą działalność? Czy dokonano ustalenia, na jakie leki wystawione zostały zakwestionowane recepty, czy były wśród nich leki psychotropowe, środki zawierające narkotyki lub sterydy anaboliczne?

Wyjaśnienia wymaga także to, z jakich przyczyn podczas przeszukania apteki przez funkcjonariuszy Policji w dniu 16 września bieżącego roku odnaleziono tylko dwa bloczki czystych recept, a nie zainteresowano się receptami już zrealizowanymi. Czyste druki recept nie są dokumentami. Dlaczego dopiero podczas ponownego przeszukania apteki zabezpieczono zrealizowane recepty?

W piśmie ministra sprawiedliwości i prokuratora generalnego podano informację, że świadek Hanna Chaś odmówiła zeznań w obawie, że będzie miała nieprzyjemności w miejscu zamieszkania, ale nie złożyła wniosku o ich zastrzeżenie do wiadomości prokuratora lub sądu. Czy świadek została poinformowana, że ma taką możliwość? Świadek, składając doniesienie, wyraźnie dała do zrozumienia w jego treści, że nie ma zaufania do funkcjonariuszy lokalnej Policji. Co stało na przeszkodzie, aby utajnić dane personalne i adres świadka, przesłuchując go w drodze pomocy prawnej w prokuraturze na przykład w Warszawie?

Tego rodzaju zaniechania rodzą uzasadnione podejrzenia, że oprócz prowadzącej aptekę korzyści majątkowe z przestępczego procederu mogły czerpać także osoby nie tylko odpowiedzialne za nadzór farmaceutyczny, ale także za ściganie czynów karalnych.

Ponownie proszę o udzielenie szczegółowych informacji, czy wobec osoby prowadzącej aptekę podjęte zostały działania mające na celu przywrócenie stanu zgodnego z obowiązującymi przepisami prawa farmaceutycznego, a także czy zostaną wyciągnięte konsekwencje wobec osób winnych opisanych zaniechań lub błędów w podjętych urzędowych działaniach, a jeżeli tak, to jakiego rodzaju. Ponadto proszę o udzielenie informacji, czy podjęto czynności mające na celu wyeliminowanie tego rodzaju nieprawidłowości w przyszłości.

Z wyrazami szacunku
Sławomir Izdebski

Oświadczenie złożone przez senatora Sławomira Izdebskiego

Oświadczenie skierowane do ministra sprawiedliwości, prokuratora generalnego Rzeczypospolitej Polskiej Grzegorza Kurczuka

Szanowny Panie Ministrze!

Uprzejmie proszę o udzielenie mi odpowiedzi w sprawie postępowania karnego prowadzonego kilka lat przez Prokuraturę Rejonową Warszawa-Śródmieście i zakończonego umorzeniem postępowania wobec braku dowodów.

Postępowanie dotyczy sprawy, sygnatura akt IC 934/96, z powództwa pana Olgierda Bagniewskiego, zamieszkałego w Warszawie, aleja Wyzwolenia 9 mieszkanie 114, przeciwko pozwanemu, którym jest Spółdzielnia Mieszkaniowa „Krokus” z siedzibą w Warszawie, ulica Miedziana 3A.

Moje zapytanie dotyczy aktu oskarżenia skierowanego przez pana Olgierda Bagniewskiego przeciwko Krzysztofowi Śniegoickiemu, piastującemu funkcję sędziego Trybunału Stanu z ramienia PSL, oraz przeciwko Barbarze Lewandowskiej-Kondeja, byłej dyrektor Gabinetu Politycznego Ministra Ochrony Środowiska. Akt prywatnego oskarżenia powód złożył wobec prawomocnego umorzenia postępowania karnego.

Sprawie, prowadzonej od grudnia 2001 r., nie można nadać biegu z uwagi na brak przepisów określających tryb udzielania zgody na uchylenie immunitetu sędziom Trybunału Stanu. Ponieważ stosowny projekt nowelizacji ustawy o Trybunale Stanu wpłynął do Sejmu i obecnie oczekuje na trzecie czytanie, proszę o udzielenie odpowiedzi na następujące pytanie: czy można ustalić, z czyjej winy, polegającej na błędzie lub zaniedbaniu, wynikł skutek w postaci uchwalenia ustawy o Trybunale Stanu z istotnym błędem merytorycznym?

I czy można przyjąć, że wydatkowanie kwot wpłaconych na cele mieszkaniowe przez pokrzywdzonego, pana Olgierda Bagniewskiego, na inne cele, w tym na budowę lokali mieszkalnych członków władz spółdzielni „Krokus”, nie nosi znamion czynu zabronionego?

Z wyciągu bankowego z konta spółdzielni „Krokus”, dołączonego do wniosku o zwolnienie z wpisu od apelacji, wynika, że spółdzielnia nie posiada środków finansowych w takiej wysokości, aby wpłacić wpis sądowy, nie mówiąc o zwrocie pokrzywdzonemu kwoty pobranej bez tytułu prawnego.

W związku z tym proszę o zbadanie przez ministra sprawiedliwości niniejszej sprawy w trybie nadzoru i udzielenie odpowiedzi na pytania postawione przez pokrzywdzonego.

Po pierwsze, czy pan minister podjął jakiekolwiek działania lub czynności, które uniezależniałyby działania podejmowane przez prokuraturę od przynależności partyjnej, pozycji społecznej, statusu zawodowego i koneksji rodzinnych?

Po drugie, czy na pominięcie wymienionych przez powoda dokumentów jako dowodów w sprawie oraz zaniechanie wezwania na przesłuchanie zgłoszonych przez powoda świadków miał wpływ fakt, że reprezentujący spółdzielnię „Krokus” pan Dariusz Śniegoicki, rodzony brat sędziego Krzysztofa Śniegoickiego, jest dziekanem warszawskiej izby radców prawnych, czy też opisane naruszenia procedury wynikły z niskich kwalifikacji merytorycznych prokuratorów prowadzących postępowanie?

Do oświadczenia dołączam kopie odpowiednich pism.*

Z wyrazami szacunku
Sławomir Izdebski

Oświadczenie złożone przez senator Apolonię Klepacz i senatora Stanisława Nicieję

Oświadczenie skierowane do ministra spraw wewnętrznych i administracji Krzysztofa Janika

Szanowny Panie Ministrze!

Na ręce Pana Ministra kierujemy postulat, by ułatwić obywatelom naszego kraju spełnienie wymogu powiadomienia urzędu skarbowego, w którym dokonuje się rejestracji NIP, o fakcie wymiany dowodu osobistego. Obecnie regulacje w tym zakresie wywołują niezadowolenie wielu obywateli, którzy zmuszeni są do wędrowki między urzędami, a w szczególnych przypadkach – dlatego, że są nieświadomi, że istnieje obowiązek zgłoszenia tego faktu do urzędu skarbowego – narażeni są na konsekwencje karne. Oczywiście powinno to obejmować przede wszystkim te osoby, które dokonały wymiany dowodu osobistego w konsekwencji realizacji obowiązku wymiany nałożonego ustawą.

Mamy nadzieję na korzystne rozwiązania organizacyjne w tym zakresie.

Pozostajemy z wyrazami szacunku
Apolonia Klepacz
Stanisław Nicieja

Oświadczenie złożone przez senator Apolonię Klepacz i senatora Stanisława Nicieję

Oświadczenie skierowane do prezesa Rady Ministrów Leszka Millera

Szanowny Panie Premierze!

Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, placówka naukowo-badawcza, od roku bezskutecznie ubiega się w Głównym Urzędzie Statystycznym w Warszawie o uzyskanie pełnych danych z obwodów spisowych dla województwa opolskiego ze spisu powszechnego z 2002 r. Jest to zadziwiające, tym bardziej że w maju 2002 r. Instytut otrzymał pisemne zapewnienie, że dane zostaną udostępnione. Posiadając dane ze spisów powszechnych z roku 1978 i roku 1988, porównywalne z obecnie oczekiwanymi, legalnie i oficjalnie udostępnione przez GUS w ubiegłym wieku, Instytut podjął się przygotowania unikalnej koncepcji zastosowania rozwiniętych technik komputerowych do wykorzystania szczegółowych danych w wieloaspektowych analizach naukowych i aplikacyjnych. Jedną z aplikacji jest podjęta w województwie opolskim decyzja o zbudowaniu Opolskiego Systemu Informacji Przestrzennej – OSIP – podlegającego marszałkowi województwa. OSIP ma być jednym z głównych narzędzi wspierających realizowanie przez samorządowe władze wojewódzkie ustawowych wymagań szczególnie w zakresie, po pierwsze, prowadzenia polityki regionalnej w wymiarze bieżącym i prognostycznym, po drugie, opracowywania oraz monitorowania wojewódzkiego planu zagospodarowania przestrzennego wraz ze wszystkimi programami wynikającymi z przepisów ustawowych dotyczących ochrony środowiska, po trzecie, opracowywania i realizacji regionalnych komponentów ujętych w Narodowym Planie Rozwoju.

Jeden z segmentów budowanego Opolskiego Systemu Informacji Przestrzennej obejmuje problematykę ujętą w materiałach spisowych o wysokim stopniu szczegółowości – stąd odniesienie do poziomu obwodów spisowych. Potrzeba głębszej i bardziej szczegółowej analizy procesów demograficzno-społecznych wynika ze specyfiki historycznej, etnicznej oraz demograficzno-migracyjnej województwa opolskiego.

Panie Premierze! Udostępnienie oczekiwanych danych spisowych da realną szansę na stworzenie narzędzia dobrze służącego nie tylko planowaniu rozwoju regionu opolskiego, ale także spełniającego oczekiwania środowiska naukowego województwa opolskiego.

Jesteśmy przekonani, że udostępnienie danych spisowych uzyskanych na poziomie obwodów spisowych ani nie narusza postanowień ustawy o ochronie danych osobowych, ani nie stwarza GUS problemów technicznych związanych z ich przekazaniem oraz deszyfracją poszczególnych jednostek statystycznych. Nie generuje też nadzwyczajnych kosztów i nie stwarza zagrożenia dublowania opracowań GUS czy US przez placówkę naukową.

Mamy nadzieję na pozytywną decyzję w sprawie udostępnienia danych spisowych.

Pozostajemy z wyrazami szacunku
Apolonia Klepacz
Stanisław Nicieja

Oświadczenie złożone przez senatora Janusza Lorenza

Oświadczenie skierowane do wiceprezesa Rady Ministrów, ministra infrastruktury Marka Pola

Szanowny Panie Premierze!

Na wstępie pragnę zaznaczyć, że w związku z niniejszym wystąpieniem w sprawie Rail Baltica nie oczekuję żadnych wyjaśnień z racji faktu, że kieruję je pod adresem mojego rządu.

Bezspornym faktem jest, że rozwój części drogowej projektu Rail Baltica jest znacznie bardziej zaawansowany niż części kolejowej. Stąd też, zważywszy, że w obwodzie kaliningradzkim jest obecnie znacznie więcej inwestycji litewskich, łotewskich i estońskich niż polskich, należy wyciągnąć jedyny słuszny wniosek – wcześniej czy później konieczne będzie utworzenie korytarza transportowego umożliwiającego sprawną komunikację między państwami bałtyckimi. Lokalizacja trasy przebiegu korytarza w proponowanym przeze mnie kształcie jest, patrząc perspektywicznie, politycznie i ekonomicznie uzasadniona.

Za najważniejsze kryteria podejmowanych decyzji w sprawie przebiegu trasy Rail Baltica uważam kwestię rozwoju infrastruktury transportowej oraz możliwość zapewnienia subregionom i centrom gospodarczo-społecznym – takim jak Warmia i Mazury – najkorzystniejszych warunków rozwoju i pobudzenia wymiany pomiędzy tymi obszarami. Fakt, że takie właśnie jest stanowisko Komisji Wspólnot Europejskich, świadczy o zbieżności w ocenie sytuacji i o zasadności sugerowanych przeze mnie rozwiązań.

Cieszy mnie, że rząd podziela moją opinię co do konieczności objęcia trasą województwa warmińsko-mazurskiego i zauważa płynące z tego rozwiązania korzyści zarówno dla Polski, jak i dla regionu. Nie mogę jednak zgodzić się z pominięciem w tej trasie kwestii obwodu kaliningradzkiego. W naszym interesie jest umożliwienie mu dalszego udziału we wspólnym życiu gospodarczym i pomoc w tworzeniu podwalin pod jego przyszłe członkostwo w UE. Należy także pamiętać, że na granicy z obwodem kaliningradzkim są trzy przejścia graniczne dostosowane do transportu kolejowego z tak zwanym szerokim torem oraz naszym, europejskim, co stwarza lepsze możliwości i pozwala ograniczyć nakłady.

Spodziewam się, że obecne sugestie oraz te zawarte w moim pierwszym stanowisku, to jest propozycja przebiegu trasy Rail Baltica po przekroczeniu litewskiego przejścia Trakiszkki – Mockawa, dalej drogą na Suwałki, Ełk i stamtąd przez Korsze, Kętrzyn, Olsztyn, Iławę, Toruń, Poznań do Berlina lub przez Olsztyn, Warszawę do Berlina, a w innym wariantcie przez Ełk, Szczytno, Warszawę do Berlina, będą stanowiły podstawę właściwych decyzji. Oczekuję potwierdzenia, że tak się stanie.

Łączę wyrazu szacunku
Janusz Lorenz

Oświadczenie złożone przez senatora Sergiusza Plewę

Oświadczenie skierowane do ministra rolnictwa i rozwoju wsi Wojciecha Olejniczaka

Oświadczenie moje dotyczy planowanej likwidacji Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych.

Województwo podlaskie charakteryzuje się bardzo słabymi jakościowo gruntami rolnymi, niekorzystną strukturą obszarową gospodarstw rolnych, relatywnie najtrudniejszymi warunkami glebowymi, a w szczególności bardzo niskim stopniem wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną. Gleby naszego województwa są bardzo niskiej jakości, przeważnie V i VI klasy bonitacyjnej, co powoduje, że coroczne wpływy z tytułu realizacji ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych wynoszą około 600, 700 tysięcy zł.

Dotychczasowy system funkcjonowania Centralnego Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych umożliwia być może w niewielkim stopniu, ale coroczne eliminowanie tych trudności, mających bezpośredni wpływ na rozwój produkcji i poziom życia ludności wiejskiej naszego województwa. Uzyskiwane co roku wsparcie z Centralnego Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych umożliwiło w latach 1999–2002 wsparcie prac dotyczących odkamieniania gruntów rolnych o powierzchni około 3 tysiące 200 ha i zmodernizowanie przez gminy 426 km dróg dojazdowych do pól.

Doceniając znaczenie dróg dojazdowych do pól, w szczególności w produkcji rolniczej, wspólnie z wójtami gmin opracowano plan najpilniejszych potrzeb w tym zakresie na terenie województwa w latach 2004–2005. Z powyższego wynika, że w tym okresie zachodzi pilna konieczność zmodernizowania około 600 km dróg dojazdowych do pól. Do realizacji wymienionych planów niezbędne będzie wsparcie z Centralnego Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych w kwocie około 5 milionów zł. Brak tych środków praktycznie uniemożliwi wykonanie tych prac ze szkodą dla naszego rolnictwa.

Ponadto podjęte zostały prace zmierzające do wdrożenia w powiecie siemiatyckim Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich”, działania: Scalenie gruntów rolnych, na realizację którego Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego starał się o wsparcie z funduszu centralnego w wysokości 20% wielkości zadania, co stanowi kwotę około 300 tysięcy zł.

Z uwagi na powyższe zwracam się do Pana Ministra z pytaniem: czy rząd zamierza utrzymać Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych w dotychczasowym systemie jego funkcjonowania?

Z wyrazami szacunku
Sergiusz Plewa

Oświadczenie złożone przez senatora Józefa Sztorca

Oświadczenie skierowane do wiceprezesa Rady Ministrów, ministra gospodarki, pracy i polityki społecznej Jerzego Hausnera

Szanowny Panie Ministrze!

Osoby niemające obywatelstwa amerykańskiego, którym została przyznana renta rodzinna, muszą spełniać warunek pięcioletniego zamieszkiwania w USA, aby renta mogła być bez przeszkód wypłacana podczas ich pobytu w Polsce. W przeciwnym wypadku renta nie będzie wcale wypłacana lub jej wypłata zostanie zawieszona po upływie sześciu miesięcy od daty opuszczenia USA.

Osoby, które nie spełniają tego wymogu, mogą otrzymać jedynie świadczenia za każdy miesiąc kalendarzowy legalnie spędzony w USA przez sześć miesięcy po opuszczeniu granic USA. Powrót do USA na co najmniej trzydzieści kolejnych dni przed upływem sześciomiesięcznego okresu od wyjazdu z USA zapewni kontynuację wypłaty świadczeń.

Zwracam się z zapytaniem, jak strona polska odnosi się do konieczności stawiania się co pół roku w Stanach Zjednoczonych na tak długi okres po to, żeby zapobiec zaprzestaniu wypłaty świadczenia. Czy jest możliwa w najbliższej przyszłości zmiana stanowiska strony amerykańskiej w tej kwestii i zniesienie tego obowiązku? I co polski rząd robi w tej sprawie?

Z wyrazami szacunku
Józef Sztorc

Uchwały Senatu RP
podjęte
na 51. posiedzeniu Senatu

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 11 grudnia 2003 r.

w sprawie ustawy o doświadczeniach na zwierzętach

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 26 listopada 2003 r. ustawy o doświadczeniach na zwierzętach, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w art. 2 w pkt 3 po wyrazie „doświadczalnych” dodaje się wyrazy, w szczególności”;
- 2) w art. 2 pkt 5 otrzymuje brzmienie:
„5) doświadczenie - „wykorzystanie zwierzęcia do celów określonych w art. 1 ust. 2, mogące wywołać u niego ból, cierpienie, strach lub trwale uszkodzenie w jego organizmie, w tym działania mające na celu lub mogące spowodować urodzenie się zwierzęcia cierpiącego na którykolwiek z tych stanów, również wtedy, gdy wyeliminowano ból, cierpienie, strach lub skutki trwałego uszkodzenia przezskuteczne użycie odpowiedniego znieczulenia lub innych środków; doświadczeniem nie są przyjęte w nowoczesnej praktyce najmniej bolesne metody znakowania zwierząt.”;
- 3) w art. 2 w pkt 11 wyrazy „humanitarne uśmiercenie zwierzęcia” zastępuje się wyrazami „uśmiercenie zwierzęcia w sposób humanitarny”;
- 4) w art. 2 w pkt 13 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 14 w brzmieniu:
„14) test – wykorzystanie zwierzęcia do badania właściwości lub jakości produktu.”;
- 5) w art. 4 w pkt 1 wyrazy „pozbawiania zwierząt używanych do doświadczeń” zastępuje się wyrazami „stosowania środków lub procedur mających na celu pozbawianie zwierząt używanych do doświadczeń”;
- 6) w art. 4 w pkt 2 kropkę na końcu zastępuje się średnikiem i dodaje pkt 3 w brzmieniu:
„3) przeprowadzania na zwierzętach testów środków kosmetycznych oraz testów środków higienicznych.”;
- 7) w art. 6 w ust. 1 po wyrazach „wykorzystuje się” dodaje się wyraz „wyłącznie”;
- 8) w art. 7 w ust. 2 w zdaniu wstępnym po wyrazie „dopuszczalne” dodaje się wyrazy „tylko wtedy”;
- 9) w art. 11 w ust. 5 w pkt 1 wyrazy „warunki utrzymywania” zastępuje się wyrazami „warunki przetrzymywania”;
- 10) w art. 11 w ust. 5 w pkt 2 wyraz „zapewnienie” zastępuje się wyrazem „zaspokojenie”;
- 11) w art. 12 w ust. 7 wyrazy „najmniej bolesny sposób znakowania” zastępuje się wyrazami „konieczność zminimalizowania bolesności znakowania”;
- 12) w art. 13 wyrazy „pozyskiwania przez jednostki hodowlane i dostawców” zastępuje się wyrazami „jednostkom hodowlanym i dostawcom pozyskiwania”;
- 13) w art. 17 ust. 4 otrzymuje brzmienie:
„4. Przebieg doświadczenia nadzoruje osoba posiadająca kwalifikacje w tym zakresie, wyznaczona przez kierownika jednostki doświadczalnej, po zasięgnięciu opinii lokalnej komisji etycznej do spraw doświadczeń na zwierzętach.”;
- 14) w art. 24 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:
„5a. Minister właściwy do spraw nauki, po zasięgnięciu opinii Krajowej Komisji Etycznej do Spraw Doświadczeń na Zwierzętach, wpisuje, w drodze decyzji, jednostkę doświadczalną do wykazu, o którym mowa w ust. 1.”;
- 15) w art. 27 w ust. 2 pkt 4 otrzymuje brzmienie:
„4) przedstawianie właściwym organom lub jednostkom organizacyjnym opinii i wniosków w sprawach doświadczeń na zwierzętach oraz opiniowanie projektów aktów prawnych dotyczących doświadczeń na zwierzętach oraz zwierząt doświadczalnych.”;
- 16) w art. 27 w ust. 2 w pkt 4 kropkę na końcu zastępuje się średnikiem i dodaje pkt 5 w brzmieniu:
„5) współpraca z Inspekcją Weterynaryjną w zakresie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów ustawy.”;
- 17) w art. 28 w ust. 1 po wyrazie „medycznych,” dodaje się wyraz „rolniczych,”;
- 18) w art. 28 w ust. 3 wyrazy „Krajową Komisję Etyczną” zastępuje się wyrazami „Członków Krajowej Komisji Etycznej”;
- 19) w art. 29 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Lokalne komisje etyczne do spraw doświadczeń na zwierzętach, zwane dalej „lokalnymi komisjami etycznymi”:
1) wydają opinie o projektach doświadczeń, o których mowa w art. 22;
2) współpracują z powiatowymi i wojewódzkimi lekarzami weterynarii w zakresie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów ustawy.”;

- 20) w art. 29 w ust. 2 po wyrazie „medycznych,” dodaje się wyraz „rolniczych,”;
- 21) w art. 30 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
„1a. Członkowie Krajowej Komisji Etycznej i członkowie lokalnych komisji etycznych, w zakresie wydawanych opinii, są niezależni od organów administracji publicznej i jednostek doświadczalnych.”;
- 22) w art. 30 w ust. 2 po wyrazie „etycznych” dodaje się wyrazy „, a także z uczestnictwem członków w posiedzeniach tych komisji,”;
- 23) w art. 30 w ust. 4 w pkt 1 po wyrazie „doświadczenia” dodaje się wyrazy „oraz walorów etycznych”;
- 24) w art. 31 w ust. 2 wyrazy „co najmniej 3” zastępuje się wyrazami „co najmniej 1/3”;
- 25) w art. 33 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
„1a. W zakresie wykonywania nadzoru, o którym mowa w ust. 1, Inspekcja Weterynaryjna współpracuje z Krajową Komisją Etyczną oraz z lokalnymi komisjami etycznymi.”;
- 26) w art. 33 w ust. 2 w pkt 1 po wyrazie „hodowane” dodaje się wyraz „, przetrzymywane”;
- 27) w art. 33 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:
„4. Inspekcja Weterynaryjna w zakresie sprawowania nadzoru, o którym mowa w ust. 1, może współdziałać z organizacjami społecznymi, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt.”;
- 28) w art. 38 wyrazy „podlega karze aresztu albo karze grzywny” zastępuje się wyrazami „podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku”;
- 29) w art. 39 wyrazy „podlega karze aresztu albo karze grzywny” zastępuje się wyrazami „podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku”;
- 30) w art. 42 wyrazy „podlega karze aresztu albo karze grzywny” zastępuje się wyrazami „podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku”;
- 31) w art. 43 wyrazy „podlega karze aresztu albo karze grzywny” zastępuje się wyrazami „podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku”;
- 32) w rozdziale 8:
a) dotychczasowy art. 37 oznacza się jako art. 41,
b) dotychczasowy art. 38 oznacza się jako art. 37,
c) dotychczasowy art. 39 oznacza się jako art. 38,
d) dotychczasowy art. 40 oznacza się jako art. 42,
e) dotychczasowy art. 41 oznacza się jako art. 43,
f) dotychczasowy art. 42 oznacza się jako art. 39,
g) dotychczasowy art. 43 oznacza się jako art. 40;
- 33) w art. 44 wyrazy „art. 37-43” zastępuje się wyrazami „art. 41-43”;
- 34) w art. 45 w pkt 7, w ust. 1 wyrazy „karze grzywny lub aresztu” zastępuje się wyrazami „karze aresztu lub grzywny”;
- 35) w art. 51 wyrazy „14 dni” zastępuje się wyrazami „30 dni”.

WICEMARSZAŁEK SENATU

Jolanta Danielak

UZASADNIENIE

Senat, po rozpatrzeniu ustawy z dnia 26 listopada 2003 r. o doświadczeniach na zwierzętach, podjął uchwałę o wprowadzeniu do niej 35 poprawek.

Większość poprawek ma charakter merytoryczny. Przyjmując je, Senat kierował się potrzebą polepszenia sytuacji istot wykorzystywanych dla dobra człowieka do doświadczeń.

Istotnym problemem, któremu Senat poświęcił dużo uwagi była konieczność zmiany definicji doświadczenia na zwierzętach. Ograniczenie definicji przyjętej przez Sejm do badań naukowych, w ocenie Senatu, nie jest spójne z przepisem art. 1 ust. 2, to jest z celami dopuszczającymi doświadczenia na zwierzętach. W praktyce stosowania ustawy może to prowadzić do wielu nieprawidłowości skutkujących krzywdzeniem zwierząt.

W związku z powyższym, w poprawce nr 2, Senat zaproponował zmianę tej definicji poprzez włączenie do niej pełnego zakresu celów, jakim mogą służyć doświadczenia na zwierzętach.

Ponadto Senat nie zgodził się, by doświadczeniem nie były objęte najmniej bolesne sposoby uśmiercania zwierząt. Wyjęcie ich spod procedur doświadczalnych stwarza pozór, że życie zwierzęcia nie przedstawia żadnej wartości i może zachęcać do nieuzasadnionego zabijania. Z tych względów definicja doświadczenia zawiera również zmianę w tym zakresie.

W ścisłym związku ze sprawą definicji doświadczenia pozostawał w trakcie prac nad ustawą problem dopuszczalności testów na zwierzętach. Senat w poprawce nr 4 zdefiniował pojęcie testu a w poprawce nr 6 zdecydowanie wypowiedział się za zakazem testowania na zwierzętach środków kosmetycznych i higienicznych, nie widząc etycznego celu usprawiedliwiającego tego rodzaju procedury doświadczalne.

Zmiana zaproponowana w poprawce nr 1 wynika z konieczności usunięcia regulacji, które mogłyby mieć negatywne konsekwencje dla działalności naukowo-badawczej instytutów Polskiej Akademii Nauk, wyższych uczelni oraz innych placówek, prowadzących doświadczenia na zwierzętach. Senat przywraca w niej otwarty katalog pojęcia zwierząt laboratoryjnych. Pozwoli to na uniknięcie konieczności likwidacji niektórych badań, w tym między innymi prowadzonych w Polsce hodowli zwierząt laboratoryjnych, niezbędnych w celu opracowania nowych metod zwalczania bądź zapobiegania niektórym chorobom. Przykładem jest hodowla nornicy rudej czy oposa laboratoryjnego.

Podobne przesłanki uzasadniają potrzebę zmiany zaproponowanej w poprawce nr 5. Zapis w formie przyjętej przez Sejm, zakazujący pozbawiania zwierzęcia używanego do doświadczenia możliwości wydobywania głosu, nie pozwoli na dokonywanie niezbędnych doświadczeń na uśpionych zwierzętach.

Racjonalne względy przemawiają też za obniżeniem wymaganej ilości członków lokalnej komisji etycznej, na wniosek których może być przekazana Krajowej Komisji Etycznej pozytywna opinia o projekcie doświadczenia. Zapis przyjęty przez Sejm w sytuacji małych lokalnych komisji etycznych, liczących np. pięciu członków, może uniemożliwiać przekazanie takiej opinii Krajowej Komisji Etycznej. Propozycja zmiany przepisu w tym zakresie zawarta jest w poprawce nr 24.

W toku rozpatrywania ustawy Senat zwrócił uwagę na problematykę dotyczącą nadzoru nad przestrzeganiem przepisów dotyczących doświadczeń na zwierzętach.

Zdaniem Senatu, nadzór, jaki spoczywa na Inspekcji Weterynaryjnej, może okazać się niewystarczający, bowiem nie obejmuje on procedury przeprowadzania doświadczeń. Dotychczasowe rozwiązania, zawarte w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, przewidywały nadzór Inspekcji Weterynaryjnej nad przestrzeganiem przepisów dotyczących przeprowadzania doświadczeń i testów na zwierzętach oraz współpracę w tym zakresie z komisjami etycznymi. Duża grupa poprawek Senatu zmierza w kierunku tych rozwiązań.

Wprowadzając poprawkę nr 13 Senat dał wyraz przekonaniu o znaczącej roli komisji etycznych. Opinia komisji, dotycząca osoby wyznaczonej przez kierownika jednostki doświadczalnej do nadzorowania doświadczeń, może i powinna mieć wpływ na odpowiedni dobór osób uprawnionych do nadzoru i tym samym na ewentualną poprawę sytuacji zwierząt w trakcie wykonywania doświadczeń.

W poprawce 14 Senat pragnie wprowadzić wymóg zasięgnięcia opinii Krajowej Komisji Etycznej przez ministra właściwego do spraw nauki przed wpisaniem jednostki doświadczalnej do wykazu jednostek uprawnionych do przeprowadzania doświadczeń. Ocena i informacje uzyskane od jednostek, w których społecznie pracują specjaliści i naukowcy z dziedziny doświadczalnictwa, może mieć znaczący wpływ na podjęcie decyzji w tej sprawie.

Przyjmując poprawkę nr 15 Senat pragnął poszerzyć zakres uprawnień Krajowej Komisji Etycznej do Spraw Doświadczeń na Zwierzętach. Przedstawianie właściwym organom i jednostkom swoich ocen w sprawach doświadczeń na zwierzętach umożliwi wykorzystanie potencjału wiedzy, jakim dysponuje ta instytucja dzięki swoim członkom.

Poprawki nr 16, 19 i 25 dodają przepisy ustanawiające podstawę do współpracy Inspekcji Weterynaryjnej nie tylko z Krajową Komisją Etyczną ale również z lokalnymi komisjami etycznymi w zakresie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów ustawy, a w szczególności do współpracy lokalnych komisji etycz-

nych z powiatowymi i wojewódzkimi lekarzami weterynarii. Korzystanie w ramach tej współpracy z opinii komisji etycznych, czy konsultacji w sprawach standardów traktowania zwierząt, może być, zdaniem Senatu, dla Inspekcji Weterynaryjnej źródłem informacji, czy ustawa wdrażana jest prawidłowo.

Wyrazem przekonania o potrzebie wzmocnienia pozycji komisji etycznych jest poprawka nr 21, która wprowadza ustawową gwarancję niezależności od organów administracji publicznej i jednostek doświadczalnych w zakresie wydawanych opinii.

Wnosząc poprawkę nr 27 umożliwiającą Inspekcji Weterynaryjnej współdziałanie w zakresie sprawowanego nadzoru z organizacjami społecznymi, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, Senat przywraca regulację istniejącą dotychczas. Rozwijanie form współpracy z takimi podmiotami może dobrze służyć celom wyznaczonym przez ustawodawcę.

W poprawkach nr 28 – 33 Senat zdecydował, że czyny karalne, określone w zmienianych przepisach będą przestępstwami a nie wykroczeniami. Takie stanowisko uzasadnione jest, zdaniem Senatu, wagą naruszonego dobra, którym jest istota żyjąca i odczuwająca ból oraz społeczną szkodliwością czynów zabronionych.

Część poprawek Senatu, tj. nr 3, 7 – 12, 18, 22, 23, 26 oraz 34, ma charakter doprecyzowujący rozwiązania przyjęte przez Sejm i nie wkracza merytorycznie w uregulowania ustawy. Na uwagę zasługuje poprawka nr 9 dostosowująca terminologię delegacji ustawowej do treści przepisów ustawy, poprawka nr 22 doprecyzowująca przepis dotyczący kosztów funkcjonowania Krajowej Komisji Etycznej oraz lokalnych komisji w zakresie dotyczącym podstaw wynagradzania członków tych komisji oraz poprawka nr 34, dostosowująca przepis karny do terminologii Kodeksu wykroczeń.

Skomplikowana problematyka ustawy uzasadnia stosowne przedłużenie jej *vacatio legis*, czemu Senat dał wyraz w poprawce nr 35.

**U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

z dnia 11 grudnia 2003 r.

**w sprawie ustawy o krajowym systemie ewidencji producentów,
ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności**

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 26 listopada 2003 r. ustawy o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w art. 5 w ust. 1 w pkt 2 wyraz „, sprawowanego” zastępuje się wyrazem „realizowanych”;
- 2) w art. 16 w ust. 3 wyrazy „Minister właściwy do spraw rolnictwa” zastępuje się wyrazami „Minister właściwy do spraw rozwoju wsi”.

WICEMARSZAŁEK SENATU

Jolanta Danielak

UZASADNIENIE

Senat na posiedzeniu w dniu 11 grudnia 2003 r. rozpatrzył ustawę o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, wprowadzając do jej tekstu 2 poprawki.

Poprawka nr 1 doprecyzowuje przepis określający zakres korzystania z krajowego systemu ewidencji. Obecne brzmienie przepisu, którego dotyczy poprawka sugeruje, iż nadzór nad przestrzeganiem przepisów dotyczących płatności, bez względu na rodzaj tych płatności sprawuje wyłącznie Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, pomijając tym samym Agencję Rynku Rolnego. Poprawka modyfikuje wskazany przepis w taki sposób, aby dotyczył on nadzoru nad przestrzeganiem przepisów dotyczących płatności realizowanych wyłącznie przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Poprawka nr 2 modyfikuje upoważnienie ustawowe w zakresie wskazania ministra właściwego do wydania rozporządzenia - zgodnie z podziałem kompetencji określonym w ustawie z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej.

**U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

z dnia 11 grudnia 2003 r.

w sprawie ustawy o płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 27 listopada 2003 r. ustawy o płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w art. 2 w ust. 1 skreśla się wyrazy „za które uważa się grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne lub jako grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych, z wyjątkiem gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza o łącznej powierzchni przekraczającej 1 ha,”;
- 2) w art. 2 w ust. 2 po wyrazach „działek rolnych” dodaje się wyrazy „o łącznej powierzchni nie mniejszej niż 1 ha”;
- 3) w art. 9 w pkt 3, w art. 3 w ust. 10:
 - a) w zdaniu wstępnym po wyrazie „wsi” dodaje się wyraz „określi”,
 - b) w pkt 1 i 2 skreśla się wyraz „określi”;
- 4) w art. 10 w ust. 4 w pkt 3 w lit. c wyrazy „pkt 1 i 2, lit. a” zastępuje się wyrazami „lit. a oraz pkt 1 i 2”;
- 5) w art. 13 w pkt 1 wyrazy „, który wchodzi” zastępuje się wyrazami „i art. 6 ust. 10, które wchodzi”.

WICEMARSZAŁEK SENATU

Jolanta Danielak

UZASADNIENIE

Senat na posiedzeniu w dniu 11 grudnia 2003 r. rozpatrzył ustawę o płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych i postanowił wprowadzić do jej tekstu 5 poprawek.

Senat wnikliwie rozważył przepisy określające warunki uzyskania płatności z Unii Europejskiej i uznał za konieczne dokonanie dwóch zmian. Pierwsza z nich zmierza do skreślenia definicji gospodarstwa rolnego, gdyż definicja tego pojęcia jest zawarta w Rozporządzeniu 1259/1999 ustanawiającym wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego w ramach wspólnej polityki rolnej. Druga poprawka określa minimalną łączną powierzchnię działek rolnych, których posiadanie uprawnia producenta rolnego do objęcia go płatnościami. Zgodnie z treścią poprawki jest to powierzchnia nie mniejsza niż 1 hektar, co odpowiada treści art. 1b ust. 5 Rozporządzenia 1259/1999 w brzmieniu wynikającym z Traktatu Akcesyjnego, zgodnie z którym państwo członkowskie może podjąć decyzję o minimalnej powierzchni gruntów rolnych uprawniającej do składania wniosku o uzyskanie płatności bezpośredniej, innej niż wskazana przez Komisję Europejską, jednakże na poziomie nie przekraczającym 1 hektara (poprawki nr 1 i 2).

Poprawka nr 5 przyspiesza wejście w życie przepisu, który zawiera delegacje do wydania rozporządzeń określających: wzór imiennego upoważnienia do wykonywania czynności kontrolnych w zakresie spełniania przez producentów rolnych warunków do przyznania płatności, warunków organizacyjnych, technicznych i kadrowych, jakie powinny spełniać jednostki organizacyjne, którym można powierzyć przeprowadzenie kontroli. Z dniem ogłoszenia ma również wejść w życie delegacja, na podstawie której minister właściwy do spraw rozwoju wsi może określić dodatkowe kryteria typowania gospodarstw rolnych do kontroli i sposoby jej przeprowadzania.

Poprawka nr 3 ma charakter redakcyjny, natomiast poprawka nr 4 dokonuje korekty w zakresie odesłania.

U C H W A Ł A SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 11 grudnia 2003 r.

w sprawie ustawy o zakładach leczniczych dla zwierząt

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 27 listopada 2003 r. ustawy o zakładach leczniczych dla zwierząt, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w art. 1 w ust. 1 skreśla się wyrazy „z zastrzeżeniem art. 4 ust. 3,”;
- 2) w art. 2 w ust. 1 w pkt 9 kropkę na końcu zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy „zwanym dalej „usługami laboratoryjnymi”.”;
- 3) w art. 2 w ust. 2 wyraz „udzielane” zastępuje się wyrazem „świadczone”;
- 4) w art. 3 w ust. 2 wyrazy „pkt 2, 6 i 7” zastępuje się wyrazami „pkt 2, 4, 6 i 7”;
- 5) w art. 4 w ust. 2 skreśla się wyrazy „, w szczególności badań diagnostycznych,”;
- 6) w art. 4 w ust. 3 po wyrazie „weterynaryjnych” dodaje się wyrazy „określonych w art. 2 ust. 1 pkt 1-8”;
- 7) w art. 5 skreśla się ust. 2;
- 8) w art. 5 w ust. 3 wyrazy „Zakład leczniczy utworzony i prowadzony przez osobę lub jednostkę organizacyjną” zastępuje się wyrazami „Zakład leczniczy dla zwierząt utworzony i prowadzony przez osobę fizyczną, osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej,”;
- 9) w art. 6 w ust. 1 skreśla się wyrazy „albo w przypadku weterynaryjnego laboratorium diagnostycznego – usług laboratoryjnych”;
- 10) w art. 7 w ust. 2, w art. 8 w ust. 2, w art. 9 w ust. 3 oraz w art. 10 w ust. 5 po wyrazach „usług weterynaryjnych” dodaje się wyrazy „oraz bezpieczeństwo epizootyczne i epidemiologiczne”;
- 11) w art. 9 w ust. 1 w pkt 1 i w art. 10 w ust. 1 w pkt 1 wyrazy „leczonych gatunków” zastępuje się wyrazami „gatunków leczonych”;
- 12) w art. 9 w ust. 1 dodaje się pkt 5a w brzmieniu:
„5a) magazyn środków i sprzętu dezynfekcyjnego;”;
- 13) w art. 10 w ust. 1 w pkt 3 wyraz „gabinety” zastępuje się wyrazem „sale”;
- 14) w art. 10 w ust. 1 dodaje się pkt 5a w brzmieniu:
„5a) magazyn środków i sprzętu dezynfekcyjnego;”;
- 15) w art. 10 w ust. 1 w pkt 6 wyraz „specjalistycznych” zastępuje się wyrazem „weterynaryjnych”;
- 16) w art. 11 w ust. 1 w pkt 4 po wyrazie „używanych” dodaje się wyrazy „do badań diagnostycznych”;
- 17) w art. 11 w ust. 2 po wyrazach „w ust. 1,” dodaje się wyrazy „oraz techniczne standardy jakościowe usług laboratoryjnych,”;
- 18) w art. 12 w ust. 3 skreśla się wyrazy „i 2”;
- 19) w art. 12 w ust. 3 po wyrazie „uwzględniając” dodaje się wyrazy „w szczególności koszty oraz”;
- 20) w art. 13 przed ust. 1 dodaje się ust. ... w brzmieniu:
„.... . Kierownikiem zakładu leczniczego dla zwierząt, zwanym dalej „kierownikiem zakładu”, może być wyłącznie lekarz weterynarii posiadający prawo wykonywania zawodu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”;
- 21) w art. 16 w ust. 1 kropkę na końcu zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy „, zwanej dalej „ewidencją”.”;
- 22) w art. 16 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Ewidencję prowadzi właściwa ze względu na miejsce siedziby zakładu leczniczego dla zwierząt okręgowa rada lekarsko-weterynaryjna.”;
- 23) w art. 16 w ust. 3, w ust. 4 w zdaniu wstępnym oraz w ust. 6 w pkt 2 skreśla się wyrazy „zakładów leczniczych dla zwierząt”;
- 24) w art. 16 w ust. 4 w pkt 3 skreśla się wyrazy „leczniczego dla zwierząt”;
- 25) w art. 16 w ust. 6 w pkt 1 skreśla się wyrazy „, o której mowa w ust. 1,”;
- 26) w art. 17 w ust. 1 i 3 skreśla się wyrazy „, o której mowa w art. 16,”;
- 27) w art. 17 w ust. 2:
 - a) w pkt 1 skreśla się wyrazy „oraz jego adres i numer telefonu”,
 - b) w pkt 3 po wyrazie „siedzibę” dodaje się wyrazy „, adres i numer telefonu”;
- 28) w art. 19 ust. 6 otrzymuje brzmienie:
„6. Zakład leczniczy dla zwierząt podlega skreśleniu z ewidencji także na wniosek kierownika zakładu.”;
- 29) w art. 22 skreśla się wyraz „odpowiednio”;

- 30) w art. 28 w ust. 1 wyrazy „odrębnymi przepisami” zastępuje się wyrazami „w przepisach o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa”;
- 31) w art. 28 w ust. 4 po wyrazach „3 lat” dodaje się wyrazy „, a następnie niszczona w sposób uniemożliwiający zapoznanie się z nią przez osoby nieuprawnione”;
- 32) w art. 31, w art. 147a w § 2 wyrazy „z zakresu medycyny weterynaryjnej” zastępuje się wyrazami „weterynaryjnych”;
- 33) art. 35 otrzymuje brzmienie:
„Art. 35. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”.

WICEMARSZAŁEK SENATU

Jolanta Danielak

UZASADNIENIE

Na posiedzeniu w dniu 11 grudnia 2003r. Senat rozpatrzył ustawę o zakładach leczniczych dla zwierząt i wprowadził do jej treści 33 poprawki.

Poprawki nr 1, 2, 5, 6 i 9 zmierzają do wyeliminowania wątpliwości odnoszących się do charakteru usług laboratoryjnych i wyraźnego wskazania, że usługi te są rodzajem usług weterynaryjnych. Dotychczasowe brzmienie art. 1 mogło sugerować, że usługi laboratoryjne nie są usługami weterynaryjnymi. Interpretację taką uzasadniała również treść art. 4 ust. 3, w myśl którego weterynaryjne laboratorium diagnostyczne nie może świadczyć usług weterynaryjnych, a także art. 6 ust. 1 wskazujący na warunki jakie musi spełnić zakład leczniczy dla zwierząt. Przepisów powyższych nie daje się pogodzić z art. 2 ust. 1 pkt 9, który stanowi, że służba weterynaryjna jest czynnością polegającą w szczególności na wykonywaniu badań laboratoryjnych i innych badań diagnostycznych. Przyjęcie interpretacji, zgodnie z którą służba laboratoryjna jest jednym z rodzajów usług weterynaryjnych (szczególnym rodzajem tych usług) powoduje konieczność dokonania zmian w tych przepisach ustawy, które budzą wątpliwości odnośnie charakteru usług laboratoryjnych.

Przyjmując poprawkę nr 4 Senat miał na uwadze dobro zwierząt, które wymaga, aby wykonywanie przez techników weterynarii badań klinicznych w zakresie niezbędnym do udzielania pierwszej pomocy podlegało nadzorowi lekarza weterynarii. Zdaniem Senatu jedynie lekarz weterynarii posiada niezbędne w tym zakresie kwalifikacje.

Senat uznał także, że w art. 5 w ust. 2 należy skreślić wyrazy „, z zastrzeżeniem art. 13”. Zdaniem Senatu wyrazy te wskazują, że art. 13 formułuje wyjątek od zasady, w myśl której kierownikiem zakładu leczniczego dla zwierząt może być wyłącznie lekarz weterynarii posiadający prawo wykonywania zawodu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Nie da się tego pogodzić z intencją ustawodawcy oraz treścią przepisu art. 13, który statuuje dodatkowe warunki, jakie musi spełnić lekarz weterynarii, aby móc być kierownikiem określonego rodzaju zakładu leczniczego dla zwierząt. Ponadto mając na uwadze przejrzystość ustawy Senat przeniósł postanowienia przepisu art. 5 ust. 2 do art. 13 (poprawki nr 7 i 20).

Poprawka nr 10 rozszerza wytyczne delegacji ustawowych zawartych w zmieniających poprawką przepisach. Zdaniem Senatu minister właściwy do spraw rolnictwa wydając rozporządzenia formułujące szczegółowo wymagania odnoszące się do poszczególnych rodzajów zakładów leczniczych dla zwierząt powinien mieć na względzie, nie tylko prawidłowe wykonywanie przez zakład usług weterynaryjnych, ale także bezpieczeństwo epizootyczne i epidemiologiczne. Zachowanie bezpieczeństwa epizootycznego i epidemiologicznego ma wpływ na zdrowie publiczne.

Wprowadzając poprawki nr 12 i 14 Senat uznał, że lecznica weterynaryjna oraz klinika weterynaryjna powinny być wyposażone w magazyn środków i sprzętu dezynfekującego. Jest to uzasadnione m.in. tym, że zarówno lecznica, jak i klinika weterynaryjna wykonywać będą szeroki wachlarz usług weterynaryjnych, włącznie z zabiegami i operacjami, dlatego też konieczne wydaje się, aby środki i materiały dezynfekujące przechowywane były w odrębnym miejscu.

Poprawka nr 16 uściśla, w jaki rodzaj sprzętu i urządzeń musi być wyposażone weterynaryjne laboratorium diagnostyczne. Dotychczasowe brzmienie przepisu mogłoby być bowiem interpretowane w ten sposób, że weterynaryjne laboratorium diagnostyczne będzie musiało być wyposażone w sprzęt i urządzenia do przechowywania użytych wcześniej środków i materiałów.

Mając na uwadze konieczność zapewnienia jednolitych standardów jakościowych usług laboratoryjnych wykonywanych przez różne weterynaryjne laboratoria diagnostyczne Senat uznał, że standardy te powinny być określone, w drodze rozporządzenia, przez ministra właściwego do spraw rolnictwa (poprawka nr 17).

Poprawka nr 18 skreśla zbędne odesłanie do art. 12 ust. 2. Rodzaje szkoleń wymienione są jedynie w art. 12 ust. 1.

Zdaniem Senatu wskazanie, że Krajowa Rada Lekarsko-Weterynaryjna określając wysokość odpłatności za szkolenia weźmie pod uwagę jedynie rodzaj szkolenia, wydaje się niewystarczające. Przepis upoważniający Krajową Radę do podjęcia uchwały w przedmiocie opłat powinien wskazywać na obiektywnie weryfikowalne kryteria ustalania ich wysokości, w szczególności, że wysokość opłaty uzależniona jest od kosztów przeprowadzanych szkoleń (poprawka nr 19).

Przyjmując poprawki nr 21, 22, 23, 25 i 26 Senat uznał, że konieczne jest ujednolicenie terminologii ustawy w zakresie odnoszącym się do nazwy ewidencji zakładów leczniczych dla zwierząt. Ustawa posługuje się na określenie tej ewidencji albo pełną jej nazwą, albo jedynie wyrazem „ewidencja” bez dookreślenia, albo też w niektórych przepisach wyrazami „ewidencja, o której mowa w art. 16” lub „ewidencja, o której mowa w ust. 1”.

Poprawka nr 27 ma na celu uporządkowanie treści przepisu formułującego wymagania dotyczące treści wniosku o wpis do ewidencji zakładów leczniczych dla zwierząt.

Poprawka nr 28 zmierza do wyeliminowania wątpliwości dotyczących charakteru wniosku o skreślenie z ewidencji zakładów leczniczych dla zwierząt. Poprawka wskazuje w sposób jednoznaczny, że wniosek o skreślenie złożony przez uprawnioną osobę jest jednym z przypadków, w których możliwe jest skreślenie zakładu leczniczego dla zwierząt z ewidencji. Dotychczasowe brzmienie przepisu mogło bowiem sugerować, że wniosek podmiotu prowadzącego zakład leczniczy dla zwierząt będzie warunkiem *sine qua non* skreślenia z ewidencji we wszystkich wymienionych w art. 19 przypadkach. Ponadto Senat uznał, że podmiotem uprawnionym do występowania z wnioskiem o skreślenie z ewidencji powinien być ten sam podmiot, który występuje z wnioskiem o wpis do ewidencji.

W związku z tym, że odmowa wpisu do ewidencji zakładów leczniczych dla zwierząt i wykreślenie z tej ewidencji następuje w drodze decyzji administracyjnej, a ustawa nie przewiduje uregulowań szczególnych w stosunku do postanowień Kodeksu postępowania administracyjnego, Senat uznał, że przepisy tego kodeksu powinny być stosowane wprost (poprawka nr 29).

Mając na względzie fakt, że przepis art. 28 ust. 1 nakłada na zakłady lecznicze dla zwierząt obowiązek prowadzenia dokumentacji świadczonych usług weterynaryjnych, Senat uznał, że niezbędne jest precyzyjne wskazanie przepisów odnoszących się do przedmiotu tego obowiązku. Zdaniem Senatu w zakresie określonym przepisem art. 28 ust. 1 powinny znaleźć zastosowanie przepisy o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa (poprawka nr 30).

Poprawka nr 31 zmierza do tego, aby przepisy ustawy wskazywały w sposób niebudzący wątpliwości, co będzie się działo z dokumentacją świadczonych usług weterynaryjnych po upływie trzyletniego okresu przechowywania. Poprawka ta jest konieczna w szczególności, jeśli weźmiemy pod uwagę przepisy art. 28 ust. 3 i 5.

Poprawka nr 33 zmierza do urealnienia terminu wejścia w życie ustawy.

Poprawki nr 3 i 11 mają charakter redakcyjny.

Poprawki nr 8, 13, 15, 24 i 32 zmierzają do ujednolicenia terminologii ustawy.

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 11 grudnia 2003 r.

w sprawie ustawy o ochronie roślin

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 27 listopada 2003 r. ustawy o ochronie roślin, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w art. 5 w ust. 7 po wyrazach „prowadzonych zgodnie z zasadami integrowanej produkcji” dodaje się wyrazy „, mając na uwadze zapewnienie przez te jednostki wykwalifikowanej kadry, uzyskanie przejrzystości dokumentowania działań związanych z integrowaną produkcją oraz sprawne i rzetelne przeprowadzanie kontroli”;
- 2) w art. 20 ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:
 - „2. Minister właściwy do spraw rolnictwa może określić, w drodze rozporządzenia, organizmy szkodliwe lub rośliny, produkty roślinne lub przedmioty, do których mogą być stosowane odstępstwa od wymagań określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 1, ze wskazaniem zakresu tych odstępstw, mając na względzie zagrożenie fitosanitarne, jakie stanowią te organizmy szkodliwe lub rośliny, produkty roślinne lub przedmioty, i przepisy Unii Europejskiej w tym zakresie.
 3. Minister właściwy do spraw rolnictwa może określić, w drodze rozporządzenia, organizmy szkodliwe lub rośliny, produkty roślinne lub przedmioty, do których stosuje się przepisy ustawy dotyczące organizmów kwarantannowych wraz ze wskazaniem zakresu, w jakim przepisy te są stosowane, mając na uwadze zagrożenie fitosanitarne, jakie stanowią te organizmy szkodliwe lub rośliny, produkty roślinne lub przedmioty, i przepisy Unii Europejskiej w tym zakresie.”;
- 3) w art. 24 dodaje się ust. 13 w brzmieniu:
 - „13. Graniczna kontrola fitosanitarna przesyłki lub partii roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów może obejmować wyłącznie:
 - 1) kontrolę zdrowotności lub tożsamości, jeżeli kontrole te nie zostały przeprowadzone w punkcie wwozu na terytorium innego państwa członkowskiego;
 - 2) kontrolę dokumentów lub tożsamości, jeżeli przesyłka lub partia przeznaczona jest dla odbiorcy w innym państwie członkowskim.”;
- 4) w art. 36:
 - a) w ust. 2 w zdaniu wstępnym wyrazy „badań potwierdzających” zastępuje się wyrazami „urzędowej kontroli potwierdzającej”,
 - b) dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
 - „2a. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, terminy, sposób i tryb przeprowadzania urzędowej kontroli roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów w celu ustanowienia strefy chronionej i w celu jej utrzymania, mając na uwadze przepisy Unii Europejskiej w zakresie ustanawiania stref chronionych.”,
 - c) w ust. 3:
 - w pkt 3 skreśla się średnik,
 - skreśla się pkt 4;
- 5) w art. 56:
 - a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
 - „1. Wyniki badań, informacje, dane oraz oceny dotyczące substancji aktywnej nie mogą być wykorzystywane przy rozpatrywaniu wniosków innych wnioskodawców o dopuszczenie środków ochrony roślin do obrotu przez okres:
 - 1) 10 lat od dnia pierwszego włączenia substancji aktywnej do wykazu substancji aktywnych dopuszczonych przez Komisję Europejską do stosowania w środkach ochrony roślin, jeżeli substancja ta nie wchodziła w skład środka ochrony roślin dopuszczonego do obrotu przed dniem 26 lipca 1993 r.;
 - 2) 5 lat od dnia pierwszego włączenia substancji aktywnej do wykazu substancji aktywnych dopuszczonych przez Komisję Europejską do stosowania w środkach ochrony roślin, jeżeli substancja ta wchodziła w skład środka ochrony roślin dopuszczonego do obrotu przed dniem 26 lipca 1993 r.;
 - 3) 5 lat od dnia wejścia w życie decyzji Komisji Europejskiej o zmianie warunków, na jakich substancja aktywna została wpisana do wykazu substancji aktywnych dopuszczonych do stosowania w środkach ochrony roślin, w przypadku wyników badań, informacji, danych oraz ocen dostarczonych w celu wydania tej decyzji;

- 4) 5 lat od dnia wejścia w życie decyzji Komisji Europejskiej o przedłużeniu ważności wpisu substancji aktywnej do wykazu substancji aktywnych dopuszczonych do stosowania w środkach ochrony roślin, w przypadku wyników badań, informacji, danych oraz ocen dostarczonych w celu wydania tej decyzji.”;
- b) w ust. 2 skreśla się wyrazy „lub 2”;
- 6) w art. 57 w ust. 1:
- a) w zdaniu wstępnym skreśla się dwukropek,
- b) skreśla się pkt 1,
- c) skreśla się oznaczenie pkt 2;
- 7) w art. 62 w ust. 3 w pkt 3 skreśla się wyraz „, pszczoł”;
- 8) w art. 64 ust. 4 otrzymuje brzmienie:
- „4. Przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, powinien posiadać pomieszczenia dostosowane do prowadzenia wnioskowanej działalności.”;
- 9) w art. 65 w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
- „2) opinie potwierdzające, że pomieszczenia, o których mowa w art. 64 ust. 4, spełniają wymogi ochrony środowiska, bezpieczeństwa pożarowego oraz higieniczno-sanitarne, dotyczące konfekcjonowania lub obrotu oraz przechowywania opakowań po środkach ochrony roślin sklasyfikowanych jako bardzo toksyczne i toksyczne w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych (Dz.U. Nr 11, poz. 84, z późn. zm.);”;
- 10) w art. 65 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
- „3. Opinie, o których mowa w ust. 2 pkt 2, wydają odpowiednio organy Państwowej Inspekcji Ochrony Środowiska, Państwowej Straży Pożarnej i Państwowej Inspekcji Sanitarnej, a w odniesieniu do pomieszczeń służących do przechowywania opakowań po środkach ochrony roślin, opinie wydaje Inspekcja Handlowa.”;
- 11) w art. 106 po wyrazach „w drodze rozporządzenia,” dodaje się wyrazy „szczegółową organizację Inspekcji.”;
- 12) w art. 117:
- a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Podmiot posiadający zezwolenie na dopuszczenie środka ochrony roślin do obrotu i stosowania, zawierającego substancję aktywną dopuszczoną do stosowania w środkach ochrony roślin przez Komisję Europejską, jest obowiązany do przedstawienia:
- 1) wyników badań, informacji, danych oraz ocen dotyczących tożsamości substancji aktywnej, potwierdzających, że substancja ta nie różni się istotnie odnośnie stopnia czystości oraz rodzaju zanieczyszczeń i spełnia wymagania określone w przepisach szczególnych Unii Europejskiej dla tej substancji;
- 2) dokumentacji, o której mowa w art. 39 ust. 4 pkt 2 i 3.”;
- b) dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
- „2a. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, terminy realizacji obowiązków, o których mowa w ust. 2, mając na uwadze zapobieganie zagrożeniom dla zdrowia człowieka, zwierząt oraz środowiska, a także ustalenia dokonane w tym zakresie z Komisją Europejską.”;
- c) w ust. 4 skreśla się wyrazy „taką samą jak środek ochrony roślin dopuszczony do obrotu i stosowania przed dniem 1 maja 2004 r.”;
- 13) art. 119 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 119. Wykorzystanie danych zawartych w dokumentacji środka ochrony roślin, dopuszczonego do obrotu przed podjęciem decyzji przez Komisję Europejską o dopuszczeniu jego substancji aktywnej do stosowania w środkach ochrony roślin, odbywa się na podstawie przepisów dotychczasowych.”;
- 14) w art. 123 wyrazy „art. 76 ust. 6-8” zastępuje się wyrazami „art. 76 ust. 7 i 8”;
- 15) w art. 126 w pkt 1 wyrazy „1 stycznia 2004 r.” zastępuje się wyrazami „1 marca 2004 r.”.

WICEMARSZAŁEK SENATU

Jolanta Danielak

UZASADNIENIE

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na 62. posiedzeniu w dniu 27 listopada 2003 r. ustawy o ochronie roślin, postanowił wprowadzić do jej tekstu 15 poprawek.

Część poprawek ma na celu prawidłową implementację dyrektyw unijnych oraz dostosowanie przepisów ustawy do stanowiska Komisji Europejskiej. Są to poprawki nr 3, 5, 6, 12 i 13.

I tak, poprawka 3 reguluje zakres granicznej kontroli fitosanitarnej w przypadkach, gdy część granicznej kontroli fitosanitarnej została wykonana na terytorium innego państwa członkowskiego, a także gdy przesyłka lub partia roślin jest przeznaczona dla odbiorcy w innym państwie członkowskim.

Z kolei poprawka 5 prawidłowo określa okresy ochronne dokumentacji substancji aktywnych.

Następne poprawki o charakterze dostosowawczym - poprawki 6 i 13 - skutkują tym, że wykorzystanie danych zawartych w dokumentacji środka ochrony roślin dopuszczonego do obrotu przed podjęciem decyzji przez Komisję Europejską o dopuszczeniu ich substancji aktywnej do stosowania w środkach ochrony roślin będzie się odbywało na podstawie przepisów dotychczasowych.

W związku ze stanowiskiem Komisji Europejskiej wskazującym na to, że terminy określone w ustawie uchwalonej przez Sejm, na spełnienie ustawowych obowiązków przez podmiot posiadający zezwolenie na dopuszczenie do obrotu środka ochrony roślin zawierającego substancję aktywną, nie mogą dotyczyć Rzeczypospolitej Polskiej - Senat podjął decyzję o uchwaleniu poprawki 12. Zgodnie z jej treścią terminy te zostaną określone w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw rolnictwa.

Pierwsza z nich, poprawka 1, zmierza do wyeliminowania uchybienia natury konstytucyjnej poprzez uzupełnienie upoważnienia do wydania rozporządzenia o wytyczne niezbędne do jego wydania.

Senat podjął także decyzję o zmianie treści art. 36 ustawy w zakresie w jakim upoważnia ministra właściwego do spraw rolnictwa do określenia, w jednym rozporządzeniu, terminu, sposobu i trybu przeprowadzania kontroli poprzedzającej ustanowienie strefy chronionej, a także do jej utworzenia. Senat przyjmując poprawkę 4 uznał, że sprawy związane z powyższą kontrolą powinny zostać uregulowane w odrębnym rozporządzeniu.

Poprawką 7 wyłączono obowiązek zamieszczania na opakowaniu wprowadzanego do obrotu materiału siewnego zawierającego środek ochrony roślin klasyfikacji tego środka ochrony roślin pod względem stwarzania zagrożeń dla pszczół.

Senat zdecydował również wprowadzić obowiązek posiadania przez przedsiębiorcę ubiegającego się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie konfekcjonowania lub obrót środkami ochrony roślin co najmniej dwóch, a nie tylko jednego pomieszczenia, dostosowanego do prowadzenia tej działalności (poprawka 8).

Kolejne przyjęte poprawki, 9 i 10, rozszerzają wykaz dokumentów, które należy przedstawić w celu uzyskania zezwolenia na konfekcjonowanie lub obrót środkami ochrony roślin o opinię Inspekcji Handlowej potwierdzającą spełnianie przez te pomieszczenia wymagań pozwalających na przechowywanie w nich opakowań po środkach ochrony roślin sklasyfikowanych jako bardzo toksyczne i toksyczne w rozumieniu przepisów o substancjach i preparatach chemicznych.

Następnie upoważniono ministra właściwego do spraw rolnictwa do określenia, w drodze rozporządzenia, szczegółowej organizacji Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa (poprawka 11) i przesunięto na dzień 1 marca 2004 r. termin wejścia w życie przepisów, które zgodnie z ustawą uchwaloną przez Sejm miały wejść w życie dnia 1 stycznia 2004 r. (poprawka 15).

W podjętej uchwale dwie poprawki mają charakter legislacyjny. Są to poprawki 2 i 14.

**U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

z dnia 11 grudnia 2003 r.

**w sprawie ustawy o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych
oraz o zmianie innych ustaw**

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 26 listopada 2003 r. ustawy o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz o zmianie innych ustaw, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w art. 1 w pkt 1 w lit. b, w pkt 6 wyraz „zamianę” zastępuje się wyrazem „zmianę”;
- 2) w art. 1 w pkt 7 w lit. b, w ust. 2 wyrazy „artykułów rolno-spożywczych” zastępuje się wyrazami „artykułu rolno-spożywczego”;
- 3) w art. 1 w pkt 18 w lit. b, w ust. 5 kropkę na końcu skreśla i dodaje się wyrazy „oraz za jedną ocenę.”.

WICEMARSZAŁEK SENATU

Jolanta Danielak

UZASADNIENIE

Senat, po rozpatrzeniu ustawy o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz o zmianie innych ustaw, wniósł do niej trzy poprawki.

Poprawka pierwsza, do art. 1 pkt 1 lit b, dotycząca definicji artykułu rolno-spożywczego w opakowaniu jednostkowym, wprowadza zapis odpowiadający treści dyrektywy, którą implementuje niniejsza nowelizacja.

Poprawka druga, do art. 1 pkt 7 lit b, poprawia redakcję przepisu dotyczącego wydania decyzji o zakazie wprowadzenia artykułu rolno – spożywczego do obrotu.

Wprowadzenie poprawki trzeciej, do art. 1 pkt 18 lit b, podyktowane zostało potrzebą usunięcia wątpliwości, jakie mogłyby zaistnieć w praktyce pobierania opłat za czynności związane z dokonywaniem oceny jakości handlowej, w tym również za wydawanie świadectw. Poprawka Senatu wskazuje, że w sytuacji oceny artykułów rolno – spożywczych przewożonych jednym transportem, opłatę pobiera się za wydanie jednego świadectwa oraz za jedną ocenę.

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 11 grudnia 2003 r.

**w sprawie ustawy o zmianie ustawy o Narodowym Banku Polskim
oraz o zmianie innych ustaw**

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 27 listopada 2003 r. ustawy o zmianie ustawy o Narodowym Banku Polskim oraz o zmianie innych ustaw, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w art. 1 w pkt 5 skreśla się lit. a;
- 2) w art. 1 w pkt 10, w ust. 2 skreśla się wyraz „wszelkich”;
- 3) w art. 1 dodaje się pkt 11a w brzmieniu:
„11a) w art. 39 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Stopa rezerwy obowiązkowej może być zróżnicowana ze względu na umowny okres przechowywania środków pieniężnych, rodzaj waluty, a także rodzaj dokonywanych operacji finansowych stanowiących źródło pozyskania środków.”;”;
- 4) w art. 1 pkt 12 otrzymuje brzmienie:
„12) w art. 39:
a) w ust. 2 uchyla się zdanie drugie,
b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
„4. Środki pieniężne z tytułu oprocentowania rezerwy obowiązkowej przekazywane są bankom, z zastrzeżeniem ust. 5.”,
c) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:
„5. Na wyodrębniony rachunek w NBP przekazuje się:
1) 80% środków pieniężnych z tytułu oprocentowania rezerwy obowiązkowej utrzymywanej w 2004 roku,
2) 60% środków pieniężnych z tytułu oprocentowania rezerwy obowiązkowej utrzymywanej w 2005 roku,
3) 50% środków pieniężnych z tytułu oprocentowania rezerwy obowiązkowej utrzymywanej w 2006 roku
- z przeznaczeniem na cele związane z prefinansowaniem oraz współfinansowaniem zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z funduszy pomocowych Unii Europejskiej.”;”;
- 5) w art. 1 dodaje się pkt 12a w brzmieniu:
„12a) art. 40 otrzymuje brzmienie:
„Art. 40. 1. Zarząd NBP ustala:
1) zasady i tryb naliczania oraz utrzymywania rezerwy obowiązkowej,
2) rodzaje środków pieniężnych, których nie dotyczy obowiązek utrzymywania rezerwy obowiązkowej,
3) zasady naliczania oprocentowania rezerwy obowiązkowej i przekazywania środków pieniężnych należnych z tytułu tego oprocentowania.
2. Zarząd NBP może określać wysokość zapasu gotówki w złotych, którego utrzymywanie w kasach bankowych będzie równoznaczne z utrzymywaniem rezerwy obowiązkowej w NBP.
3. Do przekazywania środków, o którym mowa w art. 39 ust. 5, stosuje się zasady dotyczące przekazywania środków pieniężnych z tytułu oprocentowania rezerwy obowiązkowej ustalone dla banków.”;”;
- 6) w art. 5:
a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Przepisy art. 13 ust. 7 i 8 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym stosuje się do Rady Polityki Pieniężnej i członków tej Rady, powołanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.”,
b) skreśla się ust. 3;
- 7) w art. 6 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:
„3. Do badania rocznego sprawozdania finansowego Narodowego Banku Polskiego, sporządzonego według stanu na dzień 31 grudnia 2003 r., stosuje się przepis art. 69 ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym.”;

- 8) w art. 7 wyraz „Przepis” zastępuje się wyrazami „Przepisy art. 12 ust. 2 pkt 2,”;
- 9) w art. 7 po wyrazach „art. 39” dodaje się wyrazy „i art. 40”;
- 10) w art. 9 wyrazy „po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia” zastępuje się wyrazami „z dniem 31 grudnia 2003 r”.

WICEMARSZAŁEK SENATU

Jolanta Danielak

UZASADNIENIE

Po rozpatrzeniu ustawy o zmianie ustawy o Narodowym Banku Polskim oraz o zmianie innych ustaw Senat zaproponował wprowadzenie do niej 10 poprawek.

Poprawka nr 1 znosząca wymóg zasięgnięcia przez Radę Polityki Pieniężnej opinii Rady Ministrów przy ustalaniu założeń polityki pieniężnej usuwa sprzeczność przyjętego przez Sejm brzmienia art. 12 ust. 1 ustawy o Narodowym Banku Polskim z art. 227 Konstytucji oraz zasadą niezależności banku centralnego, której przestrzegania wymaga prawo Unii Europejskiej.

Zmiana zaproponowana w pkt 2 ma na celu usunięcie wyrazu, który w przekonaniu Senatu jest zbędny.

Poprawka nr 3 rozszerzająca podstawy różnicowania stopy rezerwy obowiązkowej wpisuje się, zdaniem Senatu, w główny cel nowelizacji jakim jest harmonizacja przepisów dotyczących narodowego banku centralnego z prawem Unii Europejskiej, w szczególności ze Statutem Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego. W ramach ESBC, którego członkiem stanie się Polska w dniu akcesji do Unii Europejskiej, narodowe banki centralne mogą różnicować stopę rezerwy obowiązkowej m. in. ze względu na rodzaj operacji finansowych stanowiących źródło pozyskania środków pieniężnych.

Zmiany zaproponowane w pkt 4 i 5 uchwały Senatu mają na celu przekazanie w trzech kolejnych latach części należnych bankom środków pieniężnych z tytułu oprocentowania ich rezerwy obowiązkowej na wyodrębniony rachunek w Narodowym Banku Polskim z przeznaczeniem na wsparcie finansowe zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z funduszy pomocowych Unii Europejskiej. System ten oparty na porozumieniu między Ministrem Finansów i Ministrem Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej a Związkiem Banków Polskich zwiększy, zdaniem Senatu, perspektywy korzystania przez polskich przedsiębiorców z funduszy unijnych, bez obciążania dodatkowym ryzykiem kredytowym systemu bankowego. Wszystkie zmiany związane ze zniesieniem zasady nieoprocentowania rezerwy obowiązkowej powinny wejść w życie w jednym dniu, stąd Senat wprowadził poprawki do art. 7 (nr 8 i 9).

Propozycja zmiany art. 5 ma na celu uproszczenie przepisu, poprawka nr 7 zmierza do wyeliminowania ewentualnych wątpliwości co do podmiotu, który ma badać sprawozdanie finansowe NBP za rok 2003 uwzględniając zarazem krótki okres *vacatio legis* nowelizacji, natomiast ostatnia poprawka zapobiega sytuacji, w której przepis nakazujący dokonanie czynności w dniu 31 grudnia 2003 r. wszedłby w życie po tym dniu.

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 11 grudnia 2003 r.

w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo farmaceutyczne, ustawę o wyrobach medycznych oraz ustawę o Urzędzie Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 27 listopada 2003 r. ustawy o zmianie ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo farmaceutyczne, ustawę o wyrobach medycznych oraz ustawę o Urzędzie Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

1) w art. 1 w pkt 2, art. 4b otrzymuje brzmienie:

„Art. 4b. Świadectwa jakości, świadectwa rejestracji, świadectwa dopuszczenia do obrotu, świadectwa dopuszczenia do stosowania oraz pozytywne opinie o wyrobie medycznym wydane przed dniem 1 października 2002 r. zachowują ważność w terminach w nich określonych, nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2005 r.”;

2) po art. 1 dodaje się art. 1a w brzmieniu:

„Art. 1a. Postępowania karne wszczęte na podstawie art. 38 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o wyrobach medycznych (Dz. U. Nr 126, poz. 1380 i z 2002 r. Nr 152, poz. 1264), w zakresie, o którym mowa w art. 24a ust. 1 ustawy nowelizowanej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, umarza się.”;

3) art. 2 otrzymuje brzmienie:

„Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 3, który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z mocą od dnia 2 października 2003 r.”.

WICEMARSZAŁEK SENATU

Jolanta Danielak

UZASADNIENIE

Poprawka nr 1 rozszerza katalog dokumentów poświadczających ważność wyrobów medycznych wydanych przed dniem 1 października 2002 o: świadectwa rejestracyjne, świadectwa dopuszczenia do stosowania i pozytywne opinie o wyrobie medycznym. Poprawka zapewnia równoprawność dokumentów i zapewnia zgodność dokonanej nowelizacji z zakresem art. 23 ustawy - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo farmaceutyczne, ustawę o wyrobach medycznych oraz ustawę o Urzędzie Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych, w związku z art. 5 ust. 1 ustawy o wyrobach medycznych.

Materia poprawek nr 2 i 3 dotyczy wyrobów medycznych do diagnostyki in vitro. Zaniedbanie obowiązku zgłoszenia takiego wyrobu, będącego w obrocie w dniu 1 października 2002 r., do Rejestru Wytwórców i Wyrobów Medycznych od dnia 2 października 2003 r. jest poddane sankcji karnej (art. 38 ustawy o wyrobach medycznych). Poprawki eliminują lukę prawną powstałą w związku z upływem terminu przewidzianego przez art. 24 ustawy - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo farmaceutyczne, ustawę o wyrobach medycznych oraz ustawę o Urzędzie Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych, i zapewniają możliwość realizacji uregulowań ustawy w tym zakresie w sposób zgodny z jej celem.

**U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

z dnia 11 grudnia 2003 r.

**w sprawie ustawy o zmianie ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej
i administracji morskiej oraz o zmianie niektórych innych ustaw**

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 26 listopada 2003 r. ustawy o zmianie ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej oraz o zmianie niektórych innych ustaw, wprowadza do jej tekstu następującą poprawkę:

- w art. 1 w pkt 11 w lit. c, w pkt 22 po wyrazach „przystani morskich,” dodaje się wyrazy „o których mowa w pkt 21,”.

WICEMARSZAŁEK SENATU

Jolanta Danielak

UZASADNIENIE

Przyjmując poprawkę do ustawy o zmianie ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej oraz o zmianie niektórych innych ustaw, Senat postanowił dostosować jej przepisy do postanowień ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o portach i przystaniach morskich.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 2 ustawy o portach i przystaniach morskich, przedmiot działalności przedsiębiorstwa działającego w formie spółki akcyjnej podmiotu zarządzającego portem o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej, obejmuje prognozowanie, programowanie i planowanie rozwoju portu.

Wobec takiej treści powołanego przepisu Senat uznał, że do organów administracji morskiej powinny należeć sprawy planowania rozwoju jedynie tych portów, które nie mają podstawowego znaczenia dla gospodarki narodowej i przystani morskich, w których nie powołano podmiotu zarządzającego w trybie ustawy o portach i przystaniach morskich.

**U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

z dnia 11 grudnia 2003 r.

w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 27 listopada 2003 r. ustawy o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze, wprowadza do jej tekstu następującą poprawkę:

– w art. 1 w pkt 2, w art. 102a w ust. 1:

a) w zdaniu wstępnym po wyrazie „należy” dodaje się wyrazy „w szczególności”,

b) w pkt 6 na końcu przecinek zastępuje się kropką oraz skreśla się pkt 7.

WICEMARSZAŁEK SENATU

Jolanta Danielak

UZASADNIENIE

Senat, po rozpatrzeniu ustawy o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze, wprowadził do jej treści jedną poprawkę.

Poprawka usuwa błąd zawarty w przepisie oraz nadaje mu formę zgodną z zasadami techniki legislacyjnej.

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 11 grudnia 2003 r.

**w sprawie ustawy o zmianie ustawy o organizowaniu
i prowadzeniu działalności kulturalnej**

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 28 listopada 2003 r. ustawy o zmianie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, wprowadza do jej tekstu następującą poprawkę:

– dodaje się art. 1a w brzmieniu:

„Art. 1a. Do czasu wydania przepisów wykonawczych przewidzianych w niniejszej ustawie postępowania konkursowe na dyrektorów w samorządowych instytucjach kultury oraz postępowania w sprawie ich odwołania przeprowadza się na dotychczasowych zasadach.”.

WICEMARSZAŁEK SENATU

Jolanta Danielak

UZASADNIENIE

Rozpatrując uchwaloną przez Sejm ustawę o zmianie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej Senat uznał za konieczne wprowadzenie do niej przepisu przejściowego dotyczącego wszczętych a niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy postępowań konkursowych na dyrektorów w samorządowych instytucjach kultury oraz postępowań w sprawie ich odwołania. Ponadto stosowanie nowych przepisów w tym zakresie będzie możliwe jedynie wtedy, gdy minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzeń, wykaz samorządowych instytucji kultury, w których przeprowadzenie konkursu będzie obligatoryjne, oraz organizację i tryb jego przeprowadzania – odpowiednio na podstawie art. 16 ust. 2 i 6 ustawy. W związku z tym Senat uchwalił poprawkę, polegającą na dodaniu do ustawy przepisu, zgodnie z którym do czasu wydania przepisów wykonawczych przewidzianych w ustawie postępowania konkursowe na dyrektorów w samorządowych instytucjach kultury oraz postępowania w sprawie ich odwołania przeprowadza się na dotychczasowych zasadach.

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 11 grudnia 2003 r.

w sprawie ustawy o zmianie ustawy Przepisy wprowadzające ustawę
– Prawo o ustroju sądów administracyjnych i ustawę
– Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 26 listopada 2003 r. ustawy o zmianie ustawy Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o ustroju sądów administracyjnych i ustawę – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

1) w art. 1 w pkt 9 w lit. a, pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) w art. 17 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Decyzje w sprawach odosobnienia są ostateczne i mogą być zaskarżone bezpośrednio do sądu administracyjnego w trybie i na zasadach określonych w odrębnych przepisach, z tym że sąd wyznacza rozprawę w terminie 7 dni od daty otrzymania skargi. Przepisu art. 52 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270) nie stosuje się.”;

2) w art. 1 w pkt 10, w art. 84b po wyrazie „warunkach” dodaje się wyraz „dopuszczalności”.

WICEMARSZAŁEK SENATU

Jolanta Danielak

UZASADNIENIE

Senat wprowadził dwie poprawki do ustawy o zmianie ustawy Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o ustroju sądów administracyjnych i ustawę – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Obie poprawki zmierzają do zachowania zasad techniki prawodawczej.

W pierwszym przypadku użycie nieprawidłowej techniki legislacyjnej spowodowałoby skutek odwrotny do zamierzonego, którym było zaskarżanie decyzji do wojewódzkiego sądu administracyjnego, a nie bezpośrednio do Naczelnego Sądu Administracyjnego, z pominięciem I instancji sądownictwa administracyjnego.

Druga poprawka ma na celu prawidłowe zapisanie tytułu ustawy nowelizowanej.

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 11 grudnia 2003 r.

**w sprawie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską
a Republiką Tadżykistanu w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania
uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku,
podpisanej w Warszawie dnia 27 maja 2003 r.**

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 26 listopada 2003 r. ustawy o ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Tadżykistanu w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku, podpisanej w Warszawie dnia 27 maja 2003 r., przyjmuje tę ustawę bez poprawek.

WICEMARSZAŁEK SENATU

Jolanta Danielak

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 11 grudnia 2003 r.

**w sprawie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeską
o budowie nowego mostu granicznego przez rzekę Dziką Orlicę w przejściu granicznym
Mostowice – Orlicke Zahori, sporządzonej w Warszawie dnia 20 marca 2002 r.**

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 26 listopada 2003 r. ustawy o ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeską o budowie nowego mostu granicznego przez rzekę Dziką Orlicę w przejściu granicznym Mostowice – Orlicke Zahori, sporządzonej w Warszawie dnia 20 marca 2002 r., przyjmuje tę ustawę bez poprawek.

WICEMARSZAŁEK SENATU

Jolanta Danielak

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 11 grudnia 2003 r.

**w sprawie ustawy o ratyfikacji Konwencji Nr 159 Międzynarodowej Organizacji Pracy
dotyczącej rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia osób niepełnosprawnych,
przyjętej w Genewie dnia 20 czerwca 1983 r.**

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 26 listopada 2003 r. ustawy o ratyfikacji Konwencji Nr 159 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia osób niepełnosprawnych, przyjętej w Genewie dnia 20 czerwca 1983 r., przyjmuje tę ustawę bez poprawek.

WICEMARSZAŁEK SENATU

Jolanta Danielak

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 11 grudnia 2003 r.

w sprawie ustawy zmieniającej ustawę o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 10 grudnia 2003 r. ustawy zmieniającej ustawę o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw, przyjmuje tę ustawę bez poprawek.

WICEMARSZAŁEK SENATU

Jolanta Danielak

Treść

51. posiedzenia Senatu w dniach 10 i 11 grudnia 2003 r.

(Obrady w dniu 10 grudnia)

Otwarcie posiedzenia	
Wyznaczenie sekretarza	
Projekt porządku obrad	
Wniosek formalny o łączne rozpatrzenie punktów drugiego i trzeciego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności; stanowisko Senatu w sprawie ustawy o płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych	
senator Jerzy Pieniążek	6
Przyjęcie wniosku formalnego	
Zatwierdzenie porządku obrad pięćdziesiątego pierwszego posiedzenia	
Punkt pierwszy porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o doświadczeniach na zwierzętach	
Sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej	
senator sprawozdawca	
Andrzej Wielowieyski	6
Sprawozdanie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi	
senator sprawozdawca	
Marian Kozłowski	7
Sprawozdanie Komisji Ustawodawstwa i Praworządności	
senator sprawozdawca	
Teresa Liszcz	8
Sprawozdanie mniejszości Komisji Ustawodawstwa i Praworządności	
senator sprawozdawca mniejszości	
Teresa Liszcz	9
Sprawozdanie mniejszości Komisji Ustawodawstwa i Praworządności	
senator sprawozdawca mniejszości	
Zbigniew Romaszewski	10
Zapytania i odpowiedzi	
senator Kazimierz Pawełek	10
senator Adam Gierek	11
senator Krystyna Sienkiewicz	11
senator sprawozdawca	
Marian Kozłowski	11
Wystąpienie sekretarza stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi	
senator Jan Szafraniec	12
Zapytania i odpowiedzi	
senator Krystyna Sienkiewicz	13
senator Zbigniew Romaszewski	13
senator Jan Szafraniec	13
senator Andrzej Wielowieyski	13
senator Zbigniew Kulak	14
senator Józef Sztorc	14
senator Irena Kurzępa	14
senator Kazimierz Pawełek	14
senator sprawozdawca	
Józef Pilarczyk	14
senator Jan Szafraniec	16
senator Krystyna Sienkiewicz	16
senator sprawozdawca	
Józef Pilarczyk	16
Otwarcie dyskusji	
senator Zbigniew Romaszewski	17
senator Andrzej Wielowieyski	18
senator Teresa Liszcz	19
senator Maria Szyszkowska	21
Zamknięcie dyskusji	
Punkt drugi i trzeci porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności; stanowisko Senatu w sprawie ustawy o płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych	
Sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej	
senator sprawozdawca	
Janusz Bargieł	22
senator sprawozdawca	
Janusz Bargieł	23
Sprawozdanie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi	

senator sprawozdawca Józef Dziemdziała	23	senator Zbigniew Kulak	36
Sprawozdanie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi		senator Anna Kurska	37
senator sprawozdawca Sławomir Izdebski	24	senator Jan Szafranec	37
Zapytania i odpowiedzi		senator Janusz Lorenz	37
senator Józef Sztorc	25	sekretarz stanu Józef Pilarczyk	37
senator sprawozdawca Janusz Bargieł	25	senator Mieczysław Janowski	38
senator sprawozdawca Józef Dziemdziała	25	sekretarz stanu Józef Pilarczyk	39
senator Józef Sztorc	26	senator Janusz Lorenz	39
senator sprawozdawca Józef Dziemdziała	26	sekretarz stanu Józef Pilarczyk	39
senator Henryk Dzido	26	senator Janusz Lorenz	40
senator Krzysztof Jurgiel	26	sekretarz stanu Józef Pilarczyk	40
senator Józef Sztorc	26	Otwarcie dyskusji	
podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi		senator Krzysztof Borkowski	40
Daria Oleszczuk	27	senator Janusz Lorenz	41
senator Józef Sztorc	27	senator Zbigniew Kulak	42
podsekretarz stanu Daria Oleszczuk	27	Zamknięcie dyskusji	
senator Henryk Dzido	28	Punkt piąty porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o ochronie roślin	
podsekretarz stanu Daria Oleszczuk	28	Sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej	
senator Krzysztof Borkowski	28	senator sprawozdawca Bogusław Litwiniec	43
podsekretarz stanu Daria Oleszczuk	29	Sprawozdanie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi	
Otwarcie łącznej dyskusji		senator sprawozdawca Andrzej Anulewicz	44
senator Krzysztof Jurgiel	30	Zapytania i odpowiedzi	
senator Henryk Dzido	31	senator Apolonia Klepacz	45
senator Józef Sztorc	32	senator sprawozdawca Andrzej Anulewicz	46
Zamknięcie łącznej dyskusji		Wystąpienie sekretarza stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi	
Punkt czwarty porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zakładach leczniczych dla zwierząt		sekretarz stanu Józef Pilarczyk	46
Sprawozdanie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi		Zapytania i odpowiedzi	
senator sprawozdawca Janusz Lorenz	33	senator Józef Sztorc	47
Sprawozdanie mniejszości Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi		sekretarz stanu Józef Pilarczyk	47
senator sprawozdawca mniejszości Janusz Lorenz	33	Otwarcie dyskusji	
Zapytania i odpowiedzi		senator Zbyszko Piwoński	47
senator Józef Sztorc	33	senator Sławomir Izdebski	48
senator Adam Biela	33	senator Mieczysław Janowski	49
senator sprawozdawca Janusz Lorenz	34	senator Zbigniew Zychowicz	49
Wystąpienie sekretarza stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi		Zamknięcie dyskusji	
sekretarz stanu Józef Pilarczyk	34	Punkt szósty porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz o zmianie innych ustaw	
Zapytania i odpowiedzi		Sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej	
senator Józef Sztorc	35	senator sprawozdawca Janusz Bargieł	50
senator Józef Sztorc	36	Sprawozdanie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi	
senator Mieczysław Janowski	36		

senator sprawozdawca	
Tadeusz Bartos	51
Zapytania i odpowiedzi	
senator Mieczysław Janowski	52
podsekretarz stanu	
w Ministerstwie Rolnictwa	
i Rozwoju Wsi	
Daria Oleszczuk	52
senator Mieczysław Janowski	52
podsekretarz stanu	
Daria Oleszczuk	52
Otwarcie dyskusji	
Zamknięcie dyskusji	
Punkt siódmy porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o Narodowym Banku Polskim oraz o zmianie innych ustaw	
Sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej	
senator sprawozdawca	
Genowefa Ferenc	53
Sprawozdanie Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych	
senator sprawozdawca	
Tadeusz Wnuk	54
Zapytania i odpowiedzi	
senator Mieczysław Janowski	56
senator Tadeusz Bartos	56
senator Jan Szafraniec	56
podsekretarz stanu	
w Ministerstwie Finansów	
Igor Chalupec	56
Otwarcie dyskusji	
senator Bogusław Mąsior	57
senator Sławomir Izdebski	59
senator Mieczysław Janowski	60
Zamknięcie dyskusji	
Wystąpienie podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów	
podsekretarz stanu	
Igor Chalupec	61
Punkt ósmy porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo farmaceutyczne, ustawę o wyrobach medycznych oraz ustawę o Urzędzie Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych	
Sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej	
senator sprawozdawca	
Henryk Dzido	62
Sprawozdanie Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia	
senator sprawozdawca	
Mirosław Lubiński	62
Wystąpienie głównego inspektora farmaceutycznego	
główny inspektor	
Dorota Duliban	63

Otwarcie dyskusji	
Zamknięcie dyskusji	
Punkt dziewiąty porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej oraz o zmianie niektórych innych ustaw	
Sprawozdanie Komisji Skarbu Państwa i Infrastruktury	
senator sprawozdawca	
Czesława Christowa	64
Sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej	
senator sprawozdawca	
Bogusław Litwiniec	65
Zapytania i odpowiedzi	
senator Gerard Czaja	66
podsekretarz stanu	
w Ministerstwie Infrastruktury	
Jacek Zdrojewski	66
Otwarcie dyskusji	
Zamknięcie dyskusji	
Punkt dziesiąty porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze	
Sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska	
senator sprawozdawca	
Włodzimierz Łęcki	67
Sprawozdanie Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych	
senator sprawozdawca	
Jerzy Markowski	67
Wystąpienie sekretarza stanu w Ministerstwie Środowiska	
sekretarz stanu	
Krzysztof Szamałek	68
Zapytania i odpowiedzi	
senator Mieczysław Janowski	68
sekretarz stanu	
Krzysztof Szamałek	68
Otwarcie dyskusji	
Zamknięcie dyskusji	
Punkt jedenasty porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej	
Sprawozdanie Komisji Kultury i Środków Przekazu	
senator sprawozdawca	
Krystyna Doktorowicz	69
Zapytania i odpowiedzi	
senator Dorota Simonides	70
senator sprawozdawca	
Krystyna Doktorowicz	70
senator Stanisław Nicieja	71
senator sprawozdawca	
Krystyna Doktorowicz	71

senator Mieczysław Janowski	71	senator Bogusław Litwiniec	73
senator sprawozdawca		podsekretarz stanu	
Krystyna Doktorowicz	72	Rafał Skąpski	73
Wystąpienie podsekretarza stanu w Mini-		Otwarcie dyskusji	
sterstwie Kultury		senator Jan Szafranec	74
podsekretarz stanu		senator Zdzisława Janowska	74
Rafał Skąpski	72	Zamknięcie dyskusji	
Zapytania i odpowiedzi		Komunikaty	

*(Obrady w dniu 11 grudnia)***Wznowienie** posiedzenia

Wniosek formalny o uzupełnienie porządku obrad o punkt: stanowisko Senatu w sprawie ustawy zmieniającej ustawę o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw	
senator Jerzy Markowski	77
senator Mieczysław Janowski	77
senator Jerzy Markowski	77

Przyjęcie wniosku formalnego

Punkt dwunasty porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o ustroju sądów administracyjnych i ustawę – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi	
--	--

Sprawozdanie Komisji Ustawodawstwa i Praworządności	
senator sprawozdawca	
Aleksandra Koszada	78

Wystąpienie sekretarza stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości	
sekretarz stanu	
Jerzy Łankiewicz	79

Otwarcie dyskusji**Zamknięcie** dyskusji

Punkt trzynasty porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Tadżykistanu w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku, podpisanej w Warszawie dnia 27 maja 2003 r.	
---	--

Sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej	
senator sprawozdawca	
Dorota Simonides	79

Sprawozdanie Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych	
senator sprawozdawca	
Władysław Mańkut	80

Wystąpienie podsekretarza stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych	
---	--

podsekretarz stanu	
Jakub Wolski	80
Wystąpienie podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów	
podsekretarz stanu	
Elżbieta Mucha	80

Otwarcie dyskusji**Zamknięcie** dyskusji

Punkt czternasty porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeską o budowie nowego mostu granicznego przez rzekę Dziką Orlicę w przejściu granicznym Mostowice – Orlicke Zahori, sporządzonej w Warszawie dnia 20 marca 2002 r.	
--	--

Sprawozdanie Komisji Skarbu Państwa i Infrastruktury	
senator sprawozdawca	
Kazimierz Drożdż	81

Sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej	
senator sprawozdawca	
Dorota Simonides	81

Zapytania i odpowiedzi	
senator Apolonia Klepacz	81
senator sprawozdawca	
Dorota Simonides	82

Wystąpienie podsekretarza stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych	
podsekretarz stanu	
Jakub Wolski	82

Otwarcie dyskusji**Zamknięcie** dyskusji

Punkt piętnasty porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o ratyfikacji Konwencji Nr 159 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia osób niepełnosprawnych, przyjętej w Genewie dnia 20 czerwca 1983 r.	
--	--

Sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej	
senator sprawozdawca	
Dorota Simonides	82

Sprawozdanie Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia	
senator sprawozdawca	
Wiesława Sadowska	83
Zapytania i odpowiedzi	
senator	
Franciszek Bachleda-Księżdzularz . . .	83
senator sprawozdawca	
Dorota Simonides.	83
senator Gerard Czaja	83
senator sprawozdawca	
Dorota Simonides.	84
senator Adam Biela	84
senator sprawozdawca	
Dorota Simonides.	84
senator sprawozdawca	
Wiesława Sadowska	84
Wystąpienie sekretarz stanu w Ministerstwie Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej	
sekretarz stanu	
Jolanta Banach.	84
Zapytania i odpowiedzi	
senator Gerard Czaja	85
sekretarz stanu	
Jolanta Banach.	86
senator Wiesława Sadowska.	86
sekretarz stanu	
Jolanta Banach.	86
Otwarcie dyskusji	
Zamknięcie dyskusji	
Komunikaty	
Wznowienie obrad	
Punkt szesnasty porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy zmieniającej ustawę o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw	
Sprawozdanie Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych	
senator sprawozdawca	
Genowefa Ferenc	87
Wystąpienie podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów	
podsekretarz stanu	
Elżbieta Mucha.	88
Otwarcie dyskusji	
Zamknięcie dyskusji	
Punkt pierwszy porządku obrad (cd.)	
Sprawozdanie połączonych komisji: Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej oraz Komisji Ustawodawstwa i Praworządności	
senator sprawozdawca	
Teresa Liszcz	88
Sprawozdanie mniejszości połączonych komisji	
senator sprawozdawca mniejszości	
Krystyna Sienkiewicz	88

Sprawozdanie mniejszości połączonych komisji	
senator sprawozdawca mniejszości	
Zbigniew Romaszewski	89
senator Teresa Liszcz	89
senator Krystyna Sienkiewicz	89
Głosowanie nr 1	89
Głosowanie nr 2	89
Głosowanie nr 3	90
Głosowanie nr 4	90
Głosowanie nr 5	90
Głosowanie nr 6	90
Głosowanie nr 7	90
Głosowanie nr 8	90
Głosowanie nr 9	90
Głosowanie nr 10.	90
Głosowanie nr 11.	90
Głosowanie nr 12.	90
Głosowanie nr 13.	90
Głosowanie nr 14.	90
Głosowanie nr 15.	91
Głosowanie nr 16.	91
Głosowanie nr 17.	91
Głosowanie nr 18.	91
Głosowanie nr 19.	91
Głosowanie nr 20.	91
Głosowanie nr 21.	91
Głosowanie nr 22.	91
Głosowanie nr 23.	91
Głosowanie nr 24.	92
Głosowanie nr 25.	92
Głosowanie nr 26.	92
Głosowanie nr 27.	92
Głosowanie nr 28.	92
Głosowanie nr 29.	92
Głosowanie nr 30.	92
Głosowanie nr 31.	92
Głosowanie nr 32.	92
Głosowanie nr 33.	93
Głosowanie nr 34.	93
Głosowanie nr 35.	93
Głosowanie nr 36.	93
Głosowanie nr 37.	93
Głosowanie nr 38.	93
Głosowanie nr 39.	93
Głosowanie nr 40.	93
Głosowanie nr 41.	93
Głosowanie nr 42.	93
Głosowanie nr 43.	93
Głosowanie nr 44.	94
Głosowanie nr 45	94
Głosowanie nr 46.	94
Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o świadczeniach na zwierzętach	
Punkt drugi porządku obrad (cd.)	
Sprawozdanie połączonych komisji: Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej	

senator sprawozdawca		Głosowanie nr 79	100
Józef Dziemdziała	94	Głosowanie nr 80	100
senator Krzysztof Jurgiel	94	Głosowanie nr 81	100
Głosowanie nr 47.	94	Głosowanie nr 82	100
Głosowanie nr 48.	95	Głosowanie nr 83	101
Głosowanie nr 49.	95	Głosowanie nr 84	101
Głosowanie nr 50.	95	Głosowanie nr 85	101
Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji i wniosków o przyznanie płatności		Głosowanie nr 86	101
Punkt trzeci porządku obrad (cd.)		Głosowanie nr 87	101
Sprawozdanie połączonych komisji: Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej		Głosowanie nr 88	101
senator sprawozdawca		Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o zakładach leczniczych dla zwierząt	
Józef Dziemdziała	95	Punkt piąty porządku obrad (cd.)	
senator Bogusław Litwiniec	95	Sprawozdanie połączonych komisji: Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej oraz Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi	
senator Sławomir Izdebski	96	senator sprawozdawca	
senator Krzysztof Jurgiel	96	Andrzej Anulewicz	101
senator Adam Biela	96	senator Zbyszko Piwoński	102
Głosowanie nr 51.	96	Głosowanie nr 89	102
Głosowanie nr 52.	96	Głosowanie nr 90	102
Głosowanie nr 53.	96	Głosowanie nr 91	102
Głosowanie nr 54.	97	Głosowanie nr 92	103
Głosowanie nr 55.	97	Głosowanie nr 93	103
Głosowanie nr 56.	97	Głosowanie nr 94	103
Głosowanie nr 57.	97	Głosowanie nr 95	103
Głosowanie nr 58.	97	Głosowanie nr 96	103
Głosowanie nr 59.	97	Głosowanie nr 97	103
Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych		Głosowanie nr 98	103
Komunikaty		Głosowanie nr 99	104
Punkt czwarty porządku obrad (cd.)		Głosowanie nr 100	104
Sprawozdanie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi		Głosowanie nr 101	104
senator sprawozdawca		Głosowanie nr 102	104
Janusz Lorenz	97	Głosowanie nr 103	104
senator Władysław Mańkut	98	Głosowanie nr 104	104
Głosowanie nr 60.	98	Głosowanie nr 105	104
Głosowanie nr 61.	98	Głosowanie nr 106	105
Głosowanie nr 62.	98	Głosowanie nr 107	105
Głosowanie nr 63.	98	Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o ochronie roślin	
Głosowanie nr 64.	98	Punkt szósty porządku obrad (cd.)	
Głosowanie nr 65.	98	Sprawozdanie połączonych komisji: Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej oraz Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi	
Głosowanie nr 66.	99	senator sprawozdawca	
Głosowanie nr 67.	99	Janusz Bargiel	105
Głosowanie nr 68.	99	Głosowanie nr 108	105
Głosowanie nr 69.	99	Głosowanie nr 109	105
Głosowanie nr 70.	99	Głosowanie nr 110	106
Głosowanie nr 71.	99	Głosowanie nr 111	106
Głosowanie nr 72.	99	Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz o zmianie innych ustaw	
Głosowanie nr 73.	99	Punkt siódmy porządku obrad (cd.)	
Głosowanie nr 74	100	Sprawozdanie połączonych komisji: Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Eu-	
Głosowanie nr 75	100		
Głosowanie nr 76	100		
Głosowanie nr 77	100		
Głosowanie nr 78	100		

ropejskiej oraz Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych		
senator sprawozdawca		
Genowefa Ferenc	106	
Głosowanie nr 112	106	
Głosowanie nr 113	107	
Głosowanie nr 114	107	
Głosowanie nr 115	107	
Głosowanie nr 116	107	
Głosowanie nr 117	107	
Głosowanie nr 118	107	
Głosowanie nr 119	107	
Głosowanie nr 120	108	
Głosowanie nr 121	108	
Głosowanie nr 122	108	
Głosowanie nr 123	108	
Głosowanie nr 124	108	
Głosowanie nr 125	108	
Głosowanie nr 126	108	
Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy o Narodowym Banku Polskim oraz o zmianie innych ustaw		
Punkt ósmy porządku obrad (cd.)		
Sprawozdanie połączonych komisji: Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej oraz Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia		
senator sprawozdawca		
Mirosław Lubiński	109	
Głosowanie nr 127	109	
Głosowanie nr 128	109	
Głosowanie nr 129	110	
Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo farmaceutyczne, ustawę o wyrobach medycznych oraz ustawę o Urzędzie Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych		
Punkt dziewiąty porządku obrad (cd.)		
Sprawozdanie połączonych komisji: Komisji Skarbu Państwa i Infrastruktury oraz Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej		
senator sprawozdawca		
Czesława Christowa	110	
Głosowanie nr 130	110	
Głosowanie nr 131	111	
Głosowanie nr 132	111	
Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej oraz o zmianie niektórych innych ustaw		
Punkt dziesiąty porządku obrad (cd.)		
Sprawozdanie połączonych komisji: Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych oraz Komisji Ochrony Środowiska		
senator sprawozdawca		
Włodzimierz Łęcki	111	
Głosowanie nr 133	111	
Głosowanie nr 134	112	
Głosowanie nr 135	112	
Głosowanie nr 136	112	
Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze		
Punkt jedenasty porządku obrad (cd.)		
Głosowanie nr 137	112	
Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej		
Punkt dwunasty porządku obrad (cd.)		
Głosowanie nr 138	112	
Głosowanie nr 139	112	
Głosowanie nr 140	113	
Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o ustroju sądów administracyjnych i ustawę – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi		
Punkt trzynasty porządku obrad (cd.)		
Głosowanie nr 141	113	
Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Tadżykistanu w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku, podpisanej w Warszawie dnia 27 maja 2003 r.		
Punkt czternasty porządku obrad (cd.)		
Głosowanie nr 142	113	
Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeską o budowie nowego mostu granicznego przez rzekę Dziką Orlicę w przejściu granicznym Mostowice – Orlicke Zahori, sporządzonej w Warszawie dnia 20 marca 2002 r.		
Punkt piętnasty porządku obrad (cd.)		
Głosowanie nr 143	114	
Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o ratyfikacji Konwencji Nr 159 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia osób niepełnosprawnych, przyjętej w Genewie dnia 20 czerwca 1983 r.		
Punkt szesnasty porządku obrad (cd.)		
Głosowanie nr 144	114	
Podjęcie uchwały w sprawie ustawy zmieniającej ustawę o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw		
Oświadczenia		
senator Grzegorz Matuszak	114	
senator Krzysztof Jurgiel	115	
senator Witold Gładkowski	115	
Zamknięcie posiedzenia		
Wyniki głosowań		

Przemówienia i oświadczenia senatorów przekazane do protokołu, niewygłoszone podczas 51. posiedzenia Senatu

Przemówienie senatora Tadeusza Bartosa w dyskusji nad punktem czwartym porządku obrad	135
Przemówienie senatora Tadeusza Bartosa w dyskusji nad punktem jedenastym porządku obrad	136
Przemówienie senatora Witolda Gładkowskiego w dyskusji nad punktem jedenastym porządku obrad	137
Przemówienie senatora Witolda Gładkowskiego w dyskusji nad punktem dwunastym porządku obrad	138
Oświadczenie złożone przez senatora Janusza Bargiela	139
Oświadczenie złożone przez senatora Adama Biele	140
Oświadczenie złożone przez senatora Witolda Gładkowskiego	143
Oświadczenie złożone przez senatora Sławomira Izdebskiego	144
Oświadczenie złożone przez senatora Sławomira Izdebskiego	145
Oświadczenie złożone przez senatora Apolonię Klepacz oraz senatora Stanisława Nicieję	146
Oświadczenie złożone przez senatora Apolonię Klepacz oraz senatora Stanisława Nicieję	147
Oświadczenie złożone przez senatora Janusza Lorenza	148
Oświadczenie złożone przez senatora Sergiusza Plewę	149
Oświadczenie złożone przez senatora Józefa Sztorca	150

Uchwały

Uchwała Senatu w sprawie ustawy o doświadczeniach na zwierzętach	153
Uchwała Senatu w sprawie ustawy o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji i wniosków o przyznanie płatności	157
Uchwała Senatu w sprawie ustawy o płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych.	159
Uchwała Senatu w sprawie ustawy o zakładach leczniczych dla zwierząt.	161
Uchwała Senatu w sprawie ustawy o ochronie roślin	165
Uchwała Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o jakości handlowej artyku-	

łów rolno-spożywczych oraz o zmianie innych ustaw	168
Uchwała Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o Narodowym Banku Polskim oraz o zmianie innych ustaw	170
Uchwała Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo farmaceutyczne, ustawę o wyrobach medycznych oraz ustawę o Urzędzie Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych.	173
Uchwała Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej oraz o zmianie niektórych innych ustaw	175
Uchwała Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze	177
Uchwała Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.	179
Uchwała Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o ustroju sądów administracyjnych i ustawę – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi	181
Uchwała Senatu w sprawie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Tadżykistanu w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku, podpisanej w Warszawie dnia 27 maja 2003 r.	183
Uchwała Senatu w sprawie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeską o budowie nowego mostu granicznego przez rzekę Dziką Orlicę w przejściu granicznym Mostowice – Orlicke Zahori, sporządzonej w Warszawie dnia 20 marca 2002 r.	184
Uchwała Senatu w sprawie ustawy o ratyfikacji Konwencji Nr 159 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia osób niepełnosprawnych, przyjętej w Genewie dnia 20 czerwca 1983 r.	185
Uchwała Senatu w sprawie ustawy zmieniającej ustawę o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw.	186